

STORTINGET

Dokument 15:7

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 901-1050

5.– 21. februar 2019

Innhold

901. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. riksveg 3/riksveg 25 i Hedmark, besvart av samferdselsminister.....	11
902. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. budsjett og styringsrett over andre departement, besvart av digitaliseringsminister.....	12
903. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. Huawei, besvart av digitaliseringsminister.....	13
904. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. barn og unge under 18 år med hjerneskade, besvart av helseminister.....	14
905. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. moms på utenlandske busselskaper, besvart av finansminister.....	15
906. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. naturalytelse, besvart av finansminister.....	15
907. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Konflikten over Kashmir mellom India og Pakistan, besvart av utenriksminister.....	16
908. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Avinor, besvart av samferdselsminister.....	17
909. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. Nav, besvart av arbeids- og sosialminister.....	18
910. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. økt grasproduksjonen i soner 5-7, besvart av landbruks- og matminister.....	19
911. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Sykehuset Innlandet, besvart av helseminister.....	20
912. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. utbyggingen av lokalsykehus på Aker, besvart av helseminister.....	21
913. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Color Line, besvart av næringsminister.....	22
914. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. EU, besvart av klima- og miljøminister.....	23
915. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. bygging av jernbane på strekningene i aksene Fauske - Narvik - Tromsø, besvart av samferdselsminister.....	24
916. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. ansatte i stasforvaltningen, besvart av statsminister.....	24
917. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. statsforetak, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	25
918. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. biologisk mangfold, besvart av klima- og miljøminister.....	28
919. Fra stortingsrepresentant Solveig Schyrtz, vedr. tiltak som kan gjøre det enklere å følge personvernloven i frivillige organisasjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	29
920. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. fergesambandet Halhjem-Sandvikvåg etter at Torghatten overtok ansvaret i januar, besvart av samferdselsminister.....	29
921. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. innvandrerbakgrunn til gjengangerkriminelle, besvart av justis- og innvandringsminister.....	30
922. Fra stortingsrepresentant Sigrid Simensen Ilsøy, vedr. lokalisering av statlige arbeidsplasser, besvart av justis- og innvandringsminister.....	31
923. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. den internasjonale observatørstyrken i Hebron (TIPH), besvart av utenriksminister.....	32
924. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. el-avgift på utvinning av kryptovaluta fra dataagringssentre og annen blokkjedeteknologi, besvart av finansminister.....	32
925. Fra stortingsrepresentant Ingelinn Lossius-Skeie, vedr. smittevern, besvart av helseminister.....	33
926. Fra stortingsrepresentant Sigrid Simensen Ilsøy, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	34
927. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. mulla Krekar, besvart av justis- og innvandringsminister.....	35
928. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. torskebestanden langs deler av Skagerrakkysten og i Oslofjorden, besvart av fiskeriminister.....	36
929. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. utenlandske sjåførere, besvart av samferdselsminister.....	37
930. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. ubalanse mellom oljeselskap og leverandørindustrien på norsk sokkel, besvart av olje- og energiminister.....	38
931. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Dørdal-Grimstad, besvart av samferdselsminister.....	39
932. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. import av gatehundar, besvart av landbruks- og matminister.....	40
933. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. ambulansesky Babcock SAA, besvart av helseminister.....	40
934. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. luftvern Andøya, besvart av forsvarsminister.....	42
935. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. overgrep mot homofile, lesbiske og bifile i Tsjetsjenia, besvart av utenriksminister.....	42

936. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. beredskapen i Norge, besvart av helseminister	43
937. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utbygging av OUS på Gaustad, besvart av helseminister	44
938. Fra stortingsrepresentant Ingall Olsen, vedr. krav til dekk på vogntog på vinterføre, besvart av samferdselsminister	45
939. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. lensmannskontor, besvart av justis- og innvandringsminister ...	46
940. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. helikopter, besvart av forsvarsminister.....	47
941. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. gjengmiljøet rundt Stor-Oslo, besvart av justis- og innvandringsminister.....	47
942. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. Posten, besvart av samferdselsminister.....	48
943. Fra stortingsrepresentant Siv Møssleth, vedr. bompengefinansiering, besvart av samferdselsminister.....	49
944. Fra stortingsrepresentant Siv Møssleth, vedr. HRS, besvart av samfunnssikkerhetsminister.....	50
945. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. Veterinærinstituttets virksomhet i Tromsø, besvart av landbruks- og matminister.....	51
946. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Petroleumstilsynet, besvart av arbeids- og sosialminister.....	51
947. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. Vedtak nr. 505 1. mars 2016, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	52
948. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. barnevernsinstitusjoner, besvart av barne- og familieminister.....	53
949. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. asfalt, besvart av samferdselsminister.....	54
950. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. farts-skrivere, besvart av samferdselsminister	55
951. Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. politiet Sør-Øst, besvart av justis- og innvandringsminister.....	56
952. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. OPS-kontrakten, besvart av samferdselsminister	56
953. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. psykiske helse, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	57
954. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget), besvart av forsvarsminister.....	58
955. Fra stortingsrepresentant Leif Audun Sande, vedr. at personell som virksomhetsoverdras inn til forsvarer ikke mister AFP, besvart av forsvarsminister	58
956. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. svalbardloven, besvart av samfunnssikkerhetsminister	59
957. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. opptrappingsmidler på rusfeltet, besvart av helseminister.....	60
958. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. sykehuskutt og lederlønninger, besvart av helseminister	61
959. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. digitalisering av tollklarering, besvart av finansminister	62
960. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. rehabilitering, besvart av helseminister	63
961. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Fritzøe skoger , besvart av landbruks- og matminister	64
962. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. DISC-metoden, besvart av arbeids- og sosialminister.....	65
963. Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. å flytte Bachelorutdanningen ved PHS Stavern til Oslo, besvart av justis- og innvandringsminister	66
964. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. sammenhengen mellom tjenestetilbud og eiendomsskatt, besvart av olje- og energiminister	67
965. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. satellittprosjektet som vart vedteke i Stortinet i juni 2018, besvart av forsvarsminister	68
966. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. marine verneplanen for Børgin og Skarnsund i Trøndelag, besvart av klima- og miljøminister.....	68
967. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. «porno-filter» i skolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	69
968. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. Equinor, besvart av olje- og energiminister.....	70
969. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. felles rekruttskule for Hæren, besvart av forsvarsminister	70
970. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. kommuner som har signert samarbeidsavtale med politiet, besvart av justis- og innvandringsminister	71
971. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. hackerangrepet mot Visma, besvart av samfunnssikkerhetsminister.....	72

972. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. fordeling av ressurser gjeldende for nordområdene, besvart av utenriksminister	73
973. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. samlede bevilgninger knyttet til nordområdesatsingen, besvart av utenriksminister	74
974. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. rullestolbrukere får en fartsgrense på 15 km/t, besvart av samferdselsminister	75
975. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. bruk av glykol, besvart av samferdselsminister	76
976. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. driftsmidler til Film & Kino, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	76
977. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. klimamålet, besvart av klima- og miljøminister	77
978. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. norsk politikk overfor Israel, besvart av utenriksminister	78
979. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. rehabilitering på Mork Senter og Aure Opptreningscenter, besvart av helseminister.....	79
980. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. klimateknologi , besvart av samferdselsminister	79
981. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	80
982. Fra stortingsrepresentant Kristian Torve, vedr. konkurransekraften for kraftkrevende industri som følge av den nåværende høye strømprisen, besvart av næringsminister	81
983. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. strømforstyrrelse, besvart av olje- og energiminister	82
984. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. LAR-behandling, besvart av helseminister	83
985. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. gjennomgang av regelverket og lønnsomheten i barnehagesektoren, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	84
986. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. CO ₂ -kompensasjon for Norske Skog Saugbrugs, besvart av klima- og miljøminister	85
987. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. bistandsmidler, besvart av justis- og innvandringsminister	86
988. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Bypakke Nedre Glomma, besvart av samferdselsminister	87
989. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. openheit om alle innspel som kjem til rusreformutvalet, besvart av helseminister	87
990. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nedlegging av Ullevål sjukehus, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	88
991. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Statnetts årlige inntekter fra utenlandsforbindelser i årene 2006-2018, besvart av olje- og energiminister	89
992. Fra stortingsrepresentant Runar Sjøstad, vedr. fjellet Gammanjunni, besvart av olje- og energiminister	90
993. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. filmforbundet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	90
994. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. å mudre og sprengte i Glomma for å utvide farelden inn til Borg havn, besvart av samferdselsminister.....	91
995. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. psykisk helsevern, besvart av helseminister	92
996. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. psykisk helsevern, besvart av helseminister	93
997. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. Veterinærinstituttets avdeling i Tromsø, besvart av landbruks- og matminister	94
998. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. kriminelle aktører og domfellelse, besvart av justis- og innvandringsminister.....	94
999. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister	95
1000. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. tilskudd tildelt fra Innovasjon Norge til driftsbygg for landbruk, besvart av landbruks- og matminister.....	104
1001. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. samhandlingen med spesialisthelsetjenesten, besvart av helseminister	105
1002. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Lakselv trafikkstasjon, besvart av samferdselsminister	106
1003. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. forsvarligheten av at Ahus er lokalsykehus for befolkningen i Groruddalen, besvart av helseminister	107

1004. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. bevaring av matjord og kulturlandskapet mellom middelalderkirkene i Ski og Kråkstad ved omleggingen av Østre linje, besvart av samferdselsminister	108
1005. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. regjeringens plan ved langvarig nedetid på nødnett, besvart av samfunnssikkerhetsminister	108
1006. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. luftvern avgjørende for nedlegginga av Andøya flystasjon, besvart av forsvarsminister.....	109
1007. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. moloen i Bø kommune, besvart av samferdselsminister	110
1008. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. at Tolletaten har drevet utbredt overvåkning av norske bilister, besvart av finansminister	110
1009. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Equinor, besvart av olje- og energiminister.....	112
1010. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. Avinor, tårntjenester, besvart av samferdselsminister.....	113
1011. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. folk med nedsatt arbeidsevne, besvart av arbeids- og sosialminister	114
1012. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. fiskerihavnene, besvart av samferdselsminister	115
1013. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. Bergenhus festning, besvart av forsvarsminister.....	116
1014. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. ferjeavløysing, besvart av samferdselsminister.....	117
1015. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. Israel, besvart av utenriksminister.....	118
1016. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. bompengefinansierte samferdselsutbygginger, besvart av samferdselsminister	119
1017. Fra stortingsrepresentant Kristian Torve, vedr. bedring av responstid, besvart av helseminister	120
1018. Fra stortingsrepresentant Kristian Torve, vedr. fullfinansiering St. Olav, besvart av helseminister	121
1019. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. klimakostnad, besvart av finansminister.....	122
1020. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. personvernlovgjevinga, besvart av finansminister	122
1021. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kutt i psykiatrien, besvart av helseminister	124
1022. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. forsvarrets veier, besvart av forsvarsminister	125
1023. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. tilsyn i private barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	126
1024. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. jord i forhold til flomberedskap, besvart av olje- og energiminister.....	127
1025. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. vandelsattest, besvart av justis- og innvandringsminister.....	128
1026. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. driftskonsesjon til Nussir ASA, besvart av næringsminister ...	129
1027. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. eierskapsbegrensninger VPS, besvart av finansminister.....	129
1028. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Statens vegvesen, besvart av samferdselsminister	130
1029. Fra stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad, vedr. endringer i stiftelsesloven, besvart av næringsminister.....	131
1030. Fra stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad, vedr. boligstiftelsene, besvart av næringsminister.....	132
1031. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tilskuddsbeløpet til oppfølging av Folkehelseprogrammet, besvart av eldre- og folkehelseminister	133
1032. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. komfyrvakt, besvart av arbeids- og sosialminister.....	134
1033. Fra stortingsrepresentant Martin Kolberg, vedr. forsvarerksport, besvart av utenriksminister	134
1034. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. folkefinansiering, besvart av finansminister	135
1035. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Arendal sykehus, besvart av helseminister.....	136
1036. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Notodden sykehus, besvart av helseminister.....	136
1037. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. utdanningsstipend for ufaglærte, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	137
1038. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. prosjektet «Folk møtes», besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	138
1039. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth, vedr. revidering og justering av erstatningsordninga til landbruket grunna avlingssvikt, besvart av landbruks- og matminister	139
1040. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth, vedr. psykisk helse til barn og unge, besvart av helseminister	140
1041. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. pass, besvart av justis- og innvandringsminister	141

1042. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. veterinærinstituttet i Sandnes, besvart av landbruks- og matminister	142
1043. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. veterinærinstituttet i Sandes, besvart av landbruks- og matminister	143
1044. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. obduksjonsenheten og laboratorievirksomheten ved Veterinærinstituttets avdeling i Trondheim, besvart av landbruks- og matminister	143
1045. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. oljearbeider på norsk sokkel fra 1973 til 1978, besvart av arbeids- og sosialminister	144
1046. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. tredelingen av foreldrepermisjon, besvart av barne- og familieminister	145
1047. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vannforsyningsplan samt detaljreguleringsplan i Naustdal kommune i forbindelse med Nordic Minings gruveprosjekt, besvart av næringsminister.....	147
1048. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. antall stillinger i politidistrikt Vest, besvart av justis- og innvandringsminister	147
1049. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Osterøy og Ulvsnesøy, besvart av justis- og innvandringsminister	148
1050. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. nødvendig og livsviktig helseutstyr, besvart av helseminister	149

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (901 - 1050) for sesjonen 2018-2019**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Andersen, Karin (SV)	962, 1011, 1021
Arnstad, Marit (Sp)	983, 1010, 1044
Aukrust, Åsmund (A)	928, 947, 977, 1015
Bastholm, Une (MDG)	987, 994, 1046
Benestad, Norunn Tveiten (H)	1029, 1030
Bjørdal, Fredric Holen (A)	1020
Borch, Sandra (Sp)	997, 1050
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	948, 974
Eide, Petter (SV)	978
Fagerås, Mona (SV)	985, 1023
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	915, 972, 973
Gharahkhani, Masud (A)	927, 951
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	939, 941, 961
Grande, Arild (A)	998, 999
Grimstad, Carl-Erik (V)	963
Grung, Ruth (A)	952, 980
Hagaseth, Ingjerd Thon (V)	1039, 1040
Hagebakken, Tore (A)	909
Hagen, Carl I. (FrP)	921, 1019
Haltbrekken, Lars (SV)	908, 966, 1026, 1047
Hansen, Øystein Langholm (A)	901, 942
Hansen, Svein Roald (A)	1045
Heggø, Ingrid (A)	1008
Henriksen, Martin (A)	945
Hjemdal, Silje (FrP)	984, 1025
Huitfeldt, Anniken (A)	923, 954
Isøy, Sigrid Simensen (Sp)	922, 926
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	956
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1035
Kjerkol, Ingvild (A)	912, 933, 979, 995, 996
Kolberg, Martin (A)	1033
Lauvås, Stein Erik (A)	964
Leirtrø, Kirsti (A)	949
Lerbrekk, Solfrid (SV)	981
Liadal, Hege Haukeland (A)	946, 1009
Listhaug, Sylvi (FrP)	904
Lossius-Skeie, Ingelinn (FrP)	925
Lyngedal, Åsunn (A)	924, 959, 960, 1027, 1034
Lysbakken, Audun (SV)	920, 1032
Mehl, Emilie Enger (Sp)	970, 971
Melby, Guri (V)	953
Moflag, Tuva (A)	1003, 1004
Mossleth, Siv (Sp)	905, 918, 943, 944, 1012

Moxnes, Bjørnar (R)	929, 931, 991
Myhrvold, Ole André (Sp)	914, 986, 988, 1041
Myrli, Sverre (A)	1016
Mørland, Tellef Inge (A)	957, 958, 1031, 1038
Navarsete, Liv Signe (Sp)	935, 940, 965, 969
Nordlund, Willfred (Sp)	934, 1005, 1006, 1007
Nævra, Arne (SV)	950, 1002, 1036
Olsen, Ingalill (A)	938
Pollestad, Geir (Sp)	930, 932, 1042, 1043
Sande, Leif Audun (A)	955
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1024
Schytz, Solveig (V)	919
Sjåstad, Runar (A)	992
Solberg, Torstein Tvedt (A)	902, 967, 968, 1037
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	910, 911, 1000, 1001, 1028
Toppe, Kjersti (Sp)	936, 937, 989, 990, 1048, 1049
Torve, Kristian (A)	982, 1017, 1018
Trellevik, Ove (H)	1013, 1014
Trettebergstuen, Anette (A)	976
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	916, 917
Vågslid, Lene (A)	903
Øvstegård, Freddy André (SV)	907, 993
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1022
Aasland, Terje (A)	913, 975
Aasrud, Rigmor (A)	906

STORTINGET

Dokument 15:7

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 901

Innlevert 5. februar 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 14. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I den nye regjeringserklæringen heter det at «bompengandelen i nye prosjekter ligger fast eller reduseres når kostnadene ved prosjektet reduseres».

Hvorfor vil regjeringen da øke bompengandelen til over 80 prosent på prosjektet riksveg 3/riksveg 25 i Hedmark, stikk i strid med regjeringserklæringens formuleringer, og har regjeringen dialog med lokale myndigheter i Hedmark om saken?

Svar:

Då saka om bompengar for prosjektet blei lagt fram for lokalpolitisk behandling hausten 2014, blei det lagt til grunn takstar for lette kjøretøyer på 60 kr på ny veg og 45 kr på eksisterande veg (2014-prisnivå). Bompengeperioden var 15 år. På dette tidspunktet blei det lagt til grunn tradisjonell gjennomføring av prosjektet. Basert på nye føresetnader om gjennomføring som OPS-prosjekt, blei saka lagt fram for ny politisk behandling i fylkeskommunen hausten 2016. Bompengeperioden vart da utvida til 20 år, men med same bompengebidrag som med ein bompengeperiode på 15 år og med tradisjonell gjennomføring. Dette inneber lågare takstar; foreløpig anslått til 44 kr på ny veg og 33 kr på eksisterande veg (2016-prisnivå) for takstgruppe 1 (lette kjøretøyer inkl. kjøretøy i kjøretøygruppe M1). Dette inneber ein takstreduksjon på nærmare 30 pst.

I Prop. 45 S (2016-2017) blei det lagt til grunn at bompengane skulle gå til å dekke den årlege betalinga for tilgang til vegen (som ikkje skal indeksregulerast). I tillegg skulle bompengane dekke deler av milepælsutbetalin-

ga. Brutto bompengeinntekter er estimert til 3,9 mrd. 2016-kr, av dette om lag 3,3 mrd. 2016-kr er føresett nytta til å dekke deler av investeringskostnadane (bidrag til milepælsutbetalinga samt ein årleg betaling for tilgang til vegen).

Kontrakt mellom OPS-selskapet og Statens vegvesen blei inngått i mai 2018. Kontrakten ligg om lag 1,5 mrd. kr lågare enn tidligare anslag, jf. Prop. 1 S (2018-2019), side 78. Etter forhandlingar blei den årlege betalinga for tilgang til vegen avtalt til 124 mill. kr. I Prop. 45 S (2014-2015) var dette anslått til 180–200 mill. kr.

Som for tidlegere gjennomførte OPS-prosjekt, er det føresett at samla bompengebidrag til prosjektet rv 3/ rv 25 Ommangsvollen – Grundset/Basthjørnet skal ligge fast, både ved auka og reduserte kostnader. Følgeleg var det føresett at staten skulle ta risikoen for eventuelle kostnadsaukingar, og tilsvarande at det statlige bidraget skulle reduserast ved eventuelle kostnadsreduksjonar.

Korleis regjeringsplattforma vert fulgt opp gjennom redusert bompengandel vil eg kome attende til når regjeringa har gjort sine vurderingar, herunder kva for prosjekt som kan nyte godt av dette. Eg merkar meg forøvrig at Arbeiderpartiet no sender nye signal om bompengar og dermed er glade for FrPs gjennomslag i regjeringsplattformen.

SPØRSMÅL NR. 902**Innlevert 5. februar 2019 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 14. februar 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvilke ansvar, budsjett og styringsrett over andre departement vil den nye digitaliseringsministeren ha i regjeringen, og hvordan er dette annerledes fra tidligere statsråder med lignende ansvar?

BEGRUNNELSE:

Det er spennende at vi har fått en digitaliseringsminister, Norge har tidligere hatt både administrasjons-, moderniserings- og fornyings- ministre med ulike ansvarsområder og budsjettansvar i regjeringen. Statsministeren har valgt å plassere den nye digitaliseringsministeren under kommunaldepartementet, og dermed uten eget departement. En av utfordringene for statsråden blir derfor muligheten til å kreve handling på tvers av departementer og under budsjetter han ikke styrer selv. Posten er nyopprettet, og det er store forventninger til hva en skal levere. Jeg er derfor spent på hvilke verktøy statsråden er gitt av statsministeren for å løse oppgaven, og statsrådets egne tanker og ambisjoner for posten.

Svar:

Opprettelse av en egen post som digitaliseringsminister markerer betydningen digitaliseringen har fått i dagens samfunn. Digitaliseringen av Norge, og verden rundt oss, går raskt og vil få betydning for alle deler av samfunnet. Min ambisjon som digitaliseringsminister er å bidra til at Norge kan høste så mange fordeler som mulig av den digitale revolusjonen som er i gang, samtidig som vi håndterer utfordringer knyttet til for eksempel samfunnssikkerhet, endringer i arbeidslivet og personvern på en god måte. Ny teknologi innenfor for eksempel automatisering, robotisering, tingenes internett og kunstig intelligens gir store muligheter for å tilby bedre og mer målrettede offentlige tjenester, øke verdiskapingen og skape nye jobber i næringslivet og en mer effektiv forvaltning. Hvis vi skal utløse potensialet i nye teknologier og digitale virkemidler, ikke minst mulighetene for å løse oppgaver på helt nye måter, vil det kreve en offensiv, koordinert og helhetlig tilnærming til digitaliseringspolitikken. Dette er kjernen i mitt oppdrag.

Jeg har fått flere verktøy for å ivareta samordningsbehovet i digitaliseringspolitikken. Jeg skal samordne den nasjonale IT-politikken, herunder politikk for digitalisering av offentlig sektor. Jeg skal styre ekompolitikken – politikken for elektronisk kommunikasjon, en av

samfunnets viktigste infrastrukturer og et fundament for digitalisering både i næringsliv og offentlig sektor. Jeg skal styre den næringsrettede digitaliseringspolitikken, og utøve ansvaret for den næringsrettede IKT-forskningen. Jeg skal også ha ansvar for oppfølgingen av Digital21-prosessen, der næringslivet nylig har kommet med flere anbefalinger om hvordan norsk næringsliv best skal utnytte mulighetene til ny vekst i en mer digital fremtid. For å styrke muligheten for en koordinert utvikling av gode og mer avanserte digitale tjenester i offentlig sektor, har jeg fått overført ansvaret for Altinn-plattformen i Brønnøysundregistrene.

Jeg har ansvar for Direktoratet for forvaltning og IKT – Difi, der flere av forvaltningens digitale fellesløsninger (f.eks. ID porten) drives og skal videreutvikles i årene fremover. Direktoratet har også ansvar for anskaffelser – og IKT-anskaffelser vil være et sentralt verktøy for både økt innovasjon i offentlig sektor, og innovasjon og næringsutvikling i privat sektor. Jeg har ansvaret for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet – Nkom, som har en sentral tilsyns- og utviklingsrolle overfor tilbydere av elektronisk kommunikasjon.

Jeg vil ha ansvaret for over 1,2 mrd. NOK i budsjettmidler knyttet til mitt ansvar i 2019-budsjettet, samt flere hundre dyktige og kompetente medarbeidere – både i departementet og i de direktoratene jeg vil ha direkte styringsansvar for. Dette mener jeg gir et godt utgangspunkt til å kunne drive en målrettet, samordnet og ambisiøs digitaliseringspolitikk for Norge. Jeg har allerede satt i gang arbeidet med en nasjonal strategi for kunstig intelligens. I løpet første halvår 2019 vil jeg legge frem en strategi for digitalisering av offentlig sektor, samt legge frem forslag til oppfølging av Digital21-prosessen. Jeg har besluttet å etablere en markeds plass for kjøp av skytjenester i offentlig sektor. Jeg har også jobbet med prinsipper for en ny auksjon av frekvenser, som skal sikre grunnlaget for utrulling av 5G-nettet – som blir bæreren av det såkalte tingenes internett, som få stor betydning for mange deler av samfunnet i årene fremover. Jeg har store ambisjoner for hvordan Norge skal dra nytte av digitalisering – gjennom å bidra til å utvikle et konkurransedyktig, digitalisert næringsliv, legge til rette for digital transformasjon i offentlig sektor, og sørge for at digitaliseringen ivaretar personvernet, er inkluderende og sikker. For politikkområder som krever handling på tvers av departementer, er regjeringen det viktigste samordningsorganet. Statsministeren leder selv regjeringens digitaliseringsutvalg. Jeg vil imidlertid ha en viktig rolle i å hente ut gevinster på tvers av de ulike de-

partementenes portefølje. Regjeringen har en offensiv og ambisiøs IKT-politikk, med flere statsråder som viser stor interesse og ønsker om samarbeid med meg på dette viktige området. Mitt brede ansvar, med tilhørende virkem-

idler, gir meg et godt utgangspunkt for jobben som digitaliseringsminister – som en av de første i sitt slag i Europa og verden.

SPØRSMÅL NR. 903

Innlevert 5. februar 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 12. februar 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvilke tiltak har justisministeren til vurdering i lys av PSTs trusselvurdering for 2019 knyttet til Huawei og 5G utbygging, og når tar regjeringen sikte på at en slik vil vurdering være klar?

BEGRUNNELSE:

I PSTs trusselvurdering for 2019 peker PST blant annet på to land som vi ikke har sikkerhetspolitisk samarbeid med og som driver etterretning mot Norge og Norske interesser, Russland og Kina. Sjef PST Benedicte Bjørnland uttaler i forbindelse med fremleggelsen av trusselvurderingen for 2019 at begge har cyberkapasiteter som setter dem i stand til å etterrette og stjele informasjon fra Norge i cyberdomenet. Sjef PST uttaler at norske myndigheter bør være oppmerksomme på Huawei som aktør i forbindelse med 5G-nettet som skal bygges ut. Det blir vist til at Kina har en etterretningslov som pålegger både private virksomheter og enkeltpersoner å samarbeide med kinesiske myndigheter dersom de blir bedt om det. Justisdepartementet har i januar bekreftet i flere medier at også Norge vurderer tiltak som kan holde Huawei utenfor utbyggingen av neste generasjons mobilnett som kanskje blir vår mest kritiske infrastruktur.

Svar:

Det gjøres oppmerksom på at spørsmålet er oversendt til og besvares av digitaliseringsministeren som ansvarlig statsråd for ekom.

For et høydigitalisert land som Norge, blir nettene for elektronisk kommunikasjon (ekom) stadig viktigere bærere av samfunnskritiske digitale tjenester. Eksempler på tjenester som fremtidens ekomnett vil bære, er kritisk kommunikasjon mellom selvkjørende transportmidler, fjernkirurgi og sensorteknologi for digitalisering av industri.

De siste årene har utviklingen i norske ekomnett gått raskt, og bidratt til at Norge i dag bl.a. har noen av verdens raskeste mobilnett. I årene fremover skal det investeres mer i norske ekomnett, blant annet i 5G nett, som vil legge til rette for ytterligere digitalisering og verdiskaping.

Digitaliseringen gir store muligheter, men medfører også nye og mer komplekse sårbarheter. Den økende avhengigheten av ekomnett og digitale tjenester, gjør det svært viktig å ha forsvarlig sikkerhet, robusthet og beredskap i nettene.

Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) stiller krav til at mobilnettene skal ha forsvarlig sikkerhet. Det stilles også krav til forsvarlig sikkerhet for skjermingsverdige verdier i ny sikkerhetslov. Ikrafttredelse av ny sikkerhetslov 1. januar 2019 gir grunnlag for

sikkerhetstiltak tilpasset utviklingen, og det vurderes tiltak i lys av denne. Det vurderes sikkerhetstiltak i norske ekomnett av generell karakter, som ikke rettes mot en spesifikk leverandør.

Samferdselsdepartementet har valgt å varsle selskapene som er eiere av mobilnettinfrastruktur om dette arbeidet (Telenor, Telia og Ice). Dette gjøres for å unngå at selskapene tar beslutninger om store investeringer, som kan gå på tvers av eventuelle

sikkerhetskrav. Samferdselsdepartementet er i tett dialog med mobiltilbyderne om denne saken, og har som siktemål å få gjort nødvendige vurderinger før beslutning om investeringer på 5G tas.

SPØRSMÅL NR. 904**Innlevert 5. februar 2019 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 15. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan helseministeren forsikre om at barn og unge under 18 år med hjerneskade også fremover skal ha mulighet til å velge mellom ulike habiliteringsprogram, også utenlandske, og at personer med hjerneskade over 18 år skal kunne fortsette å bruke dem?

BEGRUNNELSE:

Beslutningsforum fattet 25.09.2017 vedtak om avvikling av de fire utenlandske metodene Advanced Bio- Mechanical Rehabilitation, Institutes for the Achievement of Human Potential program, Family Hope Center program og Kozijavkin- metoden som benyttes som habiliteringsprogram for personer med hjerneskade. Det er positivt at man setter i gang et arbeid for å styrke tilbudet av intensive habiliteringsprogram for barn og unge med hjerneskade i Norge, og at man senere vil se på tilbudet også for dem over 18 år. Men dette må ikke bety at muligheten til å velge andre tilbud, også utenlandske, faller bort.

Vedtaket har skapt uro blant personer med hjerneskade som følger disse programmene og deres familie. De er redd for å miste et tilbud de er fornøyd med. Selv besøkte jeg Arne Martin i Stryn som har fulgt en av disse metodene i en rekke år. En viktig verdi for regjeringen er valgfrihet og målet er at dette styrkes, ikke svekkes.

Svar:

Representanten Listhaug refererer i sitt spørsmål til vedtaket i Beslutningsforum for nye metoder 25.09.2017. På bakgrunn av dette vedtaket bestemte de regionale helseforetakene å oppnevne en prosjektgruppe som blant annet skal kartlegge dagens tilbud i Norge og Norden og vurdere behovet for utvidete tilbud om intensive habiliteringstilbud til barn og unge i alderen 0-17 år. Prosjektgruppen skal anbefale innhold, kapasitet og organisering av tilbudet i Norge. Arbeidet ledes av Helse Sør-Øst RHF. Prosjektgruppen er delt inn i en arbeidsgruppe, referansegruppe og forskningsgruppe. Brukerne av de utenlandske behandlingsprogrammene og flere pasientorganisasjoner er representerte i prosjektarbeidet.

Helse- og omsorgsdepartementet mottok høsten 2018 henvendelse fra noen av brukerrepresentantene om utilstrekkelig brukerrepresentasjon og bekymring for arbeidet i prosjektgruppen. Departementet sa i svaret til brukerrepresentantene at vi ville be Helse Sør-Øst RHF om å sikre at synspunktene til dem som har eller har hatt

barn i behandlingsoppleggene fremkommer i prosjektgruppens endelige rapport.

Det er etter vedtaket i Beslutningsforum ikke foretatt endringer i tilbudet om habiliteringsprogram i utlandet. Departementet er informert om at prosjektrapporten etter planen vil være klar ca. 1. mai. Prosjektgruppens utredning vil være den første samlede vurderingen av hva som skal til for å bygge opp et bedre tilbud i Norge om intensiv rehabilitering for barn og unge med hjerneskader.

I den politiske plattform fra Granavolden sier regjeringen at vi vil sikre at foreldre fortsatt skal ha mulighet til å velge mellom ulike tilbud innen intensiv trening og rehabilitering av barn.

Etter min vurdering vil utredningen, med innspill fra brukere, fagpersoner og forskere, kunne bli en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for å vurdere hvordan en slik valgfrihet kan utformes.

Jeg vil legge til grunn at de som allerede har etablert et behandlingsopplegg med utenlandske tilbud i denne ordningen, får videreført dette hvis de ønsker det.

SPØRSMÅL NR. 905**Innlevert 5. februar 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 13. februar 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden gjere greie for omfanget av momssvindel frå utanlandske busselskap, kva regjeringa gjer for å motverke dette og kva nye tiltak ho eventuelt vil gjennomføre for å sikre rettferdig konkurranse i denne marknaden?

GRUNNGJEVING:

Meirverdiavgift skal betalast inn av alle som har omsett momspliktige varer og tenester for minst 50 000 kroner i laupet av ein periode på eitt år. Representantar frå bussnæringa melder at utanlandske konkurrentar ikkje betaler inn meirverdiavgift jamvel om omsetnaden er større enn 50 000 kroner. Dette, saman med andre konkurransevidande tilhøve, gjer at norske busselskap får ei urimeleg konkurranseulempe jamført med utanlandske konkurrentar.

Svar:

Eg er oppteken av at meirverdiavgiftsreglane skal vere konkurransenøytrale. Meirverdiavgiftsreglane er like for norske og utanlandske aktørar som omset varer eller tenester i meirverdiavgiftsområdet. Det avgjerande for skatteplikta er arten av vara eller tenesta som vert omset, og ikkje kven som omset.

Omsetning og formidling av transporttenester i meirverdiavgiftsområdet er avgiftspliktig. For transporttenester over landegrensene er det gitt fritak for direkte og samanhengande transport. Liknande reguleringar er også vanleg i andre land. Hovudgrunninga er at det berre er omsetning i meirverdiavgiftsområdet som skal vere skattepliktig.

Det betyr at både norske og utanlandske busselskap som omset transporttenester i meirverdiavgiftsområdet skal registrerast i meirverdiavgiftsregisteret ved omsetning over grensa på kr 50 000 i løpet av ein periode på tolv månader. For omsetning av persontransporttenester skal dei avgiftspliktige berekne meirverdiavgift med redusert sats på 12 pst. Samstundes har dei avgiftspliktige full frådragsrett for inngåande meirverdiavgift på 25 pst. Det finst ikkje noko anslag på omfanget av manglande registrering blant utanlandske transporttilbydarar, og verknaden av dette.

Meirverdiavgiftsregelverk skal følgjast. Skatteetaten driv no målretta informasjonstiltak og kontroll av utanlandske aktørar som driv kabotasjeverksemd i Noreg for å sikre at meirverdiavgiftsreglane vert følgde. Noreg har også nyleg inngått ein avtale med EU om administrativt samarbeid på meirverdiavgifta sitt område. Avtalen sitt formål er å motverke meirverdiavgiftssvindel. Avtalen gir effektive verktøy for utveksling av informasjon, kontrollar og støtte til inndriving av meirverdiavgift over landegrensene.

SPØRSMÅL NR. 906**Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 12. februar 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at naturalytelser som gratis frikort i transportselskaper heretter vil inngå i grunnlaget for sykepengar, foreldrepengar og pensjon?

BEGRUNNELSE:

I en debatt om naturalytelser i Dagsnytt 18 opplyste finansministeren at en bussjåfør som nå må skatte av sitt frikort, i framtiden få sykepengar, foreldrepengar og pensjon.

Hun opplyste at en bussjåfør med en lønn på kr 455 000 og som har en naturalytelse med en verdi på kr 30 000

med de nye reglene for beskatning vil få 115 kr mer hver dag ved sykdom og 1 400 kr mer hver måned i pensjon.

I regelverket heter det at naturalytelser ikke tas med i grunnlaget når naturalytelsen ikke faller bort ved fravær.

Svar:

Skattereglene er mitt konstitusjonelle ansvar. Regelverket for sykepenges og alderspensjon i folketrygden er arbeids- og sosialministerens ansvar, mens regelverket for foreldrepenger i folketrygden er barne- og familieministerens ansvar. Svaret er derfor utformet i samråd med Arbeids- og sosialdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet.

Motivasjonen bak de nye skattereglene for naturalytelser er å sikre likebehandling og bedre etterlevelse. De nye reglene bidrar til et ryddigere arbeidsliv og økt trygghet for arbeidstakerne. Naturalytelser som tidligere ikke har blitt innrapportert og skattlagt, har ikke gitt grunnlag for rettigheter i folketrygden. Innrapportering og skattlegging gir økte rettigheter og bidrar til større trygghet ved sykdom, fødsel og arbeidsledighet, samt i alderdommen.

Formålet med sykepenges er å gi kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive som på grunn av sykdom eller skade ikke er i stand til å arbeide. Naturalytelser som nå blir innrapportert, vil kunne inngå i sykepengegrunnlaget og gi økte sykepenges. Sykepenges ytes for 260 dager per år. En naturalytelse på 30 000 kroner

per år utgjør 115 kroner fordelt på 260 dager. Siden sykepenges til arbeidstakere ytes med 100 pst. av grunnlaget, vil økningen i sykepenges være 115 kroner per dag.

Slik representanten peker på, forutsetter dette at naturalytelsen bortfaller i sykeperioden, se folketrygdloven § 8-29 femte ledd. Dette kravet er naturlig fordi folketrygden erstatter bortfalt arbeidsinntekt. Dersom naturalytelsen ikke har bortfalt, skal den ikke erstattes. Dersom naturalytelsen faller bort i løpet av sykeperioden, blir den erstattet fra det tidspunktet den faller bort.

Foreldrepenges ytes etter samme grunnlag som sykepenges, se folketrygdloven § 14-7 første ledd. Det samme som gjelder for sykepenges, gjelder også for foreldrepenges.

Alderspensjon i folketrygden tjenes opp på grunnlag av blant annet pensjonsgivende inntekt, se folketrygdloven § 20-5, jf. § 3-15. Naturalytelser som innrapporteres og skattlegges, vil inngå i pensjonsgivende inntekt. En naturalytelse på 30 000 kroner per år vil gi en økning i alderspensjon per måned på 1 400 kroner, forutsatt 41 års opptjening og at arbeidstakeren utligner effekten av levealdersjustering ved å arbeide lenger.

Beregningene forutsetter blant annet at inntekten ikke overstiger inntektstaket i ordningene. For sykepenges og foreldrepenges er inntektstaket på 6 G (574 800 kroner med gjennomsnittlig grunnbeløp for 2018), mens det for årlig opptjening av alderspensjon er 7,1 G (680 180 kroner).

SPØRSMÅL NR. 907

Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 13. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

Konflikten over Kashmir mellom India og Pakistan er en alvorlig, men dessverre i stor grad glemt konflikt mellom to atommakter. Sivilbefolkningen lider i den uløste situasjonen preget av vold, krigsfare og splittelse.

Hva foretar utenriksministeren og regjeringen seg for å bidra til en fredelig løsning på konflikten i Kashmir-området mellom India og Pakistan, akter hun å bruke Norges rolle og rykte som bidragsyter til fred også i denne konflikten?

Svar:

Situasjonen i Kashmir er bekymringsverdig. Den territoriale konflikten mellom India og Pakistan forsterker den politiske uroen internt i Indias delstat Jammu og Kashmir. Områdene langs delelinjen er sterkt militariseret, og de mange forsøkene på bilateral dialog er stadig blitt avbrutt på grunn av påstander om angrep over grensen.

Norge har et godt forhold til både Pakistan og India. I dialog med mine pakistanske og indiske motparter oppfordrer jeg dem til å finne tilbake til forhandlingsbordet, til å kontrollere delelinjen og hindre nye angrep over grensen utført fra eget territorium, også fra ikke-statlige aktører. Vi oppfordrer også partene til å utøve sitt ans-

var for lokalbefolkningens menneskerettigheter. Dette er også en sak vi har tatt opp i FN.

Ansvar for å finne en løsning på konflikten ligger hos India og Pakistan. En forutsetning for norsk engasje-

ment er at begge parter ønsker det. Dette er ikke tilfellet i denne situasjonen, og handlingsrommet er derfor begrenset for eksterne aktører. Norge fortsetter å oppfordre partene til å finne en løsning.

SPØRSMÅL NR. 908

Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 14. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Avinor har flere støtteordninger for oppstart av nye flyruter og til å stimulere vekst i flytrafikken (både passasjerer og gods).

Kan samferdselsministeren opplyse hvor mye penger Avinor har brukt på disse støtteordningene per år siden 1. januar 2014?

BEGRUNNELSE:

Mens det for byene er satt et mål om at personbiltrafikken ikke skal vokse, og det foreligger ulike statlige virkemidler for dette, bl.a. belønningsordningen og bymiljø-/byvekstavtaler, har Avinor ulike ordninger som stimulerer til trafikkvekst og oppstart av nye ruter. Økt flytrafikk har bidratt til en betydelig utslippsvekst, og det er vanskelig å se at det skal bli mulig å oppnå tilstrekkelig raske utslippsreduksjoner dersom trafikkveksten fortsetter. Teknologiske grep som reduserer klimagassutslipp, vil være viktig, men fortsatt trafikkvekst vil bidra til å utlikne eller dempe de positive effektene, med stor fare for at Parisavtalens mål ikke innfris.

Svar:

Det er vanleg at lufthamner gjev rabattar og bonus for å redusere flyselskapas økonomiske risiko for å starte nye flyruter og for å betre utnyttinga av eksisterande flyruter. Avinors eiga vurdering er at deira bonus- og rabattordningar er konservative samanlikna med blant anna Stockholm lufthamn Arlanda og København lufthamn Kastrup.

Bonus- og rabattordningane omfattar oppstartsrabatt, marknadsføringsstønad og passasjervekstbonus. Ved etablering av nye flyruter har Avinor høve til å gje oppstartsrabattar i prosent av start- og passasjeravgifta etter ei konkret vurdering av om dette vil vere økonomisk lønsamt for Avinor. Avinor har oppgjeve at om lag 70 prosent av oppstartsrabattane for 2014-2017 gjeld nye flyruter utanfor Oslo.

Marknadsføringsstønad gjeld prosjekt om nye flyruter eller særskilde tiltak på lufthamnene i samarbeid med flyselskapa, Innovasjon Norge, Fjord Norge eller liknande organisasjonar. Passasjervekstbonus gjeld for flyruter til alle Avinors lufthamner og gjev flyselskapa bonus for betre utnytting av eksisterande kapasitet.

Tabellen under visar Avinors tal for dei ulike bonus- og rabattordningane for 2014-2017. Tala for 2018 er ikkje tilgjengelege fordi Avinors årsreknskap ikkje er ferdigstilt. Tala er oppgjeve i millionar kroner.

	2014	2015	2016	2017
Oppstartsrabatt	23	17	8	11
Passasjervekstbonus	7	13	8	22
Marknadsføringsstønad	30	31	35	46

SPØRSMÅL NR. 909**Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 14. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Har statsråden foretatt seg noe, slik det er blitt lovet, og hva vil regjeringen gjøre, for at miljøhensyn blir et kriterium i valg av leverandør ved anbud i NAV?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede tok i 2016 opp saken om anbud på rullatorer og kjøp fra Kina i stedet fra Topro med statsråd Anniken Hauglie, ved å stille henne et skriftlig spørsmål, sendt 31.05.2016. I sitt svar av 09.06.2016 skrev statsråden at miljøbelastning i tilknytning til transport ikke er et kriterium, men at det ville bli vurdert nærmere.

Nå finner jeg grunn til å spørre på ny da jeg ikke har registrert noen slik nærmere vurdering. Representanter fra Topro har for kort tid siden presentert problematikken for Opplandsbenken på Stortinget, og Oppland Arbeiderblad har nylig igjen hatt flere oppslag om anbudspraksisen. For enhver framstår kjøpet av store volum fra Kina som lite fornuftig når en kjenner den høye kvaliteten rullatorene fra Topro representerer. Det opplyses også at forskjellene prismessig var marginale.

Statlige innkjøp bør så langt som mulig ivareta norske arbeidsplasser når produktene representerer meget høy kvalitet og pålitelighet. Når det gjelder miljøhensynet handler det i dette tilfellet særlig om den lange transporten, om lag 6000 kilometer, men også om framstillingen av selve produktet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at Arbeids- og velferdsetaten er forpliktet til å anskaffe hjelpemidler etter regelverket for offentlige anskaffelser. Dette regelverket er basert blant annet på grunnleggende prinsipper som konkurranse og likebehandling for å sikre best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser. Valg av leverandør kun ut fra at produktet er lokalt fremstilt, vil være i strid med regelverket for offentlige anskaffelser. Samtidig er oppdragsgivere også forpliktet til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der det er relevant. Jeg er informert om at Arbeids- og velferdsetaten arbeider målrettet med å innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. Etaten har de siste årene benyttet Svanen og ulike kompetansemiljøer som rådgivere for miljøkrav i sine anskaffelser. Arbeids- og velferdsetaten ble, sammen

med Ålesund kommune, tildelt pris som beste innkjøper av Miljømerking i 2018. Prisen går til virksomheter eller organisasjoner som vektlegger bærekraftig produksjon og forbruk. Høsten 2018 startet Arbeids- og velferdsetaten et miljøprosjekt på hjelpemiddelområdet hvor både Difi, kompetansemiljøer og leverandører deltar. En av etatens store innkjøpskategorier, rullestoler, inngår i prosjektet. Kunnskap og erfaringer fra dette prosjektet vil antakelige også kunne benyttes på andre produktområder. Arbeids- og velferdsetaten har nylig startet en ny anskaffelse av ganghjelpemidler. Etaten har brukt mye tid og ressurser i planleggingsfasen av anskaffelsen blant annet for å sikre at viktige hensyn knyttet til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsene blir ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 910

Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 14. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Norge har lite dyrkbar mark, og må ta våre naturgitte ressurser i bruk for mest mulig norsk matproduksjon på norske ressurser, for beredskap og selvforsyning.

Hvilke tiltak vil statsråden sette i verk for igjen å få økt grasproduksjonen i soner 5-7, hvilken rolle spiller NIBIO, fjellforskning og avdeling Løken i dette arbeidet, og hvilke signaler vil statsråden fremme for å sikre dette under vårens styringsmøte med NIBIO?

BEGRUNNELSE:

Viser til Dokument nr. 15:648 (2018-2019) der forrige Landbruks- og matminister delte undertegnede engasjement for fjellandbruket.

Bondebladet skriver 7. februar 2019 om at "det er i tilskuddssonene for korn at grasarealet øker" mens i sonene 5-7, store deler av Hedmark, Oppland, Sørlandet og hele Nord-Norge, der arealene i hovedsak er egnet for gras, at grasarealet går drastisk ned. Nærmere 170 000 dekar gras er ikke lenger i produksjon.

Svar:

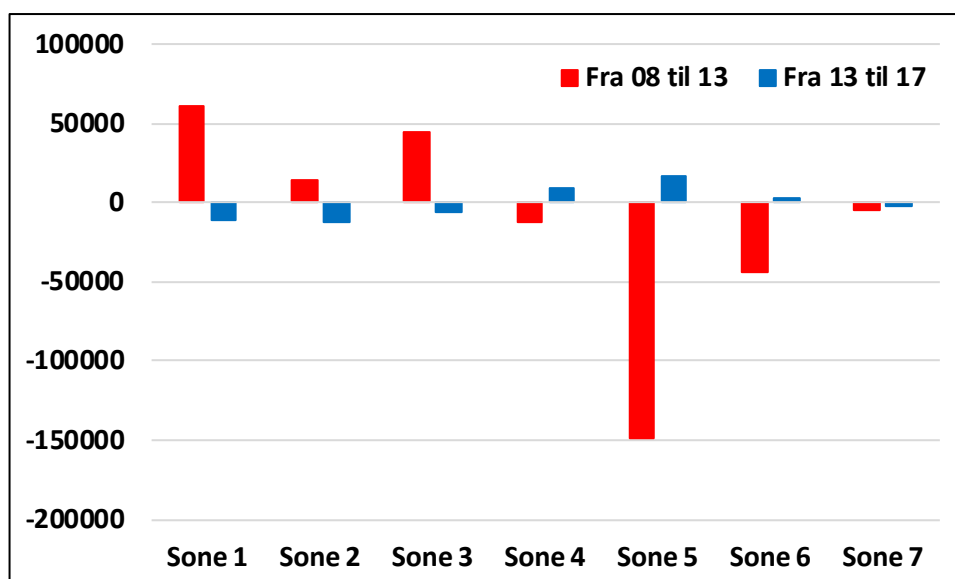
Representanten Strand viser også til Bondebladet av 7. februar om at "det er i tilskuddssonene for korn at grasa-

realet øker mens i sone 5-7 (...) der arealene i hovedsak er egnet for gras, at grasarealet går drastisk ned".

Bondebladet 7. februar viste arealutviklingen for gras i perioden 2008–2017 fordelt på soner. Fordi tallene var aggregert går det ikke fram at trenden for arealutvikling snudde midt i perioden. Som det går fram av figuren under, økte grasarealet i sone 1-3 under den forrige regjeringen. Samtidig gikk grasarealet i sone 4-7 ned, særlig i sone 5 Vestlandet. I perioden 2013–2017 har imidlertid denne utviklingen snudd: Grasarealet går ned i kornområdene på Østlandet, og øker på Vestlandet og deler av Nord-Norge.

I de siste jordbruksoppgjørene har regjeringen styrket arbeidsdelingen i jordbruket. Tilskudd til gras i kornområdene er redusert eller fjernet, mens tilskudd til gras i sone 5-7 er økt. I jordbruksoppgjøret 2018 ble dette ytterligere forsterket, ved at flere tilskudd til områder med driftsvansker ble styrket.

Blant annet ble arealtilskudd til grovfôr i sone 5-7 økt kraftig, arealavgrensingen for grovfôr i de samme sonene ble redusert slik at mer areal ble tilskuddsberettiget, og tilskudd til bratt areal i Regionale miljøprogram ble økt og øremerket.

Kilde: Landbruksdirektoratet

Jeg vil fortsette det arbeidet regjeringen har begynt på, og er opptatt av å styrke arbeidsdelingen i norsk jordbruk

slik at arealer til korn- og grøntproduksjon opprettholdes, mens tyngden av den grasbaserte husdyrproduksjonen

blir liggende i distriktene. Dette vil jeg følge opp på egnet måte, blant annet i det kommende jordbruksoppgjøret.

NIBIO har en viktig rolle som kunnskapsutvikler for norsk landbruk, herunder også fjellandbruket. Departementet har tidligere kommunisert til NIBIO at Landbruks- og matdepartementet er opptatt av forskning og kunnskapsutvikling for fjellandbruket. Instituttet har fått i oppgave å sikre forsøksarealer og gjennomføre andre tiltak med dette som formål.

Når det gjelder Løken, så er ikke dette lenger en avdeling i NIBIO. Lokaliteten er lagt ned som egen enhet og fungerer for tiden som en feltstasjon under NIBIOs enhet på Apelsvoll. Omfang og lokalisering av forsøksfelt knyttet til fjellandbruket, samt hvilke prosjekter som

skal gjennomføres for å støtte opp under fjellandbruket, tar NIBIO stilling til ut fra faglige vurderinger og departementets forventninger. Det er ikke behov for å gi NIBIO ytterligere styringssignaler om kunnskapsutvikling for fjellandbruket, men departementet vil ta opp temaet i styringsdialogen. Dette vil gi meg og mitt departement en oppdatering om pågående kunnskapsutvikling og planlagt innsats fremover. Videre er jeg opptatt av at næring og forvaltning har god dialog med både NIBIO og andre relevante forskningsmiljø. Dette er viktig for at forsknings- og utviklingsarbeidet skal samsvare med brukernes behov, og for at vi skal få igjen mest mulig for midlene som settes av til kunnskapsutvikling for å støtte opp under fjellandbruket.

SPØRSMÅL NR. 911

Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 13. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Statsråden uttrykte mye bra i sin innledning under Sykehuset Innlandet sin perspektivkonferanse 1. februar. Spørsmål stilt etter innledningen, gjenstår det derimot fortsatt å få svar på:

Hvordan sikre bedre samhandling mellom kommuner og spesialisthelsetjeneste i praksis, og i løpet av de ti åra før nytt hovedsykehus ved Sykehuset Innlandet står klart, hvordan tenker statsråden at helsetjenesten skal fungere og samhandle mellom kommuner og sykehus fram til da?

Svar:

Helhetlige tjenester er en viktig utfordring i hele helsetjenesten. Samhandling og god kommunikasjon mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten må til for å skape gode forløp. Utgangspunktet skal være pasientenes behov og ønsker.

Helse Sør-Øst RHF informerer at Sykehuset Innlandet HF, på veien fram mot det nye Mjøssykehuset, skal utvikle pasientens helsetjeneste i dagens sykehus. Tjenesten skal være tilpasset det framtidige målbildet om samhandling med primærhelsetjenesten, desentraliserte spesialisthelsetjenester og utvikling av prehospitale tjenester.

Arbeidet vil skje gjennom videreutvikling av de strukturer som allerede er etablert for samarbeid med kommunene, og vil forankres i to formelle samarbeidsutvalg:

«Overordnet samarbeidsutvalg» som er et strategisk og overordnet utvalg for hele Innlandet, og «Geografiske samarbeidsutvalg» som er lokale samarbeidsutvalg der hvert av sykehusene i Innlandet møter kommunene rundt sykehuset.

Helse Sør-Øst informerer videre at Sykehuset Innlandet har som et bærende prinsipp å «desentralisere det som kan desentraliseres og sentralisere det som må sentraliseres». Fram til Mjøssykehuset står klart, vil Sykehuset Innlandet videreutvikle det desentraliserte tilbudet ved de lokalmedisinske sentrene på Otta og Fagernes, og spesialisthelsetjenester på Gran. Dette vil gi mange pasienter kvalitetsmessig gode tjenester i nærområdet og spare dem for belastende reiser til sykehus.

Det rapporteres også at det er etablert et akuttlegeprosjekt i januar 2018 på Fagernes med akuttlege i Valdres lokalmedisinske senter – en desentralisert spesialisert akutfunksjon. På Otta etableres tilbud med fotografering av øyebunn i samarbeid med øyeavdelingen i Sykehuset Innlandet. Foretaket er også i gang med et prosjekt sammen med kommunene i Nord-Gudbrandsdal hvor en ambulanse stilles til legevaktens disposisjon og rykker ut til legevaktspasienter ved behov. Målet er bedre utnyttelse av ressurser til nytte for pasienten. Bruk av teknologi for diagnostikk, beslutningsstøtte og kommunikasjon vil være sentralt i prosjektet.

Jeg sier meg enig i det som sies i informasjonen fra Helse Sør-Øst og Sykehuset Innlandet om at samlokalisering

ing av desentraliserte spesialisthelsetjenester og kommunale tjenester gir en større mulighet til å etablere helhetlige pasientforløp mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Pasientforløpene skal være fra hjem til hjem.

Sykehuset Innlandet melder at de vil fortsette å utvikle og implementere nye standardiserte pasientforløp i samarbeid med kommunene og fastleger. Pasientforløp innen hoftebrudd og hjerneslag er allerede utviklet og implementert.

Sykehuset Innlandet rapporterer videre at de skal etablere flere ambulante team i samarbeid med kommunene. FACT team i samarbeid mellom alle DPS og kommuner i opptaksområdet for pasienter med samtidig rusmiddel- og psykisk lidelse er allerede etablert i Gjøvik, og er under utvikling i flere områder i Innlandet. Dette er en modell som Sykehuset Innlandet opplyser at de også ønsker å prøve ut på andre diagnosegrupper, både innenfor somatikk og psykisk helsevern.

«Samhandling – Alderspsykiatrisk avdeling og kommunale sykehjem» (SAM-AKS) er et viktig samarbeid mellom sykehuset og sykehjemmene i kommunene og gir bedre behandling og omsorg for demente på sykehjem. Det skal nå også prøves ut i hjemmetjenesten i kommunene.

Det er etablert et fast samarbeidsforum for leger i primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten i Syke-

huset Innlandet for å behandle saker som berører fastlegene, kommunene og spesialisthelsetjenesten i Innlandet.

Helse Sør-Øst og Sykehuset Innlandet viser til at de også er opptatt av å nyttiggjøre seg ny teknologi i samarbeidet med kommunene. Med tanke på geografien i Innlandet er dette viktig for å kunne gi likeverdige spesialisthelsetjenestetilbud uavhengig av bosted. Desentralisert diagnostisering og oppfølging av kronisk syke pasienter, ved bruk av for eksempel telemedisin er eksempler på arbeidsmetoder en vil se mer av i Innlandet.

Jeg mener det arbeidet som gjøres i Sykehuset Innlandet er et godt eksempel på et omfattende og viktig arbeid som gjøres for å skape helhet og sammenheng i tjenestene, og å desentralisere spesialisthelsetjenester der det er mulig. De mange tiltakene som de informerer om, viser at sykehuset ikke utsetter samhandling om helhetlige tjenester til nytt sykehus står klart. Tvert om vitner tiltakene og prosjektene om at arbeidet er i full gang.

Gode forløp er nøkkelen til å unngå at pasientene blir stormottakere, og sørge for at særlig pasienter med store, sammensatte behov får bedre og mer helhetlige tjenester. Vi er avhengige av hverandre i alle deler i helse- og omsorgstjenestene for å få dette til. Dette er en av grunnene til at samhandling er løftet som tema i den nye kommende nasjonale helse- og sykehusplanen.

SPØRSMÅL NR. 912

Innlevert 6. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 15. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener statsråden et salg av Ullevål-tomten er nødvendig for å realisere utbygging av lokalsykehus på Aker slik finansieringsordningene i dag er innrettet, og hvis så er tilfelle, vil han vurdere andre finansieringsformer av nye sykehusbygg for raskt å sørge for nødvendig kapasitetsvekst i Oslo-området?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på spørsmål fra representanten Tuva Moflag (Dokument nr. 15:251 (2018-2019) om hvorvidt utbyggingen av lokalsykehus på Aker er betinget av et salg av Ullevål-tomten, sier statsråden at:

«Helse Sør-Øst har opplyst at dette ligger inne som en del av planen for det valgte alternativet.» og at han var «kjent med at styret i Helse Sør-Øst har eget vedtak på at det ikke skal foretas disponering av tomten på Ullevål frem til risikobildet for en eventuell gjennomføring av utbygging på Aker og Gaustad er tilstrekkelig avklart.»

Etter styremøtet i Helse Sør Øst 31.januar 2019 vedtok styret å gå videre med planene for videreutvikling av Aker og Gaustad, men at Ullevål må belyses som alternativ lokalisering til Gaustad. Spesielt ønsket styret at det for fagområdene traume- og akuttmedisin, nyfødttintensiv og kreft skulle beskrives hvordan de valgte løsningene tilrettelegger for beredskap, utvikling av kompetanse, kvalitet i pasientbehandlingen og faglig utvikling. I styrepapirene fremheves det at den økonomiske bæreevnen i prosjektet er sensitiv for relativt små endringer i forutsetningene for

byggekostnader, rentekostnader og i særdeleshet effektivisering og gevinstuttak.

Det påpekes at forbedringer i låneordningen ville gitt en bedre bærekraft i prosjektet.

For Arbeiderpartiet har utbygging på Aker høy prioritet. Derfor ønsker vi en avklaring på om foretaket har økonomi, gitt dagens forutsetninger og rammebetingelser, til å starte bygging av Aker sykehus, uavhengig av utviklingen på Gaustad og Ullevål ved innvilget lånesøknad til Prop 1 S 2020.

Svar:

Ullevål sykehus er gammelt og nedslitt og trenger oppgradering. I planene som foreligger skal byggene på Ullevål erstattes med et nytt stort lokalsykehus med akuttfunksjoner på Aker og samling av regionfunksjoner på Gaustad, inkludert lokalsykehusfunksjoner. Salg av Ullevål-tomten blir dermed en konsekvens av planene. Som jeg opplyste i tidligere svar har Helse Sør-Øst vedtatt at det ikke skal skje en disponering av Ullevål-tomten før gjennomføring av utbyggingen på Aker og Gaustad er tilstrekkelig avklart.

Det er Helse Sør-Øst som har ansvar for å planlegge videreutviklingen av sykehusene i Oslo. Helse Sør-Øst har opplyst at de legger til grunn at utbyggingen skal gjennomføres som ett samlet prosjekt, med parallell utbyg-

ging på Aker og Gaustad. Planene er komplekse og har gjensidige avhengigheter. Helse Sør-Øst har lagt vekt på at en samling av regionsfunksjoner er helt avgjørende for å kunne håndtere framtidig driftsøkonomi som følge av investeringene ved Oslo universitetssykehus. Samordning av de spesialiserte funksjonene er et premiss i planene for videreutviklingen av sykehusene i Oslo.

I tidligere planfaser har Ullevåltomten vært utredet, men Helse Sør-Øst har ikke tidligere vurdert et samlet regionsykehus på Ullevåltomten. Bakgrunnen for dette har både vært forhold ved tomten og at Rikshospitalet har den nyeste bygningsmassen. En samling på Ullevål vil kreve enda mer nybygg enn det som følger av dagens planer, da det er 110 000 kvm av bygningsmassen som kan benyttes videre på Ullevål, mens 220 000 kvm på Gaustad må erstattes ved en evt. samling på Ullevål. Dette og en eventuell forskjell i verdi ved salg av Ullevål-tomten opp mot salg av Gaustadtomten er forhold som skal belyses.

Det er store investeringsbehov og -planer i alle helseforetak. Det avgjørende for utvikling av helsetjenesten er gode rammevilkår og god organisering og styring av tjenesten. Jeg viser til at regjeringen i Granavollen-plattformen ønsker å legge bedre til rette for investeringer i sykehusbygg og ny teknologi gjennom å vurdere endringer i investeringsordningene for sykehus, herunder lengre nedbetalingstid, rentebetingelser og låneordningen.

SPØRSMÅL NR. 913

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 14. februar 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at hensikten og oppfølging av budsjettavtalen tilsier at regjeringen vil sikre at tilskuddsordningen som er vedtatt for 2019 blir stabil over tid slik konsernsjefen i Color Line forventer?

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding dater 20.10.18 fra Color Line, kan vi lese følgende:

«I budsjettavtalen mellom KrF og regjeringen om statsbudsjettet for 2019 videreføres dagens innretning med full refusjon for alle tilskuddsberettigede om bord på norske utenriksferger. For Color Line gjelder det alle seks skip mellom Norge, Sverige, Danmark og Tyskland som er registrert i Norsk Ordinært Register, NOR.

I budsjettavtalen mellom regjeringen og KrF fremgår det at det er inndekning for dagens tilskuddsordning for sysselsetting av sjøfolk i Norsk Ordinært Register, NOR. I budsjettavtalen for 2019 heter det også at forskriftendringen som berører Color Line avvises.

For Color Line innebærer budsjettavtalen at samtlige passasjerskip i 2019 forblir i NOR som i dag.

Den norske tilskuddsordningen for sjøfolk har siden den ble vedtatt i Stortinget i 2002 vist seg uforutsigbar med årlige diskusjoner og endringer i forbindelse med statsbudsjettet. – Med dagens budsjettavtale forventer Color Line at tilskuddsordningen som er vedtatt for 2019 blir stabil over tid, sier konsernsjef Trond Kleivdal.»

Svar:

Regjeringen fører en tydelig og forutsigbar maritim politikk, for å styrke den norske maritime klyngen og å legge til rette for flest mulig norske sjøfolk på norske skip, under norsk flagg. Derfor har vi en offensiv maritim strategi, hvor vi blant annet har fulgt opp anbefalingene fra fartsområdeutvalget og styrket tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk betraktelig. Vi har også lovfestet tilskuddsordningen, for å sikre økt stabilitet i rammevilkårene for næringen.

Regjeringen har videreført innretningen av dagens tilskuddsmodell for NOR passasjerskip i utenriksfart for 2019. Dagens ordning er god og et viktig virkemiddel for å legge til rette for flest mulig norske sjøfolk på norske skip, og en konkurransedyktig flåte under norsk flagg.

I pressemeldingen fra Color Line som stortingsrepresentanten viser til, kommuniserer selskapet at de føler usikkerhet for fremtiden til dagens tilskuddsordning i lys av at tilskuddsordningen siden 2002 har vært gjenstand for årlige diskusjoner og endringer i forbindelse med behandling av statsbudsjettet. Som det fremgår i mitt svar på spørsmål nr. 287 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Aasland, sendt 13.11.2018, legger regjeringen opp til fortsatt å følge flertallsanbefalingen fra det partssammensatte fartsområdeutvalget om styrkingen av tilskuddsordningen for utenriksferger i NOR, og vil videreføre denne på dagens styrkede nivå. Jeg understreker likevel, og som det også vises til i uttalelsen fra Color Line som representanten viser til, at det er Stortinget som fastsetter innretningen av tilskuddsordningen og støttenivå.

SPØRSMÅL NR. 914

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 18. februar 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Vil departementet sørge for at NIBIOs rapport blir offentliggjort, og vil statsråden orientere om valg av referansebane og begrunnelse for denne før denne oversendes EU?

BEGRUNNELSE:

Vi er kjent med at NIBIO er bedt om å utarbeide en ny rapport i forbindelse med forsinket levering av bokføringsplan for forvaltet skog til EU.

Videre er vi kjent med at denne rapporten nå er klar.

Svar:

Det er bra at representanten Myhrvold er opptatt av, og følger med på den pågående prosessen.

Referansebaneberegningene for skog fra NIBIO og Miljødirektoratet er til vurdering i departementene, og rapporten vil offentliggjøres så snart som mulig. Referansebaneberegningene og regjeringens valg av referansebane vil bli offentliggjort i god tid før Norge formelt leverer inn sin bokføringsplan.

SPØRSMÅL NR. 915**Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 13. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Viser til at Jernbanedirektoratet fikk i oppdrag å utrede samfunnsøkonomien i bygging av jernbane på strekningene i aksene Fauske - Narvik - Tromsø, og at denne skal være ferdig sommeren 2019.

Har statsråden på noe tidspunkt vært i kontakt med direktoratet, uttalt seg eller på annen måte satt seg inn i utredningen?

BEGRUNNELSE:

Ber i så fall om innsyn i dokumentasjon fra disse møtene.

Svar:

24. november 2017 sendte Samferdselsdepartementet eit oppdragsbrev til Jernbanedirektoratet kor ein bad Jern-

banedirektoratet om å gjennomføre eit oppdatert kostnadsanslag for jernbane Fauske – Tromsø.

1. februar 2018 fekk Samferdselsdepartementet ein framdriftsplan for utgreiinga av jernbane Fauske-Tromsø frå Jernbanedirektoratet.

I forbindelse med utgreiinga av ny jernbane Fauske – Tromsø tok Samferdselsdepartementet imot først ein invitasjon 11. mai 2018 til ein innspelskonferanse 8. juni i Tromsø. 5. juli 2018 tok Samferdselsdepartementet imot ein ny invitasjon til innspelskonferanse i høvesvis Narvik 11. september 2018 og Fauske 2. oktober 2018. Alle konferansane vart gjennomført i regi av Jernbanedirektoratet. Samferdselsdepartementet deltok ikkje på nokon av desse konferansane.

Det har ikkje vært ytterligere kontakt mellom Samferdselsdepartementet og Jernbanedirektoratet i saka.

SPØRSMÅL NR. 916**Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 8. februar 2019 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Statsministeren har vist til Difis rapport og uttrykt seg på en måte som tyder på at hun mener det er blitt mindre byråkrati i Norge.

Er statsministeren uenig i Difi-rapportens konklusjoner?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen sendte 24. januar i år en pressemelding med det tydelige budskapet om at det nå er «Færre ansatte i departementer og direktorater». I pressemeldingen skriver regjeringen at det fra 2016 til 2017 5477 ble færre ansatte i statsforvaltningen, og forklarer dette med at «nå ser vi effekten av et langsiktig avbyråkratiserings- og effektiviseringsarbeid».

I rapporten fra Direktoratet for forvaltning og IKT, «Utvikling i antall ansatte i stats- og sentralforvaltningen

2016-2017», forklares imidlertid nedgangen på følgende vis:

«Denne nedgangen er i stor grad påvirket av at hele Den norske kirke og store deler av Jernbaneverket fra 1. januar 2017 ikke lenger var en del av statsforvaltningen (til henholdsvis eget rettssubjekt for Den norske kirke og til Bane NOR SF). Også Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og Norsk pasientskadeerstatning førte oppgaver og ansatte ut av statsforvaltningen fra 1. januar 2016 (til Norsk helsesett). I løpet av første kvartal 2016 ble tilbringertjenesten til Kystverket ført ut av statsforvaltningen (til Buksér og Berging), mens store deler av Forsvarsbyggs renholdertjeneste ble ført ut av statsforvaltningen i april 2016 (til ISS Facility Services). Endringene for Kystverket og Forsvarsbygg kan ikke telles med i fullt, siden tallene for 2016 og 2017 er gjennomsnittstall. De 83 som ble ført ut fra Kystverket teller som 21, ettersom de var en del av Kystverket om lag en fjerdedel av året, mens de 233 fra Forsvarsbygg teller som 78, som svarer til den tredelen av året de var en del av Forsvarsbygg»

Difi konkluderer med at:

«samlet sett ser vi da at om lag 6 366 ansatte ikke lenger hadde arbeidsforhold i statsforvaltningen i 2017, sammenlignet med 2016, på bakgrunn av omorganiseringer i hvilke oppgaver som ligger i statsforvaltningen. Det betyr at det var en økning i antall ansatte på om lag 889, justert for omorganiseringer. Dette svarer til en økning på 0,5 %.»

Statsministeren har selv vist til Difis rapport og gitt inntrykk av at regjeringen har redusert byråkratiet. Under statsministerens hovedinnlegg i debatten på Stortinget onsdag 30. januar uttalte statsministeren følgende:

«Det ble heller ikke mer byråkrati. En ny rapport fra Difi viser at det i staten er blitt færre ansatte i det vi kaller sentralforvaltningen, og en økning ute der hvor tjenestene til folk produseres, akkurat som ambisjonsnivået til regjeringen var.»

Svar:

Jeg uttalte i mitt innlegg:

«Det ble heller ikke mer byråkrati. En ny rapport fra Difi viser at det i staten er blitt færre ansatte i det vi kaller sentralforvaltningen, og en økning ute der hvor tjenestene til folk produseres, akkurat som ambisjonsnivået til regjeringen var.»

I forordet til Difi-notat 2019:1 kan man lese:

«Fra 2016 til 2017 har det vært en nedgang i antall ansatte både i departementene og underliggende direktorater, mens det er en økning i antall ansatte i statsforvaltningen sett under ett.»

Dette er korrigert for omorganiseringer. I rapporten omfatter sentralforvaltningen grovt sett departementene og den sentrale delen av direktoratene. Difi konkluderer også med at det er effektiviseringstiltak som er hovedårsaken til at antall ansatte i sentralforvaltningen har gått ned.

Ser man på tallene i Difi-notatet, betyr det at denne regjeringen har stått for et linjeskift når det gjelder antall ansatte i sentralforvaltningen. I perioden 2009-2013 var den gjennomsnittlige veksten 1,8 prosent. Veksten ble redusert til 1,4 prosent i 2013-2016, og i 2016-2017 var veksten snudd til en nedgang på 1,1 prosent (notatet side 5).

I direktoratenes ytre apparat har det fra 2016 til 2017 vært en vekst på 0,3 prosent (justert for omorganiseringer). Dette knytter seg til politisk prioriterte områder. Den klart største økningen skyldes flere polititjenestemenn og -kvinner. I tillegg kommer noen flere ansatte blant annet i Bufetat og Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 917

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 18. februar 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over alle statlige etater, direktorater og statsforetak som er opprettet etter 16. oktober 2013?

Svar:

I tabellen under er det gjengitt en oversikt over alle statlige etater, direktorater og statsforetak som er opprettet etter 16. oktober 2013. Statlige etater er definert som forvaltningsorganer, det vil si alle virksomheter som er en del av staten som juridisk person. For å svare utfyllende på spørsmålet, inneholder oversikten også statsforetak, som er egne rettssubjekter.

Oversikten viser opprettelsen av nye direktorater, forvaltningsorganer (evt omklassifisering til direktorat) og statsforetak. Det er i perioden etter 16. oktober 2013 opprettet reelt tre nye forvaltningsorganer, det vil si nye

virksomheter som ikke er et resultat av fusjoner eller fisjoner.

I tillegg viser tabellen en oversikt over flere statlige virksomheter som har gjennomført fusjoner eller fisjoner med andre virksomheter, og som gjennom slike prosesser kan fremstå som nye. Oversikten viser at regjeringen fører en aktiv forvaltningspolitikk gjennom å restrukturere forvaltningen, for å fremme effektiv oppgaveløsning og bedre tjenester til brukerne.

Virksomheter som kun har gjennomført navnebytter, og virksomheter med mindre organsiatoriske endringer uten helt ny organisasjon (typisk tilført nye avdelinger/områder), er holdt utenfor oversikten.

Direktorater	Opprettet	Kommentar
Landbruksdirektoratet	01.07.2014	Sammenslåing av Statens reindriftsforvaltning og Statens landbruksforvaltning
Direktoratet for e-helse	01.01.2016	Utskilt fra Helsedirektoratet
Valgdirektoratet	01.01.2016	Utskilt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturtanken – den kulturelle skolesekken Norge	01.01.2016	Difi kategoriserte Kulturtanken som direktorat fra 2016. Kulturtanken beskriver i årsrapport for 2016 "oppstart for den nye etaten" med "nytt mandat". Eksisterende virksomhet, men med nytt mandat
Jernbanedirektoratet	01.01.2017	Utskilt fra Jernbaneverket
Vegtilsynet	01.01.2017	Utskilt fra Statens vegvesen
Statens kartverk	01.01.2017	Statens kartverk endret tilknytningsform fra forvaltningsbedrift til ordinært forvaltningsorgan, og klassifiseres som direktorat (gitt oppgaver, myndighet og ansvarsområde)
Statens strålevern	01.07.2017	I Prop. 9 L (2015–2016) Endringer i helselovgivningen (Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten mv.) fremgår det at Statens strålevern fra 1. januar 2016 innlemmes som en etat i Helsedirektoratet med egen direktør, budsjett og tildelingsbrev, men Statens strålevern var fortsatt direkte underlagt departementet i saker etter atomenergiloven. I 2017 vedtok regjeringen å reetablere Statens strålevern som etat direkte under Helse- og omsorgsdepartementet
Sivil klareringsmyndighet	01.01.2018	25 klareringsmyndigheter i sivil sektor ble avvirket og overført til Sivil klareringsmyndighet
Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning - Unit	01.01.2018	Sammenslått av deler av UNINETT, Bibsys og CERES
Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning - Diku	01.01.2018	Sammenslåing av tre organisasjoner og overføring av oppgaver.
Utdanningsdirektoratet – direktoratet for barnehage, grunnopplæring og IKT	01.01.2018	Utdanningsdirektoratet og Senter for IKT i utdanninga ble slått sammen til en virksomhet.
Forbrukertilsynet	01.01.2018	Forbrukerombudet fikk noen nye oppgaver og endret navn til Forbrukertilsynet
Norsk nukleær dekomisjonering - statlig etat for avvikling av nasjonale atomanlegg og håndtering av atomavfall	07.02.2018	NND vil være under oppbygging i 2019, og vil gradvis kunne overta oppgaver fra NFD og IFE, eller ansvar for oppfølging av oppgaver

Andre forvaltningsorganer	Opprettet	Kommentar
Høgskolen i Buskerud og Vestfold	01.01.2014	Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold ble slått sammen
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	01.01.2014	Norges veterinærhøgskole (NHV) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) ble slått sammen til én institusjon
Norsk institutt for bioøkonomi	01.07.2015	Sammenslått av Bioforsk, Norsk institutt for skog og landskap, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning.
*Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet	01.01.2016	Sammenslått av Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Harstad
Forsvarsmateriell	01.01.2016	Etablert ved at kapasitetsdivisjonene, investeringsstaben og deler av staben fra Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) ble utskilt fra FLO
Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	01.01.2016	Sammenslått av sekretariatene for Pasientskadenemnda, Klagenemnda for behandling i utlandet, Preimplantasjonsdiagnostikknemnda og Statens helsepersonellnemnd
Nord Universitet	01.01.2016	Sammenslått av Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna, og Høgskolen i Nord-Trøndelag
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	01.01.2016	Sammenslått av Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Sør-Trøndelag og Høgskolen i Ålesund
Universitetet i Sørøst-Norge	01.01.2016	Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Høgskolen i Telemark slås sammen til Høgskolen i Sørøst-Norge ved kongelig resolusjon 16.06.2015. Høgskolen i Sørøst-Norge blir universitet fra mai 2018 og skifter navn til Universitetet i Sørøst-Norge
Regelrådet	01.04.2016	Nytt forvaltningsorgan
*Universitetet i Bergen	01.01.2017	Sammenslått av Universitetet i Bergen og Kunst- og designhøgskolen i Bergen
Høgskolen i Innlandet	01.01.2017	Sammenslått av Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark
Høgskolen på Vestlandet	01.01.2017	Sammenslått av Høgskolen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Bergen, og Høgskolen i Stord/Haugesund
Klagenemndssekretariatet	01.04.2017	Klagenemndssekretariatet ble opprettet for å skape en ressurseffektiv organisasjon for flere klagenemnder.
Artsdatabanken	01.01.2018	Tidligere administrativt tilknyttet NTNU
Senter for oljevern og marint miljø	05.01.2018	Nytt forvaltningsorgan
Fylkesmennenes fellesadministrasjon	01.01.2019	Etablert ved utskilling av oppgaver fra fylkesmennene
Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten - Ukom	01.01.2019	Nytt forvaltningsorgan

* UiB og UiT kan vel sies å ha bestått, men fått innlemmet andre læresteder, selv om formuleringene om sammenslåinger gir inntrykk av "nye" universiteter

Statsforetak	Opprettet	Kommentar
Bane NOR SF	01.01.2017	Utskilt fra Jernbaneverket

SPØRSMÅL NR. 918**Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 15. februar 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Nibio viser til at dyrking av myr ved omgraving ser ut til å redusere utslippene betydelig. Nibio sier også at det kan skje en netto binding av karbon i den mineraljorda som legges over myrlaget. Det vises til mangelfull kunnskap om effekten av å innføre myr dyrkningsforbudet. Likevel brukes klima som argument for et forbud mot dyrking av myr.

Hvorfor står punktet "Stoppe neddyrkingen av myr og restaurering av ødelagt myr" under overskriften Biologisk mangfold, ikke under overskriften Klima i regjeringsplattformen?

BEGRUNNELSE:

Viser til innlegget "Det trengs mer kunnskap om myr" publisert på nett av Nationen 15.01.19.

Svar:

Punktet "Stoppe neddyrkingen av myr og restaurere ødelagt myr" i Granavolden plattformen er helt likt et punkt som var i Jeløyplattformen fra 2018 under overskriften Biologisk mangfold. "Stoppe neddyrkingen av myr" viser til at regjeringen vil følge opp klimaforliket fra 2012 om at nydyrkingsforskriften skal revideres slik at også hensynet til klima blir gjenspeilet i regelverket. Punktet henviser også til anmodningsvedtaket fra 2016 der Stortinget ba regjeringen fremme et forslag om forbud mot nydyrking av myr.

Landbruks- og matdepartementet har derfor fremmet en proposisjon til Stortinget om en endring i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 11 andre ledd om nydyrking. Forslaget er en utvidelse av hjemmelsgrunnlaget, slik at det kan fastsettes regler om nydyrking som er begrunnet ut fra behovet for redusert utslipp av klimagasser. Forslaget bygger på flere utredninger fra NIBIO.

NIBIO har etter oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet foretatt en sammenstilling av det eksisterende kunnskapsgrunnlaget knyttet til nydyrking av myr, og belyst ulike konsekvenser ved å legge restriksjoner på nydyrking – både de økonomiske konsekvensene og konsekvensene for klimagassutslipp. Rapporten «Kunnskapsgrunnlag om nydyrking av myr» ble overlevert departementene 1. mars 2016. NIBIO har også levert et notat i mai 2017 med en tilleggsutredning knyttet til kostnadseffektivitet og klimaeffekter av forbud mot nydyrking av myr.

Framskrivningene av klimagassutslipp laget til nasjonalbudsjettet 2019 (NB2019) tar utgangspunkt i at en ved et forbud unngår nydyrking av ca. 4 000 dekar myr pr år, og viser en samlet utslippsreduksjon for 2021 til 2030 på ca. 900 000 CO₂-ekvivalenter. NIBIO estimerte i 2017 at vi framover uten restriksjoner ville dyrket mindre enn dette, ca. 2 000 dekar myr i året. Et generelt forbud mot dyrking av myr som trer i kraft i 2020 vil da gi samlet utslippsreduksjonen for perioden 2021 – 2030 på ca. 450 000 tonn CO₂-ekvivalenter.

De første undersøkelsene av utslipp fra omgravd myr i Norge tyder på betydelig lavere utslipp av CO₂ og N₂O enn fra vanlig dyrket myr. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til disse resultatene på grunn av få målinger og store variasjoner. Derfor er nye og flere målinger nødvendig for å kunne trekke sikrere konklusjoner om effekter av omgraving av ulike myrtyper på klimagassutslipp. Vi har ingen kunnskap om langtidseffekten på klimagassutslipp ved denne dyrkingsmetoden.

"Stoppe neddyrkingen av myr" er et klimatiltak, men vil også ha positiv virkning for naturmangfoldet. I Rødliste for naturtyper 2018 fra Artsdatabanken er det gjort vurderinger av 21 naturtyper med myr, ni av dem er truede og åtte av disse har oppdyrking og drenering som negativ påvirkningsfaktor. Myr er levested for en rekke truede arter. I rødlista for arter 2015 er 183 arter som lever i våtmark truede. Dette utgjør 7,8 % av de truede artene.

Restaurering av myr er et tiltak som er innrettet for å bidra til å oppfylle regjeringens målsettinger om å redusere klimagassutslipp, tilpasse til klimaendringer og bedre økologisk tilstand i økosystemene. Restaurering av myr kunne derfor vært plassert under alle tre overskriftene "Biologisk mangfold", "Klima" og "Klimatilpasning" i Granavoldenplattformen. Restaurering av myr er da også nevnt under overskriften Klima. Regjeringen valgte likevel å kombinere de to punktene som har med myr å gjøre under overskriften Biologisk mangfold.

SPØRSMÅL NR. 919**Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Solveig Schytz****Besvart 15. februar 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Hva gjøres i dag og har statsråden noen tiltak som kan gjøre det enklere å følge personvernloven i frivillige organisasjoner, både på nasjonalt, regional og lokalt nivå?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la 8. desember 2018 frem den nye frivillighetsmeldingen, som nå ligger til behandling i Stortinget. Meldinga skal danne grunnlag for en levende og selvstendig frivillighet for framtida. Personvernloven ble i mai 2018 endret og ny lov i tråd med personvernforordningen GDPR trådte i kraft fra 20. juli 2018.

Mange frivillige organisasjoner har gjort og gjør en stor jobb for å utarbeide nye systemer og rutiner i tråd med dette. Det kan imidlertid være utfordrende å implementere gode rutiner, ansvarsfordeling og god forståelse for f.eks. hvordan personopplysninger må behandles og gode retningslinjer for bruk av bilder og film. Det er viktig å sikre at oppfølging av ny personvernlov ikke gir mer byråkrati og papirarbeid i frivillige organisasjoner, og at det fortsatt skal være enkelt å være frivillig. Det er også viktig å sikre at arbeidet med å følge opp GDPR i frivillig sektor har fokus på enkle og gode praktiske løsninger som gjør det lett å være frivillig trener på fotballaget eller

tropsleder i speidergruppa, og ikke primært om strategidokumenter som behandles i styrene.

Svar:

Norge fikk ny personopplysningslov i fjor. Loven gjelder også for frivillige organisasjoner. Slik var det også med den gamle personopplysningsloven. I så måte er det ikke oppstått noen ny situasjon med innføringen av ny personopplysningslov, men endring i regelverket og oppmerksomheten rundt den nye personopplysningsloven har nok bidratt til at frivillige organisasjoner er blitt mer bevisst sitt ansvar når det gjelder behandling av personopplysninger. Det mener jeg er bra.

Det finnes flere nettsider med tips, råd og veiledning om behandling av personopplysninger. Blant annet har frivillighetens eget samarbeidsforum, Frivillighet Norge, informasjon om dette. Datatilsynet og Norges Innsamlingsråd er eksempler på andre steder man kan finne informasjon og veiledning om behandling av personopplysninger. Regjeringen har ingen planer om å innføre egne tiltak for å hjelpe frivillige organisasjoner i å følge personopplysningsloven. Det er organisasjonenes eget ansvar å sette seg inn i lover og regler som gjelder for dem. Dette gjelder også for håndtering av personopplysninger, men vi håper å ha god dialog med organisasjonene.

SPØRSMÅL NR. 920**Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 15. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Det har de siste ukene vært en rekke innstilte avganger på fergesambandet Halhjem-Sandvikvåg etter at Torghatten overtok ansvaret i januar. I anbudsprosessen ble pris vektlagt 80 prosent og miljø 20 prosent.

Ser statsråden at kaoset på dette fergesambandet kunne vært unngått dersom kvalitet var vektet høyere i anbudsrunder og hva vil statsråden gjøre for å sikre at det blir forutsigbar fergedrift på strekningen?

Svar:

Konkurransen om drift av riksvegferjesambandet E39 Halhjem-Sandvikvåg vart kunngjort i DOFFIN 29. februar 2016, tilboda vart innleverte 16. august 2016. Vegdirektoratet meiner at tilbudet frå Torghatten Nord AS var truverdige, reiarlaget seriøst og bygging av dei fem fartøya blei spreidd på fleire verft. Kontrakt vart inngått 1. november 2016. Dette gav ferjeselskapet om lag to år i byggetid for nye ferjer, noko Statens vegvesen vurderte som tilstrek-

keleg lang nok tid. Eg forventar at selskap som forpliktar seg gjennom avtaler med staten faktisk leverer tenestene som er grunnlaget for at dei vinn konkurransane. I motsett fall er det i dette tilfelle opp til Statens vegvesen å sanksjonere ovanfor selskapet.

Vekting av kvalitet på planlagt leveranse av nye fartøy ville ikkje slått negativt ut for vinnaren av denne konkurransen. Ut frå Torghatten Nord AS sin framdriftsplan og kontrakt med verfta skulle dei fem nye ferjene vore leverte hausten 2018, dvs. i god tid før oppstart. Forseinkingane skuldast at det har oppstått tekniske utfordringar under bygging av ferjene.

Dei nye ferjene vil gi reduserte utslepp samanlikna med eksisterande ferjeflåten.

Sambandet hadde ein planlagt produksjon på 2 600 avgangar i januar. I perioden 1.-15. januar var det 154 kansellerte turar, og regulariteten var på 87,7 pst. I perioden 16.-31. januar var det berre seks kansellerte turar, og regulariteten auka til 99,55 pst. Dette viser at etter ein svært dårleg oppstart, har drifta stabilisert seg på eit mykje høgare nivå mot slutten av månaden. Torghatten Nord AS har opplyst at dei nye ferjene vil bli leverte i løpet av februar. Dette vil gi ytterlegare betring av regulariteten.

SPØRSMÅL NR. 921

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 13. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Hvor mange av de 182 unge gjengangerkriminelle nevnt i Aftenposten torsdag 7. februar har innvandrerbakgrunn når vi regner ungdom med innvandrerbakgrunn når besteforeldre har innvandret til Norge?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten opplyser 7. februar politimesteren i Oslo at ungdommer under 18 år som blir registrert med fire straffbare forhold eller flere i løpet av et kalenderår, blir vedkommende definert som ung gjenganger. Da har vi enten et ungdomsproblem eller et integreringsproblem. Dersom andelen innvandrerungdom blant gjengangerne er vesentlig større enn det innvandrerungdommen i Oslo er av ungdomsantallet har vi et integreringsproblem, men hvis andelen er ca. det samme som deres andel av ungdommen under 18 har vi et ungdomsproblem. Det er av stor betydning å få klarlagt om vi står overfor integreringsutfordringer eller om det er ungdomsutfordringer Oslo står overfor. Det er nå registrert 182 unge gjengangere. Det er en økning på over 20 % sammenlignet med 2017. Når politiet opplyser 182 har selvsagt politiet både navn og mange opplysninger om disse 182 slik at ungdom med innvandrerbakgrunn og etnisk norsk bakgrunn og derfor kan justisdepartementet gi instruks om at andelen innvandrerungdom blant de 182 blir oppgitt.

Svar:

Tallet over antall unge gjengangere i Oslo, som det vises til i det aktuelle oppslaget i Aftenposten, er hentet fra rapporten Anmeldt kriminalitet i Oslo politidistrikt 2018. Rapporten gir et overordnet bilde av den anmeldte kriminaliteten i Oslo i året som gikk.

Under omtalen av unge gjengangere i rapporten, vises det til at barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo politidistrikt vil bli ytterligere beskrevet i en egen rapport som kommer i mai 2019. Dette er den årlige rapporten som utgis av Oslo politidistrikt og Oslo kommune gjennom det såkalte SaLTo-samarbeidet. Jeg må derfor avvente denne før jeg kan gi noen nærmere beskrivelse av gjengangere.

SPØRSMÅL NR. 922**Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Sigrid Simensen Ilsøy****Besvart 13. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

Direktøren i en statlig etat har gitt en arbeidsgruppe mandat til «å utrede alternativer for – og anbefale lokalisering av organisasjonsalternativ i tråd med KMD sine retningslinjer». Egne behov ble vurdert ved å se på eksisterende årsverk og utvelgelse ihht. eksisterende kontorsteder. Fire alternative lokasjoner ble slik valgt. Først da ble kriterier knyttet til lokaliseringspolitiske mål vurdert.

Er denne fremgangsmåten i tråd med retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

I "Veiledning til Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon" står det følgende under «Oppfølging av krav i retningslinjene»:

«1. Valg av steder som skal utredes.

Fagdepartementet eller en underordnet virksomhet som utfører utredningen (heretter: utreder) i tråd med retningslinjene må gjøre en forhåndsvurdering av steder som skal utredes for mulig lokalisering. I denne forhåndsvurderingen må utreder ta hensyn til formålet med lokaliseringspolitikken, som er å bidra til lokalisering i regionale sentra der virksomheten har størst potensiale til å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser, både med hensyn til omfang og bredde. Omfang viser til betydningen antallet arbeidsplasser kan ha for regionen, mens bredde viser til den variasjonen i arbeidsmarkedet som arbeidsplassene kan bidra til. Utreder må se på steder som kan tilfredsstille behovene til den virksomheten som skal utlokaliseres eller etableres, ikke kun lokasjoner som vil være optimale for virksomheten. I praksis vil tilfredsstillende lokasjoner være regionale sentre utenfor de største byene, jf. Jeløya-plattformen og arbeidet med Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser. Steder i disse kategoriene bør derfor være med i utredningsarbeidet. (...)

Før valg av alternative steder som skal utredes, bør fagdepartementet gå i dialog med KMD, siden valg av steder for utredning legger premisser for senere beslutningsprosesser.

(...)

b. Ved strukturendringer og rasjonalisering i statlig virksomhet

Ved strukturendringer i statlige virksomheter, bør utreder vurdere ulike alternativer for lokalisering i virksomhetens eksisterende struktur. Omstrukturering av virksomheter skal også ses i lys av lokaliseringspolitisk mål om lokalisering i regionale sentra der virksomheten har størst potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser. Når re-

gionstrukturer endres, bør endringene ses i lys av regionreformen og den nye fylkesstrukturen.»

I arbeidet med å se på lokalisering av Domstolsadministrasjonen (DA) sine regnskaps- og lønnsfunksjoner gav direktøren for DA prosjektgruppa i mandat «å utrede alternativer for – og anbefale lokalisering av organisasjonsalternativ i tråd med KMD sine retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon». Måten dette ble utført på var at en først vurderte sine egne behov for tjenesten gjennom vurdering av eksisterende årsverk og utvelgelse ihht. eksisterende kontorsteder. Basert på dette ble det valgt ut 4 alternative lokasjoner. Først når dette var utført ble kriterier knyttet til lokaliseringspolitiske mål vurdert.

Svar:

Spørsmålet ble opprinnelig stilt til kommunal- og moderniseringsministeren. Det er imidlertid jeg som er rette statsråd til å besvare spørsmålet da dette gjelder organiseringen av enkelte oppgaver internt i domstolene.

Det er et grunnleggende utgangspunkt at domstolene er uavhengige. Egne bestemmelser i domstoloven kapittel 1 A gir en uttømmende regulering av hvordan Stortinget og regjeringen kan styre domstolene. Styresettet har sin begrunnelse i at uavhengighet i administrative spørsmål vil understøtte uavhengigheten i den dømmende virksomhet.

Stortinget gir, gjennom behandlingen av budsjettproposisjonen, årlige retningslinjer for Domstoladministrasjonens virksomhet og administrasjonen av domstolene, for eksempel om krav til saksbehandlingstid. Stortinget kan også styre Domstoladministrasjonen gjennom lov, forskrift eller plenarvedtak. Regjeringen kan instruere ved kongelig resolusjon Domstoladministrasjonen i administrative enkeltsaker. Dette er en snever unntaksregel, og kan ikke anvendes som en generell og alminnelig myndighet for regjeringen til å overprøve Domstoladministrasjonens beslutninger. Hvis instruksjonsretten benyttes, skal Domstoladministrasjonen gis anledning til å uttale seg i forkant. Endelig kan Kongen gi nærmere forskrifter om Domstoladministrasjonens virksomhet.

Det følger av dette at retningslinjene om lokalisering av statlige arbeidsplasser ikke kommer til anvendelse på domstolenes område. Retningslinjene er ikke vedtatt på en måte som oppfyller domstolovens krav, og kan naturlig nok ikke gå foran det som er bestemt ved lov.

Avslutningsvis kan jeg opplyse om at Domstoladministrasjonen likevel har valgt å la retningslinjenes krav til saksbehandling og materielle vurderinger være veiledende for sin vurdering. Etter mitt syn er dette en god og

pragmatisk løsning som balanserer hensynet til domstolenes uavhengighet og den statlige lokaliseringspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 923

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 15. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

Når og på hvilken måte ble norske myndigheter først kjent med at Israels regjering ikke ønsket å forlenge mandatet for den internasjonale observatørstyrken i Hebron (TIPH)?

Svar:

Israelske myndigheter informerte per telefon mandag kveld 28. januar Norges ambassadør i Tel Aviv om at de ikke ønsket å fornye mandatet til TIPH utover 31. januar. Den norske ambassaden i Tel Aviv og de andre landene som deltar i TIPH (Italia, Sveits, Sverige og Tyrkia) hadde tirsdag 29. januar et møte med israelsk UD, der den offisielle beslutningen om å ikke fornye mandatet til TIPH, ble avlevert.

Forberedelsene til fornyelsen av mandatet, som utløp ved midnatt 31. januar, foregikk etter vanlig prosedyre. Det ble først sendt til palestinsk side, som undertegnet, og

deretter levert til undertegning i Israel, i andre halvdel av januar.

Til tross for at oppdraget er blitt fornyet av partene hver sjettede måned i over 22 år, har TIPH ofte vært gjenstand for politisk debatt i Israel. Dette var tydelig i forkant av utløpet av denne mandatperioden, som denne gangen også fant sted i oppløpet mot det israelske valget 9. april.

Som jeg understreket i mitt skriftlige svar til representant Aukrust den 31. januar 2019, så beklaget jeg den 1. februar, i en fellesuttalelse med utenriksministrene fra de andre bidragslandene, den ensidige israelske beslutningen om ikke å fornye mandatet til TIPH. I den samme uttalelsen protesterte vi også tydelig mot den israelske påstanden om at TIPH har motarbeidet Israel, noe vi også har gitt klart uttrykk for overfor israelske myndigheter.

Selv om Norge mener at det fortsatt er behov for en internasjonal tilstedeværelse i Hebron, er Norge og de andre landenes bidrag til TIPH avhengig av begge parters samtykke og anmodning.

SPØRSMÅL NR. 924

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 15. februar 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Når kommer høringen fra regjeringen som skal sikre et skille i ileggelse av el-avgift på utvinning av kryptovaluta fra datalagringscentre og annen blokkjedeteknologi?

BEGRUNNELSE:

Like før jul ble el-avgiften endret for industri som utvinner kryptovaluta. Det ble i vedtaket fra forlikspartnerne understreket at el-avgiften ikke skulle endres for annen blokkjedeteknologi og heller ikke for datalagrings-

trene. Industrien har reagert negativt på endringen i rammebetingelser på kort varsel, og det er viktig å få utredet forslaget i forkant av dato for innføring som er satt til 1. mars 2019.

Svar:

Stortinget har vedtatt å fjerne avgiftsreduksjonen på elavgift som gis til store datasentre for utvinning av kryptovaluta. Se Innst. 2 S (2018-2019) kap 3.1.2.1 og Innst. 3 S (2018-2019) kap. 13.6. Stortinget har forutsatt at Finansdepartementet utarbeider forslag til hvordan vedtaket kan avgrenses og gjennomføres, og at forslaget sendes på

høring med sikte på at endringen kan tre i kraft 1. mars 2019. Departementet har fått fullmakt til å bestemme det endelige tidspunktet for iverksettelse.

Skattedirektoratet har mottatt en rekke innspill til endringen fra næringen. Det er viktig å få innspill slik at forslaget til regelverk kan utformes på en hensiktsmessig måte før det sendes på høring. Hensynene til både etterlevelse og kontrollmuligheter bør ivaretas på en best mulig måte. Det er derfor behov for å bruke noe mer tid på forslaget enn Stortinget forutsatte i budsjettinnstillingen. Vi arbeider med dette nå. Forslag vil bli sendt på høring av Skattedirektoratet så snart som mulig. Deretter behandler vi innspillene på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 925

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingelinn Lossius-Skeie

Besvart 18. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Har Sørlandet sykehus egnede lokaliteter for å kunne gjennomføre et effektivt nok smittevern og isolasjonsregime ved en eventuell pandemi, og hvis ikke – hva kan gjøres med dette og hvor raskt?

BEGRUNNELSE:

Fagansvarlig bioingeniør på Preanalytisk enhet ved Sørlandet Sykehus Arendal har uttalt: «Min erfaring er at vi ikke har egnede lokaliteter for å kunne gjennomføre et effektivt nok smittevern og isolasjonsregime. Pasientrommene og sengepostene er ikke rigget for dette, de er stort sett bygd i og for en annen tid. Eksempelvis finnes det kun et egnet isolat på hele Sørlandet Sykehus ved ebolainfeksjon.

Svar:

Jeg har innhentet informasjon om smittevernberedskapen ved Sørlandet sykehus fra Helse Sør-Øst.

Pandemi generelt

Sørlandet sykehus HF har planverk for håndtering av alvorlige epidemier og pandemier som for eksempel influensa. Planene bygger på nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa og regional smittevernplan for Helse Sør Øst.

Alle tre sykehus ved Sørlandet sykehus kan ta imot, behandle og ivareta pasienter som har influensa og det

er etablerte rutiner for forebygging av smittespredning til øvrige inneliggende pasienter og personale.

Høyrisiko pandemi

I en situasjon med høyrisiko pandemi, er det nasjonale planer for oppgavedeling mellom sykehus. Ebola er et eksempel på høyrisiko pandemi, som representanten viser til i sin begrunnelse for spørsmålet. Sørlandet sykehus har et smittevern- og isolasjonsregime når det gjelder ebola. Smittevern- og isolasjonsregimet vil være det samme for eventuelle andre høyrisiko pandemier.

Planverk:

Sørlandet sykehus har beredskapsplaner og rutinebeskrivelser for håndtering av ebola. Disse er blant annet forankret i de sist oppdaterte nasjonale dokumentene på området, henholdsvis nasjonal faglig retningslinje, beredskapsplan og veileder som omhandler diagnostikk, oppfølging og behandling av ebola. Videre forholder sykehuset seg til den regionale smittevernplanen til Helse-Sør Øst (som i 2019 gjennomgår revisjon).

Oppgavedeling i regionen:

Nasjonal beredskapsplan mot ebola slår fast at høysikkerhetsisolat ved Oslo universitetssykehus HF, Ullevål er førstevalg for innleggelse av pasienter med ebola. Sykehusbehandlingen vil skje under ledelse av avdelingssleder ved infeksjonsmedisinsk avdeling i faglig samarbeid med CBRNe-senteret og annet intensiv/støttepersonell ved Oslo universitetssykehus HF.

Ved Sørlandet sykehus er det besluttet at luftsmitteisolatet i barneposten ved Sørlandet sykehus, Kristiansand,

skal brukes til dette formål. Det er beredskapsplaner for bemanning av luftsmitteisolat i opptil 48 timer. Isolatet kan ta imot vanlige pasienter og intensivpasienter.

Sørlandet sykehus har planer for håndtering av prøver tatt av pasient på isolat. Det er kjøpt inn et eget analyseapparat til dette formål som skal plasseres i isolatet ved behov.

SPØRSMÅL NR. 926

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Sigrid Simensen Ilsøy

Besvart 13. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Etter endringene i Folketrygdloven som trådte i kraft 01.01.18 viser NAV sin statistikk at det er en sterk nedgang i antall mottakere av arbeidsavklaringspenger, og at tallet på uføretrygdene stadig øker. De nye unntaksreglene i AAP-ordningen gjør det vanskeligere å utvide tiltaksperioden utover 3 år. Dette rammer også ungdom.

Vil statsråden vurdere å utvide unntaksregelen for arbeidsavklaringspenger for å hindre at ungdommer som trenger oppfølging utover 3 år for å evne og stå i jobb, blir uføretrygdet?

BEGRUNNELSE:

Stadig flere unge trenger bedre og tettere oppfølging enn tidligere for å klare å komme seg i jobb. En av endringene som ble vedtatt i Folketrygdloven og trådte i kraft 01.01.18 var å redusere den ordinære varigheten for utbetaling av arbeidsavklaringspenger (AAP) fra 4 til 3 år. Dette for å gi insentiv om at tiltakene måtte bli bedre og mer målretta samt komme i gang tidligere. Det er vanskeligere å komme inn i eller tilbake til arbeidslivet jo lenger en står utenfor.

For ungdom som er ferdig med eller er falt ut av videregående skole og som har rett til AAP forventes det av dagens lovverk at disse skal være «ferdig avklart» i 22 års alderen. Statistikken viser at også stadig flere av disse i denne aldersgruppa blir uføretrygdet. Sykdom, handikap eller psykiske lidelser gjør at flere ungdommer trenger lenger tid for å modnes. Mer livserfaring og større perspektiv kan utgjøre forskjellen på om du greier å stå i jobb selv med angst eller problemer med relasjoner.

De som jobber med denne aldersgruppen opplever at nødvendig modenhet først kan komme i 25 års alderen og at det i praksis er vanskelig å finne hjemmel til å få utvidet tiltaksperioden utover 3 år med AAP med de nye unntaksreglene. NAV opplever nå at stadig flere unge, helt ned i 22 års alderen blir permanent uføretrygdet fordi de ikke får mer enn 3 år med AAP. Dette er hverken bra for individet

eller samfunnet og det må være et mål om at ordningen skal bidra til å hjelpe flest mulig unge inn i arbeidslivet.

Svar:

Representanten Ilsøy spør om jeg vil vurdere å utvide unntaksregelen for arbeidsavklaringspenger for å hindre at ungdom som trenger oppfølging utover tre år blir uføretrygdet.

Jeg vil først påpeke at Arbeids- og velferdsetatens oppfølging av personer med nedsatt arbeidsevne utenfor jobb og utdanning ikke er knyttet til hvilken ytelse den enkelte mottar. Oppfølgingen er regulert gjennom arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14 a om vurdering av behov for bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid og rett til aktivitetsplan. Det er dermed ikke slik at unge må motta arbeidsavklaringspenger for å kunne få oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten med sikte på komme i arbeid. Unge under 30 år er prioritert i etatens tjenestetilbud, både ved oppfølging og tildeling av arbeidsmarkedstiltak. Regjeringens ungdomsinnsetts bidrar til at unge som har behov for bistand, raskt får hjelp til å komme i arbeid eller utdanning.

Uføretrygd er en rettighetsbasert ytelse, dvs. at personer som søker uføretrygd og oppfyller inngangsvilkårene skal innvilges trygd. For å ha rett til arbeidsavklaringspenger, som er en midlertidig ytelse, er det som hovedregel et krav at personen gjennomfører behandling, arbeidsrettet tiltak eller får oppfølging med sikte på å komme i arbeid. Rett til uføretrygd betinger at personen er ferdig avklart mot behandlings- og arbeidsmuligheter, og at det ikke foreligger ytterligere tiltak som kan bedre inntektsevnen. Vilkårene for å motta arbeidsavklaringspenger og uføretrygd er således gjensidig avskjærende. Dersom økt tilgang til uføretrygd fra arbeidsavklaringspenger skyldes at de som har behov for og oppfyller vilkårene for uføretrygd raskere avklares for dette, er utviklingen ikke nødvendigvis negativ.

Bestemmelsen om unntak fra den generelle varighetsbestemmelsen for arbeidsavklaringspenger, som representanten viser til, var en av flere bestemmelser som ble endret fra 2018. Det ble klargjort i regelverket hvem som skal få unntak og regulert i loven hvor lenge det kan gis unntak fra hovedregelen om maksimal varighet på tre år.

Bakgrunnen for endringene i regelverket var at ordningen med arbeidsavklaringspenger hadde vist seg å ikke fungere godt nok. Det var for mange som fikk arbeidsavklaringspenger, og for mange gikk på ordningen for lenge. For å få bedre resultater var det derfor behov for å gjøre ordningen mer arbeidsrettet. Med endringene ønsket regjeringen å understreke at arbeidsavklaringspenger er en midlertidig ytelse som skal sikre inntekt ved avklaring og gjennomføring av arbeidsrettet aktivitet. Et viktig

formål med endringene var å understøtte tidligere innsats med sikte på at flere raskere kommer tilbake i jobb eller utdanning.

Det nye regelverket for arbeidsavklaringspenger har bare virket en kort stund. Det er foreløpig for tidlig å si noe om effektene av regelverksendringene, men departementet følger dette løpende. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i sitt tildelingsbrev fått i oppdrag å igangsette evalueringer av endringene i ordningen.

Jeg har tro på at de justeringene som er gjort i regelverket for arbeidsavklaringspenger vil føre til raskere avklaringer og økt overgang til arbeid. Jeg har derfor ikke nå noen planer om å foreslå endringer i regelverket. Vi vil følge virkningene av de endringene som ble innført for et drøyt år siden nøye.

SPØRSMÅL NR. 927

Innlevert 7. februar 2019 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 13. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Hvorfor blir ikke Najmuddin Faraj Ahmad, også kjent som mulla Krekar, sendt til Italia?

Svar:

Najmuddin Faraj Ahmad, heretter kalt Mulla Krekar, er tiltalt for terrorplanlegging i Italia. Han var begjært utlevert fra Norge til Italia, men Italia trakk utleveringsbegjæringen før jul 2016. Italia har ikke fremsatt ny begjæring om utlevering. Slik saken står i dag, har Norge derfor ikke grunnlag for å utlevere Mulla Krekar til Italia. Hovedforhandlingen i Italia er pågående uten Mulla Krekars tilstedeværelse.

Norske myndigheter har gitt Krekar mulighet til å møte for retten i Italia. Etter instruks fra Justis- og beredskapsdepartementet traff Utlendingsdirektoratet den 18. desember 2018 vedtak om reisedokument for Krekar for å kunne møte for retten. Reisedokumentet gjaldt for reise tur/retur Norge-Italia, med norsk politieskorte begge veier. Krekar har imidlertid ikke benyttet muligheten til å få utstedt slikt reisedokument. Krekar har således selv valgt ikke å reise.

Krekars advokat har i media gitt uttrykk for at Krekar ikke vil reise til rettsaken i Italia uten at han får garantier om at det norske utvisningsvedtaket mot ham oppheves,

at han får returnere til Norge etter oppholdet i Italia og at Krekar fjernes fra FNs terrorliste. Det er ikke aktuelt å etterkomme noen av disse kravene. Norske myndigheter kan ikke gi garantier om at italienske myndigheter ikke vil pågripe Krekar i Italia slik at han får returnert til Norge etter at han har møtt i retten. Dette ligger innenfor italiensk, og ikke norsk, myndighetsutøvelse. Videre er det uaktuelt å oppheve utvisningsvedtaket mot Krekar. Han utgjør en trussel mot rikets sikkerhet. Det er videre ikke ønskelig for norske myndigheter å ta initiativ til at Krekar fjernes fra FNs terrorliste.

SPØRSMÅL NR. 928**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 15. februar 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik****Spørsmål:**

Torskebestanden langs deler av Skagerrakkysten og i Oslofjorden er alvorlig truet.

Det er riktig og ha en politikk for dette, blant annet med et forbud mot torskefiske i disse områdene, men hvorfor har fiskeriforvaltningen gått inn for å forby absolutt alt fiske i 14 nærmere definerte områder fra 31. desember til 1. mai, blant annet hele indre Oslofjord, når dette rammer fritidsfiske også den som ikke er en trussel mot torskebestanden?

BEGRUNNELSE:

Skagerrak og Oslofjorden byr på friluftsopplevelser for om lag 40 % av Norges befolkning, og er et av våre viktigste friluftslivsområder. Fritidsfiske er en viktig del av det friluftslivet som utøves i sjøen i dette området. Torsken har alltid vært viktig, og når torskebestandene nå er på et historisk lavmål er det bra og nødvendig at fiskerimyndighetene tar grep og foreslår et forbud mot å fiske torsk.

For mange fritidsfiskere vil det kunne oppleves urimeelig at det skal være ulovlig å diske etter andre arter i det aktuelle området, uten at dette har en faglig begrunnelse. Det er vanskelig å se at totalforbud mot alt fiske i 14 områder i Skagerrak og Oslofjorden har et slikt faglig grunnlag. Det er viktig at fiskerimyndighetene viser at de har tillit til at fiskerne vil overholde reguleringer som rettes mot bevaring av torskebestanden.

Gjennom regjeringens «Handlingsplan for friluftsliv» er det høstingsbaserte friluftslivet trukket fram som særlig verdifullt å videreføre og som en viktig del av arbeidet med forebyggende helsearbeid. Dette må også vektlegges når fiskerimyndighetene innfører tiltak for å bevare torsken i Oslofjorden.

Svar:

All kunnskap tilsier at kysttorsken er på et historisk lavt nivå. I en slik situasjon er det Internasjonale Havforskningsrådets (ICES) råd, både de som er basert på føre-var og de som er basert på maksimering av langtidsutbytte, at fiskedødeligheten må reduseres så langt det er mulig, for å bedre torskens overlevelse fram til gytemoden alder.

Årsakene til den dårlige bestandssituasjonen for kysttorsken er sammensatte. Høy fiskedødelighet er en av flere forklaringer. I området hvor de nye reglene er foreslått, tilsier kunnskapen at fritidsfiske står for et større uttak av torsk enn yrkesfiskere. Fiskeridirektoratet har på

denne bakgrunn foreslått en rekke tiltak som samlet skal bidra til en mer effektiv beskyttelse av torskens gyting og redusert fangstpress.

Faglige råd tilsier at det må tas vare på "gyterne". Dette oppnås best gjennom å forby fiske i de områdene hvor denne fisken samles for å gyte. Et fiske etter andre arter i torskens gytefelt i hovedperioden for gytingen, vil medføre en viss dødelighet av torsk. Fisken opptrer i større tettheter i gytefelt. Dødeligheten vil bli høyere i gytefelt enn ellers dersom man tillater et fiske etter andre arter i gyteperioden. Selv gjenutsatt torsk vil ikke nødvendigvis overleve.

Fritidsfiske er viktig. Forslaget om å forby fiske i gytefeltene er begrenset til hovedperioden for torskens gyting, fra 1. januar til 30. april. Ut fra forslaget vil fritidsfiskerne fortsatt kunne fiske andre arter utenom gytefeltene i dette tidsrommet, og de vil kunne fiske etter andre arter i gytefeltene utenom torskens gyteperiode. Det er imidlertid foreslått at undervannsjakt kan tillates i gytefelt, siden dette er helt selektivt.

Fiskeridirektoratets tilrådning er nå til behandling i departementet etter høring, og jeg har ennå ikke tatt stilling til forslagene. Den endelige beslutningen om hvilke tiltak som skal iverksettes, er således ikke tatt.

SPØRSMÅL NR. 929**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 15. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvor stor andel av vogntogene som passerer alle grenseoverganger inn i Norge, kontrolleres, og hvor stor andel av dem får bot, hvor mange av disse er utenlandske vogntog, hvor mye har det blitt utstedt i bøter siden 2013, fordelt på år og land, hvor stor andel av bøkene har Statens Innkrevingsentral klart å drive inn, og hva gjør regjeringen for å sikre at Statens Innkrevingsentral får muligheten til å drive inn disse bøkene fra EU-land utenfor Norden?

BEGRUNNELSE:

I 2013 meldte NRK at utenlandske sjåførar skylder 200 millioner kroner i ubetalte bøter til den norske stat. Norske Lastebileieres forbund fikk statistikk fra Statens Innkrevingsentral på det samme i 2016, men siden har det ikke blitt offentlig gjort tall på dette. Vi ber derfor om oppdaterte tall.

Svar:

Eg vil vise til at utgangspunktet for Statens vegvesens kontrollverksemd er risikobasert utveljing av tunge køyretøy. Statens vegvesen har om lag 200 kontrollørar som kontrollerer tunge og lette kjøretøy langs veg og i føretak.

Det er stor trafikk inn over grenseovergangane til Noreg, noko tal frå vegdatabanken gir ein indikasjon på. Statens vegvesens kontrollverksemd er innretta for å kontrollere ein del av dei køyretøya som passerer gjennom stikkprøvar, samstundes som dei kontinuerleg har fokus på å ta i bruk ny teknologi for å fange opp flest mogleg køyretøy med manglar, og slik målrette bruken av kontrollressursane så godt som mogleg.

Statens vegvesen gjennomførte teknisk kontroll av 82 611 tunge kjøretøy i 2018. I tillegg kjem forenkla kontrollar av vinterutrusting ved vanskelige vær og føreforhold. Av dette var 42 % av køyretøya registrerte i andre land enn Noreg. Samla hadde om lag 40 % av dei kontrollerte køyretøya i 2018 manglar, dette gjeld både norske og utanlandske. Talet på feil og manglar blir likevel ikkje dekkande for å seie noko om den generelle tilstanden på tunge køyretøy, då kontrollane blir retta mot køyretøy som har større risiko for manglar.

Statens vegvesen nyttar reaksjonar som åtvaring, pålegg om retting, bruksforbod, gebyr og politianmeldelse. Denne regjeringa har styrka kontrollstyresmaktene sine moglegheiter til å sikre betaling, gjennom å etablere lovheimel for å halde attende køyretøy og nytte

hjulås der det blir gitt eller ein kan vente at det blir gitt straff/bot eller gebyr for brot på vegtrafikklovgivinga. Kontrollstyresmaktane kan halde att køyretøyet til kravet er betalt, eller til det er stilt sikkerheit for betalinga. Det er no eit arbeid på gong for å gjere retten til å holde køyretøy attende endå meir effektiv.

Statens vegvesen har, i motsetnad til politiet, ikkje myndigheit til å gje bøter etter vegtrafikk- eller yrkestransportlovgivinga. Statens vegvesen har heller ikkje myndigheit til å krevje inn slike bøter.

Tal frå skatteetaten viser at av totalt 300 millionar i uteståande bøter for personar og føretak med adresse i utlandet per 2018, var 77 prosent av den totale restansen ordinære bøter. Ordinære bøter blir gitt for alle typar lovbrod og brot på trafikklovgivinga utgjør berre ein liten del av dette. Tal frå skatteetaten som gjeld perioden 2014-2018, viser at personar og føretak med adresse i utlandet utgjør totalt 20 prosent av utferda beløp for såkalla trafikantsanksjonar, det vil seie trafikkgebyr, overlastgebyr og parkeringsgebyr, og 6 prosent av forenkla trafikkførelegg, som anten er bøter gitt ved automatisk trafikk kontroll eller forenkla førelegg gitt av politiet. Tala gir ikkje eit eintydig bilete av at utanlandske sjåførar er overrepresenterte, med unntak av mislighaldstypene som gjeld manglande dekkutrusting, kor personar og føretak med adresse i utlandet utgjør 46 % av det utferda beløpet.

Skatteetaten fakturerer slike krav uavhengig av nasjonalitet og skyldnaren sin tilhaldsstad, så framtid skyldnaren har kjend adresse. Der kravet blir gjort opp frivillig er utanlandsk adresse ikkje ei hindring. Vidare kan opplysningar om adresse for personar og føretak i utlandet somme tider vere dårlege, og det kan ta noko tid før mottakar får kravet. Difor blir ein del krav betalt etter at kravet er mislighaldt, men før det er satt i gang reelle tiltak for innkrevjing.

Dersom skyldnaren med adresse i utlandet ikkje betaler, men har midlar i Noreg, kan kravet tvangsinnkrevjast etter norske reglar ved utlegg. Norske styresmakter har ikkje høve til sjølve å tvangsinnkrevje beløp i andre land, men kan sende over kravet til andre land sine styresmakter for tvangsinn driving der det ligg føre avtale om dette. Slik samarbeidsavtale har ein for eksempel med dei nordiske landa. Dette samarbeidet fungerer godt.

I dei tilfella skyldnaren ikkje har midlar i Noreg eller det ikkje finst samarbeidsavtale, er moglegheita for tvangsinnkrevjing langt mindre enn kva som er tilfellet er for norske skyldnarar.

SPØRSMÅL NR. 930

Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 18. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Meiner statsråden det er ein ubalanse mellom oljeselskap og leverandørindustrien på norsk sokkel og kva kan eventuelt gjerast for å rette opp dette?

GRUNNGJEVING:

Equinor er ein stor aktør på norsk sokkel. Det er ein pågåande debatt der det vert hevda frå einskilde aktørar i leverandørindustrien, særleg innafor rederia, hevder at Equinor presser prisane for hardt.

For Noreg som oljenasjon er det viktig at me har aktivitet i heile verdikjeda. Dette tilseier at både oljeselskapa og leverandørindustrien bør halde litt igjen anten det er press eller ledig kapasitet i marknaden.

Her er ein sak som illustrerer saka det er ynskjeleg med statsråden si vurdering av. <https://www.skipsrevyen.no/article/kritiserer-equinor-for-underprising/>

Svar:

Departementet har nylig gjennomgått konkurransesituasjonen på norsk sokkel grundig. Gjennomgangen ble presentert i budsjettproposisjonen for 2019. Konklusjonen var at det ikke var behov for myndighetstiltak. En samlet energi- og miljøkomite, der Senterpartiet er representert, sluttet seg til regjeringens vurderinger, uten merknader, rett før jul.

En bevisst og vellykket petroleumspolitikkk gjennom mange år har ført til at vi nå har mange aktive oljeselskaper med ulik kompetanse og størrelse på norsk sokkel. Disse samarbeider i ulike utvinningstillatelser for å skape de enorme verdiene samfunnet mottar fra virksomheten. Basert på deres felles beslutninger i utvinningstillatelsene, planlegger og anskaffer operatøren varer og tjenester etter konkurranse fra leverandører i ulike markeder.

Store effektivitetsforbedringer er oppnådd etter oljeprisfallet i 2014. De gjennomførte effektivitetsforbedringene har gjort at norske olje- og gassprosjekter i dag er lønnsomme med vesentlig lavere oljepriser enn få år tilbake. Disse tiltakene som har blitt gjennomført av oljeselskapene og deres leverandører var viktige for å sikre langsiktig verdiskaping, sysselsetting og statlige inntekter fra næringen. Aktiviteten, arbeidsplassene og verdiskapingen i mer enn 1100 leverandørselskaper er avhengig av fortsatt lønnsom aktivitet på norsk sokkel.

Slike effektivitetsforbedringer medfører omstilling og endring. Slike prosesser er krevende for både oljesel-

skapene og deres ulike leverandører. Mange bedrifter har måtte tilpasse seg nye markedsforhold, og mange ansatte har måtte finne seg annet arbeid. Det er derfor positivt at næringen nå har stor oppmerksomhet mot å unngå en ny kostnadsspiral.

Oljeselskapene har egeninteresse av å opprettholde en konkurransedyktig leverandørindustri preget av nødvendig mangfold, innovasjon og konkurranse i de ulike segmentene i næringen. Dette er avgjørende for selskapernes langsiktige verdiskaping fra og aktivitet på norsk sokkel.

For Equinor – som for de andre oljeselskapene på sokkelen – er det styret og ledelsen som er ansvarlig for de kommersielle sidene ved selskapets virksomhet, herunder anskaffelser av varer og tjenester. På samme måte er det de ulike aktørene i leverandørnæringen som selv er ansvarlig for sine forretningsmessige beslutninger, inkludert hvilken kapasitet de investerer i.

Det er de ulike selskapene i næringen selv som må identifisere og reagere på utviklingstrekk som fører til omstilling og omstrukturering. Det gjelder også for den maritime delen av næringen. Enkelte markeder – som for eksempel offshore forsyningsfartøyfartøy – er globale og fortsatt preget av overkapasitet etter oljeprisfallet i 2014. Mange i denne delen av næringen investerte stort i ny kapasitet før 2014. De globale markedsutsiktene de baserte sine investeringer på slo ikke til. Dette er en forretningsmessig utfordring som de enkelte selskapene er nærmest til å vurdere, og derfor selv må håndtere ut fra sin spesielle situasjon.

En stabil og langsiktig petroleumspolitikkk med stabile og forutsigbare rammevilkår kombinert med jevnlig tildeling av nytt leteareal vil gi grunnlag for at selskapene kan gjøre nye funn, maksimere verdiskapingen og gjennomføre en kostnadseffektiv aktivitet. Nye, lønnsomme funn som sikrer inntekter, verdiskaping og sysselsetting er viktig for å opprettholde vårt velferdssamfunn. Dette vil gi gode og langsiktige muligheter for leverandørindustrien og fortsatt sikre arbeidsplasser med kompetanse over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 931**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 18. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvor mye er anslagsvis beregnet finansiert med bompengereinnbetaling for hele strekningen Dørdal-Grimstad, og delstrekningene Dørdal-Tvedestrand og Risør-Arendal, hvor er bomstasjonene planlagt å ligge eventuelt hvor mange bomstasjoner får strekningen, hvor mye vil det anslagsvis koste å reise en vei med personbil for de tre navngitte strekningene, og i hvor mange år beregnes bompengefinansieringen å vare?

BEGRUNNELSE:

Ny E18 og E39 mellom Oslo og Sannes bygges ut med firefelts vei. I år åpnes strekningene Rugtvedt-Dørdal og Tvedestrand-Arendal.

For strekningen Dørdal-Tvedestrand og Arendal-Grimstad pågår interkommunalt plansamarbeid for kommunedelplan. Det er planer om å starte anleggsarbeidet i løpet av få år. Planprogrammet omtaler ikke finansieringsmodell.

Nye Veier oppgir en kostnad på strekningene under planlegging: Dørdal-Tvedestrand: 16,5 mrd. og Arendal-Grimstad: 6,7 mrd. Det gir en total kostnad på 23,2 mrd. kr. for prosjektene under planlegging. Nye Veier opplyser om en ambisjon om å få ned prisen ved "optimalisering." Strekningen Tvedestrand Arendal står straks ferdig og koster 5,2 mrd. for 23km.

Hele strekningen Dørdal-Grimstad på rundt 90 km vil da ha en total prislapp på 28,4 mrd.

Bompengavgiften for den bygde veistrekningen Tvedestrand-Arendal på takstgruppe 1 er foreløpig oppgitt til 44kr. (30+14). Strekningene under planlegging vil trolig få betydelige andel bompengefinansiering, noe som betyr mye særlig for regionens trafikanter avhengig av bil og er derfor av største betydning for folk som skal bruke veien.

Svar:

Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei – reformer i vegsektoren legg rammene for Nye Veier AS sine oppgaver og portefølje. Selskapet gis eit heilskapleg ansvar for å prioritere og gjennomføre utbygging innanfor den porteføljen som selskapet er ansvarlig for. Ein viktig målsetning med selskapet er å bygge ut ein heilskapleg veginfrastruktur gjennom større grad av effektivitet og samfunnsøkonomisk lønnsemd.

Nye Veier har fått ansvaret for å leggje frem forslag til planprogram og kommunedelplan for strekningane

E18 Dørdal-Tvedestrand og E18 Arendal-Grimstad. I samarbeid med Aust-Agder og Telemark fylkeskommunar har dei aktuelle kommunane vedteke at arbeidet med kommunedelplan skal gjennomførast som eit interkommunalt plansamarbeid. Planprogrammet ble samrøystes vedteke i januar 2019. Styret for det interkommunale plansamarbeidet samarbeider med Nye Veier om å utvikle eit samfunnsøkonomisk lønsamt prosjekt.

Meld. St. 25 (2014-2015) er grunnlaget for drifta til Nye Veier. Finansieringa er langsiktig og føreseieleg. Den består av ein kombinasjon av statleg finansiering og bompengar. Då Nye Veier overtok porteføljen i 2016 var den berekna til å koste 148 mrd. 2016-kr. Den statlige finansieringa består av 5 mrd. 2016-kr årlig i en 20-årsperiode.

Meld. St. 25 anslo ein utbyggingskostnad på 23,2 mrd. 2015-kr for de strekningane som er omfatta av det interkommunale plansamarbeidet. Det er i planprogrammet etablert eit tydeleg mål om reduserte utbyggingskostnader. Forventa utbyggingskostnad vil bli fastlagt i ei eiga avtale mellom Samferdselsdepartementet og Nye Veier AS.

Bompengefinansiering for dei delane av E18 som står att på strekningen Dørdal – Grimstad, vil bli fastsett basert på lokalpolitiske vedtak. Nye Veier vil våren 2019 starte opp det faglege arbeidet som vil danne grunnlag for lokalpolitisk tilslutning. På denne bakgrunn er det derfor for tidleg å kunne seie noko konkret om kva som blir opplegget for bompengane på strekninga. Dei gjeldande rammene for bompengesektoren skal leggest til grunn for bompengefinansieringa medrekna ei innkrevjingstid på 15 år i kvar bom. Bompengefinansieringa blir berekna når utbyggingskostnaden er betre kjent og trafikkgrunnlaget er analysert.

Regjeringa har i Granavolden-plattformen stadfesta at kostnadsreduksjonar skal komme bilistane til gode ved at bompengandelen skal reduserast eller holdast fast ved kostnadsreduksjonar. Dette, samt opprettinga av Nye Veier AS, tilskot til reduserte bomtakstar og bompengereform er blant tiltaka regjeringa nyttar for å stadig redusere bompengebelastninga.

SPØRSMÅL NR. 932**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad****Spørsmål:**

Stortinget har gjort vedtak om å kraftig avgrense import av gatehundar. Dette er gjennomført av departementet og Mattilsynet.

Kva er erfaringane med dei nye reglane så langt?

GRUNNGJEVING:

Import av såkalla gatehundar utgjorde ein risiko for dyre- og folkehelsa i Noreg. På denne bakgrunn ba Stortinget regjeringa om å stramme til lovverket.

Det vil vera nyttig å både få informasjon om korleis dette har verka på OSL, men og på andre grenseovergangar og flyplasser.

Svar:

EUs reiseregler for kjæledyr ble innført i 2004, og de er gjennomført i forskrift av 27. september 2016 nr. 1135 om ikke-kommersiell forflytning av kjæledyr (kjæledyr-forskriften). På bakgrunn av vedtaket i Stortinget anmodet Landbruks- og matdepartementet Mattilsynet om å

stramme inn praktiseringen av gjeldende regelverk 1. juli 2018.

Mattilsynet var godt forberedt og la ut informasjon på sine nettsider og Facebook et par uker i forkant av innstrammingen. Dette gjorde at aktørene fikk tid til å forberede seg på den nye praksisen. Det ble gitt en overgangsperiode på noen få uker for de som var kommet svært langt i «adopsjonsprosessen».

Ved Oslo Lufthavn er antallet ankomster av gatehundar kraftig redusert etter innstrammingen av regelverket. Det er kun registrert et par forsøk på innførsel, men disse gatehundene er alle sendt tilbake til opprinnelseslandet. Mattilsynet i Vestfold melder at det er full stans i innførsel av gatehundar fra aktører som tidligere drev innførsel i relativt stort omfang.

Det kan ikke utelukkes at gatehundar kan tas inn via Sverige til Norge, men det dreier seg trolig om et svært begrenset antall dyr. Mattilsynet mener de har ganske god oversikt over det miljøet som tidligere drev med innførsel av gatehundar, og de ser langt på vei ut til å ha stanset denne aktiviteten.

Mattilsynets konklusjon er at innstrammingen i praktiseringen av gjeldende regelverk har fungert svært godt.

SPØRSMÅL NR. 933**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 19. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Under overføringen til ny operatør for ambulansefly Babcock SAA innen 1. juli 2019 er det oppstått brudd i forhandlingene om å overta teknikerne fra dagens operatør Lufttransport melder NTB fredag 8. februar 2019.

Hvordan vil statsråden følge opp stortingets vedtak 860-863 fra 6. juni 2018 og sikre forsvarlig drift og vedlikehold ved den enkelte base og trygge den akuttmedisinske beredskapen for befolkningen ved overgangen til ny operatør for flyambulansen?

BEGRUNNELSE:

Krisen i luftambulansen i 2018 førte til svekket beredskap og at fly ble stående på bakken. Stortinget ba helseministeren redegjøre for hvilken risiko og sårbarhetsanalyse som var utført i forbindelse med gjennomføringen av selv anbudsprosessen.

Statsråden valgte å gi stortinget innsyn, men ikke offentliggjøre disse dokumentene. I Innst. 362 S (2017–2018) behandlet Stortinget Dokument 8:224 S (2017–2018) om å annullere tilbud med selskapet Babcock før luftambulansetjenesten bryter sammen, forlenge avtalen med Lufttransport FW AS og forberede offentlig drift av tjenesten

på sikt. Og redegjørelse nr. 12 (2017–2018), Redegjørelse av helseministeren om ambulansefly i nord. Stortinget fattet blant flere følgende vedtak:

Vedtak 860 Stortinget ber regjeringen sikre luftambulansberedskapen over hele landet, med nødvendige tiltak på kort og lang sikt for å skape stabilitet og forutsigbarhet i tjenesten.

Vedtak 861 Stortinget ber regjeringen utrede offentlig/ideell drift av luftambulansetjenesten, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vedtak 862 Stortinget ber regjeringen sikre at erfaring og kompetanse i dagens luftambulansetjeneste videreføres, enten gjennom forhandlinger med operatør, gjennom ny anbudsrunde med krav om virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljølovens bestemmelser eller på annen egnet måte.

Vedtak 863 Stortinget ber regjeringen offentliggjøre Risikoanalysen luftambulansetjenesten - overgang til ny operatør, vedlegg 1 i scenarioreport, datert 29. mai 2018, Helse Nord RHF.

Svar:

Dette er en sak som jeg har hatt stor oppmerksomhet på gjennom det siste året. I fjor vår og sommer tok jeg initiativ til flere tiltak for å styrke den umiddelbare beredskapen i luftambulansberedskapen, blant annet ved å legge til rette for tilgang til materiell og mannskap fra Forsvaret. I tillegg satte jeg krav til spesialisthelsetjenesten om rapportering og etablering av planer for å sikre at tjenesten fungerer. Dette var viktig for å sikre at befolkningen, ikke minst i Nord-Norge, hadde nødvendig tilgang til luftambulansetjenester.

Helse- og omsorgsdepartementet har igangsatt et arbeid for å få gjennomført en utredning av ulike driftsmodeller for luftambulansetjenesten. Dette vil jeg ved en passende anledning komme nærmere tilbake til mht. mandat, organisering og deltakelse. Dette er en viktig utredning som det naturlig nok knytter seg stor interesse til.

Helse- og omsorgsdepartementet følger fortsatt nøye med på arbeidet frem mot oppstart av ny ambulanseflykontrakt 1. juli 2019, og overføring av operatøransvaret fra Lufttransport FW AS (Lufttransport) til Babcock Scandinavian AirAmbulance (Babcock). Sentralt i denne sammenheng er hvordan kravene til videreføring av erfaring og kompetanse skal ivaretas.

Luftambulansetjenesten HF har informert meg om at Babcock og LT Tech AS ikke kom til enighet om kjøp av vedlikeholdstjenester for ambulanseflyene. Årsaken er, ifølge Babcock, at prisen i tilbudet fra LT Tech AS lå for høyt. Ifølge Babcock ville tilbudet fra LT Tech AS i løpet av kontraktens varighet, ligge flere titalls millioner kroner over andre aktører i markedet.

Det er selvfølgelig beklagelig at ikke partene kom til enighet, men samtidig vil jeg minne om at det er vanlig både i norsk og internasjonal luftfart at flyselskapene kjøper flyvedlikehold fra eksterne selskap. I dagens luftambulansetjeneste kjøper Lufttransport fra LT Tech AS. LT Tech AS er en selvstendig juridisk enhet som i dag selger flyvedlikehold til flere flyselskap. LT Tech er eiet av Lufttransport. De har ingen kontrakt med Luftambulansetjenesten HF.

Primært ønsket altså Babcock å kjøpe tjenester fra LT Tech AS. I en pressemelding etter bruddet i forhandlingene 8. februar uttalte de at de ønsker dialog med teknikerne som er ansatt på basene i dag, for å tilby alle jobb direkte i Babcock.

Babcock har informert Luftambulansetjenesten HF om at de planlegger hovedvedlikehold for 11 nye Beech 250 ambulansefly i Tromsø. Her skal det bygges en ny hangar for å håndtere vedlikeholdet. Inntil hangaren er ferdig og nødvendig teknisk personell er ansatt, vil selskapet ha en interimløsning der de kjøper vedlikehold fra aktuelle myndighetsgodkjente fly-verksteder. For det nye jetflyet er det fremforhandlet en egen avtale om kjøp av vedlikehold.

Jeg er glad for at Babcock gjennomfører tiltak for å sikre en videreføring av lokal kompetanse også på teknisk side, både gjennom tilbudet til teknikerne og gjennom oppbygging av virksomhet i Tromsø.

SPØRSMÅL NR. 934**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 14. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Når skal forsvarsministeren bestemme seg for om luftvern var avgjørende for nedlegginga av Andøya flystasjon eller ikke?

BEGRUNNELSE:

Den 26. april 2018 uttalte statsråden at Luftvern ikke var en avgjørende faktor for basevalget mellom Andøya og Evenes. Den 7. februar 2019 sa statsråden på debatten, si-
tat:

"vi flytter de flyene (P8) til Evenes, for der har vi en jagerflybase. Den skal vi beskytte med luftvern, det er den sikreste måten å beskytte basene på i dag."

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. februar 2019 med spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund om betydningen av luftvern for nedleggingen av Andøya flystasjon.

Utviklingen av langtrekkende presisjonsvåpen medfører at luftoperasjoner med F-35 og maritime patruljefly må understøttes fra beskyttede baser. Kampfly og mari-

time patruljefly er sårbare når de står på bakken. Luftvern er et nødvendig beskyttelsestiltak mot langtrekkende presisjonsvåpen og er således viktig for Forsvarets evne til å drive luftoperasjoner i krise og væpnet konflikt.

Moderne langtrekkende presisjonsvåpen utgjør en reell trussel. Kritisk norsk infrastruktur, både sivil og militær, er innenfor rekkevidden til missilsystemer med høy presisjon. Varslingstidene er korte.

I tillegg til at det er flere viktige forsvarsressurser lokalisert i området, er Ofoten mottaksområde for allierte styrker og fremrykningsaksen nordover. Stortingets beslutning om enebase på Evenes gir en kompakt og effektiv baseløsning der luftvernressursene kan konsentreres til et område hvor de kan gi beskyttelse av flere sentrale elementer og infrastruktur.

En delt baseløsning mellom Andøya og Evenes, med luftvern kun på Evenes, ble vurdert ifb. Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016). Denne løsningen ble ikke valgt da den ville medføre økte årlige driftskostnader, i tillegg til økte totale investeringskostnader sammenliknet med å samle virksomheten til ett sted. I likhet med det jeg uttalte til Nordnorsk debatt 26. april 2018, gir dette totalt sett, ikke minst sett hen til behovet for luftvernsdekning, den for Forsvaret beste løsning.

SPØRSMÅL NR. 935**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 19. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kvifor har ikkje regjeringa gjort noko med dei urovekande funna i OSSE-rapporten som visar omfattande overgrep mot homofile, lesbiske og bifile i Tsjetsjenia, og korleis vil Noreg ta saka opp med Russland, for å få slutt på overgrepa?

GRUNNGJEVING:

Media rapporterer at trugsmåla mot homofile og lesbiske i Tsjetsjenia aukar, frå eit allereie skremmande nivå. Media har tidlegare rapportert om bestialske mord, massearrestasjonar, tortur og at homofile vert begravd levande. Aktivistar åtvarar mot at trugsmåla er aukande. I følge New York Times, fortel den framståande aktivisten Igor Kotchetkov at talet på arrestasjonar av personer som mistenkt for å være homofile aukar, og at trugsmåla vil auke. Utsette menn og kvinner blir råda til å flykte. Over-

grepa er også grundig dokumentert av eit ekspertutval som Noreg og 15 andre OSSE-land tok initiativ til. Rapporten var ferdig i desember 2018.

Svar:

Situasjonen for LHBT-personar i Russland gjev grunn til uro, og ambassaden vår i Moskva og Utanriksdepartementet her heime følgjer utviklinga nøye. Vi har tett kontakt med aktørar og organisasjonar som arbeider aktivt for dei som er råka. Truverdige rapportar om ei ny bølge av forfølgning og arrestasjonar av LHBT-personar i Tsjetsjenia er svært urovekkjande.

Det er feil når representanten Navarsete i spørsmålet hevder at Norge ikkje har gjort noko med funna i OSSE-rapporten. Etter at dei første rapportane om trugsmål mot LHBT-personar i Tsjetsjenia kom i januar 2017, har regjeringa teke opp desse hendingane med russiske styresmakter, både bilateralt og i multilaterale organisasjonar som OSSE, Europarådet og FN.

Bakgrunnen for rapporten representanten Navarsete viser til var nettopp at Noreg i november 2018 deltok i å aktivere OSSE sin såkalla Moskva-mekanisme. Iverksettjinga innebar at det vart gjennomført ei ekspertgransking av dei rapporterte brota på menneskerettane i Tsjetsjenia frå 2017. Russland valde å ikkje samarbeide om granskinga. Rapporten vart offentleggjort i Det faste rådet til OSSE 20. desember, og stadfesta grove brot på menneskerettane mot LHBT-personar, menneskerettsaktivistar, uavhengige journalistar og advokatar i Tsjetsjenia.

Rapporten gav konkrete tilrådingar. Han oppmoda russiske styresmakter til å etterforske hendingane grundig og stille dei skuldige til ansvar. Føderale russiske styresmakter har ansvar for å sørge for at russisk lov og den internasjonale forpliktinga til landet vert etterlevd i alle delar av Russland, medrekna Tsjetsjenia.

I desember møtte statssekretær Halvorsen Det russiske LHBT-nettverket og leiaren deira, Igor Kotsjetkov, for å høyre korleis dei vurderer situasjonen og om effekten av tiltak som Moskva-mekanismen. Dei var tydelege på at politiske fråsegner og felles initiativ frå multilaterale organisasjonar i dette tilfellet nyttar og er naudsynte for å avhjelpe situasjonen.

Noreg slutta seg til EUs innlegg i Det faste rådet til OSSE 17. januar i år. I innlegget vert Russland innstendig bedd om å etterforske dei nye brota på menneskerettane og følgje dei tilrådingane som er gjevne i rapporten frå Moskva-mekanismen om ei effektiv, transparent og uhelda etterforskning av hendingane. Noreg stilte seg òg bak innlegget til EU i Europarådets ministerkomité 30. januar, og tok sjølv ordet og understreka behovet for ei effektiv, upartisk og transparent etterforskning av tilhøva. Regjeringa har òg uttalt seg offentleg og bedd om at sakene vert etterforska. Det vert kontinuerleg vurdert korleis tilrådingane i rapporten kan takast vidare med russiske styresmakter.

Noreg vil framleis uttrykkje vår uro overfor russiske styresmakter, både gjennom bilaterale og multilaterale kanalar, inntil dei russiske styresmaktene set i verk dei tiltaka som er naudsynte for å følgje opp menneskerettsforpliktingane sine.

SPØRSMÅL NR. 936

Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 13. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Er statsrådets uttalelse i spørretimen om at beredskapen i Norge styrkes generelt og spesielt i distriktene korrekt med henvisning til fremleggelesenasjonale kvalitetsindikatoren på beredskap, i og med at ingen helseforetak klarer å nå målene i nasjonal kvalitetsindikator, og at økningen i måloppnåelse i responstid synes høyest for tettbygde strøk?

Svar:

I spørretimen 6. februar 2019 uttalte jeg følgende:

"Resultatene for den nasjonale kvalitetsindikatoren responstider for ambulansetjenesten viser betydelig bedre måloppnåelse i grisebygdene enn i byene. Det viser at regjeringen ikke nedprioriterer beredskapen i distriktet, slik representant Toppe antyder. Jeg mener vi har en god akuttmedisinsk beredskap – også i distriktene."

Uttalelsen over er basert på omtalen av resultater for responstider på helsenorge.no, der hovedfunnene er oppsummert som følger:

"I tettbygd strøk var ambulansen fremme på hendelsesstedet innen 12 minutter i 67,5 prosent av hendelsene på landsbasis i 2017. 90-prosentilet viser at i 90 prosent av hendelsene var det en ambulanse på hendelsesstedet før det hadde gått mer enn 17,9 minutter.

I grisgrendt strøk var ambulansen fremme på hendelsesstedet innen 25 minutter i 80,3 prosent av hendelsene på landsbasis i 2017. 90-prosentilet viser at i 90 prosent av hendelsene var det en ambulanse på hendelsesstedet før det hadde gått mer enn 31,5 minutter."

Disse hovedfunnene viser at det er bedre måloppnåelse i grisgrendte strøk enn i tettbebygde strøk – i tråd med det jeg sa i spørretimen. At vi har en god akuttmedisinsk beredskap framgår for øvrig i NOU 2015:17 Først og fremst.

Det er riktig at ingen fylker når de veiledende responstidene – selv om enkelte fylker er nær ved å oppnå målet for hendelser i grisgrendte strøk. Jeg forventer at helseforetakene bruker resultatene til å planlegge ressurs- og kapasitetsplanlegging, og for å identifisere tiltak som kan bidra til å redusere responstiden.

SPØRSMÅL NR. 937

Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 25. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden informere Stortinget om utredningen om videre utbygging av OUS på Gaustad er i tråd med gjeldende veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter, hvordan begrepet «belyse» Ullevålalternativet skal tolkes i henhold til veilederen, om krav om virksomhetsinnhold i tråd med veilederen vil etterlyses og hvordan vil statsråden kommentere kritikken fra Eilif Holte i DN 8/1-19 om at det ikke er utredet et likeverdig alternativ til Gaustad og at det er store svakheter i beslutningsgrunnlaget?

BEGRUNNELSE:

I følge veileder for tidligfasen i sykehusutbygging, skal helseforetakene ha minst like gode kvalitetssikringssystemer som andre statlige byggeprosjekter.

I den grad virksomhetsinnhold og virksomhetsmodell ikke er avklart i utviklingsplan eller i arbeidet med prosjektinnrammingen, må dette i følge veilederen gjøres i første del av konseptfasen. Dette er ikke ivaretatt for OUS. Styret i Helse Sør Øst har vedtatt å «belyse» Ullevål som alternativ, samtidig som det er vedtatt å gå videre med prosjektet og sende lånesøknad. Hva som ligger i begrepet "å belyse" er svært usikkert, og det er ikke noe begrep som står omtalt i veileder for tidligfaseutbygging av sykehus. I DN 8/2-10 kom Eirik Holte, en nestor i kvalitetssikring av store bygg, med flengende kritikk av Helse Sør Østs behandling av gigantprosjektet. Det gjelder både at det ikke

er utredet to fullverdige alternativer, og at Gaustad-utredningen isolert sett har fundamentale svakheter som ikke holder mål.

Svar:

Helseforetakene har ansvar for å planlegge nye bygg og sikre styring og kontroll i både planlegging og gjennomføring av sine prosjekter. Det er stilt krav om at helseforetakene skal planlegge sine investeringer gjennom en fasedelt prosess, med beslutningspunkter etter hver fase. Det skal videre gjennomføres ekstern kvalitetssikring som en del av konseptfasen.

For alle prosjekter over 500 mill. kroner skal styrebehandlet konseptfase med ekstern kvalitetssikring oversendes departementet, sammen med eventuell lånesøknad. Dette danner grunnlag for søknad om lånebevilgning som behandles i Stortinget.

Helseforetakenes veileder for tidligfasen i sykehusprosjekter bygger på de overordnede styringskravene og beskriver hva som bør inngå i de ulike planleggingsfasene, hvilke analyser som bør gjennomføres, hvilke beslutningsdokumenter som skal utarbeides og hva som skal besluttes ved de enkelte beslutningspunktene. Det er lagt til grunn at veilederen bør brukes i alle prosjekter uavhengig av størrelse, men at tilnærming og omfanget av utredninger bør tilpasses prosjektets egenart og forventet omfang og kompleksitet. Den siste oppdateringen i

veilederen for tidligfasen i sykehusprosjekter ble vedtatt av de regionale helseforetakene i november 2017.

Planlegging av oppgradering av lokalene ved Oslo universitetssykehus har pågått over en lengre periode. Etter å ha gjennomført runder med idéfaseutredninger, ble målbildet for utviklingen ved Oslo universitetssykehus fastsatt i juni 2016, med et samlet og komplett regionssykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et stort akuttsykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet. Målbildet angir virksomhetsmodell, i tillegg til lokalisering. Det er gjennomført framskrivninger av fremtidig kapasitetsbehov, og virksomhetsinnhold og oppgavefordeling mellom Gaustad og Aker er utredet både i forkant av konseptfasen og som første del av konseptfasen. Det er gjort analyser ned på pasientgrupper som er fordelt på hhv. Aker og Gaustad etter hvilke funksjoner de to sykehusene skal ha.

Som nevnt over gjennomføres planleggingen av sykehusprosjekter som en fasedelt prosess. Konseptfasen, med de alternative vurderingene, som styret for Helse Sør-Øst nå har fattet vedtak om, bygger dermed på avklaringer og beslutninger i den forrige planfasen. Jeg vil også legge til at når det legges til grunn at minst to hovedalternativer skal utredes i konseptfasen så er det ikke alternative lokaliseringer det refereres til, men konseptuelle løsninger og/eller plassering av bygg på den aktuelle tomten.

Stortinget vedtar lånerammer til enkeltprosjekter i helseforetakene med bakgrunn i kostnadsnivå etter endt konseptfase. Når det rettes kritikk mot de utredninger som er gjennomført, er det viktig å presisere at det nå er

konseptfasen som er behandlet. Prosjektet skal deretter inn i en forprosjekteringsfase. Her skal reguleringsmessige forhold avklares og kostnadsramme fastsettes, før styret for Helse Sør-Øst kan vedta igangsetting av selve byggeprosjektet.

Helseforetakenes planprosesser, kvalitetssikringssystem og ordning med investeringslån skiller seg fra statlige prosjekter hvor Stortinget vedtar kostnadsramme etter endt forprosjektering og ekstern kvalitetssikring av styringsunderlaget (KS2). Lånerammen til helseforetakene fastsettes etter konseptfasen (tilsvarende KS1). Dette har sin bakgrunn i forskjellige styringssystemer og ansvarsforhold. Når Stortinget fastsetter lånerammer så tidlig i planfasen, innebærer dette at en ev. kostnadsglidning i prosjektet fra konsept- til forprosjekteringsnivå må håndteres av helseforetaket.

Veilederen er ikke til hinder for at det gjennomføres tilleggsoppgaver og analyser av ulike forhold, slik som Helse Sør-Øst nå har vedtatt knyttet til å belyse Ullevål-alternativet. Ullevål-tomten er utredet tidligere, men muligheten og kostnaden ved å samle regionfunksjonene og et visst volum av lokalsykehusfunksjoner på Ullevål er et alternativ som ikke er utredet tidligere.

Jeg er opptatt av at de regionale helseforetakene har god styring og kontroll med sine investeringsprosjekter, og at de har gode kvalitetssikringssystemer gjennom hele planleggings- og gjennomføringsprosessen og ikke bare på kvalitetssikringspunktet som gjennomføres av de eksterne. Erfaringene hittil viser at helseforetakene har håndtert dette på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 938

Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 18. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I en rekke oppslag i fagpressen og i lokalaviser den siste tiden fremkommer det at Tyskland har strengere krav til dekk på vogntog på vinterføre enn her i Norge.

Stemmer dette?

Svar:

Eg er kjend med at Tyskland har skjerp krava til vinterdekk for tunge køyretøy, slik at det berre er dekk merka med såkalla "alpesymbol", 3PMSF (Three Peak Mountain

Snow Flake), som er godkjend. Endringa vart fastsett med verknad frå 1. januar 2018. Det er fastsett overgangsreglar i Tyskland slik at M+S-merka vinterdekk som er produsert eller kjøpt før 31. desember 2017, kan nyttast i ein periode fram mot september 2024. Det tyske påbodet gjeld for drivande og styrande akslar, ikkje for alle hjul. Vidare gjeld det ikkje faste datoar for når tunge køyretøy skal vere skodd med slike dekk i Tyskland; påbodet gjeld når køyretilhøva krevjar det.

I Noreg skal tunge køyretøy ha merka vinterdekk på alle hjul. Både "mud and snow" merka dekk, særskild framstilt for vinterkøyting, og dekk merka med alpesym-

bol er godkjende som vinterdekk i den fastsette vinterperioden, jf. forskrift om bruk av kjøretøy § 1-4 nr. 2.

Eg har, for nokre veker sidan, på bakgrunn av behovet for å betre trafikktryggleika og framkjømda vinterstid, bedt Vegdirektoratet om å foreslå skjerpa krav til vinterdekk i Noreg og her sjå hen til dei endringane som er gjort i Tyskland.

Vegdirektoratet er også bedt om å vurdere om eit skjerpa krav bør omfatte drivande og styrande aksler slik

som i Tyskland, eller alle hjul, inkludert hjul på tilhengjar. Tilgangen på slike dekk, og i kva grad det vil vere naudsynt og forsvarleg med ei overgangsperiode slik som i Tyskland, må også vurderast.

Eg har bedt Vegdirektoratet om å gje arbeidet høg prioritet, slik at ei innskjerping kan skje snarast og i forkant av neste vintersesong.

SPØRSMÅL NR. 939

Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 18. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at det blir lagt frem sentrale nøkkeltall, slik som oppklaringsprosent, angjeldende de lensmannskontor som er omgjort til filialer (tjenestesteder), slik at man har sammenlignbare tall før og etter endringen av organisering?

opklaringsprosent og saksbehandlingstid samlet og etter kriminalitetstype. Disse nøkkeltallene får vi for landet sett under ett og for det enkelte politidistrikt. Departementet innhenter ikke statistikk som er brutt ned på det enkelte tjenestested/tjenesteenhet.

BEGRUNNELSE:

Øst Politidistrikt la 6. februar frem «Sentrale nøkkeltall for Øst politidistrikt», som viser mange interessante nøkkeltall for politidistriktet som helhet. Tallene er imidlertid ikke brutt ned på det enkelte tjenestested/tjenesteenhet, og det er dermed også vanskelig å se hvordan endret organisering kan ha slått ut på resultatet ulike steder i distriktet. Blant resultatene som er særlig interessant å bryte ned slik er oppklaringsprosent før og etter endring, men også andre sentrale nøkkeltall vil være av stor interesse. Dette er opplysninger som bør være av stor viktighet for politiets eget arbeid, men også for allmennheten å få innsyn i.

I avisa Raumnes 9. februar fremkommer det at avisa i lengre tid har bedt politiet om lokale tall og statistikk for Nes for 2018 uten å få disse. Av artikkelen fremgår det videre at «Slike tall har Raumnes fått i alle år tidligere.» Det bes om at lokale tall og statistikk gjøres tilgjengelig for media og allmenheten på samme måte som tidligere år.

Svar:

Politiet utarbeider statistikk knyttet til egen saksproduksjon og oppgaveutførelse. I forbindelse med styringsdialogen får departementet nøkkeltall som for eksempel op-

SPØRSMÅL NR. 940**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 18. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden gjere greie for kva kapasitetar som har flydd i same tidsrom og verområde dei gongene Bell 412 ikkje har kunne operer grunna manglande allverskapasitet?

GRUNNGJEVING:

Viser til departementets svar på spørsmål nr. 334 i samband med Statsbudsjettet:

"Manglende allværskapasitet kommer av at helikopteret ikke er utrustet med nødvendige navigasjonshjelpemidler for å fly i kontrollert sivilt luftrom, og derfor hovedsakelig må basere seg på visuelle flygeregler. En annen begrensing kommer fra manglende avisningsutstyr på flymaskinen, dette gjør at flygning må planlegges utenom værrområder hvor ising kan oppstå. Dette reduserer utnyttelsen av Bell 412 som operativ kapasitet."

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 8. februar 2019 med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om kva kapasitetar som har flydd dei gongene Bell 412 ikkje har kunne operere grunna manglande allverskapasitet.

Av dei kapasitetane Forsvaret opererer i dag er det i hovudsak NH90 og Sea King som kan fly dei gongene Bell 412 må stå på bakken grunna manglande allverskapasitet. AW101, som er under innføring, vil også ha slik kapasitet. Sea King har nokre avgrensingar samanlikna med NH90 og AW101, men har radarsystem slik at det kan fly i forhold med dårleg sikt.

SPØRSMÅL NR. 941**Innlevert 8. februar 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 18. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

Vil regjeringen, bl.a. i lys av de utfordringer som Øst Politidistrikt skisserer knyttet til konfliktnivå i gjengmiljøet rundt Stor-Oslo, behovet for styrket forebyggende politiarbeid, Granavolden-plattformens formuleringer om styrking av tjenestestedene, samt berørte kommuners klare advarsler knyttet til manglende politibemanning ved tjenestestedene, være villig til å revurdere organisering og bemanning ved tjenestestedene i Lørenskog og Nittedal?

BEGRUNNELSE:

Øst Politidistrikt la 6. februar frem en rapport, der man pekte på syv utfordringer det kommende året knyttet til kriminalitetsbildet i distriktet. En av disse var "høyt konfliktnivå i gjengmiljøet rundt Stor-Oslo. Sentrale aktører er bosatt i vårt distrikt." I tillegg beskriver også rapporten en rekke andre utfordringer - og konkrete pågående saker - som berører randkommunene til Oslo.

Av de syv kommunene i Øst Politidistrikt som grenser til Oslo, er det bare to kommuner igjen med fullverdig lensmannskontor/politistasjoner (Ski og Skedsmo). Lensmannskontorene i Nittedal og Lørenskog er kraftig redusert og kommunene har nektet å underskrive samarbeidsavtale med politiet fordi polititjenestetilbudet ved de nye tjenestestedene ikke vurderes som tilstrekkelig og langt unna hva som har blitt lovet tidligere i prosessen. Blant det som trekkes frem av kommunene er at man bl.a. frykter at det forebyggende arbeidet ikke ivaretas på en god nok måte.

Svar:

Regjeringen har over flere år satset på politiet. For 2019 er det bevilget nærmere 20 milliarder kroner til etaten. Det er en økning på over 4 milliarder siden regjeringen tiltrådte, hvorav over 3 milliarder kroner er på driftsbudsjettet.

Granavolden-plattformen viderefører regjeringens mål om to polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere på nasjonalt plan i løpet av 2020. Med det opptaket som har vært på Politihøgskolen og de årlige bevilgningene til ansettelse av nyutdannede politistudenter, er vi i rute til å nå målet i løpet av 2020. I perioden fra 31. desember 2013 til 31. desember 2018 har bemanningen i politiet totalt sett økt med nesten 2 800 lønnede årsverk, hvorav om lag 1 650 er politiårsverk. Over 1 400 av politiårsverkene er tilført politidistriktene.

Også i statsbudsjettet for 2019 er det bevilget midler til nye politiårsverk, herunder 50 millioner kroner i 2019, med helårsvirkning på inntil 200 millioner kroner i 2020. Det er god oppfølging av regjeringens satsing i Granavolden-plattformen at Politidirektoratet prioriterer å styrke politidistriktene i disponeringsskrivet for 2019.

Politiet gjør en solid innsats rettet mot organisert kriminalitet og gjengmiljøene. Denne innsatsen skjer både gjennom ordinær patruljetjeneste, forebyggende kontakt i lokalmiljøet og en mer spesialisert innsats fra sentralt organiserte enheter. Det er altså ikke slik at den samlede innsatsen på dette området er knyttet til antall tjenestesteder og bemanningen ved disse.

Politiet må få handlingsrom til å disponere tildelte ressurser på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. Departementet følger opp Politidirektoratet og etatens oppgaveløsning og resultatoppnåelse gjennom den ordinære budsjettprosessen, det årlige tildelingsbrevet og i styringsdialogen mellom departementet og direktoratet. Det er politimesterens ansvar å benytte tildelte midler og ressurser effektivt og etter behov, i tråd med føringer gitt av Politidirektoratet, slik at de gir best mulig utnyttelse og resultater.

SPØRSMÅL NR. 942

Innlevert 11. februar 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 14. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden avklare hvem som er klageinstans når Posten avviser klager på vedtak, og mener statsråden at Posten AS ivaretar sitt samfunnsansvar når de ikke lenger vil distribuere post til beboere i Ytre Kvæningen?

BEGRUNNELSE:

Flere lokalsamfunn i Ytre Kvæningen har mottatt brev fra Posten AS om at de skal flytte postkassene fra ekspeditørkontorene til kommunesenteret Burfjord. Flere av beboerne har klaget på denne avgjørelsen. De har klaget skriftlig til Posten AS, som i svarbrev datert 23. januar 2019 konkluderer med at de har tatt denne avgjørelsen i henhold til postforskriftens § 12, og fastholder avgjørelsen. Dette, angivelig uten dialog med beboerne. I brevets siste avsnitt sies det at «dersom en ikke får medhold i klage til Posten og ønsker å klage videre til en andre instans, så er det per i dag Forbrukerrådet som skal behandle konkrete klager på posttjenester i forbrukerforhold etter postloven. Dersom dette er aktuelt og for ytterligere informasjon, se <https://forbrukerradet.no/kontakt-oss>». Klagerne henvendte seg til Forbrukerrådet og klaget, men fikk til svar at «Forbrukerrådet klagesaksbehandler ikke klager på offentlige tjenester. Vi kan derfor ikke gå aktivt inn og hjelpe

deg med din konkrete sak.» Forbrukerrådet henviser videre til «den aktuelle myndighet» for oppfølging.

Svar:

Brevvolumet er redusert med over 60 prosent sidan 1999. Fallet i brev volumet har eskalert til over 10 prosent årleg dei siste 2-3 åra. Postnettet har store faste kostnader, og fallet i brevmengda inneber raskt og sterkt fallande inntekter. I lys av dette må Posten ha kostnadseffektiv drift innafor dei rammene leveringsplikta legg for verksemda.

Etter reglane i postloven og postforskrifta kan det gjerast unntak frå reglane om normal plassering av postkassar for inntil 11 000 husstandar og næringsverksemdar på landsbasis når særleg spreidd busetnad eller næringsverksemd gjer utlevering urimeleg kostnadskrevjande

Når det gjeld plassering av postkassar, viderefører regjeringa tidlegare praksis om at Posten skal ha høve til å be folk sette opp kassene på stader som er tilpassa postboda sine ruter. Allereie i postkasseloven frå 1952 fekk Postverket denne moglegheita som har blitt nytta jamleg opp gjennom åra.

Etter postloven § 39 skal klager rettast til tilbydar (i dette tilfellet Posten). Posten sine avgjerder er ikkje vedtak etter forvaltningsloven.

Klager på posttenester i forbrukarforhold kan rettast til Forbrukarrådet. Rådet har opplyst at dei handsamer klager på posttenester i forbrukarforhold, men ikkje saker som gjeld endra postkasseplassering. Om Forbrukarrådet ikkje kan behandle ei konkret sak – eller om Forbrukarrådet konkluderer til fordel av ein part i saken, men partane likevel ikkje blir einige eller ikkje finn ei løysing – kan saka bringast inn for dei alminnelege domstolane.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har arbeidd med å greie ut spørsmål knytt til oppretting av ei brukark-

lagenemnd for posttenester som mellom anna kan ha kompetanse til å handsame klager på postkasseplassering. Nemnda sin kompetanse i slike saker vil bli å fastslå om plasseringa er innafør dei avstandskrava og kriteria som fylgjer av lov og forskrift. Ei handsaming i ei slik nemnd vil heller ikkje vere rettsleg bindande og om saka ikkje blir løyst, kan den bringast inn for dei alminnelege domstolane.

I saker som den i Ytre Kvæningen har det vist seg at det er viktig at dialogen held fram for å finne gode lokale løysingar, slik det mellom anna skjedde i Hadsel der Posten, lokale styresmakter og båtselskap til slutt fann ei god løysing i ei tilsvarande sak.

SPØRSMÅL NR. 943

Innlevert 11. februar 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 15. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvordan har statsråden fulgt opp Stortingets vedtak 738 (2017-2018) om å vurdere om det er hensiktsmessig at fylkeskommunene fortsatt skal stille garanti for bompengelån på riksveg?

BEGRUNNELSE:

Ved bygging av riksveg med låneopptak og bompengefinansiering er det vanlig at kommuner/fylkeskommuner stiller garanti for bompengelånet. Det har de senere årene blitt vedtatt mange og store riksvegprosjekt med bompengefinansiering. Med det store omfanget som bompengefinansiering har fått på statlige riksveger, fremstår det som urimelig at kommuner og fylkeskommuner skal stille som garantist for staten sine egne veger. I vedtak 738 (2017-2018) den 15.5.2018 vedtok Stortinget å be regjeringen vurdere om det er hensiktsmessig at fylkeskommunene fortsatt skal stille garanti for bompengelån på riksveg, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Svar:

Samferdselsdepartement arbeider med ei vurdering av dette, og eg ville komme tilbake til Stortinget så fort det lar seg gjere. Eg viser også til at det er eit punkt om temaet i den nye regjeringsplattforma.

SPØRSMÅL NR. 944**Innlevert 11. februar 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 19. februar 2019 av samfunnsikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde****Spørsmål:**

Senterpartiet frykter for redningsberedskapen og en svekkelse av samvirkeprinsippet i redningstjenesten.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre en fortsatt forsvarlig ivaretagelse av Hovedredningssentralenes samfunnsoppdrag og norsk evne til søk og redning?

BEGRUNNELSE:

Viser til artikkel fra NRK 8. februar hvor det uttrykkes bekymring rundt norsk evne for redningsoperasjoner, spesielt omhandlende personellmangel. Flere av beredskapsaktørene som er involvert i søk- og redningsoperasjoner er i omstilling og eller flyttestrukturer. Dette påvirker norsk evne til søk og redning.

Svar:

Representanten viser i sin begrunnelse for spørsmålet til en artikkel fra NRK den 8. februar d.å. der det refereres til årsrapporten 2018 fra hovedredningssentralene. Årsrapporten skal behandles i etatsstyringsmøtet den 27. mars, og på generelt grunnlag ønsker jeg ikke å kommentere innholdet i årsrapporter som ikke er behandlet i styringsdialogen med hovedredningssentralene. Jeg viser i den forbindelse til pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, der det fremgår at departementet skal publisere årsrapportene fra underliggende virksomheter på departementets nettsider innen 1. mai eller så snart rapporten er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomhet.

Et velfungerende samvirke er et grunnleggende prinsipp for redningstjenesten, jf. kgl.res. 19. juni 2015. Alle offentlige organer som har kapasitet, informasjon eller kompetanse som er egnet til redningsformål, plikter å bidra i redningstjenesten med tilgjengelige kapasiteter, kompetanser og fullmakter. For private aktører er dette et samfunnsmessig ansvar, ikke et juridisk ansvar.

Som det framgår i status- og tilstandsvurderingen for redningstjenesten i Justis- og beredskapsdepartementets Prop.1 S (2018-2019), er funksjonsevnen til redningstjenesten vurdert som god. Samvirket i redningstjenesten fungerer i all hovedsak også godt. Det overordnede planverket i redningstjenesten har blitt styrket og legger til rette for økt harmonisering av ulike planverk.

Det er satt i verk en rekke tiltak som vil styrke redningstjenesten ytterligere. Redningsberedskapen vil bli vesentlig styrket med innfasingen av 16 nye AW101 red-

ningshelikopter. Flere beredskapsaktører har de siste årene styrket sine operative evner, og samlokaliseringen av operasjonssentralene til politiet med nødmeldesentralene til brann- og redningsvesenet er også ventet å styrke samvirket.

Hovedredningssentralene er en sentral aktør i redningssamvirket, enten direkte eller gjennom oppdrag til underlagte lokale redningssentraler. I de senere års tildelingsbrev framgår det at ledelse og koordinering av redningsaksjoner skal prioriteres først for best å ivareta evne til søk og redning. Jeg mener det er en viktig og riktig prioritering.

Hovedredningssentralene ble i 2014/2015 styrket med ni millioner kroner. Det ble videre gitt tilleggsbevilgning i 2014 til utdanning av nye redningsledere til erstatning for de som skulle gå av med pensjon. Hovedredningssentralene ble i juni 2018 gitt tilleggsbevilgning på 1,3 millioner kroner til oppstart av utdanning av nye redningsledere til erstatning for kommende pensjonsavgang. Tildelingen vil bli videreført i 2019.

SPØRSMÅL NR. 945**Innlevert 11. februar 2019 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 19. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden gripe inn og sørge for at Stortingets enstemmige vedtak blir fulgt opp, slik at størstedelen av Veterinærinstituttets virksomhet i Tromsø ikke legges ned?

BEGRUNNELSE:

I 2015 fattet Stortinget enstemmig vedtak i sak «Dokument 8:132 S (2014–2015)» om å be regjeringen sørge for at Veterinærinstituttets kompetanse og virksomhet innen grønn sektor og havbruk i henholdsvis Tromsø og Harstad videreføres. En viktig del av bakgrunnen for at representantforslaget ble fremmet var at styret i Veterinærinstituttet i 2014 foreslo å legge ned instituttets avdeling i Tromsø.

Veterinærinstituttet har nylig offentliggjort at de vil legge ned obduksjonsenheten og laboratorievirksomheten i Tromsø. Dersom dette blir gjennomført vil beredskap og kompetanse på dyrehelse, mattrygghet, diagnostikk og rådgivning innenfor et svært viktig samfunnsområde forsvinne fra Nord-Norge. Veterinærinstituttets beslutning innebærer en klar svekkelse av VI sin kompetanse og virksomhet i Tromsø, og er i strid med det enstemmige stortingsvedtaket fra 2015.

Svar:

Stortingets anmodningsvedtak vedrørende Veterinærinstituttets enheter i Nord-Norge har blitt fulgt opp ved at egenandeler ved obduksjon ble redusert, og ved at Veterinærinstituttet videreførte sin aktivitet innen grønn sektor og havbruk i henholdsvis Tromsø og Harstad. Instituttet må imidlertid ut av sine nåværende lokaler i Tromsø ved årsskiftet, og med bakgrunn i den økonomiske situasjonen ved instituttet, vurderer de det slik at de ikke har midler til å finansiere ny obduksjonssal i Tromsø nå.

De regionale enhetene i Tromsø, Harstad, Trondheim, Bergen og Sandnes vil i følge Veterinærinstituttet få en styrket rolle innen rådgivning og systematisk diagnostisk arbeid. Videre vil de bidra i akutte beredskapssaker og innen forskning. Jeg oppfatter derfor ikke Veterinærinstituttets forslag slik at størstedelen av virksomheten i Tromsø skal legges ned.

Jeg har bedt om et møte med styrelederen ved Veterinærinstituttet for å få en orientering om budsjettsituasjon og de foreslåtte innsparingstiltakene. Det er viktig for meg å få forsikringer om at innsparingstiltakene ikke svekker beredskapen eller statusen for vår gode dyrehelse.

Jeg vil avvente veterinærinstituttets vurderinger før jeg tar stilling til en eventuell videre oppfølging fra min side.

SPØRSMÅL NR. 946**Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 15. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Hvordan følger statsråden opp Stortingets vilje om at Petroleumstilsynet på en aktiv og systematisk måte å ta i bruk hele bredden av virkemidler om nødvendig, og hvilke virkemidler vil statsråden nå ta i bruk for å ivareta sikkerheten tilliten til Petroleumstilsynet?

BEGRUNNELSE:

Det er tverrpolitisk enighet om at norsk petroleumsvirksomhet skal være verdensledende på helse, miljø og sikkerhet. Men Riksrevisjonen har avdekket at:

«Petroleumstilsynets tilsynspraksis har for de undersøkte tilfellene hatt begrenset effekt på selskapenes oppfølging av helse, miljø og sikkerhet.»

og påpeker at:

«Regelverksavvik og pålegg følges i flere tilfeller ikke opp av selskapene. Det byr på utfordringer for den tillitsbaserte modellen for oppfølging av petroleumsvirksomheten.»

Tillitsvalgte i Safe slår nå alarm om tilliten til Petroleumstilsynet og hovedtillitsvalgt Bjørn Asle Teige sier til Dagens næringsliv 10. februar 2019 at:

«Vi har mistet troen på Petroleumstilsynet, og det er ikke bra, for å si det forsiktig.»

6. april 2018, sa statsråden i en pressemelding at:

«Jeg skal ikke være noen overdommer, men når noen mener at partssamarbeidet er under press, må alle ta dette på største alvor.»

Svar:

Petroleumstilsynet føret tilsyn med at petroleumsnæringen ivaretar sitt ansvar og videreutvikler et høyt sikkerhetsnivå. Staten fører et omfattende tilsyn med næringen i alle faser av virksomheten, men like fullt er det virksomhetene som er ansvarlige for HMS-nivået i sektoren. HMS-regimet i norsk petroleumsvirksomhet er utviklet over tid og er tuftet på samarbeid, tillit og ansvarliggjøring. Systemet anses viktig for det høye sikkerhetsnivået i norsk petroleumsvirksomhet og har bred støtte både i næringen og i Stortinget.

I april 2018 la jeg frem en ny melding til Stortinget om helse miljø og sikkerhet i norsk petroleumsvirksomhet, Meld. St. 12 (2017- 2018) Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten. Her legges til grunn at det etablerte regimet for oppfølging av HMS i petroleumsvirksomheten bør videreføres, og at det er behov for videreutvikling bl.a. gjennom at Petroleumstilsynet må være et sterkt og tydelig tilsyn. Storting har stilt seg bak denne strategien. Som et viktig forarbeid til denne meldingen nedsatte

jeg i november 2016 en bredt partssammensatt arbeidsgruppe for å diskuterte problemstillinger knyttet til HMS i næringen, herunder myndighetenes tilsynsoppfølging. Arbeidsgruppen, som ble ledet av professor i risikostyring og samfunnssikkerhet Ole Andreas Engen, var enige om at regimet for oppfølging av HMS i petroleumsvirksomheten i hovedsak er velfungerende og bør videreføres, og videreutvikles.

Petroleumsvirksomheten er i rask endring og det er viktig at tilsynet tilpasser sin tilsynsmetodikk og samarbeidsformer til utviklingen i næringen. Som et viktig oppfølgingspunkt etter stortingsmeldingen, har jeg derfor gitt Petroleumstilsynet i oppdrag å gjennomføre et utviklingsarbeid for å tydeliggjøre og videreutvikle sin tilsynsstrategi og virkemiddelbruk. Dette innebærer blant annet at Petroleumstilsynet på en aktiv og systematisk måte må ta i bruk hele bredden av sine virkemidler og i nødvendig grad etterprøve at avvik og pålegg blir fulgt opp. Dette utviklingsarbeidet kommer i tillegg til Petroleumstilsynets kontinuerlige arbeid med å måle og vurdere effekter og resultater av sin tilsynsvirksomhet på kort og lang sikt. I tillegg vil jeg fremheve at Petroleumstilsynet, i sitt tilsyn med næringen, har tett dialog med næringen, inkludert arbeidstakerorganisasjonene både i faste møter på ledernivå og i de etablerte trepartsarenaene.

Som representanten er kjent med, la Riksrevisjonens frem sin forvaltningsrevisjon av Petroleumstilsynet i januar i år. Denne peker på flere av de samme temaer som er tatt opp i HMS-meldingen. Utviklingsarbeidet for oppfølging etter HMS-meldingen vil således i stor grad være dekkende også for Riksrevisjonens merknader og anbefalinger, og Petroleumstilsynet er godt i gang med dette arbeidet. Jeg legger til grunn at Petroleumstilsynet følger opp dette arbeidet på en god måte, og vil følge utviklingsarbeidet i tilsynet blant annet gjennom styringsdialogen med tilsynet.

SPØRSMÅL NR. 947

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 13. februar 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Det vises til Vedtak nr.505 1. mars 2016 og oppfølgingen av dette mellom behandlingene av statsbudsjettet og flertallsmerknader i Innst. S 16 (2018 2019) Det har gått snart tre år siden Stortinget gjorde sett vedtak. Statsråden svarte

i svar på spørsmål til Karin Andersen 20.12 28 at saken var av høy prioritet fra departementet.

Når og hvordan vil regjeringen følge opp stortingets vedtak og sørge for at denne saken kan bli løst?

Svar:

Som nevnt i mitt svar på spørsmål fra Karin Andersen av 20. desember 2018, har jeg merket meg flertallets uttalelse i Innst. 16 S (2018-2019) om at man ønsker å gjennomføre

programmet med høyest mulig deltakelse og i tråd med tidligere praksis. Det arbeides nå med å følge opp saken på en god måte, og jeg vil orientere Stortinget så snart jeg har ny informasjon.

SPØRSMÅL NR. 948

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 19. februar 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden med utgangspunkt i bekymringer fra politiet, lokale folkevalgte og regionale barnevernsmyndigheter følge opp ønsket om etableringsstopp for nye barnevernsinstitusjoner i Agder?

BEGRUNNELSE:

Barn-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) åpner nå igjen for å tillate nyetablering av private barnevernsinstitusjoner i Agder. Dette på tross av et tidligere etableringsstopp fra Bufetat region Sør.

Etableringsstoppen vedtatt av Bufetat region Sør ble ikke innført uten en god, faglig begrunnelse. Agder bare utgjør 6 prosent av Norges befolkning, men har 22 prosent av landets private institusjonsplasser for barnevern.

Agder-fylkene har også sett en dramatisk økning i kriminalitet som følge av overetableringen av barnevernsinstitusjoner. 20 personer står for 40 prosent av all ungdomskriminaliteten i Kristiansand-området. Av disse bor hele 16 på institusjon. Både spørsmålsstiller og politiet er bekymret for at dagens høye tetthet av institusjoner kan skape kriminelle miljøer.

Bufetats åpning for nyetableringer vil trolig føre til at Aberia Ung Sør kan få tillatelse til å opprette en ny institusjon i Arendal. Spørsmålsstiller mener Arendal er det siste stedet flere institusjoner bør opprettes. Tall fra politiet viser at voldskriminaliteten i Arendal har økt dramatisk.

Ifølge de siste tallene fra politiet var økningen på hele 42 prosent mellom 2016 og 2017. Volden har økt nesten 10 ganger så mye i Arendal som i landet for øvrig.

Agder kan ikke bære belastningen med en så stor andel av landets mest utfordrende ungdommer alene. FrP mener disse institusjonene i langt større grad bør etableres over hele landet. Hver fjerde institusjon kan ikke fortsette å etableres på Sørlandet.

Svar:

Jeg er godt kjent med disse bekymringene og forstår at det kan være en belastning for nærmiljøet når det etableres flere barnevernsinstitusjoner for ungdom med store utfordringer innenfor et område. For mange institusjoner i et område kan også gjøre tilbudet til det enkelte barn mindre egnet. Barn og unge som er på barneverninstitusjon skal få god og forsvarlig omsorg og behandling. Dette innebærer at de skal ha trygge omgivelser og rammer som legger til rette for en god utvikling.

Bufetat har ansvaret for institusjonstilbudet. Bufetats ansvar innebærer å sørge for at det til enhver tid er et tilgjengelig og tilstrekkelig differensiert institusjonstilbud som møter barnas behov. Ansvaret kan ivaretas både gjennom etablering og drift av egne statlige barnevernsinstitusjoner, samt ved avtaler om kjøp av plasser i kommunale og private institusjoner.

Private og kommunale institusjoner kan bare benyttes dersom institusjonen er godkjent av Bufetat. Institusjonene kan søke regionene i Bufetat om godkjenning, og Bufdir er klageinstans over regionenes vedtak. Alle søknader må behandles konkret og individuelt. Institusjonen kan godkjennes dersom den drives i samsvar med barnevernloven med forskrifter, dersom institusjonen tilfredsstiller vilkår som følger av annen lovgivning og ellers drives på forsvarlig måte. Dette innebærer at Bufetat ikke kan etablere en generell etableringsstopp i et bestemt område gjennom godkjenningsordningen innenfor dagens regelverk. Jeg tar sikte på å sende ut høringsnotat til ny barnevernlov denne våren. I arbeidet med ny lov vil jeg vurdere om institusjonens geografiske plassering skal være relevant i vurderingen om institusjonen skal godkjennes. Det vil i så fall si at sterk konsentrasjon av institusjoner i et område kan være til hinder for godkjenning.

Bufetat er opptatt av å redusere risiko for negativ læring ungdommer i mellom, og at barn i barneverninstitusjoner skal leve så normalt som mulig med positive net-

tverk og gode tilbud fra andre tjenester. Det stilles krav til kvalitet i barneverninstitusjonene. Blant annet bør institusjonen ligge gunstig til når det gjelder skole- og barnehagetilbud, leke- og fritidsmuligheter, arbeidsmuligheter og offentlig kommunikasjon. Det er viktig at institusjonene ligger i et nærmiljø som kan bidra til at barna får leve et liv som er så normalt som mulig. Foruten at dette kan være aktuelle vurderingstema i den enkelte godkjenningssak, har også Bufetat virkemidler som kontrakter og kjøp av

private institusjonsplasser. Når Bufetat kjøper plasser av private aktører kan de ta med i vurderingen blant annet om tettheten av barneverninstitusjoner vil medføre svekket kvalitet i tilbudet. Ved plassering i institusjon må det foretas en konkret vurdering av det enkelte barns behov.

Jeg legger til grunn at Bufetat gjør gode faglige vurderinger når de kjøper plasser fra private aktører og ved valg av institusjonsplass for det enkelte barn.

SPØRSMÅL NR. 949

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 20. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Leverandørene i anleggsbransjen mener det er et betydelig potensial for økt bruk av gjenvunnet asfalt på veiprosjekter i regi av Statens vegvesen.

Hva vil statsråden gjøre for å legge til rette for mer miljøvennlig asfaltproduksjon i samferdselssektoren?

BEGRUNNELSE:

I den nye regjeringsplattformen vises det til at Norges ikke-kvotepiktige utslipp skal reduseres med minst 45 prosent sammenlignet med 2005, og målet er at reduksjonen skjer gjennom innenlandske tiltak. Et viktig bidrag til arbeidet med å redusere de norske klimagassutslippene er å legge til rette for en miljøvennlig produksjon av asfalt. Statens vegvesen har et årlig forbruk av asfalt på om lag tre millioner tonn asfalt, noe som medfører utslipp på 150 000 tonn CO₂. Dette tilsvarer omtrent det samme utslippet som årlig eksos fra rundt 100.000 personbiler.

Utslipp knyttet til forbruk av asfalt kan reduseres ved økt gjenvinning. Ved å blande 50 % gjenbruksmasser inn i asfalten reduserer en CO₂-utslippet med hele 30 %. Gjenbruk av asfalt benyttes allerede i stor skala i store deler av Europa, inkl. de skandinaviske landene. Den norske asfaltbransjen har et sterkt ønske om å få til dette til i Norge.

Statens vegvesen håndbok N200 setter sterke begrensninger for å øke gjenbruken av asfalt med betydelige dokumentasjonskrav. Det er et krav til dokumentasjon ved tilsetning av større mengder asfaltgranulat enn 10 % i slitelagsmasser og 20 % i bærelagsmasser.

I Norge gjenbrukes asfalt i lav grad i forhold de store deler av Europa som har kommet mye lenger hvor gjenbruksgraden er mye høyere.

Den 30. mars 2016 inviterte daværende samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen asfaltbransjen og Vegdirektoratet til et møte hvor bransjens ønske om å tilrettelegge for gjenvinning av asfalt ble diskutert. Siden da har det skjedd svært lite.

Svar:

Oversikter fra Kontrollordningen For Asfaltgjenvinning (KFA) viser at praktisk talt all tilgjengeleg asfalt som blir frest eller grave opp fra vegane, blir brukt om att. Mengda returafalt til mellomager har vore relativt stabil i fleire år; om lag 800-900 000 tonn pr. år. 2017 var eit førebels toppår. Då vart det ifølgje KFA registrert 1 100 560 tonn returafalt til mellomager i Noreg. I same periode var uttransporten av returafalt frå mellomager 1 231 900 tonn, dvs. 12 pst. større enn den mengda som kom inn.

Ut frå ressurs- og miljøomsyn er det viktig at resirkulert asfalt blir brukt om att på ein slik måte at levetida til vegdekket ikkje blir redusert. Dei negative miljøeffektane av hyppig reasfaltering kan vere større enn gevinsten ved gjenbruk. Statens vegvesen har eit omfattande system for oppfølging av dekkelevetid på vegnettet. Dette er det viktigaste verktøyet for å følgje utviklinga av dekketilstanden over tid, som grunnlag for å justere etaten sine asfaltspesifikasjonar, også når det gjeld gjenbruk.

Statens vegvesen har sett grenser for tilsetning av resirkulert asfalt i ny asfalt. Desse grensene er vesentleg meir liberale enn i for eksempel Sverige og Danmark. Innanfor desse grensene er det fullt mogleg å sørge for gjenbruk av all returafalt på ein miljømessig god måte, utan å risikere redusert levetid på vegdekket. Grenseverdiane er differensierte opp til maksimalt 40 pst. tilsetning i ny asfalt.

Det er rett at det er krav om utvida dokumentasjon ved bruk av resirkulert asfalt. Dette gjeld dersom gjenbruk utgjer meir enn 10 pst. til slitelag og meir enn 20 pst. til bærelag, bindlag og oppretting. Dette er krav som er gitt i EU-standardane, som alle land, også Noreg, er forplikta til å følgje. Så framt bruken er innanfor krava i Statens vegvesen sin vegnormal, Handbok N200, og samsvarar med krava i dei europeiske standardane for asfalt, har entreprenørane stor fridom til å auke bruken av resirkulert asfalt. I alle kontraktane til Statens vegvesen er det oppmoding om bruk av returasfalt. Mange stader vil det vere tilgangen på resirkulert asfalt som er den avgrensande

faktoren. I tillegg til dette arbeider Statens vegvesen med mange andre tiltak for å legge til rette for meir miljøvennleg asfaltproduksjon, for eksempel:

Utvida bruk av lågtemperaturproduert asfalt (LTA).

Bruk av miljødeklarasjon ved asfaltproduksjon - EPD (Environmental Product Declaration).

Utprøving av bonusordningar for meir miljøvennleg gjennomføring av kontraktar.

Etter mitt syn viser dette at Statens vegvesen gjer mykje for å legge til rette for meir miljøvennleg asfaltproduksjon i samferdselssektoren og eg vil følgje arbeidet tett i det vidare.

SPØRSMÅL NR. 950

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 21. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I 9. desember 2006 innførte Norge bruken av digitale fartsskrivere for transport over 3,5 tonn. Digital fartsskriver har vist seg å forenkle bruken av fartsskriver, hindre fusk og manipuleringer og sikre at reglene for kjøre- og hviletid følges.

Vil statsråden vurdere å innføre påbud om digital fartsskriver også for varevogner/lastebiler under 3,5 tonn, slik at det kan gjelde alle yrkessjåfører?

Svar:

Vi ser ein aukande bruk av varebilar i konkurranse med tungtransporten. Gode tiltak for å sikre rett konkurranse mellom køyretøygruppene og effektive, målretta kontroller også for varebilar, er difor svært viktig.

Eg kan nemne at vi difor no kartlegger omfanget av overlast på varebilar, ved auka kontrollverksemd særskilt retta mot denne gruppa, med føremål å vurdere behovet for skjerpa sanksjonar.

Påbud om fartsskrivar i køyretøy med tillaten totalvekt under 3,5 tonn, vert og diskutert. Mellom anna i treparts bransjeprogrammet for transport.

Det er i utgangspunktet arbeidstidsreglane i arbeidsmiljølova som regulerer arbeidstida til sjåførar som driv yrkestransport med lette køyretøy. Varebilar under 3,5 tonn blir ofte nytta til distribusjonskøyning over kortare distansar og i samband med ulike handverkartenester. Dei

vil difor berre unntaksvis omfattast av det EØS-rettslege køyre- og kviletidsregelverket.

Det er utfordringar med å påleggje fartsskrivar for varebilar under 3,5 tonn. Dei er ikkje tilrettelagde for slik montering, og eit pålegg vil difor krevje store tekniske tilpassingar, med tilsvarende økonomiske konsekvensar for bedriftene. Etersom varebilane som nemnd berre unntaksvis er omfatta av køyre – og kviletidsregelverket, må det vurderast om det er rimelig å pålegge alle som nyttar slike køyretøy kostnadene ved eit allment pålegg om fartsskrivar.

Eg er kjend med at nokre land i Europa har innført køyre- og kviletidsreglar for lette varebilar innafor avgrensa transportverksemd. Dei nyttar ikkje pålegg om digital fartsskrivar, men krav om at sjåføren må føre køyretid i ei køyrebok. Eg ser ikkje at slike manuelle registreringar er vegen å gå, men vi følgjer som sagt utviklinga på området nøye, og vil sjå hen til erfaringane dei nemnde landa gjer seg med ordninga.

Regjeringa vurderer kontinuerlig regelverksendringar som skal sikre ein seriøs og trygg transportbransje. Forslaget som representanten nemner er eit av dei mange forslaga.

SPØRSMÅL NR. 951**Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani****Besvart 18. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

Hvor mange eksempler trenger Høyre-regjeringen for å forstå at politiet Sør-Øst er kronisk underfinansiert og at dette går utover tryggheten til innbyggerne?

BEGRUNNELSE:

I forrige uke skrev Drammens Tidende at politiet sliter sånn med å få unna bunkene med straffesaker at de henlegger saker på grunn av manglende sakskapasitet. I fjor ble 52 saker med kjent gjerningsmann henlagt på grunn av kapasitetshensyn. Sakene som henlegges er særlig vinningsforbrytelser.

Jeg er dypt bekymret. I fjor sommer avslørte DT at mange ikke kom gjennom når de ringte politiet, og nå får vi alvorlige tilbakemeldinger på at ofre for kriminalitet blir avvist på grunn av ressursmangel.

Svar:

Det har over flere år vært satset på politiet. For 2019 er det bevilget nærmere 20 milliarder til politiet. Dette er

en økning på over 4 milliarder kroner siden regjeringen tiltrådte, hvorav over 3 milliarder kroner er på politiets driftsbudsjett. I samme periode har bemanningen i politiet økt med nesten 2 800 årsverk, hvorav om lag 1 650 er politiutdannede. I Sør-Øst politidistrikt har bemanningen økt med nesten 100 politiutdannede. Samtidig er det stilt krav til effektivisering i politiet som for øvrig statlig virksomhet. Det er fortsatt behov for klare prioriteringer. Jeg er kjent med at Politidirektoratet i disponeringskrivet for 2019 styrker alle politidistriktene, inklusive Sør-Øst.

Jeg er opptatt av at politiet i størst mulig grad må få handlingsrom til å disponere tildelte ressurser på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte, og departementet styrer derfor Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Videre

er det politimesterens ansvar å benytte tildelte midler og ressurser effektivt og etter behov, i tråd med føringer gitt av Politidirektoratet, slik at politiet løser sitt samfunnsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 952**Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 20. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Ved inngåelse av OPS-kontrakten for Sotrasambandet skal de samlede statlige pliktene ikke overskride 10,5 mrd. kr, innenfor en øvre ramme for investeringer og drift på 17 mrd. kroner. Det er svært uklart hva som utgjør differensen mellom 17 mrd.kr. og 10,5 mrd.

Kan jeg be ministeren konkret redegjøre for hva som ligger til grunn for den øvre rammen på 17. mrd. kr?

Svar:

Gjennom handsaminga av Prop. 41 S (2017-2018) har Stortinget vedteke at prosjektet rv. 555 Sotrasambandet

skal gjennomførast som eit OPS-prosjekt, finansiert med statlege midlar og bompengar. Det er føresett at dei statlege midlane skal dekke Statens vegvesen sine utgifter i samband med utbygginga, delar av milepelsutbetalinga til OPS-selskapet ved trafikkopning og dei årlege utbetalingane til OPS-selskapet som betaling for driftsstandard. Bompengane er føresett å dekke delar av milepelsutbetalinga og dei årlege utbetalingane til OPS-selskapet som betaling for at vegen er open og tilgjengeleg.

Som for tidlegare vedtekne OPS-prosjekt, er det føresett at samla bompengbidrag til prosjektet rv. 555 Sotrasambandet skal ligge fast, både ved auka og reduserte kostnader. I Prop. 41 S (2017-2018) er brutto bompenge-

inntekter rekna til om lag 7,3 mrd. 2018-kr, og av dette er om lag 6,5 mrd. kr føresett nytta til å dekke delar av investeringskostnadane (bidrag til milepelsutbetalinga og årlege betalningar for at vegen er open og tilgjengeleg).

Differansen mellom den øvre ramma på 17 mrd. kr og den øvre ramma for dei samla statlege pliktene på 10,5 mrd. kr, er det føresette bompengbidraget til prosjektgjennomføringa på 6,5 mrd. kr.

Den øvre ramma på 17 mrd. kr er knytt til samla anslag for milepelsutbetaling, arbeid i regi av Statens vegvesen, årleg betaling for tilgjenge og drift samt eit påslag for uvisse. Ramma kan samanliknast med kostnadsramma for andre vegprosjekt.

Eg understrekar avslutningsvis at det no vert arbeid så raskt som råd for å kome i gong med prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 953

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 19. februar 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre noe for at også utenlandsstudenter og ANSA får mulighet til å søke om tilskudd til bedring av studenters psykiske helse?

BEGRUNNELSE:

Mange norske studenter som studerer i utlandet sliter med psykiske vansker. Særlig er det blitt satt søkelys på utfordringene studenter i Øst-Europa opplever. Der studerer rundt 3.500 nordmenn. Rundt 350 av disse har deltatt i Studentenes helse- og trivselsundersøkelse, og 27 prosent av disse oppgir at de har alvorlige symptomer på psykiske plager, 20 prosent svarer at de har blitt mobbet av skolens ansatte og 39 prosent at de har strøket på en eksamen. ANSA, som er organisasjonen for norske studenter i utlandet, peker på at studentene i området har ingen eller få hjelpetiltak rundt seg.

Støtteordningen Studenters psykiske helse ble opprettet etter initiativ fra Venstre, som følge av budsjettforliket med de daværende regjeringspartiene. Ordningen lå under Kunnskapsdepartementet fra begynnelsen, men ble siden overført til Helse- og omsorgsdepartementet og forvaltes nå av Helsedirektoratet. Ordningen er søknadsbasert og målgruppen er ifølge Helsedirektoratet studentsamskipnader, samt universiteter/høyskoler og studentorganisasjoner som har samarbeidsavtale med studentsamskipnaden.

ANSA har søkt om midler fra tilskuddsordningen Studenters psykiske helse, men har etter det undertegnede forstått fått avslag på bakgrunn av at organisasjonen ikke har status som samskipnad.

I studentsamskipnadsloven § 1 står det:

"Departementet kan fastsette forskrift for studentsamskipnad for norske studenter i utlandet. I den utstrekning forskrift ikke er fastsatt, kan slik studentsamskipnad velge å fravike bestemmelser i denne lov."

Svar:

Studentsamskipnadene gjør en viktig innsats for å avhjelpe problemene mange studenter har med å få tilgang til helsehjelp mot psykiske problemer. Kunnskapsdepartementet har innhentet opplysninger om samskipnadenes tilbud til studenter. Den kapasiteten og kompetansen de setter inn, styrkes blant annet ved muligheten til å søke støtte gjennom programmet Studenters psykiske helse.

Norske studenter i utlandet har falt utenfor dette apparatet. Jeg er kjent med at de opplever det som svært vanskelig å få psykisk helsehjelp i utlandet. Dette skyldes flere forhold – kapasitetsproblemer, språkproblemer, liten tiltro til faglig kompetanse hos helsepersonell de møter, usikkerhet om konfidensialiteten ved konsultasjoner som foregår på campus o. a. ANSA har gjort et viktig arbeid særlig for å formidle nettbasert hjelp, men ser seg ikke i stand til å utvide tilbudene uten økte midler.

Ved utlysning av midler fra programmet Studenters psykiske helse høsten 2018 avviste Helsedirektoratet ANSA som søker fordi man fant at organisasjonen ikke var en studentsamskipnad etter gjeldende lov og forskrift. Jeg har nå avklart at ANSA er å regne som en studentsamskipnad etter samskipnadsloven og har gitt Helse- og omsorgsdepartementet beskjed om dette. Det betyr at ANSA kan søke ved utlysning av midlene til programmet i 2019. Jeg vurderer også muligheten for å tildele ANSA midler til sitt arbeid med psykisk helse fra den ordinære bevilgningen til velferdstiltak i studentsamskipnadene for 2019.

Det betyr i så fall at ANSA kan utvide sitt tilbud innenfor

psykisk helse i tråd med planene som lå i søknaden til programmet Studenters psykiske helse høsten 2018.

SPØRSMÅL NR. 954

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 19. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

I et debattinnlegg publisert i Dagbladet 6. februar skriver statsråden at Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) «har innsyn i alle deler av virksomheten til alle våre hemmelige tjenester».

Hva bygger statsråden denne påstanden på?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. februar 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om begrunnelse for min uttalelse i et debattinnlegg i Dagbladet 6. februar om at Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) «har innsyn i alle deler av virksomheten til alle våre hemmelige tjenester».

Når jeg viser til EOS-utvalgets innsynsrett er det gjeldende rett som ligger til grunn. Lov om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-kontrollloven) av 1995 var gjenstand for revidering i 2017, og hele loven ble ved endringsloven 21. juni 2017 nr. 95 gitt

på nytt. I lovprosessen var innsynsretten til EOS-utvalget gjenstand for særlig diskusjon og avklaring, og EOS-utvalget har etter gjeldende rett en omfattende rett til innsyn i all etterretnings-, overvåkings-, og sikkerhetstjeneste. Dette går klart frem av EOS-kontrollloven § 8 hvor det er bestemt at EOS-utvalget kan: «... kreve innsyn i og adgang til forvaltningens arkiver og registre, lokaler, installasjoner og anlegg av enhver art». Innsynsretten gjelder altså alle de hemmelige tjenestene og alle deler av deres etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetsvirksomhet.

Stortinget tok i forbindelse med lovendringen spesifikt stilling til innsyn i Etterretningstjenestens «særlige sensitive informasjon». Dette er informasjon som er særskilt skjermingsverdig. Det fremkommer av innstillingen fra kontroll- og konstitusjonskomiteen at tidligere ordning for innsyn skal videreføres når det gjelder slik informasjon. Dette innebærer at det er unntak for innsyn, med en tilhørende særskilt prosessuell ordning hvor Stortinget er endelig avgjørelsesmyndighet ved uenighet eller tvist om innsyn. Denne meget begrensede unntaksadgangen omfatter altså bare særlig sensitiv informasjon i Etterretningstjenesten.

SPØRSMÅL NR. 955

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Leif Audun Sande

Besvart 20. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hva kan forsvarsministeren gjøre for at personell som virksomhetsoverdras inn til forsvarer ikke mister AFP?

BEGRUNNELSE:

Med virkning fra 21.1 2019 ble drivstofftjenesten overdratt inn til FLO fra private oljeselskaper om tidligere hadde ivaretatt denne oppgaven.

Dette utgjorde rett over 20 personer hvorav omlag ti personer er født i 1963 eller tidligere. Saken er at disse mister opptjente rettigheter i privat AFP-ordning og tjener heller ikke opp rettigheter i offentlig AFP.

Dette medfører store økonomiske konsekvenser for de som treffes og medfører særdeles urimelige utslag og store tap på tampen av en lang yrkeskarriere.

Svar:

Representanten spør om hva jeg kan gjøre for at personell som virksomhetsoverdras til Forsvaret ikke mister avtalefestet pensjon (AFP). Representanten viser til overdragelsen av drivstofftjenester fra Air BP til Forsvarets Logistikkorganisasjon i januar 2019.

Arbeidstakerne dette gjelder har fått overført sine lønns- og arbeidsvilkår fra forrige arbeidsgiver til Forsvaret i henhold til arbeidsmiljølovenes bestemmelser. Det er også inngått en tariffavtale mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO) ved Industri Norge om overføringen av arbeidstakerne til Forsvaret. Arbeidstakerne er overført til Statens pensjonskasse på overføringstidspunktet. Ar-

beidstakerne er sikret sine tidligere opptjente pensjonsrettigheter, men retten til AFP overdras imidlertid ikke ved en virksomhetsoverdragelse.

Personellet som er overdratt til Forsvaret vil derfor opptjene rett til AFP i henhold til bestemmelsene for AFP for medlemmer i Statens pensjonskasse og Hovedtariffavtalene i staten. Dette kan dessverre falle uheldig ut for enkelte som skifter jobb i en alder hvor de ikke vil ha mulighet til å opptjene seg rettigheter til AFP fra Statens pensjonskasse.

Arbeidsmiljøloven gir arbeidstakere som ikke ønsker å bytte arbeidsgiver i forbindelse med en virksomhetsoverdragelse rett til å reservere seg mot dette. Denne muligheten har også arbeidstakerne hatt i dette tilfellet. Det er derfor viktig at personell som må bytte arbeidsgiver får god informasjon om konsekvensene en overdragelse vil få for den enkelte.

Jeg mener også det er viktig at virksomhetene som dette gjelder har en god dialog for å ivareta personellet på best mulig måte. Etter hva jeg har fått opplyst har Forsvaret hatt en tett dialog med de berørte arbeidstakerne.

SPØRSMÅL NR. 956

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 20. februar 2019 av samfunnsikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde

Spørsmål:

Hvor mange søknader ble sendt i forbindelse med dispensasjon for øving på Svalbard, Hopen og Bjørnøya i 2018, og hvor lang er gjennomsnittlig behandlingstid på disse søknadene?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål 15:899 (2018-2019) hvor det presiseres at det ikke er gjort generelle unntak i lovverket for øvelses- og treningsflyvning på Svalbard.

Svar:

Sysselmannen har i 2018 mottatt tre søknader om unntak fra bestemmelsene i svalbardmiljøloven med forskrifter når det gjelder øvingsflyvning på Svalbard. Svalbard består av en rekke øyer, herunder Hopen og Bjørnøya, og svaret omfatter således også disse øyene.

Alle tre søknadene ble fremsatt av Luftforsvarets 330 skvadron. De to første ble fremsatt henholdsvis 30. mai og 4. juni 2018. Disse søknadene ble imidlertid ikke realitetsbehandlet, idet Sysselmannen i etterkant mottok informasjon om at 330-skvadronen likevel ikke hadde behov for unntak fra regelverket. Den tredje søknaden ble mottatt hos Sysselmannen 21. september 2018. Det ble søkt om unntak fra verneforskriftenes krav om minstehøyder, og om landing på Bjørnøya og Hopen. Søknaden ble besvart i Sysselmannens vedtak 25. oktober 2018. Det ble da gitt tillatelse for landing på Bjørnøya og Hopen, men det ble ikke gitt dispensasjon fra verneforskriftens bestemmelser om minstehøyder. Avslaget ble ikke påklaget av søker. Saksbehandlingstiden for denne søknaden var i overkant av fem uker. I denne perioden var Sysselmannen i dialog med 330-skvadronen, og ba om bl. a informasjon i anledning behandlingen av søknaden.

Sysselmannen opplyser for øvrig at man i dialogen med 330-skvadronen har informert om at det er mulig å søke rammetillatelse for denne typen flyvinger.

SPØRSMÅL NR. 957**Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 20. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvordan ulike kommuner har disponert opptrappingsmidlene på rusfeltet etter de tre innsatsområdene som er tydeliggjort i opptrappingsplanen, og hvorvidt han mener midlene er benyttet til formålet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens mål med opptrappingsplanen for rusfeltet (Prop 15 S (20015-2016)) er å løse utfordringene knyttet til tidlig innsats, behandling og ettervern og oppfølgingstjenester. Opptrappingsmidlene bevilges over statsbudsjettet gjennom kommunens frie inntekster i perioden 2016-2020.

I følge regjeringen tar det i dag for lang tid å oppdage og hjelpe personer som står i fare for å utvikle et rusproblem.

I Stortingsmeldingen står følgende:

«(...) Når unge med rusproblemer først blir oppdaget, har mange allerede utviklet et omfattende rusproblem. At kommunene ikke klarer å fange opp unge med rusproblemer tyder på at tjenestene i liten grad har gjort seg tilgjengelige for unge. Dette reiser spørsmål om eksisterende arenaer er gode eller omfattende nok til å fange opp rus og avhengighetsproblematikk tidlig nok. (...) Ungdataundersøkelsene viser at ungdom som begynner å drikke tidlig, i mange tilfeller har atferdsmønstre kjennetegnet av andretyper antisosial atferd og bruk av tyngre rusmidler. Man finner også at disse gjerne har et mer trøblete forhold til skolen og til foreldrene. De begår flere kriminelle handlinger, har dårligere psykisk helse og får oftere problemer senere i livet. I et tidlig innsats- og rusforebyggende perspektiv innebærer det at det er avgjørende å identifisere og avhjelpe disse problemene før de også manifesterer seg som rusproblematikk.»

Dette standpunktet er gjentatt i styringssignaler gitt fra statsråden, samt i foregående og innværende regjeringsplattformer. I Granavolden-plattformen heter det blant annet:

«Regjeringen vil legge prinsippet om å forebygge der man kan og reparere der man må til grunn i folkehelsearbeidet.

Regjeringen vil:

- Styrke det rusforebyggende arbeidet rettet mot ungdom, herunder styrke rusundervisningen i skolen.
- føre en kunnskapsbasert ruspolitikk, med mål om forebygging av rusproblemer, skadereduksjon og rusfrihet.
- Styrke forebyggende tiltak mot rusmisbruk overfor barn og ungdom, blant annet gjennom Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) i kommunene.

Når statsråden i offentligheten velger å kritisere hvordan enkelte kommuner benytter midler gitt som frie inntekter gjennom opptrappingsplanen for å møte nettopp denne utfordringen, er det behov for oppklaring av hva som ligger i regjeringens politikk og utøvelsen av denne.

Det er derfor i Stortingets interesse at statsråden synliggjør hvordan han mener at kommunene kan sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusproblem fanges opp og hjelpes tidlig

Det er videre påpekt at ulike tiltak for tidlig intervensjon systematisk skal prøves ut og evalueres i planperioden. Regjeringen understreker også at den gjennom opptrappingsplanen har som mål å styrke kompetanse om rus- og avhengighetsproblematikk i alle sektorer.

Svar:

I Prop 15 S (2016-2017) la regjeringen til grunn at gjennomføringen av mål og tiltak rettet mot kommunene som hovedregel skal skje gjennom frie inntekter. Stortinget støttet i Innstilling 240 S (2015-2016) dette prinsippet, og ba regjeringen i planperioden følge nøye med på utviklingen i sektoren og se til om kommunene følger opp satsingen med tiltak innenfor rusområdet. Det er en oppgave jeg som helseminister tar på alvor, og jeg er i likhet med representanten Mørland opptatt av at den samlede innsatsen ved å styrke kommunenes handlingsrom på rusfeltet, skal styrke formålene i planen.

Det er som kjent ikke rapporteringsplikt for kommunene på bruken av frie inntekter. En redegjørelse for hvordan alle kommuner har disponert opptrappingsmidlene, slik representanten ber om, er av den grunn ikke mulig.

Regjeringen har styrket en rekke øremerkede tilskuddsordninger for å nå målene om tidlig innsats, bedre behandling og tettere oppfølging av rusmiddelproblemer. Jeg er derfor glad for at statistikkgrunnlaget for tjenestene og følgeevaluering av Opptrappingsplanens for rusfeltet viser positive signaler i så måte. Antall årsverk i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid har økt jevnt de siste årene. I 2018 er det 15 894 årsverk i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid, nærmere 2000 flere enn det var i 2016.

Jeg har merket meg flere av de sentrale funnene i FAFO rapporten om at det i opptrappingsperioden er en økning av antall kommuner som driver oppsøkende sosialt arbeid rettet mot ungdom i form av f.eks. utekontakter og ungdomsteam. Det følger også av evalueringen at

andelen kommuner som svarer de gir et svært godt eller godt tilbud til voksne med milde og kortvarige rusmiddelproblemer, har økt.

Jeg tar disse resultatene som et tegn på at i flere kommuner arbeides det godt og systematisk med å nå målet om å sikre personer som står i fare for å utvikle et rusproblem, i større grad fanges opp og hjelpes tidlig.

At regjeringens innsats med å lage en egen Opptappingsplan for rusfeltet nå viser gode resultater gir oss anledning til å se på flere av virkemidlene for å styrke politikkområdet ytterligere.

Det å bruke pengene på skolefritidsordningen og barselomsorg må sies å være utenfor opptappingsplan-

ens formål. Jeg vil også minne om at kommunen har fått egne penger til en økt satsning på helsestasjon og skolehelsetjenste for å styrke det forebyggende arbeidet for barn og unge. Dette kom i tillegg til opptappingsplan på rusfeltet.

Jeg vil fortsette å følge utviklingen i arbeidet på rusfeltet ved å merke meg aktiviteter i regi av både kommunene, de ideelle organisasjonene, private og staten. Regjeringen vil orientere Stortinget på vanlig måte om det er behov for nye initiativer i tråd med regjeringserklæringens punkter om forebygging av rusproblemer og Opptappingsplanens målsetning om tidlig innsats.

SPØRSMÅL NR. 958

Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 25. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Sykehuset i Arendal må kutte ca. 15 mill. i drift. Samtidig utvides ledergruppen og det ansettes flere direktører i Sørlandet sykehus. Samtlige 13 direktører tjener 1 mill. eller mer, sykehusdirektøren drøyt 1,8 mill.

Hva mener helseministeren om lønnsnivået til lederne for sykehuset, samt at man utvider ledergruppen i en tid der resten av sykehuset må kutte, og vil han følge opp dette på noen måte?

Svar:

Jeg har gjennom eierkrav til de regionale helseforetakene gjort det klart at statens retningslinjer for lederlønn og annen godtgjørelse gjelder for både de regionale helseforetakene og helseforetakene. Dette innebærer blant annet at lederlønningene skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende. Det skal videre legges vekt på moderasjon.

Ut fra den informasjonen jeg har mottatt fra Helse Sør-Øst RHF, synes ikke de aktuelle ansettelsene i ledergruppen til Sørlandet sykehus HF å være i strid med de kravene jeg har stilt. Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at Sørlandet Sykehus HF ikke er lønnsledende på lederlønninger og er innenfor «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel».

Det tilligger foretakets daglige ledelse å gjøre nødvendige disponeringer for å ivareta de oppgaver de har ansvar for og strategiske utfordringer selskapet står ovenfor. Sørlandet sykehus HF skal gjennom betydelige omstillinger de kommende årene. Det skal gjennomføres en rekke prosjekter som vil omfatte store deler av foretaket. Særlig fokus er på helhetlig utvikling, reduksjon av uønsket variasjon og kostnadsreduksjon. Sørlandet sykehus HF opplyser at de er godt fornøyd med rekruttering av gode kandidater som gjør foretaket bedre i stand til å møte fremtidens utfordringer.

SPØRSMÅL NR. 959**Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 19. februar 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hvilke lovbestemmelser på svensk side er til hinder for å digitalisere tollklarering utenfor åpningstiden til grensestasjoner, og er det tatt initiativer overfor svenske myndigheter for å bedre tilretteleggingen for næringslivet?

BEGRUNNELSE:

Nord-Norges mest brukte grenseovergang, Bjørnfjell, tollklarerer nå 100.000 tonn fersk fisk. Med en kilopris i snitt på 60 kr. er det fisk verd 6 milliarder. Allikevel stenger tollstasjonen kl. 23.00 største delen av året. Fisk som er slaktet i Steigen eller på Stokmarknes på ettermiddagsskiftet rekker ikke fjellovergangen i tide. Konsekvensen er at fisken faller i verdi med 1-1,5 kr. den natta.

Det kan se ut til at behovet for bedre løsninger tvinger seg fram for Tollvesenet har i møte med næringa sagt at de vil tilrettelegge for at fysisk stempling erstattes av digital tollklarering som et prøveprosjekt på Bjørnfjell tollstasjon. Det skal imidlertid være lovverk på svensk side som hindrer digitalisering av tollklareringen på permanent basis.

Svar:

Tolletaten har et godt samarbeid og løpende dialog med svenske tollmyndigheter. Norge og Sverige har hatt en grensetollsamarbeidsavtale siden 1959. Avtalen innebærer blant annet at norske og svenske tollmyndigheter på enkelte grensetollstasjoner utfører tolltjenester for hverandre. Dette samarbeidet gjør det enklere for næringslivet, som blant annet kun trenger å stoppe på én grensestasjon. På Bjørnfjell tollsted utfører norske tolltjenestemenn også tolltjenester for svenske tollmyndigheter.

Tolletaten arbeider aktivt for å digitalisere og effektivisere tollprosedyrer. Sentralt i dette ligger etablering av løsninger for automatisering av selve grensepasseringen og frigjøring av gods, samtidig som en sikrer effektiv behandling og styrket kontroll fra Tolletatens side. Gjennom en pilot ved Ørje tollsted testes det nå ut løsninger for digital informasjonsinnhenting, automatisk registrering av kjøretøy og automatisk frigjøring av gods ved ankomst til tollstedet. Jeg er opptatt av at vi skal ha en best mulig og effektiv tollkontroll, og er glad for at Stortinget i statsbudsjettet for 2019 bevilget oppstartsbevilgning til ekspressfortollingsløsning og digitale støtteverktøy i tollkontrollen. Prosjektet skal gjennomføres i perioden

2019–2022 og har en samlet kostnadsramme på 520 mill. kroner.

Svenske myndigheter vurderer flere alternative løsninger for hvordan vareflyten og automatisering av grensepasseringer best mulig kan innrettes. Samtidig pågår det juridiske utredninger som kan påvirke hvordan digitalisering og automatisering av grensepasseringen gjennomføres. Nye prosedyrer og system må blant annet være i samsvar med EUs nye tollkodeks som forutsetter at all utveksling av informasjon skal skje elektronisk.

Tolletaten vurderer fortløpende åpningstidene ved de ulike tollstedene. Åpningstidene på Bjørnfjell tollsted ble fra 2013 utvidet til 02:00 i tidsrommet januar-april (hvitfiskperioden). Etter dialog med sjømatnæringen, legger Tolletaten opp til å utvide åpningstiden også i "rødfiskperioden" på høsten, inntil alternative, digitale løsninger og kontrollprosesser er på plass. Utvidet åpningstid skal være på plass til rødfiskperioden 2019. Jeg er glad for å se at etaten og næringslivet sammen kan komme frem til gode løsninger som ivaretar både næringslivets behov for effektiv transport og behovet for god kontroll med vareførselen over grensen.

SPØRSMÅL NR. 960**Innlevert 12. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 25. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil helseministeren sikre et godt tilbud om rehabilitering og ivareta fagmiljøer bygget opp over flere tiår utenfor de tettest befolkede delene av Nordland?

BEGRUNNELSE:

God og rask rehabilitering etter sjukdom, skade og kirurgi er viktig for enkeltpasienter og samfunnsøkonomien. Det er en stor gruppe pasienter som har rett til rehabilitering, hjemlet i forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator. Mye arbeid er gjort for å belyse hvor viktig rehabilitering er og hvordan det skal løses. Viktigst av alt er å greie å redde liv, men vi må også greie å gi mennesker muligheten til et liv etter alvorlig sjukdom og skade.

I Nordland la Helgelandssykehuset ned driften ved Helgeland Rehabilitering i Sømna (HRiS) i 2011 og kommunen valgte å overta. Motivasjonen var å berge fagmiljøet, beholde arbeidsplasser og ikke minst tilby pasienter spesialisthelsetjenester nær der de bor. Helse Nord har i praksis vært eneste kunde, og de har nå gitt beskjed om lavere kjøp i 2019 noe som gjør at virksomheten henger i en tynn tråd.

Flere rehabiliteringsinstitusjoner med har avtale med Helse Nord er i samme situasjon. I Nord-Norge har vi ikke mange slike institusjoner, og situasjonen skaper bekymring for menneskers rett til rehabilitering og for at fagmiljø som møysommelig er bygd opp skal raseres. Samhandlingsreformen sier at kommunene skal ta over mer av ansvaret for rehabilitering, men særlig de små kommunene er ikke godt nok rigget seg for dette ennå.

Uansett setter geografien begrensninger, for både pasienter og behandlere. Vi har flere eldre med sammensatte lidelser som krever et tverrfaglig oppfølgingsteam for å få god kvalitet på rehabiliteringen. Situasjonen skaper usikkerhet om oppfyllelse av helseforetakets «sørge-for» ansvar og om pasientenes tarv blir ivaretatt. Fra flere fylker i landet meldes det at stram økonomi i helseforetakene fører til nedleggelse av flere rehabiliteringsmiljøer.

Svar:

Representanten Lyngedal tar opp betydningen av lokale rehabiliteringstilbud og muligheten for et så godt liv som mulig etter alvorlig sykdom og skade. Dette er i tråd med kapitlet om rehabilitering i Granavolden- plattformen, hvor det står at "habiliterings- og rehabiliteringstilbudet

må styrkes for å gi folk muligheter til å mestre hverdagen og delta i utdanning, arbeids- og samfunnsnivå". Regjeringen sier også at "det er viktig med gode tilbud både i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten". Det samme synet ligger til grunn for regjeringens Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019.

I Opptrappingsplanen beskrives også hvordan fagfeltet rehabilitering har endret seg de siste årene, med større vekt på ambulante team og nærmere samarbeid mellom spesialisert rehabilitering i sykehus og rehabiliteringstilbudet i kommunene. Tilbudet til pasienter med rehabiliteringsbehov innen alminnelige sykdommer som for eksempel KOLS og andre lungesykdommer bør ifølge Helseledningsdirektoratet i større grad skje i kommunene, og det må være et nært samarbeid mellom kommunal rehabilitering og andre kommunale tjenester.

I regjeringsplattformen sier vi derfor at:

"regjeringen vil sette kommunene i stand til å ta et større ansvar for rehabiliteringstilbudet for de vanligste pasientgruppene"

I dag gis store deler av rehabiliteringstilbudet i sykehus og i private rehabiliteringsinstitusjoner. Det er viktig at eventuelle endringer i oppgavefordelingen mellom kommuner og spesialisthelsetjenesten skjer med gode prosesser og involvering av de sentrale aktørene. Regjeringen vil at sykehusene ved endringer i rehabiliteringstilbudet sørger for åpne prosesser hvor brukere, ansatte og berørte kommuner trekkes inn.

Departementet har bedt Helse Nord RHF om kommentar til representantens spørsmål.

Helse Nord RHF skriver:

"Helse Nord RHF er opptatt av å levere gode og solide spesialisthelsetjenester. Dette gjelder også for institusjonene vi har avtale med. Vi er opptatt av at befolkningen skal få behandling av god kvalitet som er utført av spesialisert personell.

Helse Nord RHF har inngått avtale med syv rehabiliteringsinstitusjoner i vår region. Avtalene gjelder fra 2015-2018 med opsjon på forlengelse på inntil to pluss to år, altså frem til 2022. Helse Nord RHF har påbegynt arbeidet med ny rehabiliteringsanskaffelse.

Helse Nord RHF vil også i 2019 kjøpe kontraktsfestet volum. Vi har imidlertid varslet at tilleggskjøp ut over opprinnelig kontrakt ikke nødvendigvis blir utløst. Pasienter som har behov for spesialisert rehabilitering skal selvfølgelig få et tilbud. Pasienter som ikke har behov for et spesialisert tilbud forventer vi blir ivaretatt i primærhelsetjenesten".

I Opptrappingsplanens kapittel om ansvarsoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunene sier vi at det etter departementets mening "er behov for noe mer tid og tiltak før alle kommuner kan bli i stand til å overta nye rehabiliteringsoppgaver". Mitt krav til helseregionene er at overføring av oppgaver skal skje i nært samarbeid med de kommunene som oppgaveoverføringen angår.

Ved innføring av Samhandlingsreformen ble kommunene og helseforetakene pålagt å inngå samarbeid-

savtaler om habilitering og rehabilitering og andre innsatsområder. Kommunene kan inngå avtale alene eller sammen med andre kommuner for å organisere sitt tilbud. Kommunene har ulike måter å løse sitt sørge-for-ansvar innen rehabilitering. Helsedirektoratet har derfor utarbeidet en veileder for habilitering og rehabilitering som oppdateres jevnlig, og som fylkesmannsembetene følger opp gjennom kontakten med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 961

Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 19. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Vil det være i tråd med dagens konsesjonslov, samt Granavoldenplattformens vektlegging av «en eiendomspolitikk for å sikre den selveiende bonden» som en bærebjelke i landbrukspolitikken og at regjeringen vil «styrke den selveiende bonden ved praktisering av jord- og konsesjonsloven», å omgjøre konsesjonsbelagte landbrukseiendommer fra enkeltpersonforetak til AS på grunn av primært skattemessige forhold, og vil statsråden ta initiativ til lovendringer for å styrke det personlige eierskapet i landbruket?

BEGRUNNELSE:

Omsetning av landbrukseiendom reguleres av konsesjonsloven fra 2003. Omsetning av landbrukseiendom som det er hevdet odelsrett til, reguleres av odelsloven fra 1974. Begge lovene bidrar til å begrense utbredelsen av aksjeselskapsformen i landbruket. Ifølge konsesjonslovens § 9 kan det gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar, men det framgår samtidig tydelig av forarbeidende til loven, Ot.prp.nr.79 (2002-2003), at «Landbruksdepartementet mener en bør videreføre dagens praksis som innebærer et ønske om at landbrukseiendommer i størst mulig grad eies av fysiske personer som i størst mulig grad selv bebor og driver sine eiendommer». Høyesterett har også slått tydelig fast at det i seg selv kan tale mot innvilgelse av søknad om konsesjon til erverv av landbrukseiendom at søkeren er et aksjeselskap.

15. juni 2018 søkte Fritzøe skoger om omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap. Eiendommene består hovedsakelig av skog. Totalt gjelder søknaden ca. 615 000 dekar, som ligger i 5 forskjellige kommuner i Vest-

fold, Telemark og Buskerud. Søknaden skal etter avtale mellom de berørte kommunene behandles av Siljan kommune etter at det er innhentet uttalelse fra de øvrige berørte kommunene. En omdanning fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap vil øke faren for at hele eller deler av eiendommen i neste omgang blir forsøkt solgt videre til norske eller utenlandske kapitalinteresser. Selv om det i vedtektene til AS-et nedfelles begrensninger på omsetning av aksjer i selskapet, så vil tillatelse til en omdanning fra enkeltpersonforetak til AS gjøre det mer usikkert om man i fremtiden vil klare å hindre nettopp dette. Det er sterke utenlandske kapitalinteresser, blant annet fra Kina, som ser til Norge, og en eiendom av denne størrelse, beliggenhet og kvaliteter for øvrig vil kunne fremstå som et svært interessant objekt både rent finansielt og strategisk.

EU har gjennom en årrekke lagt press på Norge gjennom EØS-avtalen for å liberalisere eiendomspolitikken i landbruket, noe som igjen vil kunne forsterkes dersom vektleggingen av samfunnsnyttene av det personlige eierskapet tones ned og det reelt sett legges til rette for AS som eierform i større grad enn i dag. Dersom det åpnes for å omdanne Fritzøe skoger til aksjeselskap, vil det kunne utløse en snøballeffekt og konsesjonslovens intensjon vil bli undergravd.

Høyre og FRP har over lengre tid jobbet målrettet for å liberalisere eiendomspolitikken i landbruket, men har blitt stoppet av flertallet på Stortinget. Sundvolden-plattformens formuleringer om å oppheve konsesjonsloven og bruk av aksjeselskap som selskapsform i landbruket, samt Jeløya-plattformens formuleringer om liberalisering av konsesjonsloven og avvikling av konsesjonsplikt og boplikt på skogeiendommer, er ikke tatt med videre i Granavolden-plattformen.

I Granavolden-plattformen vektlegges derimot «en eiendomspolitikk for å sikre den selveiende bonden» som en av bærebjelkene i landbrukspolitikken og at regjeringen vil «styrke den selveiende bonden ved praktisering av jord- og konsesjonsloven». Dersom saken om omdanning av Fritzøe skoger fra enkeltpersonforetak til aksjeselskap kommer til avgjørelse hos regjeringen, vil det bli en prøvestein på hvorvidt disse formuleringene i Granavolden-plattformen har et reelt innhold, eller om det Høyre og FRPs mål om å undergrave konsesjonslovgivningen og selge ut Norge bit for bit som er styrende for regjeringens politikk også på dette området.

Svar:

Andelen landbrukseiendommer som eies i selskaper med begrenset ansvar er lav i Norge. SSBs tall for 2018 viser at 93 % av eiendommene var i personlig eie, mens 7 % av eiendommene var eid enten av et upersonlig selskap, et dødsbo eller eier var "uoppgett".

I forarbeidene til konsesjonsloven er det vist til at det er et landbrukspolitisk mål at landbrukseiendommer i utgangspunktet bør eies av fysiske personer. I rundskriv M-3/2017 om konsesjon, priskontroll og boplikt er det uttalt at det ved praktiseringen av loven kan legges vekt på erfaringene som bygger på at det er ønskelig med en bruksstruktur der landbrukseiendom i størst mulig grad

bør eies av fysiske personer som selv bebod og driver eiendommen. Denne eierformen har vist seg å være stabil og rasjonell.

Konsesjonsloven § 9 inneholder samtidig en bestemmelse som åpner for å gi konsesjon til et aksjeselskap som erverver landbrukseiendom.

I forarbeidene til loven er det i tilknytning til bestemmelsen framhevet at det er behov for en bestemmelse som legger til rette for fleksible løsninger i de tilfellene der aksjeselskap som eier byr på fordeler i forhold til den tradisjonelle eierformen. Det er påpekt at bestemmelsen ikke bør være til hinder for å imøtekomme konkrete og individuelle behov selskap med begrenset ansvar har for å erverve landbrukseiendom. Lovens mulighet til å gi konsesjon til aksjeselskap er reflektert gjennom kommunenes praksis etter konsesjonsloven. I 2017 avgjorde kommunene 2 723 "vanlige" søknader om konsesjon. I 58 saker var søkeren et aksjeselskap. Kommunene innvilget konsesjon i 48 av disse sakene, og avslo søknaden i 10 saker.

Målet om å opprettholde personlig eierskap til landbrukseiendommer er også reflektert i Granavolden-plattformen der samarbeidspartiene legger til grunn at vi vil "Styrke den selveiende bonden ved praktisering av jord- og konsesjonsloven." Det ligger i dette at jeg vil arbeide for å opprettholde en eierstruktur der landbrukseiendommene i utgangspunktet eies av fysiske personer.

SPØRSMÅL NR. 962

Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Aftenposten kan melde at Nav sender arbeidsledige på kurs som inkluderer den faglig omstridte DISC metoden, en metode som av psykologspesialist Rudi Myrvang omtales som " utdatert og like nyttig som horoskop." Riksrevisjonen har også avdekket at mye penger kastes bort på tiltak som ikke virker. Det er helt nødvendig at tiltak i NAV har god faglig kvalitet, både kompetansemessig, utføringsfaglig og medisinsk.

Går statsråden god for kvaliteten på tiltakene som i dag gis via NAV?

Svar:

Krav til faglig kvalitet inngår som en sentral del av kravspesifikasjonene for de arbeidsmarkedstiltakene Arbeids- og velferdsetaten kjøper hos private tilbydere. Direktoratet utarbeider retningslinjer og krav til tjenestene. NAV fylke gjennomfører anskaffelsene og følger opp leverandørene både mht. kvalitet og resultater. Det stilles bl.a. resultatkrav til overgang til arbeid etter avsluttet tiltaksperiode.

Anskaffelser av arbeidsmarkedstjenester skjer i de enkelte fylkene ut fra regionale og lokale behov. Det stilles krav til innholdet i tjenestene NAV kjøper, men leverandørene gis også handlingsrom i valg av arbeidsmetoder og kartleggingsverktøy.

Direktoratet har i etterkant av denne saken allerede presisert overfor fylkene at leverandører som tilbyr avklarings- og oppfølgingstjenester til NAVs brukere skal benytte metoder og verktøy som er allment anerkjente i relevante fagmiljø. Verktøy skal benyttes på en måte som er hensiktsmessig med tanke på å sikre overgang til arbeid og arbeidsinkludering.

Leverandørene skal på sin side sikre at egne ansatte har nødvendig kompetanse slik at kartleggingsopplegg og ulike tester brukes på en betryggende og sikker måte. Tilbyder må gi en utfyllende beskrivelse av hvilke arbeidsmetoder og verktøy som vil bli benyttet i tiltaket. Valg av

metoder og tester må begrunnes og relateres til hva som er formålet med arbeidsmarkedstiltaket, og hva som er best egnet for å styrke deltakernes ressurser og muligheter for deltakelse i ordinært arbeidsliv.

I styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet har departementet bedt etaten om å legge økt vekt på kvalitet ved kjøp av tiltaksplasser og arbeidsmarkedstjenester samt stille krav til resultater for brukerne mht. overgang til arbeid. Dette følges opp gjennom løpende rapporteringer fra etaten og ved å bruke eksterne evalueringer.

SPØRSMÅL NR. 963

Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad

Besvart 19. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

Mener statsråden det er faglig forsvarlig å flytte Bachelorutdanningen ved PHS Stavern til Oslo når studentene så entydig har gitt uttrykk for sine preferanser i favør av Stavern?

BEGRUNNELSE:

På NOKUTS nylig publiserte studiebarometer (12.2.2019) skårer igjen Bachelorutdanningen ved PHS i Stavern høyest på listen over alle PHS-utdanningene. Stavern ligger for eksempel over Oslo på Undervisning, Tilbakemelding, Læringsmiljø, Organisering, Tilbakeføring til yrkeslivet og Inspirasjon. Dette er forståelig ikke bare på grunn av skolens dyktige ledelse og lærere, men også grunnet korte avstander og et hyggelig nærmiljø. Utdanningen i Stavern og de flere hundre studentene som til daglig er på høgsolen, betyr mye for lokalsamfunnet. De mange uteleiehyblene nært inntil studiestedet bidrar til en betydelig vitamininnsprøytning i lokalmiljøet. POD har, til tross for dette, foreslått å legge ned denne utdanningen og flytte den til Oslo, ikke minst stikk i strid med et samlet politisk miljø i Vestfold.

Svar:

Politidirektoratet har ikke anbefalt å flytte bacheloravdelingen fra Stavern til Oslo, slik spørsmålet viser til, men å avvike bacheloravdelingen i Stavern dersom opptaket til bacheloravdelingen reduseres vesentlig. Å flytte da-

gens bachelorstudenter fra Stavern til Oslo har ikke vært foreslått. Siden opptaket er videreført, har det uansett heller ikke vært relevant å vurdere hvordan et eventuelt nedtrekk skal gjennomføres.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på skriftlig spørsmål nummer 701 om samme tema:

«Som følge av kapasitetsbegrensninger og lovpålagte krav som følger med høgsolen-akkrediteringen, vil større endringer i studieopptaket ved Politihøgskolen ha konsekvenser for strukturen ved Politihøgskolen. Da opptaket ble redusert fra 720 til 550 studieplasser i 2018 ble tiltaket derfor gjennomført ved å avvike bachelorutdanningen ved Kongsvinger. Dette var i tråd med Politidirektoratets anbefaling. Politidirektoratet har videre argumentert for at en eventuell ytterligere reduksjon i opptaket bør gjennomføres ved å avvike bacheloravdelingen i Stavern. Dette henger sammen med at bacheloravdelingene i Kongsvinger og Stavern ble opprettet som midlertidige tiltak i hhv. 2009 og 2010 for å kunne øke antallet studieplasser. Siden opptaket er videreført med 550 studieplasser i 2019 er ikke anbefalingen behandlet nærmere i Justis- og beredskapsdepartementet.»

SPØRSMÅL NR. 964**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 20. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Mener statsråd Freiberg fortsatt det samme som ordfører Freiberg om sammenhengen mellom tjenestetilbud og eiendomsskatt?

BEGRUNNELSE:

I juni 2015 uttalte daværende Hadsel-ordfører Freiberg til NRK at kommunen ikke klarer seg uten eiendomsskatt. Ifølge oppslaget mente Freiberg at finansminister Siv Jensens uttalelser om eiendomsskatt var urealistiske, og at kommuneøkonomien ikke var tilstrekkelig prioritert av Solberg regjeringen. Han mente sågar at Siv Jensens tilnærming til kommuneøkonomien var urealistisk fordi pengene ikke sto i forhold til oppgavene og tjenestene kommunen skulle levere. Han var tydelig på at lavere skatt ville bety kutt i tjenestetilbudet.

Svar:

Jeg takker representanten for spørsmål nr. 964. Eieendomsskatt sorterer egentlig under finansminister Siv Jensens konstitusjonelle ansvarsområde, det er imidlertid avklart med finansministeren at jeg svarer på dette spørsmålet.

Det gir meg en mulighet til å oppklare en åpenbar misforståelse, der jeg er blitt tillagt meninger og handlinger, jeg ikke kjenner meg igjen i. Jeg oppfatter at spørsmålet relaterer seg til et oppslag 17. juni 2015 på NRK Nordlands hjemmeside.

Når jeg i denne artikkelen pekte på at kommunen ikke klarte seg uten eiendomsskatt må dette ses i sammenheng med det som også opplyses i artikkelen, nemlig at det i regnskapsåret for 2014 forelå et underskudd som gjorde at en ikke var i stand til reduksjon av eiendomsskatt i 2015. Sitat fra artikkelen "men ordføreren i Hadsel forteller at kommunen har pådratt seg et underskudd som gjør at de ikke klarer seg uten skatten akkurat nå" Utover dette viser jeg til sitat: "I Hadsel ønsker ordfører Freiberg å understreke at det endelige målet er å kvitte seg med eiendomsskatten" Overnevnte fremkommer i artikkelen for den som leser artikkelen i sin helhet.

Når det gjelder overføringer til kommunene generelt, som også er et tema i artikkelen, er jeg glad for at disse har økt og gir bedre rom for å møte forventninger til lokale tjenester. Faktisk.no har fastslått at kommuneøkonomien i Norge er den beste på flere tiår. Det viser viktigheten av at nettopp denne regjeringen styrer landet.

Jeg mener det samme som jeg alltid har ment om eiendomsskatt. Dette mener jeg gjenspeiler seg godt om en ser på regnskapstall for Hadsel kommune fra 2007 til oktober 2015 med meg som ordfører, sammenlignet med 2015-2018 der Arbeiderpartiet har styrt:

	Innbetalt Eiendomsskatt	Ordfører
2007	6 121 000	FrP ordfører
2008	6 286 000	FrP ordfører
2009	6 292 000	FrP ordfører
2010	6 463 000	FrP ordfører
2011	8 130 000	FrP ordfører
2012	7 865 000	FrP ordfører
2013	7 881 000	FrP ordfører
2014	7 739 000	FrP ordfører
		FrP / Ap
2015	23 382 000	ordfører
2016	30 279 000	Ap ordfører
2017	35 479 000	Ap ordfører
2018	35 352 000	Ap ordfører

For ordens skyld kan jeg også opplyse at undertegnede / FrP stemte mot økningen fra 2014 til 2015. Kommunestyregruppen som jeg var en del av hadde en annen innretning som ikke flertallet i kommunestyre valgte. De valgte økt eiendomsskatt. Fra oktober 2015 har ikke jeg vært medlem kommunestyret og økningen i eiendomsskatten fra 2014 – 2018 på kr. 27 613 000 kroner har skjedd uten FrP og undertegnede.

Som innbygger i Hadsel kommune er jeg tilfreds med at det i lokalavisen opplyses at det går mot et regnskapsoverskudd på i overkant av 20 millioner kroner for 2018. Slik jeg leser økonomisjefens uttalelser i Bladet Vesterålen 07.02.18 treffer regjeringens politikk i så måte godt også for Hadsel kommune. Sett i lys av opplyst overskudd i 2018 på 20 millioner kroner, der overføring fra havbruksfondet til Hadsel i 2018 på kr 28 millioner kroner kommer i tillegg, gir dette god handlingsrom til dagens flertall i Hadsel kommunestyre til å prioritere mindre skatt for innbyggerne. Noe jeg for øvrig oppfattet var det en gikk til valg på i 2015 å ikke øke eiendomsskatten fra 2015 nivå. I regjeringsplattformen er det varslet at det vil innføres en maks grense på 4 promille på ved innkreving av eiendomsskatt. Med tanke på Arbeiderpartiets lovnader ved valget i 2015 om å ikke øke eiendomsskatten og at regjeringens politikk gir god økonomisk handlingsrom for kommunene, er jeg sikker på at det også i Hadsel blir fornøyde innbyggere som får beholde en større andel av sine egne penger og sikres et godt tjenestetilbud uten ytterligere skatteskjerpelser gjennom eiendomsskatten.

SPØRSMÅL NR. 965**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 20. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Står forsvarsministeren fast på at det ikkje føreligg ei avtale mellom Noreg og USA om satellittprosjektet som vart vedteke i Stortinget i juni 2018?

GRUNNGJEVING:

I følgje oppslag på NRK kan ein i offisielle amerikanske dokument lese at USA for lengst har starta å løyve midlar til satellittprosjektet USA skal realisere i samarbeid med Noreg. Dokumentet viser at USA alt i 2017 sette av fem millionar amerikanske dollar for 2017 og 63 milliardar for 2018. Prosjektet skal frå amerikansk side ha ei kostnadsramme på 887 amerikanske dollar. Forsvarsministeren har ovanfor Stortinget nekta for at det finst noko avtale mellom Noreg og USA om satellittprosjektet.

Svar:

Eg syner til brev frå Stortingets president av 13. februar 2019, vedlagt spørsmål til skrifleg svar frå stortings-

representant Liv Signe Navarsete om det finst ei avtale mellom Noreg og USA i samband med Space Nonruays satellittprosjekt. I 2016 innleidde det norske og det amerikanske forsvarsdepartementet uformell dialog om høvet for ei amerikansk nyttelast for smalbands satellittkommunikasjon på Space Nonrvays satellittar. Gjennom den uformelle dialogen har det amerikanske forsvarsdepartementet (US DoD) uttrykt behov for at ei eventuell plassering av amerikansk nyttelast på Space Nonrays satellittar vert regulert gjennom eit Memorandum of Agreement (MoA) med Forsvarsdepartementet (FD). Space Norways prosjekt vart stortingsbehandla gjennom Innst. 330 S (2017-2018) og prop. 55 S (2017-2018). I etterkant har det vorte starta forhandlingar mellom FD og US DoD. Forhandlingane er enno pågåande. Avtaleinngåing er forventa i løpet av første halvår 2019. Det er med andre ord ikkje inngått noko avtale mellom Noreg og USA på nåverande tidspunkt. FD er i tillegg i dialog med andre allierte nasjonar som ynskjer tilgjenge til den norsk militært kontrollerte breibandkapasiteten. I dette sambandet har FD mellom anna planlagt å inngå ei intensjonsavtale med det britiske forsvarsdepartementet i nær framtid.

SPØRSMÅL NR. 966**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 26. februar 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

I februar i fjor lovte statsråden å gjøre en vurdering av om de foreslåtte områdene i Børgin og Skarnsund i Trøndelag skulle klargjøres for politisk beslutning.

Har Klima- og miljøministeren gjort denne vurderingen nå, vil områdene bli tatt inn i den marine verneplanen og kan statsråden redegjøre for arbeidet med de marine verneområdene?

Svar:

Områdene Børgin og Skarnsundet er to av til sammen ti områder som nå ligger i departementet for beslutning om

marint vern. Jeg viser til mitt svar til Stortinget på skriftlig spørsmål nr. 922 (2017-2018) 19. februar 2018 om Børgin og Skarnsundet. Disse to områdene er fortsatt til vurdering i departementet.

Status for bevaring av marine områder er pr. i dag at:

- Det er etablert seks marine verneområder med tverrsektorielt vern etter naturmangfoldloven § 39.
- Det er opprettet fire marine nasjonalparker: Ytre Hvaler, Færder, Jomfruland og Raet. Ett av de foreslåtte marine verneområdene inngår i Raet nasjonalpark.
- Det er vernet marine områder i tilknytning til vern av landarealer ved Svalbard (inkl. Bjørnøya) og Jan Mayen.

– Det er beskyttet 18 korallområder etter fiskerilovgivningen mot ødeleggelser som følge av fiskeriaktivitet.

Som klima- og miljøminister prioriterer jeg arbeidet med en helhetlig og økosystembasert havforvaltning høyt, inkludert bevaring av marine områder som ett av flere virkemidler.

Det arbeides samtidig også med å følge opp Stortingets vedtak om at regjeringen skal legge fram en egen sak om helhetlig nasjonal plan for marine verneområder senest i 2020.

SPØRSMÅL NR. 967

Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 19. februar 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Stortinget vedtok enstemmig at det skulle innføres et «porno-filter» i skolen, men innføringen av dette har latt vente på seg.

Hva er det som står i veien når regjeringen ikke har iverksatt Stortingets vedtak?

BEGRUNNELSE:

Våren 2018 kom Stortinget frem til en tverrpolitisk enighet om å sikre de yngste barna mot at volds- og pornobilder popper opp på læringsbrettene deres i klasserommet:

«Stortinget ber regjeringen sikre at nettbrett/PC eller lignende enheter som deles ut / er tilgjengelige for barn i barnehagen eller småskolen, skal benytte filter som skjuler alvorlig skadelig innhold.»

I Stavanger Aftenblad forrige uke fremkom det at regjeringen fortsatt vurderer hvilke tiltak som kan iverksettes, og det nesten et år etter vedtaket i Stortinget.

Svar:

I Innst. 191S (2017-2018) behandlet Stortinget representantforslag fra stortingsrepresentantene Jorunn Gleditsch Lossius, Geir Jørgen Bekkevold, Knut Arild Hareide og Hans Fredrik Grøvan om at det skal være pålagt at nettbrett/PC eller lignende enheter som er tilgjengelig for barn i barnehagen og i småskolen, skal benytte filter som hindrer elever tilgang til alvorlig skadelig innhold på nett.

Det er riktig som representanten Tvedt Solberg skriver at forslaget var å be "regjeringen sikre at nettbrett/PC eller lignende enheter som deles ut / er tilgjengelige for barn i barnehagen eller småskolen, skal benytte filter som skjuler alvorlig skadelig innhold".

Forslaget ble imidlertid ikke vedtatt slik det opprinnelig var framsatt. Det Stortinget vedtok var å be regjeringen "utarbeide nasjonale retningslinjer for barnehage- og skoleeiere, slik at de tar i bruk løsninger som skjuler alvorlig skadelig innhold på nettbrett, PC og lignende digitale enheter som deles ut eller er tilgjengelige for barna."

Min oppfølging av dette har vært å be Utdanningsdirektoratet om å utarbeide nasjonale retningslinjer for barnehage og skoleeiere om forebygging, skjerming og håndtering av tilgang til alvorlig skadelig innhold gjennom digitale enheter. Målsettingen med retningslinjene er at barnehage- og skoleeier iverksetter egnede tiltak for å forhindre at de yngste barna blir utsatt for alvorlig skadelig innhold. Fristen for dette oppdraget er 1. august 2019.

Jeg er kjent med at Utdanningsdirektoratet er i gang med oppdraget, men jeg mottar ikke statusoppdateringer ut over den fristen som framgår av oppdragsbrevet.

SPØRSMÅL NR. 968**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 20. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

Hvilke planer og ambisjoner har statsråden og den nye fireparti-regjeringen for eierskapet til Equinor, og hvordan statsråden sikre Stavangers rolle som Equinors hovedkontor?

BEGRUNNELSE:

I forrige uke skrev Stavanger Aftenbladet at Equinor har besluttet å legge ned avdelingen som driver med krafthandel i Stavanger, og at denne kompetansen flyttes til Danske Commodities og Danmark. Både Stavanger-ordfører Christine Sagen Helgø, fra Høyre, og Sandnes-ordfører Stanley Wirak, fra Arbeiderpartiet er tydelige på at det ikke er et godt tegn når Equinor flytter viktige kompetansesarbeidsplasser ut av landet. De ba også konsernsjef Eldar Sætre avklare hvilken strategi Equinor har for å bevare Stavanger som et reelt hovedkontor, en avklaring også den nye regjeringen bør komme med.

Svar:

I tråd med Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap (eierskapsmeldingen), er målet med statens eierskap i Equinor ASA å opprettholde et kunnskapsbasert og høyteknologisk industrikonsern med hovedkontorfunksjoner i Norge. Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning.

Representanten Torstein Tvedt Solberg viser i begrunnelsen for sitt spørsmål til Equinors overføring av oppgaver fra Stavanger til Danmark innenfor handel med kraft. Det følger av eierskapsmeldingen at forvaltningen av selskapet, herunder den interne organiseringen, hører inn under styrets og den daglige ledelsens ansvar.

Styret og ledelsen i Equinor er ansvarlig for å innrette selskapets virksomhet på en måte som støtter opp under selskapets konkurransekraft i en industri preget av endringer. Som et internasjonalt energiselskap vil Equinor ha aktiviteter lokalisert på ulike steder. Dette rokker ikke ved det faktum at hovedkontoret for Equinor ligger i Stavanger.

SPØRSMÅL NR. 969**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 20. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kor i prop. 2 S (2017-2018) blir plass til alliert øving nytta som argument for felles rekruttskule for Hæren?

GRUNNGJEVING:

Viser til forsvarsministeren si uttale i Aftenposten 13.02.19 kor han seier at regjeringa tek rekruttskulane ut av dei operative bataljonane, slik at norske strykar kan få plass til å øve meir med allierte.

Svar:

Gjennom Prop. 2 S (2017–2018) anbefalte regjeringa fleire grep for å auka den operative evna til Hæren. Lengre førstegongsteneste, eigne utdanningsavdelingar for vernepliktige soldatar og ein aktiv reserve er døme på slike tiltak. I tillegg vil det verta oppretta heilt nye avdelingar som skal bemannast, til dømes ein ny bataljon i Porsanger og eit jegerkompani ved Garnisonen i Sør-Varanger. Omlegging av 2. bataljon til ei mekanisert avdeling basert på mobiliseringsdisponert personell må sjåast i samanheng med desse tiltaka.

Regjeringa prioriterer øving, trening og operativt samarbeid med utvalde allierte og partnerar som vil være

aktuelle i forsterkingsføremål. Å skilja rekrutt- og fagutdanninga frå dei operative bataljonane medfør at bataljonane får meir tid til trening og øving på militære operasjonar i avdelingsforband, mellom anna med allierte styrkar. Tiltaket gjev såleis bataljonane meir rom for øving med allierte, men er ikkje meint å dekkja dei alliertes EBA-behov. Å leggja hovedtyngda av rekruttutdanninga til Skjold

baserer seg på høva for å utnytta ledig EBA-kapasitet, nærleik til dei operative avdelingane i Troms og regjeringa si prioritering av nordområda. Det er ikkje ledig kapasitet på Skjold til ein vesentleg auke i mengd soldatar, det være seg allierte soldatar eller ein høgare oppsettingsgrad i 2. bataljon, utan å byggja meir forlegning når ordninga med rekruttskole er etablert.

SPØRSMÅL NR. 970

Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 21. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over, per dags dato, hvilke kommuner som har signert samarbeidsavtale med politiet, og hvilke som ikke har signert?

BEGRUNNELSE:

Det bes om at oversikten gis per politidistrikt og med samtlige kommuner.

5. desember 2018 ble det opplyst på politiet.no at 193 av 422 kommuner hadde signert avtaler med sitt lokale politi. Ifølge politiforum.no 27. desember 2018 nekter en rekke kommuner å skrive under samarbeidsavtalen fordi tjenesten som leveres er for dårlig, mangelfull eller usikker. Det vises blant annet til Kragerø og Drangedal.

Ordfører i Halså kommune uttrykker i artikkelen misnøye med den nye samarbeidsavtalen, som han mener er urealistisk å etterleve for politikontakten, og sier blant annet: "Innholdet i avtalen bar mer preget av å være en festtale enn å beskrive virkeligheten. (...) Uten at innholdet i polititjenesten vies særlig oppmerksomhet eller at stedlig politi gis tilstrekkelige ressurser for å gi en god polititjeneste," og videre: "Politiet kunne invitert til en grundig dialog om trygghet og beredskap i alle kommuner og lokalsamfunn de betjener".

Ekstern lenke: <https://www.politiet.no/aktuelt-tall-og-fakta/aktuelt/nyheter/2018/12/05/nar-halvparten-av-kommunene-har-inngatt-avtale-politiet/>

Svar:

Jeg er opptatt av å sikre et operativt, synlig og tilgjengelig politi, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Nærpolitireformen består både

av strukturendringer og endringer i politiets systemer, arbeidsmetoder og måte å jobbe på som bidrar til å heve kvaliteten på polititjenestene.

En av grunnpilarene i reformen er lokalt samarbeid og lokale samarbeidsavtaler. Politimestrene skal gjennom sin planlegging, styring og kontroll sikre at polititjenestene ivaretar innbyggernes behov. Samtidig er det slik at trygghetsskapende arbeid lokalt krever innsats fra flere parter. Gjennom samarbeidsavtaler, politiråd og politikontakter får vi etablert et gjensidig og strukturert samarbeid mellom politi og kommune.

En samarbeidsavtale er basert på frivillighet fra kommunenes side. Politidirektoratet opplyser om at det er inngått avtaler mellom politidistriktene og 236 av 422 kommuner. I løpet av desember, januar og februar er det registrert 46 nye avtaler om tjenestetilbud, og et betydelig antall avtaler er i prosess.

Mange kommuner ønsker å behandle avtalene i politiske organ, noe som kan ta noe tid, og flere kommuner har informert politidistriktet om at de ønsker å avvente samarbeidsavtaler til etter en forestående kommunesammenslåing. Det er også enkelte kommuner som ikke ønsker å signere en avtale med det lokale politiet begrunnet i at tjenestetilbudet fra politiet ikke er godt nok.

Jeg vil likevel presisere at politiet vil fortsette å levere gode polititjenester i hele landet uavhengig om det foreligger samarbeidsavtaler.

[Vedlegg i pdf-format](#)

SPØRSMÅL NR. 971**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 20. februar 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde****Spørsmål:**

Etter hackerangrepet mot Visma kommenterte sikkerhetseksperter i Nordic Choice Hotels at "dette er klassisk industrispionasje", men Visma leverer også en mengde tjenester til offentlig sektor.

Har samfunnssikkerhetsministeren oversikt over i hvilken grad kommuner, NAV eller andre offentlige instanser, som er kunder hos Visma eller lignende selskaper, vil kunne rammes av angrep mot disse, og på hvilken måte er en sikkerhets- eller risikoanalyse tilgjengelig for de delene av offentlig sektor som benytter slike tjenester?

BEGRUNNELSE:

6. februar meldte NRK.no at det norske dataselskapet Visma hadde blitt utsatt for hackerangrep. Internasjonale granskere i Recorded Future mente at det er hackere som jobber for kinesisk etterretning som står bak angrepet. Det kan være svært vanskelig å finne ut hvem som står bak avanserte dataangrep, men disse vil uansett innebære en betydelig sikkerhetsrisiko for at data og sensitiv informasjon kan komme i uønskede hender.

Svar:

Den teknologiske utviklingen skaper nye og endrede risikoer og utfordringer. Fremmedstatlig etterretningsaktivitet mot offentlige og private virksomheter samt data- og IKT-relatert kriminalitet, utgjør de fremste digitale truslene mot det norske samfunnet. Underleverandører og kontraktører blir i økende grad utsatt for målrettede aksjoner.

Å ivareta digital sikkerhet er først og fremst et virksomhetsansvar. Regjeringen lanserte Nasjonal strategi for digital sikkerhet i slutten av januar nå i år. I strategien er en av målsetningene at virksomheter har en risikobasert tilnærming mot uønskede digitale hendelser, og bruker anerkjente rammeverk, standarder og styringssystemer for digital sikkerhet.

Både leverandører av tjenester, og virksomheter som benytter tjenester fra leverandører har et ansvar for å foreta nødvendige risikovurderinger. Det innebærer at leverandører må gjøre risikovurderinger knyttet til hvilke verdier de forvalter. Virksomheter som benytter leverandører må gjøre risikovurderinger for hvilke verdier de setter bort til andre for å forvalte.

Myndighetene skal legge til rette for at virksomheter kan beskytte seg mot uønskede digitale hendelser, både

for å ivareta egen sikkerhet og for å øke samfunnets samlede robusthet. Offentlige myndigheter har kommet med flere råd og anbefalinger de siste årene for å øke virksomheters egenevne til å beskytte seg mot og håndtere uønskede digitale hendelser. Blant disse er Nasjonal sikkerhetsmyndighets Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet og Direktoratet for forvaltning og ikt sin Internkontrollveileder. I tillegg utgir Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Etterretningstjenesten og Politiets sikkerhetstjeneste årlige risiko- og trusselvurderinger som virksomheter har tilgang til.

I Nasjonal strategi for digital sikkerhet er det 10 anbefalte tiltak for å øke virksomheters egenevne. Disse er utarbeidet i et samarbeid mellom offentlige og private virksomheter, og er et godt utgangspunkt for virksomheter for hvilke vurderinger de må gjøre innenfor digital sikkerhet. I tillegg vil jeg ha et tett samarbeid med sektoransvarlige statsråder for å påse at offentlige etater og virksomheter med ansvar for viktige nasjonale funksjoner følger opp den digitale sikkerheten.

Den nasjonale strategien er tilgjengelig for alle på [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) – se lenke:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjon-al-strategi-for-digital-sikkerhet/id2627177/>

SPØRSMÅL NR. 972**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 21. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hva skal prioriteres høyere, og hva vil prioriteres lavere i fordeling av ressurser gjeldende for nordområdene når statsråden skal ta en usentimental gjennomgang av ressursbruken i utenrikspolitikken?

BEGRUNNELSE:

I tilknytning til arbeidet med ny Stortingsmelding om Norges rolle i det multilaterale systemet har utenriksministeren gjentatte ganger uttalt at Norge må ta en usentimental gjennomgang av ressursbruk sett opp mot resultater av norsk utenrikspolitikk. Utenriksministeren sier hun ønsker å se på hvordan ressurser, både i form av økonomiske midler og politisk oppmerksomhet, kan brukes annerledes for å ivareta norske interesser på en bedre måte. Jeg ber utenriksministeren gjøre rede for hva hun legger i en usentimental gjennomgang, særlig når det gjelder nordområdepolitikken, som i lang tid har vært et prioritert område med lange tverrpolitiske linjer.

Svar:

Nordområdene er Norges viktigste strategiske ansvarssområde. Som det fremgår av Granavolden-plattformen vil nordområdene fortsette å være et prioritert politikkområde, og svært viktig i regjeringens prioriteringer. Regjeringen vil vektlegge en pragmatisk nordområdepolitikk preget av samspill mellom utenrikspolitikk, næringsliv og kommunale satsinger.

For å styrke den næringspolitiske utviklingen i Nord-Norge har Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet fått sentrale roller i nordområdepolitikken. Dette vil bli videreført.

De siste årene har det vært betydelige tildelinger til nordområdesatsingen. Viktige og konkrete leveranser er ferdigstillelsen av forskningsfartøyet Kronprins Haakon, bevilgning på én milliard kroner til etablering av bredbåndsatellitter for økt sikkerhet i nordområdene, etableringene av Senter for oljevernberedskap og marint miljø i Svolvær, og Senter for Hav og Arktis i Tromsø. Hver for seg vil disse leveransene fortsette å bidra til ny kunnskap og utvikling i år fremover. I budsjettet for 2019 ligger det også store investeringer i forskning og næringsutvikling i nord.

For perioden 2018-2029 setter regjeringen blant annet av hele 40 milliarder kroner til investeringsprosjekter i Nordland, Troms og Finnmark gjennom Nasjonal trans-

portplan (NTP). Jernbane, vei, havner og flyplasser er viktig for en landsdel i vekst og utvikling.

Regjeringen ønsker en levende og fremtidsrettet debatt om overordnede prioriteringer, retninger og mål. Nordområdepolitikken utformes derfor i dialog med fylkeskommuner og sentrale fagmiljøer i nord. Regjeringen har etablert Regionalt nordområdeforum med politisk ledelse fra fylkeskommunene og Sametinget for samordning av nasjonal og regional innsats. Dialogen med regionene i nord vil bli gitt fortsatt høy prioritet.

Regjeringen legger opp til at regionen selv skal levere mer substans. Oppfølgingen av regionreformen bygger opp om dette. Om lag halvparten av midlene over tilskuddsordningen Arktis 2030 skal overføres til fylkeskommunen Troms og Finnmark, som skal forvalte ordningen i nært samarbeid med Nordland. Overføringen gjør at fylkeskommunenes egne erfaringer og kompetanse i større grad vil legge føringer for hvordan Arktis 2030-ordningens mål konkret følges opp. Videre vil fylkeskommunenes involvering i planleggingen av gjennomføring av møter i Arktisk råd bli styrket. Det skal i tillegg etableres et sekretariat for Regionalt Nordområdeforum i Vadsø. Dette er nye grep som vil styrke nordområdepolitikken.

Høsten 2020 skal regjeringen legge frem en ny stortingsmelding om nordområdene. Meldingen vil beskrive ambisjoner for et sterkt og kompetent Nord-Norge og fokusere på bærekraftig bruk, kompetanse, innovasjon og gode rammer for et aktivt næringsliv. Samtidig skal meldingen definere utfordringer, blant annet med tanke på demografisk utvikling og konsentrasjon i byene.

Regjeringen vil videreføre sitt daglige målbevisste arbeid med våre naboer i nord for å løse felles utfordringer. Støtten til det viktige folk-til-folk samarbeidet i nord vil fortsette. I en tid med et endret geopolitisk bilde og større internasjonal oppmerksomhet mot våre nordområder er vi ekstra oppmerksomme på å bevare Arktis som en fredelig og stabil region, preget av samarbeid og overholdelse av internasjonal rett. Arktisk råd og Barentssamarbeidet vil også i fortsettelsen være prioriterte arenaer for internasjonal dialog. Norge tar høsten 2019 over formannskapet i Barentsrådet.

SPØRSMÅL NR. 973**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 22. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Kan jeg be om en oversikt over samlede bevilgninger knyttet til nordområdesatsingen i årene fra og med statsbudsjett for 2013 til og med statsbudsjett for 2019?

BEGRUNNELSE:

For hvert av årene er det ønskelig å se både totaltall, departementsoversikt med enkeltsatsinger, samt antall ansatte knyttet til nordområdesatsingen.

Svar:

Oversikt over samlede nordområdebevilgninger for årene 2013-2018 er lagt inn nederst i svaret sammen med oversikt over årsverk per departement årlig i perioden 2013-2019.

Regjeringen besluttet i 2018 å gå bort fra å lage en detaljert tabell over samlede nordområdetiltak, det såkalte Nordområderegnskapet, da det har vært metodiske utfordringer knyttet til å gi et korrekt totalbilde av bevilgninger med betydning for nordområdesatsingen.

Metodeproblemene knyttet seg blant annet til at kostnadstunge strategiske satsinger, som Nasjonal transportplan og Forsvarets satsinger i nord, falt utenfor rapporteringen. Det har vært krevende å sette klare avgrensinger

for hvilke satsinger som skal inngå i oversikten, og rapporteringen har derfor i stor grad basert seg på skjønn. Det er på bakgrunn av dette ikke laget en samlet oversikt av bevilgninger til nordområdetiltak for 2019. Regjeringen vil rapportere med utgangspunkt i omforente strategiske mål for nordområdesatsingen. Denne rapporten for 2019 er å finne i Prop 1 S (2018-2019).

På bakgrunn av lignende metodeutfordringer som nevnt ovenfor, er det krevende å regne ut antall årsverk som er brukt på Nordområdesatsingen i perioden 2013-2019. I de fleste departement er det slik at ansatte som arbeider med oppgaver relatert til nordområdesatsingen har andre oppgaver i tillegg. Arbeidsmengden knyttet til nordområdesatsingen har variert fra år til år og innenfor et år, avhengig blant annet av gjennomføring av ulike tiltak og arbeid med større oppgaver. Slike oppgaver kan for eksempel være formannskap i arbeidsgrupper under de regionale samarbeidsinstitusjonene og arbeidet med Nordområdestrategien. Det ligger derfor en skjønnsmessig vurdering til grunn for rapporteringen fra de ulike departementene om antall årsverk som er brukt på arbeidet med Nordområdesatsingen. I tillegg er det et betydelig antall ansatte i underliggende etater som arbeider med nordområderelaterte saker og prosjekter.

Lenker til regjeringens samlede nordområdetiltak per år:

2013

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop-1-s-20122013/id703276/?q=prop 1 s 2012-2013](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop-1-s-20122013/id703276/?q=prop+1+s+2012-2013)

2014

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop-1-s-20132014-/id741609/?q=prop 1 s 2013-2014](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop-1-s-20132014-/id741609/?q=prop+1+s+2013-2014)

2015

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Prop-1-S-20142015-/id2005471/?q=prop 1 s 2014-2015](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Prop-1-S-20142015-/id2005471/?q=prop+1+s+2014-2015)

2016

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-ud-20152016/id2456001/?q=prop 1 s 2015-2016](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-ud-20152016/id2456001/?q=prop+1+s+2015-2016)

2017

https://www.regjeringen.no/no/tema/nordomradene/oversikt_tabell/id2514552/

2018

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/ud/vedlegg/nord/nord_satsing2018.pdf

2019 (Rapport)

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-20182019/id2613728/>

Årsverk*

Årsverk*							
Departement	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ASD	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
BLD	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
FIN	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
FD	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
HOD	3	3	3	3	3	3	3
JD	1	1	1	1	1	1	1
KLD	4	4	4	4	4	4	4
KMD	0,5	0,5	1	1	1,5	1	1,5
KUD	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
KD	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,2	<0,1	<0,1
LMD	1	1	1	1	1	1	1
NFD	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9	5-9
OED	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
SD	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
UD	18,7	17,5	15,5	14,4	13,4	13,5	12,3

* Det hefter metodeutfordringer og usikkerhet til tallene

SPØRSMÅL NR. 974

Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 18. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Vil statsråden for å bidra til inkludering av unge rullestolbrukere sørge for at norske rullestolbrukere får en fartsgrense på 15 km/t, tilsvarende regelverket i våre naboland?

BEGRUNNELSE:

I Sverige og Danmark er fartsgrensen for rullestolbrukere 15 km/t. I Norge er tilsvarende fartsgrense 10 km/t.

NRK kunne melde om at den unge rullestolbrukeren Andreas (15) ikke klarer å holde følge med vennene sine når de sykler eller jogger tur med hunden. Spørsmålstiller mener den lave fartsgrensen legger unødvendige begrensninger på livskvaliteten til rullestolbrukere. Det å øke maksimumshastigheten for rullestoler med 5 km/t, tilsvarende reglene i Sverige og Danmark, vil kunne bidra til inkludering og en lettere hverdag for norske rullestolbrukere.

Spørsmålstiller er usikker på hvilken statsråd det er naturlig å stille denne henvendelsen til. Undertegnede

har merket seg samferdselsministerens engasjement for fart, og velger derfor å rett henvendelsen dit.

Svar:

Ja, departementet starter no arbeidet med ei slik endring. Forslag om dette må på ordinær høyring. Vi vil prioritere arbeidet høgt slik at vi kan få til ei avklaring så snart som råd.

SPØRSMÅL NR. 975**Innlevert 13. februar 2019 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 22. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden ta et initiativ til strengere utslippskrav av denne type utslipp fra norske flyplasser og vil statsråden bidra til at Avinor gjennom sitt oppdrag også får et ansvar for å legge til rette for at ny miljø og klimateknologi kan testes ut og demonstreres på norske flyplasser?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 12.02.19 opplyses det i en artikkel at miljøavdelingen hos fylkesmannen i Troms og Finnmark har bedt Avinor endre rutinene for bruk av glykol da dette direkte er uheldig for miljøet. Ut i fra artikkelen kan vi få inntrykk av at det foregår utstrakt bruk av glykol uten at man i tilstrekkelig grad har systemer for å håndtere bruk/oppsamling av dette. MSG Production AS som har utviklet et vaskesystem/de-icing system hvor man gjennom god kontroll på væskebruk bruker mindre kjemikalier samtidig som man fanger opp og gjenbraker kjemikalene. Dett er også en teknologi som overveiende sannsynlig vil med-

føre redusert utslipp av CO2 gjennom at enklere tilgang til flyvask vil gi renere flyflåte og dermed lavere forbruk av drivstoff. I den forbindelse er det grunn til å undres over at Avinor ikke i tilstrekkelig grad legger til rette for og bidrar til at teknologi utvikles slik at miljøbelastningene reduseres ved norske flyplasser.

Svar:

Det er eit mål at Avinor skal vere ei drivkraft i miljøarbeidet i luftfarten. Avinor skal minimere miljøbelastninga frå eiga verksemd. Samferdselsdepartementet er òg oppteke av Avinors arbeid knytt til bruk av kjemikalier og forureining av grunnen som følge av dette.

Avinor satsar på forskning, utvikling og innovasjon, og har opplyse at dei har vore i dialog med MSG Production AS ved fleire høve. Avinor vil legge til rette for at MSG Production kan teste ut teknologien deira på lufthamnene, og ventar på ei henvending frå MSG Production om leigeavtale eller festeavtale for areal knytt til dette.

SPØRSMÅL NR. 976**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 20. februar 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre driftsmidler til Film & Kino slik at de fortsatt kan ivareta kinoenes behov for kompetanseheving og utvikling?

BEGRUNNELSE:

Norge har 201 kinobedrifter, de fleste små og mellomstore. I 2017 hadde 88 % av befolkningen et kinotilbud i sin kommune, enten ved ordinære kinoer eller via Bygdekinoens tilbud. Tilgjengelighet er en viktig faktor for kinobesøket, og den norske desentraliserte kinostrukturen gjør at film på kino er tilgjengelig for folk flest.

For å kunne opprettholde denne desentraliserte kinostrukturen trenger de mindre kinoene støtte til ut-

vikling og kompetansebygging. De trenger rådgivning, kompetanseutvikling, kurs, regionale samlinger, statistikk, felles kampanjer og filmleieforhandlinger. Dette ivaretas av kinoenes bransjeorganisasjon Film & Kino. For å opprettholde den desentraliserte kinostrukturen har kinoene behov for utvikling og kompetansebygging.

Etter overflytting av kinoavgiftsmidlene til NFI, i forbindelse med filmforliket i 2015, mottar organisasjonen nå kun prosjektmidler. Film & Kino har nedbeholdt 13 stillinger, doblet medlemsavgiften og fått inn eksterne sponsorer. Likevel går de i minus. Andre organisasjoner som Filmklubbforbundet, Cinematek og filmfestivaler mottar i dag driftstøtte, det samme gjør andre kompetanseorganisasjoner underlagt Kulturrådet.

Svar:

Film & Kino er en bransjeorganisasjon for kinoene i Norge. Som det framgår av Meld. St. 30 (2014–2016) En framtidig rett til filmpolitikk må Film & Kino selv stå for finansiering av egen drift og virksomhet, på linje med andre bransjeorganisasjoner som f.eks. Film distributorforeningen, Virke Producentforeningen m.fl. Det framgår videre av meldingen at tilskudd til filmfestivaler, cinematek og filmklubber videreføres og tildeles fra et eget utvalg, jf. Forskrift om tilskudd til filmformidling.

Film & Kino kan søke tilskudd fra Norsk filminstitutt til formidling av filmkultur og lokale kinotiltak. I 2017 tildelte Norsk filminstitutt tilskudd til 152 formidlingstil-

tak på til sammen 43,7 mill. kroner, herunder tilskudd til lokale kinotiltak, kompetansehevende tiltak, seminarer og film- og kinoteknisk rådgivning.

Norsk filminstitutt forvalter de statlige virkemidlene på filmfeltet, herunder tilskudd til filmformidling og filmkulturelle tiltak over hele landet. Formålet med NFIs tilskuddsordninger for filmformidling er å bidra til økt kvalitet og bredde i filmtilbudet og stimulere filmkulturen i Norge. Tilskuddene skal også gi økt tilgang til kvalitetsfilm for barn og voksne på kino og på andre plattformer, bidra til formidling av filmhistorie og kunnskap om norsk og utenlandsk film og til et profesjonelt miljø for filmformidling i Norge.

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 22. februar 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Er statsråden enig med regjeringas stortingsrepresentanter i at å gjennomføre klimamålet for i ikke-kvotepiktig gjennom nasjonale kutt er idioti og symbolpolitikk?

BEGRUNNELSE:

9. februar sier FrPs energipolitiske talsperson Terje Halleland til Stavanger Aftenblad at Arbeiderpartiets ønske om å ta klimakuttene i Norge heller enn å kjøpe kvoter er å gjøre klimaet en bjørnetjeneste.

«Energitoppen i Frp påpeker at det ikke betyr noe for klimaet om utslippene i ikke-kvotepiktig sektor reduseres i Norge eller om en samarbeider med EU-land om utslippskutt. Siden EU har satt et tak på utslippene, vil ett tonn være ett tonn uansett hvor kuttet finner sted, ifølge Halleland.

Han mener Ap bare oppnår symbolpolitikk og unødig dyre kutt av å legge disse til Norge.»

Halleland uttaler i Aftenbladet:

«Det skal liksom gjøre vondt for at dette skal fungere. Norge har tjent store penger på olje og gass, men det er ingen grunn til å være idiot av den grunn.»

Svar:

Den siste rapporten fra FNs klimapanel viser at klimaendringene vil bli dramatiske. Den viser også hvor stor forsk-

jell det er på 1,5 grader og 2 graders oppvarming. Verden trenger derfor en langt større og raskere omstilling enn det vi tidligere har lagt til grunn. Klimaendringene medfører en betydelig risiko for både Norge og andre land. I Granavolden-plattformen slår Regjeringen fast at dette problemet bare kan løses gjennom et globalt samarbeid, og at Norge må kutte egne utslipp betydelig, raskt og tilstrekkelig.

Regjeringens mål er å kutte klimagassutslipp raskest mulig og utvikle teknologiske løsninger som gjør det mulig for verden å nå felles utslippsmål. Regjeringen vil omstille norsk økonomi og bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn før midten av århundret. Denne omstillingen må også bidra til en utvikling som sikrer det biologiske mangfoldet og et bærekraftig velferdssamfunn.

Norges ikke-kvotepiktige utslipp skal reduseres med minst 45 prosent sammenlignet med 2005. Regjeringen har som mål at reduksjonen skjer gjennom innenlandske tiltak og planlegger for dette. Om strengt nødvendig kan fleksibiliteten i EUs rammeverk benyttes, dvs. muligheten for å samarbeide med EU-land om utslippsreduksjoner.

SPØRSMÅL NR. 978**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 22. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

I regjeringserklæringen uttrykker regjeringen norsk støtte til Israel, konkret som ønske om å styrke handel og annet samarbeid. Kritikkk av Israels okkupasjon og gjentatte brudd på menneskerettighetene overfor palestinerne nevnes ikke.

På hvilken konkret måte skal de nye målsettingene i norsk politikk overfor Israel implementeres bi- og multi-lateralt?

BEGRUNNELSE:

Den nye regjeringserklæringen er viser et tydelig linjeskifte i norsk politikk overfor Israel. I erklæringen står det at regjeringen vil

- Legge til grunn en balansert holdning til Midtøsten-konflikten, aktivt støtte målet om Israel og Palestina som to stater innenfor sikre og internasjonalt anerkjente grenser, og støtte opp under demokratisk utvikling i Midtøsten.
- Legge til rette for styrket forsknings- og utviklingssamarbeid, handel, turisme og kulturutveksling med Israel. Regjeringen anser ikke boikott av Israel som et bidrag til dialog, forståelse og en fredelig utvikling i Midtøsten.

Det er å anta av myndighetene i Israel leser den norske regjeringserklæringen som en generell politisk støtte til Israelske myndigheter, noe som kan tolkes som en støtte til fortsatt okkupasjon og brudd på menneskeretti. På tilsvarende måte vil palestinske myndigheter, som Norge i mange år har støttet politisk og økonomisk, tolke erklæringen som uttrykk for mindre støtte til sine interesser.

Det er derfor i offentlighetens interesse å få vite hvordan norske myndigheter vil konkretisere og implementere regjeringserklæringen.

Svar:

Regjeringen viderefører en balansert tilnærming til den israelsk-palestinske konflikten. Hovedlinjene i den norske engasjementspolitikken for å bidra til å løse konflikten ligger fast. Det samme gjør posisjonene når det gjelder de sentrale spørsmålene i konflikten. Det er kun en forhandlet to-statsløsning som kan skape varig fred mellom israelerne og palestinerne. Norges innsats for å bidra til dette målet er langvarig, og gis høy prioritet.

Vårt engasjement, som går tilbake til Oslo-avtalene, består i å bygge et institusjonelt og økonomisk fundament for en fremtidig palestinsk stat. Dette arbeidet gjøres gjennom vårt lederskap av Giverlandsgruppen for Palestina (AHLC). I tillegg opprettholder Norge et høyt bistandsnivå, inkludert støtte til sivilsamfunnsorganisasjoner. Et robust sivil samfunn er en viktig del av arbeidet med å bygge en palestinsk stat.

Et styrket økonomisk samarbeid mellom partene gir resultater og fører til bedre levekår for den palestinske befolkningen. Som leder av AHLC har Norge et nært samarbeid med begge partene i konflikten. Vår dialog med Israel er særlig rettet mot tiltak som styrker den palestinske økonomien og som bedrer den humanitære situasjonen i Gaza.

Regjeringen vil legge til rette for styrket forsknings- og utviklingssamarbeid, handel, turisme og kulturutveksling med Israel. Det finnes et stort potensial for økt samarbeid. Handelen mellom Norge og Israel har økt syv år på rad, selv om den gikk noe ned i 2017. Samme år ble det undertegnet en intensjonserklæring om samarbeid innenfor forskning og utvikling. Formålet er å legge til rette for økt kontakt mellom miljøer innenfor forskning og innovasjon i de to landene. Norske og israelske forskningssinstitutter har allerede et betydelig samarbeid innenfor dette feltet, og regjeringen ønsker å legge til rette for økt næringslivssamarbeid på områder av felles interesse. De to landene undertegnet i 2018 en bilateral landbruksprotokoll om tollkonesjoner knyttet til såkalte basis landbruksvarer.

SPØRSMÅL NR. 979**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 19. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse hva som vil gis av tilbud til de pasienter som i dag får rehabilitering på Mork Senter og Aure Opptreningscenter, hvis Helse Møre og Romsdals planer om nedleggelse av disse tilbudene gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

Helseforetak må kunne yte gode spesialiserte rehabiliteringstilbud til sine innbyggere, og tilbud må ikke reduseres før tilsvarende er bygd ut i kommunene. I Helse Møre og Romsdal er det signalisert nedlegging av spesialistrehabilitering både på Mork Senter og Aure Opptreningscenter. Representanten viser til Innst. 31 S (2018-2019), der Stortinget fattet følgende vedtak: "Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene i regionen får mulighet til å bygge opp nødvendig kompetanse og kapasitet til å ta over ansvaret for den aktuelle pasientgruppen dersom beslutningen om å legge ned rehabiliteringsavdelingen 2 Øst i Eigersund opprettholdes." Også når det gjelder rehabiliteringstilbudene i Møre og Romsdal er det viktig at det finnes et likeverdig lokalt tilbud for de brukerne som mister tilbudet i Mork og Aure.

Svar:

Styret i Helse Møre og Romsdal vedtok i desember 2018 foretakets budsjett for 2019. Styret bad også om en plan

for å redusere kostnader, og en gjennomføringsplan for vedtatte tiltak. Det er styrets ansvar å fastsette budsjett og sørge for organisering av foretakets samlede virksomhet. Det er også styrets ansvar å sikre at tjenestene kan ytes innenfor de økonomiske rammene i årene framover, og det er styret i Helse Møre og Romsdal som skal ta stilling til eventuelle tiltak.

Departementet er kjent med at Helse Møre og Romsdal har startet en slik prosess. Det har etter styremøtet 24.januar 2019 kommet en rapport fra en arbeidsgruppe med en faglig anbefaling om rehabiliteringsfeltet i helseforetaket. For å sikre medvirkning og fremdrift i videre arbeid, er det etablert en styringsgruppe hvor lederne for Aure rehabiliteringssenter og Mork rehabiliteringssenter, samt fysikalsk medisinsk avdeling i Ålesund, vernetjeneste, tillitsvalgte og brukere er med.

I sakspapirene til styremøtet 20.februar 2019 fremgår det at planen nå er å legge frem en ny sak om fremtidens rehabiliteringstilbud i styremøtet 27.mars 2019.

Helse Møre og Romsdal og Helse Midt-Norge har ansvar for å levere forsvarlige tjenester til befolkningen. Jeg legger til grunn at omstillinger gjennomføres slik at man sørger for at det ansvaret fortsatt er oppfylt. Kravet om å levere forsvarlige tjenester til befolkningen gjelder også ved eventuelle omstillinger i rehabiliteringstjenestene. Regjeringens krav til sykehusene er at endringer i rehabiliteringstilbudet skjer gjennom åpne prosesser hvor brukere, ansatte og berørte kommuner trekkes inn.

SPØRSMÅL NR. 980**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 22. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at utvikling av miljø og klimateknologi i større grad får tilgang på testarenaer, risikovillig kapital og skape en politikk som gjør at Norge kan ligge i front med miljø og klimariktige løsninger?

BEGRUNNELSE:

I klassekampen 12.02.2019 opplyses det i en artikkel at Fylkesmannen i Troms og Finnmark sin miljøavdeling har bedt Avinor endre rutiner for bruk av glykol, da dette direkte er uheldig for miljøet. Ut fra artikkelen kan vi få inntrykk av at det foregår utstrakt bruk av glykol uten at

man i tilstrekkelig grad har systemer for å håndtere bruk/oppsamling av dette.

Næringskomiteene møtte MSG Production AS under sin komitereise til Telemark. De har mottatt 2,5 Mill euro fra EUs Horizon 2020, og fått den høyeste poengskår i kategorien for miljø og transport innovasjoner, for å utvikle et vaskesystem/de-icing system som sikrer effektiv behandling i et lukket system som fanger opp glykol og andre kjemiske stoffer. Renere flyflåte vil også redusere behovet for drivstoff og utslipp av CO2.

Gründerne fremhevet spesielt to utfordringer med å kommersialisere ny teknologi. Det er vanskelig å få etablert en god testarena i tilknytning til norske flyplasser med mindre Avinor påtar seg ansvaret. Det bør være en del av Avinor sitt samfunnsansvar å bidra til utvikling av ny miljø og klimateknologi. Tilgang på risikokapital har også vært krevende.

I tillegg til klima og miljøeffekten, er det et politisk ønske at nyskaping blir kapitalisert i Norge.

Det gir potensiale for nye lønnsomme arbeidsplasser, og bidrar til å styrke vår omdømme som en nasjon som satser på miljøteknologi som vil ha stor internasjonal betydning.

Svar:

Det er eit mål at Avinor skal vere ei drivkraft i miljøarbeidet i luftfarten. Avinor skal minimere miljøbelastninga frå eiga verksemd. Samferdselsdepartementet er òg oppteke av Avinors arbeid knytt til bruk av kjemikalier og forureining av grunnen som følge av dette.

Avinor satsar på forskning, utvikling og innovasjon, og har opplyst at dei har vore i dialog med MSG Production AS ved fleire høve. Avinor vil legge til rette for at MSG Production kan teste ut teknologien deira på lufthamnene, og ventar på ei henvending frå MSG Production om leigeavtale eller festeavtale for areal knytt til dette.

SPØRSMÅL NR. 981

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 21. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Nav gjorde om på sin praksis i saker om arbeidsavklaringspenger i 2016. på hvilke politisk grunnlag skjedde dette, og har statsråden feilinformert stortinget i interpellasjon om arbeidsavklaringspenger tirsdag 12.februar?

BEGRUNNELSE:

I dagsavisens leder 14.februar står dette: Dagsavisen har i en serie artikler belyst endringen av AAP, og har opplysninger om at innstramningen begynte halvannet år tidligere gjennom et rundskriv som åpnet for en strengere fortolkning. Men Nav har ikke anledning til å stramme inn egen praksis uten hjemmel i lov eller forskrift, etter pålegg fra politisk myndighet.

I samme leder står også dette:

- Sentralt plasserte Nav-ansatte og jurister hevder hardnakket det motsatte av statsråden, at det er blitt sendt ut instruksjoner om innskjerping, altså en endring, før 1. januar 2018.
- Mye tyder på at da lovendringen ble innført 1. januar 2018, hadde Nav operert med en strammere praksis

allerede siden 2016, selv om 1. januar 2018 var datoen som Stortinget hadde gitt sitt samtykke til.

Svar:

I Stortinget 12. februar 2019 redegjorde jeg for at Arbeids- og velferdsetatens rundskriv for arbeidsavklaringspenger ble omarbeidet i juni 2016. Dette bidro til en mer presis og konkret beskrivelse av hvordan man skulle forholde seg til vurderingene av rett til arbeidsavklaringspenger utover ordinær stønadsperiode. Direktoratet har opplyst meg om at denne justeringen av rundskrivet ikke innebar noen innskjerping, men en presisering av gjeldende rett på det tidspunktet.

Videre ble det i 2016 foretatt en spesialisering i ytelseslinjen i Arbeids- og velferdsetaten, der forvaltningen av arbeidsavklaringspenger gikk fra å bli behandlet i alle fylker til å bli behandlet i seks enheter. Direktoratet har opplyst at noen av enhetene før dette hadde en mer lempelig fortolkning av bestemmelsen om unntak utover ordinær stønadsperiode enn andre enheter, og at enkelte enheter derfor har kunnet oppleve arbeidet med å sikre at praksis var i tråd med gjeldende regelverk, som en innsk-

jerping. Utover dette er ikke direktoratet kjent med noen endring i praksis og lovforståelsen av bestemmelsen i 2016. Arbeids- og velferdsdirektoratet har ansvar for å tolke, forvalte og iverksette lover med tilhørende forskrifter som Arbeids- og velferdsetaten skal forvalte, herunder folketryktdloven kapittel 11 om arbeidsavklaringspenger.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal orientere departementet dersom etaten ønsker å endre praksis på områder som er av prinsipiell betydning og som kan få politiske eller økonomiske konsekvenser. I dette tilfellet vurderte direktoratet at det ikke var behov for å forelegge endringene i rundskriv for departementet.

SPØRSMÅL NR. 982

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Kristian Torve

Besvart 25. februar 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vil statsråden foreta seg noe for å bidra til at konkurransekraften for kraftkrevende industri ikke svekkes som følge av den nåværende høye strømprisen?

BEGRUNNELSE:

Norsk kraftforedlende industri som smelteverk og aluminiumsprodusenter har ofte mye forsyning av strøm basert på spotpris. Når dagens pris på strøm er så høy, går det direkte utover konkurransekraften for mange hjørnesteinsbedrifter i Norge.

En slik situasjon fører til dårligere forutsigbarhet og ustabile rammebetingelser for bedriftene som opererer i et globalt marked.

Svar:

Kraftintensiv industri og den øvrige prosessindustrien er en sentral del av norsk industri. Regjeringen vil at Norge skal være en ledende industri- og teknologinasjon.

Regjeringen ønsker å bidra til en konkurransekraftig industri. Dette understreket vi i Meld. St. 27 (2016) Industrien - grønnere, smartere og mer nyskapende. Vi følger opp industrimeldingen på ulike måter. En forutsetning for en bærekraftig og smart industri er at den er konkurransedyktig og lønnsom.

Prosessindustrien er sentral i et grønt skifte, og er langt fremme i utvikling og bruk av klima- og miljøvennlig teknologi. Regjeringen har etablert Prosess 21. Det er et langsiktig strategisk forum som skal gi råd og anbefalinger om hvordan norsk prosessindustri best kan bidra i det grønne skiftet. Satsing på ny teknologi for reduksjon av klimagassutslipp bidrar til styrket langsiktig konkurransekraft for industri. Regjeringen satser på forskning og innovasjon for å bidra til en bærekraftig industriutvikling,

gjennom blant annet Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Enova.

Ordningen med CO₂-kompensasjon for kraftintensiv industri sikrer like konkurransevilkår og bidrar til at denne industrien kan bli i Norge. Regjeringens ambisjon er at det fortsatt skal være en CO₂-kompensasjonsordning etter 2020. Regjeringen arbeider for dette.

Regjeringen bidrar til industriens konkurransekraft på en rekke måter. Effektive kapitalmarkeder, god markedsadgang, internasjonalisering og handel er viktig for industrien. Tilgang på kapital er en viktig forutsetning for utvikling og omstilling i industrien og næringslivet for øvrig. Kapitaltilgangutvalget leverte sin rapport i fjor og utvalgets anbefalinger er til vurdering. Vi har en kraftig satsing på samferdsel, noe som er viktig for industri i hele landet. Forskning og innovasjon bidrar til å sikre langsiktig konkurransekraft og omstillingsevne i industrien. En sterk satsing på forskning og utvikling bidrar til en mer konkurransedyktig industri. Regjeringen har i hvert budsjett prioritert tiltak som skal sikre konkurransekraft og stimulere vekst i industrien og øvrig privat, konkurranseutsatt næringsliv. Dette arbeidet har vi fortsatt med i statsbudsjettet for 2019.

Teknologiutvikling og digitalisering er viktig for industriens konkurransekraft. Regjeringen har etablert Digital 21 for å se hvordan næringslivets evne til å utvikle og ta i bruk ny teknologi og kunnskap i takt med tiltagende digitalisering kan styrkes. Vi har etablert et eget topplederforum for digitalisering i industrien. Representanter for prosessindustrien er med i dette forumet, og de er godt i gang med arbeidet.

Tilgang på fornybar kraft, som Norge er en stor produsent av, er en konkurransefordel for den kraftintensive industrien i Norge. Regjeringen vil legge til rette for at norsk industri på langsiktig basis kan dra nytte av våre fornybarressurser som fortrinn også i fremtiden. Reg-

jeringen vil bidra til velfungerende energimarkeder som

gir grunnlag for verdiskaping i industrien og øvrig norsk næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 983

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 20. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

I Lierne kommune stoppes videre næringsutvikling av at strømforsyningen er for dårlig den nye industrien på Jule industriområde i Sørli.

Vil regjeringen ta initiativ til en ordning som kan bidra til at strømforsyning kan oppgraderes i distriktskommuner hvor nyetableringer/utvidelser i praksis umuliggjøres av at kommuner/bedrifter ikke greier å betale det anleggsbidraget som kreves av nettselskapet?

BEGRUNNELSE:

For noen år tilbake fikk Lierne kommune 30 millioner kroner i omstillingsmidler for å utvikle nye næringsvirksomhet. De lokale kreftene har gjort en svært god jobb og etablering av nye næringsvirksomhet har gått over all forventning.

Så bra har arbeidet gått at det i dag er etablert så mye ny industri i Sørli at det ikke er strøm nok til nye etableringer/utvidelser. Jule industriområde i Sørli har nemlig ikke god nok strømforsyning til å sikre videre vekst.

Strømforsyningssituasjonen i det aktuelle industriområdet kan karakteriseres som kritisk med tanke på det er kun en 22kV-linje gjennom Sørli – en langstrakt bygd hvor annet næringsliv, skole og bolighus til rundt 630 innbyggere også skal ha strøm. Nøkkelordene er effektbegrensninger og lav kapasitet til samtidig bruk av strøm-krevende utstyr.

NTE krever et anleggsbidrag fra kommunen og næringslivet for å bygge ny linje som er umulig å bære for en liten kommune og distriktsbedrifter med knappe marginer.

I en distriktskommune som Lierne er situasjonen kritisk fordi en positiv utvikling stoppes i verdiskaping, skatteinntekter, arbeidsplasser og folketall.

Staten har på andre områder ordninger for å utjevne distriktsulempet og systemsvakheter som bidrar til ulempet for distriktskommunene. Ved å gi statlig bidrag til å få bygd bedre strømnnett til Sørli ville man på en håndfast måte bidra til vekst i en av Nord-Trøndelags distrikt-

skommuner. Det er et paradoks dersom statens midler til omstilling brukes på en slik måte at det gir mye ny næringsvirksomhet, samtidig som det er andre deler av samfunnets infrastruktur som kan sette en stopper for det hele.

Svar:

Regjeringens distriktpolitikk skal gjøre det mulig å bo, arbeide og drive et aktivt næringsliv i både byer, tettsteder og distrikter. For å stimulere til at det blir etablert nye arbeidsplasser i Lierne kommune som følge av nedleggelsen av Lierne bakeri er det bevilget 30 mill. kroner over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett i ekstraordinære statlige omstillingsmidler.

Jeg er videre kjent med at Lierne kommune er i dialog med NTE Nett vedrørende mulige løsninger for strømforsyningen til Sørli og industriområdet på Jule, men har ikke nærmere informasjon om de konkrete forholdene i saken.

Det gjøres nå store investeringer i strømnettet på samtlige nettnivå flere steder i landet. Ifølge Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) forventes det nettinvesteringer for totalt 135 mrd. kroner i tiårsperioden 2018-2027. Et godt utbygget strømnnett er en forutsetning for en god og pålitelig kraftforsyning, og investeringene som nå gjennomføres legger til rette for næringsutvikling og ny fornybar kraftproduksjon flere steder i landet. Investeringene innebærer samtidig betydelige kostnader, og virkningene på nettleien får stor oppmerksomhet. Jeg er opptatt av at nettleien ikke blir høyere enn nødvendig for strømkundene.

Dersom det er nødvendig med investeringer i strømnettet for å gi en kunde nettilknytning eller økt kapasitet, skal nettselskapet kreve anleggsbidrag for å dekke hele eller deler av kostnadsgrunnlaget. Anleggsbidraget gir kunden økonomiske insentiver til å vurdere nettilknytningen opp mot andre løsninger, som lokalisering på steder med bedre plass i strømnettet, tiltak for å redusere effektbehovet eller alternative løsninger for en-

ergiforsyning. Det kan være stor variasjon i tilgjengelig nettkapasitet innenfor et nettselskaps konsesjonsområde og innad i kommuner, og størrelsen på anleggsbidraget vil variere med dette.

Investeringer i strømmettet som ikke dekkes av anleggsbidrag, må betales av nettselskapets øvrige kunder, det vil si produsenter, husholdninger og næringsliv, gjennom en høyere nettleie. Anleggsbidraget innebærer at de som utløser nettinvesteringer også er med på å betale for

kostnader som de påfører systemet, og at kostnadene fordeles mellom strømmettets kunder på en fornuftig måte.

Et veldrevet og effektivt strømmett gir norske kraftkunder bedre forsyningssikkerhet og mer forutsigbare strømpriser. Bestemmelsene om anleggsbidrag ved utbygging av kraftnettet skal bidra til en samfunnsmessig rasjonell forvaltning av energiresursene. Eventuelle uenigheter om beregning av størrelsen på anleggsbidrag kan bringes inn for NVE, med Olje- og energidepartementet som klageinstans.

SPØRSMÅL NR. 984

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 18. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan helseministeren garantere at Helsedirektoratet vurderer Naltrekson på lik linje med andre aktuelle legemidler for LAR-behandling?

Det ligger i sakens natur at jeg som helseminister ikke skal påvirke Helsedirektoratet i deres faglige vurderinger av hvilke legemidler som kan inkluderes i LAR.

BEGRUNNELSE:

Takk til helseministeren for svar på mitt spørsmål om å vurdere naltrekson i LAR-behandlingen. Jeg er spesielt fornøyd med det sterke fokuset på større valgfrihet for den enkelte pasient. I ditt svar viser du til at Helsedirektoratet er i gang med å revidere retningslinje for LAR og at det i dette arbeidet også inngår vurdering av nye legemidler.

Svar:

Slik jeg vurderer situasjonen er det bred politisk støtte til ønsket om å inkludere flere legemidler i LAR-behandlingen. Dette fremgår også av regjeringens politiske plattform. Det er Helsedirektoratet som har det faglige ansvaret for å vurdere det medisinskfaglige grunnlaget for å inkludere nye relevante legemidler i LAR.

En grunnleggende forutsetning for dette er at Helsedirektoratet finner at det foreligger tilstrekkelig kunnskap og forskning, norsk så vel som internasjonal, som tilsier at det er forsvarlig å inkludere nye legemidler i LAR-behandlingen. En vurdering av hvorvidt Naltrekson vil kunne være aktuelt å inkludere i LAR, vil måtte være underlagt de samme vurderingene som gjelder for andre mulige nye legemidler i LAR.

SPØRSMÅL NR. 985**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 20. februar 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvordan følges rapportene om BDO og Telemarksforskning opp, og ser kunnskapsministeren for seg at han vil fremme forslag til nødvendig regelverksendringer for Stortinget, eller på annet vis gjennomføre tiltak som tar tak i de utfordringene som regjeringene selv har pekt på siden 2017?

BEGRUNNELSE:

Etter stort press fra SV og mange avslørende medieoppslag tok regjeringen tilslutt initiativ til en helhetlig gjennomgang av regelverket og lønnsomheten i barnehagesektoren. Kunnskapsministeren begrunnet dette med at regelverket for de private barnehagene er utdatert, og at regelverket må tilpasses strukturen i barnehagesektoren, ivareta mangfoldet og foreldrenes valgfrihet. Det er også behov for bedre tilsyn. Regjeringen har videre sagt at de ønsker en barnehagesektor som har langsiktige seriøse eiere, som har legitimitet og tillit i befolkningen. Siden 2017 har regjeringen mottatt to rapporter, som på oppdrag fra kunnskapsdepartementet, har gitt regjeringen et godt kunnskapsgrunnlag for å kunne handle. Blant annet viser rapporten, "Markedssvikt, lønnsomhet og gevinstrealisering i barnehagesektoren" fra konsulentfirmaet BDO, en strek vekst i den private barnehagesektoren de siste ti årene. Noen få aktører har økt markedsandelen betydelig. Barnehagenes avkastning er betydelig høyere enn gjennomsnittet for selskaper registrert på Oslo børs. Disse seks aktørenes samlede andel av resultatet før skatt for bransjen er nær 60 %. I tillegg er det høy lønnsomhet ved salg av barnehager grunnet høy prisvekst i eiendomsmarkedet. I enkelte tilfeller kommer slett ikke transaksjonene barna til gode! Eksempler er barnehagens kjøp av fritidseiligheter eller feriehus i utlandet til bruk for ansatte, gaver til andre formål og uttak av svært høy lønn, viser BDO-rapporten. Regjeringen mottok disse rapportene for snart ett år siden, og enda har ikke regjeringen fremmet forslag om hvordan regelverket for barnehagene kan styrkes. Stadige medieoppslag om barnehageeiere som tjener store penger på private barnehager, og der offentlige tilskudd og foreldrefinansiering finansierer utenlandsturer, dyre biler, og til å øke sin private formue. I en sektor som er fullfinansiert av det offentlige og av foreldrene, og der barnehageloven sier at disse midlene skal komme barna i barnehagen til gode, så er dette alvorlig og må tas tak i raskt.

Svar:

Gjeldende regelverk for private barnehager ble i stor grad etablert som en del av barnehageforliket som bl.a. SV var en pådriver for. Det ble lagt opp til at det skulle være enkelt å etablere gode barnehager, og gode økonomiske ordninger skulle stimulere til etablering av private barnehager. Siden den gang har private barnehager bidratt til stor økning i kapasitet, slik at vi nå har tilnærmet full barnehagedekning. Private barnehager har også bidratt med et mangfold av barnehager med ulik profil som gir variasjon og valgfrihet for foreldre.

De senere årene har vi sett en konsolidering i den private delen av barnehagesektoren, og representanten Fagerås viser til to rapporter som er en del av kunnskapsgrunnlaget i regjeringens arbeide med vurdering av en mer fremtidsrettet regulering av private barnehager.

Om lag 140 000 barn går i private barnehager, og disse utgjør en sentral del av velferdstilbudet og hverdagen til familier i hele landet. Når vi nå vurderer regelverket for private barnehager, er det viktig å foreta en grundig vurdering av helheten i regelverket, og hva som gir disse barna et godt barnehagetilbud i årene fremover. Regjeringen ønsker et mangfoldig barnehagetilbud med god kvalitet, og at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode.

Departementet tar sikte på at gjennomgangen av regelverket og utredningen av eventuelle endringer vil være ferdig i løpet av våren 2019. Vi vil da sende forslag til lovendringer på offentlig høring. Regjeringen tar videre sikte på å komme tilbake til Stortinget i løpet av 2019.

Jeg kan forsikre representanten om at arbeidet har høy prioritet, og at vi ikke bruker lenger tid enn det som er nødvendig for å sikre en forsvarlig saksbehandling og et forslag til regelverksendringer som vil sikre et godt og mangfoldig barnehagetilbud.

SPØRSMÅL NR. 986**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 22. februar 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Når kan Norske Skog Saugbrugs vente å få svar på sin anmodning om CO₂-kompensasjon, og vil statsråden i svaret legge vekt på sine tidligere lovnader om at bedriften skal gis slik kompensasjon og det faktum at slik kompensasjon er kritisk viktig for virksomheten?

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om at Norske Skog Saugbrugs kvalifiserer til CO₂-kompensasjon etter forskriften, som blant annet omfatter trefordelingsprodusenter. Etter konkursen i Norske Skogindustrier ASA i desember i fjor endret vurderingsgrunnlaget for CO₂-kompensasjonen seg, og ga et juridisk handlingsrom til å fjerne avkortningen for perioden 2018-2020.

Avkortningsvedtaket er en formidabel konkurranseulempe for en virksomhet i et svært konkurranseutsatt marked, på mellom 40-80 millioner kroner årlig med dagens CO₂-kvotepriiser.

En ny anmodning ble Miljødirektoratet i november i fjor til Miljødirektoratet, ifølge Halden Arbeiderblad 22. november uttalte statsråden at anmodningen "nå skal til politisk vurdering".

Svar:

Dagens CO₂-kompensasjonsordning ble etablert i 2013 og gjelder frem til 2020. Formålet med ordningen er å motvirke karbonlekkasje som følge av at elektrisitetsprisene økte da EUs klimavotesystem ble etablert i 2005. Med karbonlekkasje menes at aktivitet og investeringer flyttes til land utenfor Europa med lavere strømpriser

Ordningen er frivillig og elleve EU-land har innført en CO₂-kompensasjonsordning. I Norden er det bare Finland og Norge som har innført slike ordninger.

Produksjon med elektrisitetsforbruk i støtteåret som helt eller delvis kan dekkes av langsiktige kraftkontrakter inngått før 2005 tas ikke med i beregningen av kompensasjon. Bakgrunnen for regelen er at disse kontraktene ikke er ansett å ha CO₂-element i kraftprisen, fordi de ble inngått før kvotesystemet ble innført i 2005.

Norske Skog Saugbrugs kvalifiserer for CO₂-kompensasjon. Kompensasjonen blir imidlertid avkortet (redusert) etter forskrift om CO₂-kompensasjon § 12, ettersom Norske Skog Saugbrugs på skjæringstidspunktet i 2012 hadde tilgang på kraft etter en langsiktig kraftkontrakt som var inngått før kvotesystemet ble etablert.. Norske

Skog Saugbrugs klaget på avkortningen i 2013, men fikk ikke medhold.

I brev av 12. november 2018 ba Norske Skog Saugbrugs om at Miljødirektoratet omgjør vedtaket for så vidt gjelder avkortning for årene 2018-2020. Omgjøringsbegjæringen er bl.a. begrunnet med at Norske Skog Saugbrugs gikk konkurs 19. desember 2017, og at den langsiktige kraftkontrakten og videresalgssammenslutningen til Norske Skog Saugbrugs – hvis disse fortsatt hadde stått ved lag frem til konkursen – ville ha opphørt som følge av konkursen.

Miljødirektoratet har vurdert omgjøringsbegjæringen og har i brev av 15. februar 2019 besluttet at det ikke er grunnlag for omgjøring. Miljødirektoratet viser til at Norske Skog Saugbrugs pr. 14. mai 2012 hadde en langsiktig kraftkontrakt inngått før 2005, som dekket krafttilgang for hele støtteperioden, og at det da skal skje avkortning i henhold til forskriften § 12. Miljødirektoratet mener videre at den etterfølgende konkursen ikke gir grunn til å gjøre unntak etter § 19. Miljødirektoratet fremhever bl.a. behovet for en objektiv skjermingsdato, at forskriften ikke gir rom for løpende skjønnsmessige vurderinger av senere endringer i eierskaps situasjonen, og at § 19 er ment som en snever unntaksbestemmelse.

EU arbeider med nye retningslinjer for CO₂-kompensasjon som skal gjelde for perioden 2021-2030. Jeg vil ta med meg situasjonen til Saugbrugs inn i vurderingen av den norske CO₂-kompensasjonsordningen for perioden etter 2020.

SPØRSMÅL NR. 987**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 21. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

I media er det uenighet mellom regjeringspartiene KrF og FrP om bistandsmidler skal brukes som pressmiddel for å oppnå returavtaler.

Har Solbergregjeringen på noe tidspunkt fra 2013 til nå, i dialog med andre land, tatt opp spørsmålet om innholdet i bistand, eller muligheten for en økning eller reduksjon i bistandsmidler, for å oppnå en returavtale?

BEGRUNNELSE:

Regjeringsplattformen sier "Bruke Norges posisjon, blant annet som bistandsyter, til å sikre flere returavtaler". Dette har medført motstridende uttalelser fra regjeringen og regjeringspartiene. Utviklingsminister Dag Inge Ulstein (KrF) sier det er «helt uaktuelt» å bruke bistand som pressmiddel for å få frem returavtaler. Fremskrittspartiet krever at utviklingsministeren gjennomfører det. Sylvi Listhaug sier "Nå skal vi bruke bistandspengene som et pressmiddel for å få på plass returavtaler for avviste asylsøkere". (TV2 3.2.2019)

Dette framstår som en uenighet som tilslører hva som er, og har vært, faktisk praksis omkring kobling mellom bistand og returavtaler de senere årene. Det kan framstå som Krf mener at det ikke er norsk praksis å koble forhandlinger om returavtaler med bistand, mens Frp forsøker å få det til å framstå som det nå er innført en ny praksis hvor man nå skal koble forhandlinger om returavtaler med bistand.

Stoltenberg-regjeringen ville «intensivere arbeidet med å få på plass gode returavtaler [...] og bruke bistands- og utviklingspolitikk til å understøtte arbeidet med å få til retur [...]». (Soria Moria erklæringen 2009). I 2013 skrev Krf under på Samarbeidsavtalen med H, Frp og V som gav grunnlaget for Solbergregjeringen 2013-2017, hvor det står at de skal «arbeide for flere returavtaler, og bruke Norges posisjon til å sikre flere avtaler». Som Justisminister arbeidet Sylvi Listhaug med å følge opp dette, blant annet med å få til en returavtale med Eritrea. Vårt Land omtaler dette på følgende måte i forbindelse med Sylvi Listhaugs besøk i Eritrea hvor en returavtale ble diskutert: "Land som seier ja til å ta i mot egne borgere som ikkje får asyl i Norge, skal premierast med bistandskroner." og "Norsk bistand til Eritrea er nesten syttendobla på tre år." "Samstundes som Norge har prøvd å få på plass ein returavtale med Eritrea, har bistanden til landet på nytt gått opp - frå 0,9 millionar kroner i 2014 til 16,7 millionar 2016." (Vårt Land 16. januar 2018).

Svar:

Som representanten er kjent med, har det i flere regjeringsplattformer eksistert formuleringer som tar til orde for kobling mellom nasjonale interesser knyttet til migrasjon og retur, og utenriks- og utviklingspolitikken. I Granavolden-plattformen står: «Regjeringen vil bruke Norges posisjon, blant annet som bistandsyter til å sikre flere returavtaler og øke aksept for prinsippet om at alle land har plikt til å ta imot egne borgere.» Per i dag har man ikke satt disse forholdene eksplisitt opp mot hverandre, men Regjeringen vil arbeide videre med hvordan Granavolden-plattformen skal forstås og følges opp på dette området med tanke på å oppnå flere returer og returavtaler.

Gjennom Stortingets asylforlik i november 2015 ble regjeringen bedt om å sikre gode returordninger for asylsøkere uten krav på beskyttelse, og det ble stadfestet at land som mottar norsk bistand forventes å respektere forpliktelsen til å ta imot egne borgere. Videre har Stortinget sluttet seg til Meld. St. 24 (2016-2017) Felles ansvar for felles fremtid.

Bærekraftmålene og norsk utviklingspolitikk og Meld. St 36 (2016-2017) Veivalg i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk, som også berører denne problematikken.

Det er i dialogen med aktuelle opprinnelsesland, både dem vi har returavtale med og dem vi ønsker avtale med, blitt vist til norske prioriteringer om retur av personer uten lovlig opphold i Norge og forventning om etterlevelse av folkeretten og plikten til å ta tilbake egne borgere. Norsk bistand vil bli omtalt i dialogen der slik bistand gis. Videre ble det under den store asylsøkertilstrømningen i 2015 på generelt grunnlag påpekt overfor en rekke land at utgifter til håndtering av asylsøkere føres som bistand. Stor tilstrømning over tid vil redusere tilgjengelige midler og således føre til en reduksjon i utviklings- og humanitær bistand.

Når det gjelder representantens henvisning til en artikkel i Vårt Land, bemerkes at Sylvi Listhaug ikke besøkte Eritrea under sin reise i januar 2018 og heller ikke hadde samtaler med Eritrea om en returavtale. Etter nedlegging av den norske ambassaden i Asmara i 2013 er det ikke gitt bilateral bistand til Eritrea. Det er gitt begrensede bistandsmidler, i hovedsak til multilaterale organisasjoner til nødhjelp, inkludert midler til Flyktningshjelpen og UNDP. Det har så langt ikke vært gjennomført forhandlinger med Eritrea om en returavtale.

SPØRSMÅL NR. 988**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 21. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å besvare henvendelsene og imøtekomme forespørselen om et møte med partene for å klarlegge videre fremdrift?

BEGRUNNELSE:

Viser til tidligere spørsmål stilt av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen om fremdrift for byvekstavtalen for Nedre Glomma.

Viser også til brev fra Bypakke Nedre Glomma 31. oktober 2018, samt brev fra Østfold fylkeskommune 18. desember 2018 og sist brev fra fylkesordfører og ordførerne

i Sarpsborg og Fredrikstad 31. januar i år med anmodning om møte.

Gjennom brevene fremgår det at nødvendige lokale vedtak er fattet, og at man er klare til forhandlinger.

En er kjent med at Samferdselsdepartementet ikke har svart opp disse henvendelsene.

Svar:

Det pågår fortsatt krevjande forhandlingar om byvekstavtalar med dei fire største byområda. Eg vil kome tilbake til Nedre Glomma og dei øvrige mellomstore byane så snart opplegget og tidsplanen for forhandlingar med dei fem mindre byområda er nærare avklart.

SPØRSMÅL NR. 989**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 25. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre openheit om alle innspel som kjem til rusreformutvalet?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har sett ned Rusreformutvalet som skal forberede gjennomføringa av regjeringas rusreform. Det skal utreie og føreslå ei modell for å oppnå føremålet med rusreformen. I mandatet står det at utvalet skal legge opp til ein open arbeidsform. På nettsida til Rusreformutvalet er det mogleg å sende innspel. Men det er ikkje mogleg å lese innspela som er komen inn. Media har bedt om innsyn i enkelte innspel, og slik er offentlegheita blitt kjent med innspel frå blant anna Statens helsetilsyn. Det er spørjarens syn at innspel må gjerast offentlege fordi dei er viktige i det offentlege ordskifte, og det synes ikkje som det er nokon grunn for å halde slike innspel unntatt offentlegheita.

Svar:

Ja, rusreformutvalget vil publisere alle innspill som ikke inneholder taushetsbelagt informasjon.

SPØRSMÅL NR. 990**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 21. februar 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Kan statsråden informere Stortinget om konsekvensane som Helse Sør Øst sine planar for OUS og nedlegging av Ullevål sjukehus vil ha for det medisinske fakultet ved UiO, kva dette vil koste universitetet og om statsråden står bak ei slik prioritering framfor andre prosjekt i utdanningssektoren?

GRUNNGJEVING:

Viser til Helse Sør Øst sitt styrevedtak 31.1.19 i sak nr. 006-2019, Oslo Universitetssykehus HF - Konseptrapport vidareutvikling av Aker og Gaustad.

Svar:

Spørsmålet besvares av forsknings- og høgare utdanningsminister Iselin Nybø som rette statsråd.

Det er eit nært samarbeid og gjensidige nytteverknader mellom dei medisinske fakulteta ved universiteta og universitetssjukehus gjennom forskning, undervisning, praksis og pasienthandsaming. Universitetssjukehusa får mellom anna tilgang til forskingsmidlar og vitskapleg utstyr, medan universiteta mellom anna dreg nytte av klinisk undervisning og relevant forskning.

Fleire byggeprosjekt med integrerte sjukehus- og universitetsareal er under planlegging, der utbygginga av Oslo universitetssjukehus er den største. Stortinget vedtok i handsaminga av statsbudsjettet for 2018 ein hovudmodell for finansiering av nye universitetsareal i sjukehus. Den legg til grunn at utbygging av sjukehus med universitetsareal bør gjennomførast som felles prosjekt mellom helseføretaket og universitetet. Når helseføretaket er den største brukaren, skal planlegging av bygget skje i tråd med det etablerte planleggings- og kvalitetssikringsregimet for helseføretaka. Modellen inneber at helseføretaka eig bygga når dei er ferdige, og universiteta leiger areala dei treng. Det skal tidleg i prosessen bli etablert langsiktige leigeavtalar som regulerer ansvar og plikter for begge parter, og det skal fastsettast ei kostnadsdekkande husleige som dekker forvaltnings-, drifts-, vedlikehalds- og kapitalkostnader. I samband med dei ordinære budsjettprosessane kan Helse- og omsorgsdepartementet innanfor denne hovudmodellen fremme forslag om 100 pst. investeringslån til helseføretak for å bygge universitetsareal, og Kunnskapsdepartementet kan fremme forslag om inntil 75 pst. kompensasjon for auka husleige for universiteta. I statsbudsjettet for 2019 vart det til dømes fatta vedtak

om at UiT - Norges arktiske universitet og Universitetet i Bergen vert kompensert med hhv. 50 % og 40 % for leige av universitetsareal i Hammerfest sykehus og Stavanger Universitetssjukehus.

Helse Sør-Øst har arbeidd med planane for Oslo universitetssjukehus sidan 2013, og har no vedteke konseptet for å utvikle Aker og Gaustad vidare. Planane inneber at Helse Sør-Øst legg ned aktiviteten ved Ullevål og flytter den til Aker og Gaustad, og dermed at den aktiviteten Universitetet i Oslo har på Ullevål må flyttast til nye lokale i Oslo Universitetssjukehus. Universitetet i Oslo har i denne prosessen kartlagt arealbehovet i framtidige nye lokale, basert på dagens verksemd, og førebelse anslag tilseier universitetsfunksjonar på 8 000 kvm. på Gaustad og 12 000 kvm. på Aker.

I konseptrapporten for vidare utvikling av Gaustad og Aker er det på bakgrunn av desse førebelse arealbehova berekna husleigekostnader for universitetet på til saman om lag 200 millionar kroner årleg. Universitetet i Oslo betaler ikkje i dag husleige for lokale dei bruker til klinisk undervisning og forskning ved Institutt for klinisk medisin lokalisert i Oslo universitetssjukehus. Eit forslag om 75 pst. husleigekompensasjon, vil i tilfelle gi ei årleg auka husleige på om lag 50 millionar kroner for Universitetet i Oslo.

Eg er kjent med at Universitetet i Oslo praktiserer eit prinsipp om at kvart fakultet beheld inntekter som dei får frå eksterne oppdrag. I tråd med dette prinsippet skal kvart fakultet eller kvar eining dekke ekstra kostnader som blir genererte av deira verksemd. Det medisinske fakultet har om lag 2 160 studentar og 1 200 tilsette. 785 årsverk er finansierte over basistildelinga og 415 årsverk er eksternt finansierte. Inntekter frå eksterne kjelder som Noregs forskingsråd, EU og anna bidragsforskning utgjer om lag 40 pst. av dei totale inntektene til fakultetet. Auka utgifter til husleige frå 50 - 200 mill. kroner årleg utgjer ein reduksjon av budsjetttrammene til fakultet på mellom 6,5 pst. og 26 pst.

Regjeringa sine prioriteringar for forskning og høgare utdanning ligg fast slik dei er framsett i Meld. St. 4 (2018-2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028. Nedlegging av lokala ved Oslo universitetssjukehus på Ullevål er vedteke av Helse Sør-Øst som del av ei større omorganisering av føretaket si verksemd. Helse Sør-Øst vil søke om lån slik at prosjektet får finansiering frå 2020. Spørsmålet om husleigekompensasjon skal handsamast saman med forslaget til investeringslån. Husleigekompensasjon vil i tilfelle bli gitt frå det tidspunktet

husleiga startar. Dette følgjer av den nye hovudmodellen for finansiering av nye sjukehus.

SPØRSMÅL NR. 991

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 20. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Hva er Statnetts årlige inntekter fra utenlandsforbindelser i årene 2006-2018, og hvor stor andel av inntektene er tilbakeført til kundene gjennom transmisjonsnettet - i perioden som helhet og årlig?

Svar:

For at handel over utenlandsforbindelser skal være lønnsom må det være en prisforskjell mellom de to markedene det overføres kraft mellom. Kraften vil da transporteres fra landet med lavest pris til landet med høyest pris. Handlet volum ganger prisdifferansen utgjør det vi kaller flaskehalsinntekter. På alle de eksisterende forbindelsene deles flaskehalsinntektene likt mellom Statnett og deres partner i utlandet.

Statnetts andel av flaskehalsinntektene inngår i sin helhet i tariffgrunnlaget for transmisjonsnettet. Flaske-

halsinntektene bidrar derfor til at nettleien reduseres, mens kostnader som følger av investering, drift og vedlikehold av utenlandsforbindelsene bidrar til at nettleien øker.

Statnetts regnskapstall for hele 2018 er ikke tilgjengelig før årsrapporten publiseres. Nå er kun regnskapstall fra første halvår tilgjengelige.

Basert på regnskapstallene fra 2006 til og med juni 2018 anslår Statnett at de samlede flaskehalsinntektene fra utenlandsforbindelsene i denne perioden var om lag 7,2 mrd. kroner. Størrelsen på flaskehalsinntektene varierer fra år til år; fra 120 mill. kroner i 2006 til nesten 950 mill. kroner i 2015. Samtidig har utvekslingskapasiteten økt betydelig i perioden; fra om lag 4500 MW i 2006 til i overkant av 6000 MW i dag. I 2008 ble NorNed-kabelen satt i drift, og i 2014 ble den fjerde forbindelsen til Danmark i driftsatt. I perioden 2006 til og med juni 2018 var netto bidrag fra utenlandsforbindelsene til redusert nettleie om lag 2,8 mrd. kroner.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	1. halvår 2018	Sum
Flaske halsinntekter	120	196	813	352	369	674	778	544	734	947	612	800	264	7203
Netto bidrag til redusert nettleie	20	96	469	11	-2	335	487	187	293	450	111	315	21	2793
Andel av flaskehalsinntekter	17 %	49 %	58 %	3 %	-1 %	50 %	63 %	34 %	40 %	48 %	18 %	39 %	8 %	39 %

Tabell: Inntekter fra utenlandsforbindelser, mill. kroner. Kilde: Statnett

Flaskehalsinntektene fra forbindelsene til Sverige og Finland er i denne sammenheng forutsatt å gå uavkortet til reduksjon av nettleien. Det skyldes at disse er vekselstrømsforbindelser som inngår i det maskede nordiske nettet og at det derfor er vanskelig å skille ut kostnadene for disse forbindelsene.

SPØRSMÅL NR. 992**Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Runar Sjøstad****Besvart 20. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg****Spørsmål:**

For få år siden ble flere bygninger flyttet ut av nærliggende områder, vedtaket ble begrunnet med fare for steinsprang og snøskred.

Er den totale faresituasjonen vurdert siden NVE ikke nevner steinsprang og snø i sitt avslag, og hva med de psykososiale forhold for barn og voksne som på en måte blir tvunget til å leve under slike forhold; hva vil statsråden gjøre for å rette opp i dette?

BEGRUNNELSE:

Kåfjord kommune i Nord Troms er kanskje den mest rasutsatte kommunen i Norge. Under fjellet Gammanjuni som er et høyrisikoobjekt ligger flere store gårdsbruk i det potensielle utløpsområdet for et stort fjellskred. I tillegg lever de med høy snøskredfare og tidvis store steinsprang. Rasfare som hver for seg er ti ganger større en det som er akseptabel sikkerhets klasse for boliger. Det er ikke mulig å etablere sikringstiltak som gir tilfredsstillende sikkerhet for området konkluderer de geofaglige rapporter med. Det fremkommer også fra pågående beredskapsplan at ved et evakueringsvarsel må alle dyr på gårdene slaktes på grunn av at det ikke finnes muligheter for evakuering. Det er et faktum at de menneskene som bor i området lever under ekstreme påkjenninger. Beboerne i det direkte utløpsområdet for skred har sendt søknad til NVE om utflytting fra området med tanke på å etablere seg i ras sik-

kert område. NVE har avslått søknaden med begrunnelse i at det er overvåking av fjellet Gammanjuni. Avslaget er påklaget til OED.

I denne saken er de samme forholdene til stede i tillegg av at et stort fjell beveger seg ned mot gårdene.

Svar:

Jeg har stor forståelse for den belastningen det innebærer å bo i det potensielle utløpsområdet for et stort fjellskred og i områder som er utsatt for steinsprang og snøskred.

I Kåfjord overvåker Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fjellskredobjektene Jettan, Indre Nordnes og Gammanjuni. Formålet med overvåkingen er å kunne varsle ved økte bevegelser slik at sikkerhet for liv og helse ivaretas.

NVE har tidligere også bidratt til riving og flytting av sju boliger og en driftsbygning i Manndalen som var utsatt for snøskred og steinsprang. I disse tilfellene var verken overvåking og varsling eller sikringstiltak realistiske alternativ. I tillegg har NVE bidratt til sikring mot snøskred ved Samuelsberg og Olderdalen og sikring mot steinsprang ved Holmen i Kåfjorddalen.

NVE avsto 26.11.2018 søknad fra Kåfjord kommune om bistand til flytting av boliger og driftsbygninger på 6 eiendommer. Vedtaket er påklaget og saken er nå til behandling i NVE. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan kommentere en sak som fortsatt er til behandling i NVE, og som kan komme til mitt departement som klagesak.

SPØRSMÅL NR. 993**Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 22. februar 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

NRK og Filmforbundet er i konflikt om forvaltning av filmarbeidernes rettigheter til deres åndsverk. NRK har et særlig ansvar for gode arbeidsvilkår og å ta ansvar for kunstnerøkonomien, noe som er uttrykt fra Stortingsflertallet i forrige behandling av NRK-plakaten.

Hvorfor vil ikke Kulturdepartementet gjøre engang gjøre en vurdering av saken når en av partene i konflikten ber om det?

Svar:

Jeg mener at det ikke er riktig for departementet å gå inn i tvisten mellom Norsk filmforbund og NRK. Dette er en forhandlingssak mellom partene. Departementet vurderer ikke konkrete tvister etter åndsverkloven. Det er dom-

stolene som kan avgjøre slike. At NRK er en av partene i saken, endrer ikke på dette. Det overordnede ansvaret for driften av NRK ligger hos NRKs styre og kringkastingssjefen. Det er ikke aktuelt for departementet å instruere NRK i slike saker. Jeg håper imidlertid at partene kan finne en løsning, slik at konflikten ikke går ut over tv-seerne.

SPØRSMÅL NR. 994

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 22. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kystverket søker om tillatelse til å mudre og sprengre i Glomma for å utvide farleden inn til Borg havn.

Har Kystverket i arbeidet med Borg havn-prosjektet og søknaden om dette, utredet tiltaket opp mot kravene i EUs vanndirektiv og vurdert om tiltaket kan medføre brudd på EUs vanndirektiv, spesielt basert på utfallet at Weserdommen i Tyskland?

BEGRUNNELSE:

Kystverkets har søkt om en utvidelse av farleden inn til Borg havn. Det skal mudres og sprenges enorme mengder masse. De mest giftige muddermassene skal legges på land, kloss inntil naturreservatet Øra, som også er et Ramsar-område.

Både fylkesmannen, Ytre Hvaler nasjonalpark og andre høringsinstanser i både Norge og Sverige er svært kritiske til prosjektet, og frykter at viktige naturverdier kan forringes. Det gjelder både gytende torsk, kaldtvannskoraller og ålegrasenger.

Mengder med giftstoffer i elve- og havbunnen skal mudres opp og deponeres i land- og havdeponi. Bunnsedimentene inneholder mengder med kvikksølv, TBT og PCB blant andre giftstoffer. Det er usikkerhet om hvor de «farlige» massene faktisk ligger og at disse massene kan dumpes på feil plass eller at masses virvles opp og føres med strømmene. Landdeponiet har kun kapasitet til 8 % av muddermassene.

EUs vanndirektiv ble gjort gjeldende i Norge i 2008. Vanndirektivets hovedmål er å sikre god tilstand i overflatevann og grunnvann innen 2021. Vanndirektivets mål om å beskytte, forbedre og gjenopprette vannmiljøet har gitt vassdrag og elver et løft i hele Europa, og har gitt naturmangfoldet i vannrelaterte økosystemer, bedre juridisk beskyttelse.

Weserdommen (C-461/13) fra Tyskland konkluderte med at det ikke lenger er lov å forringe kvaliteten på overflatevann.

Svar:

Eg vil starte med å presisere at tiltaket det er søkt om gjeld mudring og sprenging i innseglinga til Borg hamn i Fredrikstad, og ikkje oppover i Glomma.

Farleistiltaket det er søkt om ligg inne i Nasjonal transportplan 2018-2029, og vil utdjupe og rette ut farleia inn til Borg hamn. Dette vil gjere navigasjonen enklare og tryggare i en farlei som i dag har mange kursendringar og utfordringar knyta til vær, vind og trafikkavvikling. Det planlagde tiltaket vil og redusere risikoen for grunnstøytningar og oljeutslepp med potensielt store negative konsekvensar for miljøet. Farleisutbetringar er ein del av regjeringa sitt arbeid med å overføre meir gods frå veg til sjø.

Det planlagde tiltaket går likefullt gjennom eit naturområde kor forureiningsregelverket stiller strenge krav til tiltak og utbetringar i farleia, noko Kystverket tek omsyn til i planlegginga.

Kystverket opplyser at søknaden for tiltaket er vurdert og utarbeida med tanke på regelverk som er relevant. Kva gjeld spørsmål opp mot EU sitt rammedirektiv om vasskvalitet og Weserdommen har Kystverket følgd CIS-rettleiaren, som er ein felles europeisk strategi for gjennomføring av direktivet.

Søknaden frå Kystverket er no til behandling i Miljødirektoratet. Når denne er ferdigbehandla vil eg komme tilbake til Stortinget om den vidare handteringa av farleisprosjektet inn til Borg hamn.

SPØRSMÅL NR. 995

Innlevert 14. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 26. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvem skal betale når en domfelt blir overført til psykisk helsevern utenom institusjon, og hvordan vil statsråden sørge for at pasientene i sykehuset Namsos sitt opptaksområde ikke mister sitt helsetilbud og sine spesialistfunksjoner, som følge av denne saken?

BEGRUNNELSE:

Namsos kommune og Nord-Trøndelag HF har over flere år kranglet om det økonomiske ansvaret for ei drapdømt kvinne som er pålagt tvungent psykisk helsevern. I over tre år har kommunen hatt døgkontinuerlig helsetilsyn med kvinnen. Det er gjort forsøk på å avklare det økonomiske ansvaret for gjennomføring av tvungent psykisk helsevern utenfor institusjon uten at dette har først fram.

I november 2018 falt en enstemmig dom hvor Namdal tingrett fastslo at vilkårene for å fortsatt dømme kvinnen til tvunget psykisk helsevern er oppfylt. Namsos kommune får ikke dekket sine ekstra utgifter til døgkontinuerlig oppfølging av pasienten i en tilrettelagt bolig. I følge Helse Nord-Trøndelag HF finnes det ikke noe rettslig grunnlag for kommunen om å kreve kostnader dekket med mindre slik kostnadsdekning er avtalt eller det finnes en refusjonsbestemmelse. Sist uke avsluttet Namsos kommune sitt tilbud til pasienten og hun ble innlagt på akuttposten på psykiatrisk avdeling ved Sykehuset Namsos. For sykehuset Namsos og Helse Nord-Trøndelag HF innebærer dette at sykehuset må ombygges for å kunne gi et forsvarlig bosted for i sykehuset. Det vil gi negative konsekvenser for sykehusets øvrige behandlingstilbud. Helseforetaket kan bli tvunget til å legge ned alderspsykiatrisk sengepost og dermed ramme spesialisthelsetilbudet til hele sitt opptaksområdet.

Svar:

Spørsmålet om betaling for personer som er dømt til overføring til psykisk helsevern henger sammen med spørsmålet om hvilke tjenester vedkommende har behov for. Helsedirektoratet har i brev av 9. jan. 2015 til Universitetssykehuset i Nord-Norge gitt følgende fortolkning:

"Kommunen skal sørge for nødvendige kommunale helse- og omsorgstjenester til alle som oppholder seg i kommunen, og skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet. Dette gjelder også for pasienter på tvang uten døgnopphold (enten de er dømt til slikt vern, eller det er etablert etter psykisk helsevernloven).

Det psykiske helsevernet har ansvar for behandling- og oppfølging av pasientens alvorlige psykiske sykdom. I saker hvor pasienten er dømt til tvungent vern, og i alle saker hvor pasienten vurderes å utgjøre en fare for andres liv eller helse, står samfunnsvernet sentralt i denne oppfølgingen.

Kommunen og spesialisthelsetjenesten har plikt til å samarbeide om pasienten under opphold/behandling i spesialisthelsetjenesten, ved overføring/utskrivelse og i den videre oppfølgingen. Samarbeid med henblikk på en forsvarlig utskrivelse til kommunen bør starte så snart pasienten innskrives i spesialisthelsetjenesten. Herunder bør eventuelt boligspørsmål og omsorgsnivå ved utskrivning defineres tidlig for å sørge for en god langtidsplanlegging. Overføring/utskrivelse besluttet av spesialisthelsetjenesten, men kravet til forsvarlighet forutsetter nødvendig konsultasjon, varsling og samarbeid med kommunen. Enighet mellom tjenestenivåene om hva som er forsvarlig utskrivningstidspunkt for den enkelte pasient, bør tilstrebes.

Sentrale områder for å sikre en forsvarlig utskrivning er generelt: foreta nødvendige vurderinger av eventuell selvmordsfare og/eller vurdering av farlighet, overføring av nødvendige pasientopplysninger til kommunen, informasjon til pårørende, avklare boforhold, avklare koordinatorfunksjon, ansvarsgruppe og individuell plan, avtale videre behandling og oppfølging ved aktuelle instanser, herunder sykehusets poliklinikk, DPS, fastlege, psykisk helsetjeneste og annen del av kommunal helse- og omsorgstjeneste, NAV, skole, arbeidsplass mv.

Den enkelte pasient/bruker har rettskrav på et forsvarlig tjenestetilbud fra kommunen. Dersom det eneste forsvarlige tilbudet for eksempel er et døgnopphold i kommunal døgninstitusjon, vil kommunen ha plikt til å yte denne tjenesten. Forsvarlighetskravet forutsetter at tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene, og at det arbeides systematisk for kvalitetsforbedring. Forsvarlighetskravet omfatter også nødvendig samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Dette er en gjensidig plikt for tjenestenivåene.

Spesialisthelsetjenesten bør i mange tilfeller arbeide aktivt inn i det forsterkede botiltaket. I veilederen «Sammen om mestring» er problemstillingene utdypet, se særlig punkt 4.3. Dersom kommunen anser at den ikke gir et forsvarlig tilbud, må den foreta nødvendige endringer, for eksempel forsterke bemanningen i tiltaket, gi økt opplæring, vurdere oppgavefordeling mellom kommune og spesialisthelsetjenesten, trekke veksler på spesialisthelsetjenestens veiledningsplikt mv. Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene. Ordningen, som omfatter alle diagnosegrupper, forvaltes av Helsedirektoratet.

Dersom det psykiske helsevernet og kommunen ikke blir enig om ansvarsfordelingen, kan saken forelegges fylkesmannen for råd eller tvisteløsningsnemda for vurdering."

Da kommunen har tatt ut stevning mot Helseforetaket for å få en rettslig avklaring på spørsmålet om økon-

omisk ansvar, finner jeg det ikke riktig å kommentere spørsmålet om betalingsansvar utover dette.

For pasienter dømt til tvungent psykisk helsevern som følges opp etter kapittel 5 i Psykisk Helsevernloven er det faglig ansvarlig som er ansvarlig for å vurdere om et tilbud er forsvarlig. Helse Midt-Norge RHF opplyser at faglig ansvarlig i denne saken har vurdert at det beste tilbudet er i eget hjem med oppfølging av kommunalt personell med veiledning fra spesialisthelsetjenesten. Dette tiltaket sikrer både pasientens integritet og ønsker, er et godt behandlingstilbud og ivaretar samfunnsvernet. Tilbudet har fungert slik i flere år, der pasient/pårørende har vært

godt fornøyd. Faglig ansvarlig, statsadvokat og sakkyndig i retts sak har sagt seg enig i at dette er et godt tilbud.

Helse Midt-Norge RHF opplyser videre at en tilbakeføring av pasienten til institusjon i spesialisthelsetjenesten vil føre til økte utgifter for Helse Nord-Trøndelag HF og budsjettet må omdisponeres, men pasienten vil få et forsvarlig tilbud samtidig som oppgavene Helse Nord-Trøndelag HF har fått gjennom styringsdokument ivaretas.

Jeg legger med dette til grunn at Helse Midt-Norge ivaretar sine forpliktelser i henhold til oppdragsdokument, regelverk og øvrige føringer.

SPØRSMÅL NR. 996

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 26. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvem skal betale når en domfelt blir overført til psykisk helsevern utenom institusjon og hvordan vil statsråden sørge for at utgiftene til vern for samfunnet refunderes slik at Namsos kommune ikke bærer utgifter som staten skal bære, som ansvarlig for både kriminalomsorgen og for domte til psykisk helsevern?

BEGRUNNELSE:

Namsos kommune og Nord-Trøndelag HF har over flere år kranglet om det økonomiske ansvaret for ei drapsdømt kvinne som er pålagt tvungent psykisk helsevern. I over tre år har kommunen hatt døgnkontinuerlig helsetilsyn med kvinnen. Det er gjort forsøk på å avklare det økonomiske ansvaret for gjennomføring av tvungent psykisk helsevern utenfor institusjon uten at dette har først fram.

I november 2018 falt en enstemmig dom hvor Namdal tingrett fastslo at vilkårene for å fortsatt dømme kvinnen til tvunget psykisk helsevern er oppfylt. Namsos kommune får ikke dekket sine ekstra utgifter til døgnkontinuerlig oppfølging av pasienten i en tilrettelagt bolig. I følge Helse Nord-Trøndelag HF finnes det ikke noe rettslig grunnlag for kommunen om å kreve kostnader dekket med mindre slik kostnadsdekning er avtalt eller det finnes en refusjonsbestemmelse. Sist uke avsluttet Namsos kommune sitt tilbud til pasienten og hun ble innlagt på akuttposten på psykiatrisk avdeling ved Sykehuset Namsos. Kommunen hevder de bare kan søke refusjon for utgifter for helsetjenestene og ikke samfunnsvernet som i dette

tilfellet stiller krav om døgnkontinuerlig oppfølging av kvinnen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 995 om samme sak. Da kommunen har tatt ut stevning mot helseforetaket for å få en rettslig avklaring, finner jeg det ikke riktig å gi ytterligere svar på spørsmålet på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 997**Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 21. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre i denne saken, og hvordan vil statsråden sørge for at Stortingets vedtak fra 2015 blir fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

Mandag ble det varslet at Veterinærinstituttets avdeling i Tromsø kan miste helt sentrale funksjoner. Veterinærinstituttet styre har bestemt seg for å avvikle alle obduksjoner av dyr i Tromsø samt øvrig laboratorievirksomhet.

I 2015 fattet en enstemmig næringskomité på Stortinget at «Stortinget ber regjeringen sørge for at Veterinærinstituttets kompetanse og virksomhet innen grønn sektor og havbruk i henholdsvis Tromsø og Harstad videreføres».

Dette er alvorlig for miljøet og kunnskapen man har bygget opp i Tromsø, dette er rett og slett uakseptabelt. Dette handler om kunnskap om dyrehold, dersom regjeringen mener alvor med satsning arktisk landbruk og dyrehold i Nord-Norge er det opp til regjeringen å sørge for at instituttet har det de trenger for å opprettholde sin eksistens i Tromsø.

Svar:

Stortingets anmodningsvedtak vedrørende Veterinærinstituttets enheter i Nord-Norge har blitt fulgt opp ved at egenandeler ved obduksjon ble redusert, og ved at Veter-

inærinstituttet videreførte sin aktivitet innen grønn sektor og havbruk i henholdsvis Tromsø og Harstad.

De regionale enhetene i Tromsø, Harstad, Trondheim, Bergen og Sandnes vil i følge Veterinærinstituttet få en styrket rolle innen rådgivning og systematisk diagnostisk arbeid. Videre vil de bidra i akutte beredskapssaker og innen forskning.

Ansatte ved enheten i Tromsø vil ifølge Veterinærinstituttet inngå i teamet med dyreartsansvarlige, og vil naturlig ha ansvaret for tamrein. De vil koordinere arbeidet ved større sjukdomsutbrudd. Veterinærinstituttet planlegger flytting til NIBIOs lokaler på Holt. Instituttet vurderer det slik at de ikke har midler til å finansiere ny obduksjonssal i Tromsø nå. En ser derfor på muligheten for å leie obduksjonslokaler til forskning og eventuelle sjukdomskasus ved Universitetet i Tromsø

Rådgivning og forskning i Tromsø støtter opp om regjeringens nordområdestrategi, og er trolig en av de mest effektive måtene for å bidra til god dyrehelse og beredskap i Arktis.

Veterinærinstituttet har også en lang tradisjon med å bistå lokale myndigheter på Svalbard ved beredskapssituasjoner. Samtidig er det et ønske om økt forskning og overvåkning innen vilthelse.

Jeg har hatt møte med styrelederen og ledelsen ved Veterinærinstituttet, og fått forsikringer om at Veterinærinstituttet fortsatt skal ha en desentralisert struktur. Innsparingstiltakene vil ikke svekke beredskapen eller oversikten over status for vår gode dyrehelse.

SPØRSMÅL NR. 998**Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 22. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

Hvor mange av de 481 kriminelle aktørene og 61 kriminelle nettverkene regjeringen henviser til i statsbudsjettet har kommet opp for domstolene og har endt med domfellelse?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S (2018 – 2019) fra Arbeids- og sosialdepartementet for 2019 står det følgende under kapitlet Innsats mot arbeidslivskriminalitet: "I 2017 kontrollerte etatene om lag 3 400 virksomheter. 481 kriminelle aktører er fjernet fra markedet eller fikk sin kapasitet redusert. 61 krim-

inelle nettverk ble identifisert." Det oppgis ingenting om hvor mange som er dømt i disse sakene.

Svar:

I en felles årsrapport for 2017 har etatene i det formaliserte a-krimssamarbeidet forsøkt å tallfeste resultater av det felles arbeidet. Tallene er basert på manuell telling, da det foreløpig ikke foreligger et felles sted å registrere de aktuelle opplysningene.

Hverken Justis- og beredskapsdepartementet, Politidirektoratet eller Riksadvokaten har statistikk som viser

hvor mange aktører som er domfelt på bakgrunn av kontroll gjennomført av a-krimssentrene. Svaret på spørsmålet om antall domfellelser forutsetter en manuell gjennomgang av konkrete saker og personer som a-krimssentrene har arbeidet med. En slik gjennomgang ville kreve betydelige ressurser og mer tid.

Rapporteringsystemet for arbeidet med arbeidslivskriminalitet er under utvikling og skal tilpasses arbeidet med utvikling av en felles tverretattlig mål- og resultatstyring for det aktuelle samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 999

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 26. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært når det gjelder antall og andel for henholdsvis arbeidsledige og sysselsatte i følge SSBs målinger, personer som mottar arbeidsavklaringspenger, unge uføre (18-29 år), uføre, sosialstønadsmottakere og sykemeldte i perioden 2013 - dags dato fordelt på de enkelte fylker og for landet som helhet?

BEGRUNNELSE:

Ifølge NAV var det per desember 2018 i alt 339 200 mottakere av uføretrygd. Det innebærer en økning på 13 400 uføretrygdede det siste året (4,1 %). På ett år har andelen økt med 0,4 prosentpoeng. Utbetalingen til og antallet som mottar sosialhjelp har økt kraftig.

Svar:

Sysselsatte og arbeidsledige

Utviklingen i arbeidsmarkedet er god. Bedriftene etter spør arbeidskraft og flere strømmer til arbeidsmarkedet. Dermed fortsetter sysselsettingen å øke klart, slik den nå har gjort siden slutten av 2016.

Etter en svak utvikling gjennom 2014 og 2015, begynte sysselsettingen å ta seg opp igjen i 2016. Veksten tok seg ytterligere opp gjennom 2017 og inn i 2018. I 4. kvartal 2018 var sysselsettingen hele 84 000 høyere enn to år tidligere. Også sysselsettingen i prosent av befolkningen har økt. I 4. kvartal i fjor utgjorde sysselsettingsandelen justert

for sesongvariasjoner 67,7 prosent, vel en prosentenhet over bunnivået i midten av 2017.

Det har blitt markert færre arbeidsledige siden toppen i 2016. Den registrerte ledigheten er nå på sitt laveste nivå på nesten ti år. Ledigheten har gått særlig mye ned i de fylkene som ble mest rammet av oljenedturen etter 2014.

Arbeidsavklaringspenger (AAP)

Etter innføringen av AAP i 2010 har antallet mottakere gått ned år for år. Nedgangen har imidlertid tiltatt i 2018. Ved utgangen av 2018 var det 124 000 mottakere av AAP. Dette er 50 000 færre enn på samme tid i 2010. En tredjedel av denne nedgangen skjedde i 2018. Den forsterkede nedgangen i 2018 gjelder alle aldersgrupper. Antallet mottakere under 30 år har falt med nær 11 prosent mellom desember 2017 og desember 2018.

Det er foreløpig ikke gjennomført undersøkelser eller beregninger som gir grunnlag for å vurdere i hvilken grad innstramming i vilkår for å få unntak fra regelen om varighet har sammenheng med den økte avgangen.

Blant de med avgang fra AAP er det en økning i antall og andel som går til uføretrygd. Dette er en utvikling som har gått gradvis over flere år.

Uføre

Antall mottakere av uføretrygd har økt i 2018 sammenlignet med året før, både for uføre som helhet og for unge uføre. 339 200 personer mottar uføretrygd per desember 2018, noe som er en økning på om lag 13 400 personer. Uføreandelen har økt med 0,4 prosentpoeng siste år, og 10 pst. av befolkningen 18-67 år mottar uføretrygd.

Om lag 18 000 av de uføre er unge (18-29), 2 200 flere enn på samme tidspunkt i 2017. Unge uføre tilsvarende nå 2,1 pst. av alle i alderen 18-29 år.

Veksten i antall uføre må ses i sammenheng med nedgangen i antall mottakere av AAP. Nær 80 prosent av de nye uføre kommer fra AAP. Antallet AAP-mottakere ble redusert med 16 700 personer siste år. Økt saksbehandlingsinnsats av ubehandlede saker var også en medvirkende årsak til høy tilgang av uføremottakere i fjerde kvartal 2018.

Veksten i antall unge uføre (18-29 år) de siste ti årene må ses i sammenheng med betydelig befolkningsvekst i aldersgruppen. Andelen unge uføre i befolkningen har likevel økt over tid. Den viktigste forklaringen på veksten de siste 25 årene er økende uføretrygding av 18-åringer, noe som ser ut til å skyldes flere barn og unge med alvorlige psykiske lidelser. De viktigste diagnosene i denne gruppen er psykisk utviklingshemming, medfødte misdannelser og kromosomavvik. Utviklingen innen medisin som har gitt økt overlevelse fra fødsel, har trolig også hatt betydning for antallet som innvilges uføretrygd i ung alder.

Ungdomssatsingen i Arbeids- og velferdsetaten er et viktig tiltak for å hindre at unge står utenfor arbeidslivet. Unge er en prioritert gruppe når det gjelder etatens oppfølging og tilbud om arbeidsmarkedstiltak. Mange NAV-kontor har egne ungdomsteam. Mitt inntrykk er at Arbeids- og velferdsetaten jobber godt med ungdomsgruppa. En høy andel av de som blir uføre i ung alder har alvorlige diagnoser som gjør det svært krevende å komme i ordinært arbeid. I Granavolden-plattformen har regjeringenspartiene signalisert at de vil tilby flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA), spesielt i ordinært arbeidsliv (VTO). VTA er et tilbud om tilrettelagt arbeid for uføretrygdede med behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Regjeringen har også tatt initiativ til en

bred inkluderingsdugnad for å flere over i arbeid og aktivitet.

Sosialhjelpstilfeller

I løpet av 2017 var det nær 139 000 tilfeller av økonomisk sosialhjelp. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp fortsatte å øke i 2017, og økningen var sterkere enn året før. Målt i faste kroner økte utgiftene med 3,8 prosent fra 2016 til 2017 og var på 6,6 mrd. kroner i 2017.

I gjennomsnitt fikk sosialhjelpsmottakerne stønad i 5,3 måneder i løpet av 2017, mot 5,1 måneder i 2016. Dette innebærer at det hver måned var i gjennomsnitt nær 60 000 personer som mottok sosialhjelp. Nesten 26 000 personer fikk hjelp i bare én måned, mens i overkant av 16 000 hadde utbetalinger i alle tolv månedene. Yngre mottakere har gjennomgående kortere stønadsperioder enn eldre.

SSB skiller mellom sosialhjelpstilfeller og sosialhjelpsmottakere. Tallet på sosialhjelpstilfeller vil være høyere enn tallet på mottakere fordi en og samme person kan ha tatt imot hjelp i flere kommuner. Tabellene i vedlegget viser fylkesvis utvikling i antall sosialhjelpstilfeller.

Sykefravær

Hovedbildet er at sykefraværet har vært relativt stabilt siden 2005. Det var en midlertidig økning i fraværet i 2009, etterfulgt av en nedgang i de påfølgende årene. Det er imidlertid store forskjeller i sykefraværsprosenten mellom fylker og sektorer. Utviklingen i sykefraværet over tid har også vært ulik i de ulike fylkene.

I 3. kvartal 2018 var sykefraværet høyest i Nordland med et fraværnivå på 7,1 prosent, fulgt av Østfold, Oppland og Troms med 6,8 prosent. Sykefraværet var lavest i Oslo og Rogaland, med et nivå på 5,4 prosent. Den sterkeste nedgangen mellom 3. kvartal 2017 og 3. kvartal 2018 var i Aust-Agder, hvor fraværet ble redusert med 18,1 prosent.

Vedlegg – tabeller

Sysselsatte

Antall sysselsatte personer. Tall for 4. kvartal, 2013 – 2018. Antall i tusen.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hele landet	2612	2629	2633	2628	2652	2708
Østfold	129	131	129	130	132	134
Akershus	300	309	310	315	318	326
Oslo	351	355	361	364	370	379
Hedmark	91	95	98	98	99	95
Oppland	94	92	88	91	88	96
Buskerud	139	142	142	137	138	140
Vestfold	120	121	123	120	123	126
Telemark	78	77	80	80	82	82
Aust-Agder	52	53	50	52	54	55
Vest-Agder	93	87	88	88	87	89

Rogaland	248	247	248	234	237	251
Hordaland	265	265	267	271	266	272
Sogn og Fjordane	55	56	57	52	57	57
Møre og Romsdal	136	133	130	128	132	130
Trøndelag						235
Sør-Trøndelag	165	158	156	161	165	
Nord-Trøndelag	60	68	69	71	67	
Nordland	122	119	117	115	116	120
Troms	81	82	87	85	85	84
Finnmark	34	37	36	36	38	37

Kilde: SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU)

Syssettingsrater. Tall for 4. kvartal, 2013-2018. Antall personer 15-74 år i prosent av befolkningen i samme alder.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hele landet	68,4	67,9	67,3	66,6	66,7	67,6
Østfold	60,7	62,0	61,7	58,7	57,4	59,0
Akershus	70,4	69,9	68,3	69,2	68,8	70,0
Oslo	71,5	72,1	72,4	71,4	71,4	71,7
Hedmark	62,4	64,2	64,6	64,8	65,1	63,3
Oppland	67,4	65,8	64,4	65,5	63,9	68,1
Buskerud	67,4	66,5	67,4	66,3	66,5	67,3
Vestfold	64,8	65,9	65,0	64,1	65,9	64,8
Telemark	64,1	62,5	61,3	61,4	64,2	65,3
Aust-Agder	62,2	61,8	58,4	61,2	60,8	60,8
Vest-Agder	71,0	65,3	65,6	65,0	62,3	63,6
Rogaland	72,6	71,7	70,9	66,4	68,2	71,7
Hordaland	70,1	69,1	68,5	68,6	67,8	69,6
Sogn og Fjordane	69,1	71,1	71,1	66,8	70,2	69,1
Møre og Romsdal	71,7	69,0	67,2	65,9	67,3	66,1
Trøndelag						67,8
Sør-Trøndelag	69,6	67,0	66,3	67,2	67,4	
Nord-Trøndelag	63,8	69,7	67,7	69,2	66,9	
Nordland	65,8	65,4	64,3	62,7	63,3	64,7
Troms	68,2	66,4	67,6	67,4	68,2	67,2
Finnmark	63,5	65,8	65,8	64,8	64,1	66,4

Kilde: SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU)

Arbeidsledige¹

Antall helt ledige arbeidssøkere. Januar hvert år 2013 – 2019.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
I alt	71540	80104	82577	93284	88238	71849	71148
Østfold	5063	5811	5412	5175	4925	4402	4651
Akershus	6981	7874	8360	8442	7714	6671	7002
Oslo	11956	13608	13250	13245	11796	10238	10560
Hedmark	2808	3148	2836	2561	2158	1943	2347
Oppland	2517	2564	2361	2327	1994	1791	2007
Buskerud	3583	4284	4389	4526	4055	3642	3861
Vestfold	3798	4214	4113	4120	4433	3758	4005
Telemark	3123	2983	3476	3481	3035	2326	2547
Aust-Agder	2006	2274	2135	2713	2260	1913	1605
Vest-Agder	2793	2864	3133	3946	3600	2713	2481
Rogaland	4373	5477	7065	12621	12779	8485	6669
Hordaland	5586	6558	7121	9640	10316	8163	7793
Sogn og Fjordane	1140	1332	1260	1416	1081	987	1020
Møre og Romsdal	2920	3257	3547	4720	5108	3943	3521
Trøndelag						5396	5357
Sør-Trøndelag	3998	4267	4723	5076	4476		
Nord-Trøndelag	1694	2003	2036	2001	1630		
Nordland	3724	3911	3729	3661	3373	2724	2791
Troms	1938	2067	2001	2046	1968	1503	1737
Finnmark	1432	1516	1456	1539	1520	1243	1183

Kilde: NAV

Helt ledige arbeidssøkere. Prosent av arbeidsstyrken. Januar hvert år 2013-2019.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
I alt	2,7	3	3,1	3,4	3,2	2,6	2,6
Østfold	3,6	4,1	3,8	3,6	3,4	3,1	3,3
Akershus	2,4	2,6	2,7	2,7	2,4	2	2,2
Oslo	3,5	3,9	3,7	3,6	3,1	2,7	2,8
Hedmark	2,9	3,3	2,9	2,6	2,2	2	2,4
Oppland	2,6	2,6	2,4	2,4	2	1,8	2,1
Buskerud	2,6	3	3,1	3,1	2,8	2,5	2,6
Vestfold	3,1	3,4	3,3	3,3	3,5	3	3,2
Telemark	3,6	3,4	4	4	3,5	2,7	3
Aust-Agder	3,6	4	3,7	4,7	4	3,4	2,8
Vest-Agder	3,1	3,1	3,4	4,2	3,9	2,9	2,7
Rogaland	1,8	2,2	2,8	4,9	5	3,4	2,7
Hordaland	2,1	2,5	2,6	3,5	3,7	3	2,8
Sogn og Fjordane	2	2,3	2,2	2,5	1,8	1,7	1,7
Møre og Romsdal	2,2	2,4	2,6	3,4	3,6	2,8	2,6

1 Det er brudd i statistikken over antall arbeidsledige fra og med november 2018 pga ny registreringsmetode. Tall for januar 2019 er derfor ikke sammenliknbare med tall for januar tidligere år.

Trøndelag						2,2	2,2
Sør-Trøndelag	2,5	2,7	2,9	3,1	2,6		
Nord-Trøndelag	2,6	3	3	2,9	2,3		
Nordland	3,1	3,2	3	3	2,7	2,2	2,2
Troms	2,3	2,5	2,3	2,4	2,2	1,7	2
Finnmark	3,7	3,9	3,7	3,9	3,8	3,1	3

Kilde: NAV

Personer som mottar arbeidsavklaringspenger

Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger. Mars 2013-2018. Januar 2019.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hele landet	167815	163146	152537	148428	146786	138480	124004
Østfold	11357	10950	10158	9891	9853	9013	7283
Akershus	17076	16553	15817	15012	14258	13151	11923
Oslo	21397	20379	18920	18486	18486	17500	15662
Hedmark	8538	8284	6069	5136	4941	4924	4511
Oppland	7000	6179	5405	5255	5040	4809	4489
Buskerud	10385	9955	9322	9099	8812	7825	7084
Vestfold	10023	9710	9052	8112	7075	6146	5262
Telemark	5225	5157	5116	5284	5251	5049	4253
Aust-Agder	4358	4310	4189	4100	4173	4286	3952
Vest-Agder	6159	6139	5501	5461	5759	5782	5463
Rogaland	9744	9126	8986	9686	10674	10666	9724
Hordaland	14115	14222	13418	13665	13588	12479	11425
Sogn og Fjordane	2804	2798	2577	2544	2586	2359	2112
Møre og Romsdal	8271	8312	7841	7816	7809	7339	6804
Trøndelag						11056	10145
Sør-Trøndelag	8930	8816	8366	7868	7868		
Nord-Trøndelag	4217	4279	4320	4152	3930		
Nordland	7800	7753	7645	7186	7244	7130	6049
Troms	5848	5777	5574	5546	5562	5469	4889
Finnmark	2807	2801	2792	2739	2629	2303	1867

Kilde: NAV

Mottakere av arbeidsavklaringspenger. Som andel av befolkningen 18-67 år. Mars 2013-2018. Januar 2019. Prosent.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hele landet	5,1	5	4,6	4,4	4,4	4,1	3,6
Østfold	6,4	6,1	5,6	5,4	5,4	4,9	3,9
Akershus	4,8	4,6	4,3	4	3,7	3,4	3
Oslo	4,9	4,6	4,2	4	4	3,7	3,3
Hedmark	7,1	6,8	5	4,2	4,1	4,1	3,7
Oppland	6	5,3	4,6	4,5	4,3	4,1	3,8
Buskerud	6,1	5,8	5,4	5,2	5	4,4	4
Vestfold	6,6	6,4	5,9	5,3	4,6	3,9	3,4
Telemark	4,8	4,8	4,7	4,9	4,9	4,7	4

Aust-Agder	6,1	6	5,8	5,7	5,7	5,9	5,4
Vest-Agder	5,5	5,5	4,8	4,7	5	4,9	4,6
Rogaland	3,4	3,1	3	3,2	3,5	3,5	3,2
Hordaland	4,4	4,4	4,1	4,1	4,1	3,7	3,4
Sogn og Fjordane	4,2	4,2	3,9	3,8	3,9	3,5	3,2
Møre og Romsdal	5,1	5,1	4,8	4,8	4,7	4,4	4,2
Trøndelag						3,8	3,4
Sør-Trøndelag	4,5	4,4	4,2	3,9	3,8		
Nord-Trøndelag	5,1	5,2	5,2	5	4,7		
Nordland	5,2	5,2	5,1	4,8	4,8	4,7	4
Troms	5,7	5,5	5,3	5,3	5,2	5,1	4,6
Finnmark	5,9	5,8	5,8	5,6	5,4	4,7	3,8

Kilde: NAV

Unge uføre (18-29 år)

Antall uføretrygdete 18-29 år. Desember 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hele landet	10446	11806	13047	14340	15808	18033
Østfold	873	1017	1127	1231	1331	1549
Akershus	877	963	1070	1232	1338	1553
Oslo	737	816	880	952	1038	1196
Hedmark	433	516	623	696	764	794
Oppland	387	486	510	562	613	702
Buskerud	567	628	686	735	822	976
Vestfold	580	644	768	876	1009	1193
Telemark	561	594	609	647	689	758
Aust-Agder	310	370	395	447	481	526
Vest-Agder	411	498	549	618	664	821
Rogaland	984	1073	1195	1300	1432	1709
Hordaland	937	1086	1217	1323	1453	1663
Sogn og Fjordane	190	221	237	245	273	283
Møre og Romsdal	446	519	592	657	697	765
Trøndelag						1811
Sør-Trøndelag	698	779	909	1001	1134	
Nord-Trøndelag	360	383	402	425	489	
Nordland	567	619	663	732	843	958
Troms	314	355	372	405	441	496
Finnmark	136	144	156	170	207	242

Kilde: NAV

Uføretrygdete 18-29 år som andel av befolkningen i samme aldersgruppe. Desember 2013-2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hele landet	1,3	1,4	1,6	1,7	1,9	2,1
Østfold	2,2	2,5	2,7	2,9	3,2	3,7
Akershus	1,1	1,2	1,3	1,5	1,6	1,8
Oslo	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9

Hedmark	1,6	1,9	2,3	2,5	2,7	2,8
Oppland	1,5	1,8	1,9	2	2,2	2,5
Buskerud	1,5	1,6	1,7	1,8	2,1	2,5
Vestfold	1,7	1,9	2,2	2,5	2,9	3,3
Telemark	2,2	2,3	2,4	2,5	2,7	3
Aust-Agder	1,8	2,2	2,3	2,6	2,8	3,1
Vest-Agder	1,4	1,7	1,8	2,1	2,1	2,6
Rogaland	1,3	1,4	1,5	1,7	1,9	2,3
Hordaland	1,1	1,2	1,4	1,5	1,7	1,9
Sogn og Fjordane	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7
Møre og Romsdal	1,1	1,3	1,5	1,6	1,8	1,9
Trøndelag						2,3
Sør-Trøndelag	1,3	1,4	1,6	1,7	1,9	
Nord-Trøndelag	1,8	1,9	2	2	2,3	
Nordland	1,5	1,7	1,8	1,9	2,2	2,6
Troms	1,2	1,3	1,3	1,4	1,6	1,7
Finnmark	1,1	1,2	1,2	1,3	1,6	1,9

Kilde: NAV

Uføre (18-67 år)

Antall uføretrygdede 18-67 år. Desember 2013-2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
I alt	305 889	311 880	314 755	318 244	325 875	339 245
Østfold	24 048	24 833	25 013	25 279	25 916	27 371
Akershus	23 709	24 493	24 909	25 561	26 562	28 223
Oslo	23 798	24 387	24 336	24 294	24 910	26 633
Hedmark	14 914	15 812	16 170	16 227	16 305	16 545
Oppland	13 840	14 345	14 198	14 145	14 353	14 514
Buskerud	14 220	14 573	14 747	14 984	15 787	16 732
Vestfold	16 215	16 762	17 523	18 259	18 904	19 656
Telemark	14 290	13 983	13 804	13 678	13 843	14 308
Aust-Agder	9 064	9 319	9 602	9 844	10 070	10 263
Vest-Agder	12 888	13 461	13 643	13 920	14 220	14 938
Rogaland	21 548	22 097	22 583	23 019	24 007	25 839
Hordaland	25 023	25 641	25 788	26 242	27 203	28 050
Sogn og Fjordane	5 275	5 411	5 512	5 474	5 579	5 612
Møre og Romsdal	14 229	14 541	14 718	15 047	15 251	15 716
Trøndelag						31 110
Sør-Trøndelag	18 566	18 724	19 094	19 532	19 966	
Nord-Trøndelag	9 920	9 890	9 919	9 997	10 091	
Nordland	19 091	18 943	18 941	18 872	19 132	19 790
Troms	11 773	11 668	11 646	11 395	11 307	11 349
Finnmark	5 722	5 527	5 371	5 213	5 206	5 404
Bosatt i utlandet	7 424	7 240	7 066	7 134	7 151	7 098

Kilde: NAV

Uføretrygdede 18-67 år som andel av befolkningen i samme aldersgruppe. Desember 2013-2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
I alt	9,3	9,4	9,4	9,5	9,6	10
Østfold	13,4	13,8	13,8	13,8	14,1	14,7
Akershus	6,5	6,7	6,7	6,8	6,9	7,2
Oslo	5,4	5,4	5,3	5,3	5,4	5,6
Hedmark	12,3	13	13,4	13,4	13,4	13,6
Oppland	11,8	12,2	12,1	12	12,2	12,4
Buskerud	8,2	8,4	8,4	8,5	8,9	9,4
Vestfold	10,7	11	11,4	11,8	12,1	12,5
Telemark	13,2	13	12,8	12,6	12,8	13,3
Aust-Agder	12,7	12,9	13,3	13,5	13,8	14
Vest-Agder	11,5	11,8	11,9	12,1	12,1	12,6
Rogaland	7,3	7,4	7,5	7,6	8	8,6
Hordaland	7,8	7,9	7,8	7,9	8,2	8,4
Sogn og Fjordane	7,9	8,1	8,3	8,2	8,3	8,4
Møre og Romsdal	8,7	8,9	8,9	9,1	9,3	9,5
Trøndelag						10,6
Sør-Trøndelag	9,3	9,3	9,4	9,5	9,6	
Nord-Trøndelag	12	11,9	11,9	12	12,1	
Nordland	12,7	12,6	12,6	12,5	12,7	13,1
Troms	11,3	11,1	11	10,8	10,6	10,6
Finnmark	11,8	11,4	11	10,7	10,7	11,1

Kilde: NAV

Mottakere av økonomisk sosialhjelp²

Antall sosialhjelpstilfeller i løpet av hele året.

	2013	2014	2015	2016	2017
Hele landet	127505	132307	134017	136646	138665
Østfold	9217	9231	8622	8585	8423
Akershus	10931	11084	11354	11560	11630
Oslo	17750	18620	19168	19627	20375
Hedmark	6112	6434	6312	6166	6065
Oppland	4926	5110	5149	5067	5129
Buskerud	7301	7397	7393	7418	7193
Vestfold	6507	6886	7151	7438	7600
Telemark	5448	5665	5653	5625	5583
Aust-Agder	3444	3643	3604	3724	3594
Vest-Agder	4297	4704	4542	4413	4513
Rogaland	9633	10368	11160	12263	12507
Hordaland	11634	11659	11932	12507	13034
Sogn og Fjordane	2179	2142	2250	2317	2387
Møre og Romsdal	4819	4817	4906	5203	5303

2 SSB skiller mellom sosialhjelpstilfeller og sosialhjelpsmottakere. Tallet på sosialhjelpstilfeller vil være høyere enn tallet på mottakere fordi en og samme person kan ha tatt imot hjelp i flere kommuner.

Trøndelag					
Sør-Trøndelag	6607	7340	7537	7711	7868
Nord-Trøndelag	3064	3271	3329	3375	3549
Nordland	6975	7057	6917	6662	6702
Troms	3861	3959	4066	4122	4146
Finnmark	2800	2920	2972	2863	3064

Kilde: SSB

Sosialhjelpstilfeller i prosent av befolkningen som mottar sosialhjelp en gang i løpet av året.

	2013	2014	2015	2016	2017
Hele landet	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6
Østfold	3,2	3,2	3,0	2,9	2,9
Akershus	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Oslo	2,8	2,9	2,9	2,9	3,0
Hedmark	3,1	3,3	3,2	3,1	3,1
Oppland	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7
Buskerud	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6
Vestfold	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1
Telemark	3,2	3,3	3,3	3,2	3,2
Aust-Agder	3,0	3,2	3,1	3,2	3,1
Vest-Agder	2,4	2,6	2,5	2,4	2,4
Rogaland	2,1	2,2	2,4	2,6	2,6
Hordaland	2,3	2,3	2,3	2,4	2,5
Sogn og Fjordane	2,0	2,0	2,1	2,1	2,2
Møre og Romsdal	1,8	1,8	1,8	2,0	2,0
Trøndelag	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5
Sør-Trøndelag					
Nord-Trøndelag					
Nordland	2,9	2,9	2,9	2,7	2,8
Troms	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5
Finnmark	3,7	3,9	3,9	3,8	4,0

Kilde: SSB

Sykmeldte³

Totalt sykefravær for arbeidstakere (sykefraværprosenten), etter arbeidsstedsfylke. Ujusterte tall, 3. kvartal 2013-2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hele landet	6,2	6,3	6,2	6,2	6,3	6,1
Østfold	7,5	7,6	7,2	7,0	7,0	6,8
Akershus	6,4	6,3	6,1	6,1	6,3	6,2
Oslo	5,5	5,6	5,3	5,3	5,4	5,4
Hedmark	6,5	6,3	6,3	6,4	6,5	6,5
Oppland	6,8	7,1	6,5	6,7	6,9	6,8
Buskerud	6,6	6,6	6,2	6,1	6,3	6,3

3 Det er vanlig å fremstille sykefraværet med sykefraværprosenten siden det gir det beste uttrykket for utviklingen blant sykmeldte. Derfor vises ikke tall med antall sykmeldte slik som det gjøres for de andre stønadene.

Vestfold	6,2	6,4	6,0	6,2	6,3	6,2
Telemark	6,6	6,8	6,7	6,7	6,6	6,6
Aust-Agder	6,8	6,9	6,5	6,4	7,8	6,4
Vest-Agder	6,3	6,2	5,9	6,1	6,5	6,3
Rogaland	5,1	5,4	5,2	5,6	5,6	5,4
Hordaland	6,3	6,4	6,4	6,5	6,2	6,2
Sogn og Fjordane	5,8	6,0	5,8	5,8	5,6	5,6
Møre og Romsdal	6,3	6,3	7,0	6,5	6,3	6,3
Trøndelag						6,3
Sør-Trøndelag	6,3	6,5	6,4	6,2	6,1	
Nord-Trøndelag	7,0	7,2	6,8	6,9	6,9	
Nordland	7,4	7,4	7,3	7,4	8,1	7,1
Troms	7,3	7,3	6,8	6,7	6,9	6,8
Finmark	7,6	7,9	7,3	6,8	7,2	6,7

Kilde: SSB

SPØRSMÅL NR. 1000

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 25. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hvordan er tilskudd tildelt fra Innovasjon Norge til driftsbygg for landbruk fordelt mellom planteproduksjon og husdyrhold 2013-2018, og i hvilken grad har bruk av tre og norsk tre som byggemateriale blitt prioritert i disse prosjektene?

Svar:

Tabellen nedenfor viser tildeling av investeringstilskudd fra Innovasjon Norge fordelt mellom husdyrproduksjon og planteproduksjon i perioden 2013-2018. For investeringsprosjekter innen husdyrproduksjon og korn, rotvekster og andre 1-årige vekster dreier det seg om investeringer i bygninger. For kjernefrukt, steinfrukt og andre flerårige vekster dreier det seg om investeringer i plantasjer.

Tabell 1 Tildeling, mill. kroner

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Husdyr	434,2	378,2	389,0	360,0	291,4	304,9
Korn, rotvekster andre 1 årige	28,6	30,1	12,9	17,5	18,3	17,6
Kjernefrukt, steinfrukt og andre flerårige	21,7	26,5	15,5	26,2	21,2	8,7
Komb. husdyrhold- og planteproduksjon	4,4	8,0	8,7	5,0	1,9	0,7
SUM	488,9	442,8	426,1	408,7	332,8	331,9

Størsteparten av investeringstilskuddene har i perioden gått til investeringer i driftsbygninger innen husdyrproduksjon. Gjennomsnittlig for perioden gikk i underkant av 90 prosent av investeringstilskudd til driftsbygninger til husdyrproduksjon. Dette skyldes både at investeringsbehovet er stort innen husdyrproduksjon, samt at investeringsprosjektene er større og flere enn innen planteproduksjon. For 2019 er det lagt inn en føring om at støtte til frukt- og grøntnæringen, veksthusnæringen og kornproduksjon skal prioriteres.

I de to siste års jordbruksoppgjør har en av de nasjonale føringene for investeringsvirkemidlene vært at prosjekter med energi- og klimaeffektive løsninger skal prioriteres, f.eks. ved bruk av tre som byggemateriale. Innovasjon Norge opplyser at det ikke er ført særskilt statistikk for valg av byggemateriale i investeringsprosjektene. Bare en liten del av prosjektene oppnår økt støtte som følge av bruk av tre som byggemateriale.

Det har blitt jobbet aktivt med mobiliseringsprosjekter for økt bruk av tre i landbruksbygg. I perioden 2009-2012 gjennomførte Innovasjon Norge m.fl. prosjektet "Landbruksbygg i tre". Foruten å fremskaffe kunnskap og dokumentasjon, var det en sentral målsetting å spre

kunnskapen, erfaringene og resultatene fra prosjektet til planleggere og produsenter. Flere av leverandørene og bedriftene som var en del av prosjektet, produserer og leverer fortsatt landbruksbygg i tre. Norsk Landbruksrådgiving forvalter kompetansen bygget opp gjennom prosjektet. Høsten 2018 bestilte Innovasjon Norge en rapport fra Norsk Landbruksrådgiving på status knyttet til bruk av tre i landbruksbygg. Denne vil inngå som bakgrunn for å vurdere ulike tiltak knyttet til videre utvikling.

Gjennom bevilgninger over Trebasert innovasjonssprogram som ble forvaltet av Innovasjon Norge, har det over en periode på 10 år blitt jobbet systematisk med bedriftsretta og bransjeretta prosjekter for utvikling av nye produkt og nye løsninger for bruk av tre i byggemarkedet. I 2017 ble Bioøkonomiordningen i Innovasjon Norge opprettet og viderefører arbeidet for innovativ bruk av tre. Programmet støtter utviklingsprosjekter i byggenæringen i ny og effektiv bruk av tre. Prosjektene omfatter både produktutvikling, prosessutvikling, kompetanseutvikling og samarbeids- og nettverkstiltak. I begge utviklingsprogrammene har markedsutvikling- og industrialiseringstiltak vært sentrale satsingsområder.

SPØRSMÅL NR. 1001

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 27. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil helseministeren sikre at kommunene i Hedmark og Oppland ikke får større problemer med samhandlingen med spesialisthelsetjenesten i årene frem til Sykehuset Innlandet har bygd nytt hovedsykehus, og hva er helseministerens forklaring på at kommuner og fylker opplever å få mindre tilskudd enn lovet gjennom Folkehelseprogrammet?

BEGRUNNELSE:

Dokument nr. 15:911

Flere kommuner opplever allerede i dag utfordringer rundt kommunikasjon og samhandling med spesialisthelsetjenesten, og at de opplever å bli møtt med vikarierende begrunnelser for avslag på henvisninger og innleggelser, når det kan handle om kapasitet. Med planer om å kutte i sengeplasser i spesialisthelsetjenesten i Sykehuset Innlandet, er det grunn til å tro at problemet blir større

med færre sengeplasser og raskere utskriving. Regninga blir overført til kommunene.

På tross av at departementet har gitt økte bevilgninger til programmet for folkehelsearbeid i kommunene de siste to årene, finnes det flere eksempler på at tilskuddene til kommuner blir redusert sammenlignet med det de opprinnelig fikk tilsagn om. Dette skaper uforutsigbare rammer for kommunene som deltar i programmet, og gjør det vanskelig å drive langsiktig folkehelsearbeid.

Svar:

Samhandling

Som det ble gjort rede for i mitt svar av 13. februar, er det nedlagt og planlagt mye arbeid i regi av Sykehuset Innlandet og de samarbeidende kommunene for å få helhetlige og sammenhengende tjenester. Helse Sør-Øst har orientert om at arbeidet vil skje gjennom videreutvikling av de strukturer som allerede er etablert for samarbeid med

kommunene, og vil forankres i to formelle samarbeidsutvalg: «Overordnet samarbeidsutvalg» som er et strategisk og overordnet utvalg for hele Innlandet, og «Geografiske samarbeidsutvalg» som er lokale samarbeidsutvalg der hvert av sykehusene i Innlandet møter kommunene rundt sykehuset.

De mange prosjektene og tiltakene som ble beskrevet i mitt forrige brev vitner om et omfattende samarbeid mellom sykehuset og kommunene. Desentraliserte spesialisthelsetjenester og tjenester som tilbys i et samarbeid mellom kommunene og sykehus er et gode for pasientene. Digitale løsninger benyttes slik at pasientene slipper å reise til sykehus, men kan motta tjenester i sitt nærmiljø.

Min rolle er å bidra til at kommuner og sykehus blir partnere for å få på plass gode, helhetlige tjenester. Derfor vil jeg ta samhandling et steg videre i den kommende helse- og sykehusplanen.

Folkehelse

Program for folkehelsearbeid hører inn under eldre- og folkehelseministeren. I samråd med eldre- og folkehelseministeren har jeg følgende svar på spørsmålet om tilskuddsordningen til program for folkehelsearbeid i kommunene (folkehelseprogrammet):

Folkehelseprogrammet startet opp i Agder-fylkene, Oslo, Vestfold, Oppland og Østfold i 2017. Det ble lagt opp til å utvide programmet til å omfatte alle fylker i løpet av 2018 og 2019. Tilskuddsrammen ble økt med 25 mill. kroner i 2018. Da ble Trøndelag, Akershus, Telemark, Finnmark og Hordaland inkludert i programmet. Helsedirektoratet har gitt de første ti fylkene tilsagn om støtte i seks år hver, med forbehold om Stortingets bevilgning.

For 2019 ble det bevilget en økning i tilskuddsrammen på 5 mill. kroner. Årets økning gir ikke rom for å inkludere alle fylkene uten å justere tilsagnsrammen til de første fylkene. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor bedt Helsedirektoratet om å vurdere om fylker som har deltatt i programmet fra 2017 og 2018 kan få en nedjustert tilskuddsramme fra 2019.

Forutsetningen er at omfordelingen i minst mulig grad skal gå ut over planlagte eller påbegynte tiltak i kommunene. Dette for å sikre at de sju fylkene Troms, Nordland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Rogaland, Buskerud og Hedmark, som til nå har stått utenfor programmet, skal få tilbud om å delta fra 2019.»

SPØRSMÅL NR. 1002

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 22. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I mange distrikter vil de foreslåtte nedleggelsene av Statens Vegvesens trafikkstasjoner slå ekstra hardt ut pga. de lange avstandene. Lakselv i Finnmark er en av stedene som kan bli rammet, og de som skal ta førerprøven må reise langt for å få gjort dette om lokal trafikkstasjon nedlegges. Trolig må de reise til Kirkenes eller Alta.

Hvilke distriktpolitiske hensyn vil statsråden ta i vurderingen av nedleggelsene som er foreslått, og vil statsråden spesielt vurdere Lakselv trafikkstasjon sin rolle?

Svar:

Samferdselssektoren har dei siste åra gått gjennom ei rekke reformer. Omfattande prosessar som vil ha mykje å seie for Statens vegvesen framover er sett i gong. Særleg avvikling av sams vegadministrasjon med overføring av oppgåver til fylka, og områdegjennomgangen av Statens

vegvesen gjev grunn til å gjere ein gjennomgang av heile organiseringa av Statens vegvesen.

Samferdselsdepartementet har derfor gitt Statens vegvesen i oppdrag å greie ut ny organisering av etaten og komme opp med forslag til ny tenestemodell og –struktur på trafikant og køyretøyområdet. Statens vegvesen leverte 15. januar ein rapport om framtidig organisering. Her foreslår dei å gå frå dagens regionbaserte modell til ein funksjonsbasert divisjonsmodell. Arbeidet på trafikant- og køyretøyområdet har frist 10. mai i år.

Rapporten som kom i januar, inneheld ikkje framlegg til lokalisering av divisjonar eller tenestestader. Men det er på det reine at Statens vegvesen er og framleis vil vere ein etat med sterkt lokal nærver, uavhengig av modellval. Det skal framleis vere slik at folk får tilgang til dei tenestene dei treng og at desse i størst mogleg grad skal vere nær folk. For å oppretthalde eit godt tenestetilbod i heile landet skal Statens vegvesen derfor foreslå kompenserte tilbod for tenester som krev fysisk oppmøte, der-

som ny tenestestruktur vil gje vesentleg lengre reiseveg enn tidlegare. Vidare er det slik at regjeringa sitt utgangspunkt er at statlege arbeidsplassar skal fordelast i heile landet. Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeid-

splassar og tenesteproduksjon ligg derfor til grunn for dei vidare vurderingane. Det er ikkje tatt nokon avgjerd om lokalisering. Dette vil bli vurdert når Statens vegvesen har levert sitt forslag i mai.

SPØRSMÅL NR. 1003

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 25. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor lenge er det forsvarlig at Ahus er lokalsykehus for befolkningen i Groruddalen, med tanke på dagens kapasitet og ventet befolkningsutvikling i Oslo og Akershus?

BEGRUNNELSE:

Det er en uro knyttet til sykehuskapasiteten i hovedstad-sområdet og tidsramme for videre utbyggingsplaner.

Svar:

Helse Sør-Øst opplyser at det jobbes med å håndtere fremtidige kapasitetsutfordringer ved Akershus universitetssykehus. Oslo universitetssykehus håndterer allerede i dag en god del pasienter fra Akershus sykehusområde, og særlig fra de tre bydelene i Groruddalen. Befolkningsveksten vil derfor også gjøre seg gjeldende i Oslo universitetssykehus inntil Alna bydel overføres til nytt lokalsykehus på Aker.

Helse Sør-Øst vedtok i sitt styremøte 31. januar i år konseptplaner for etappe 1 av utbyggingen ved Aker og Gaustad. Styrevedtaket er et viktig skritt videre mot beslutningen om å sette i gang bygging på Aker og Gaustad i Oslo.

Planer for etappe 1 ved utbyggingen i Oslo universitetssykehus innebærer en økning i antall sykehussenger fra 1 870 senger til om lag 2 300 senger. Dette tilsvarer en økning på 23 prosent. Tall fra Statistisk sentralbyrå fra juni 2018, viser en forventet vekst i befolkningen i Oslo i samme periode på 11 prosent.

De nye sykehusene på Aker og Gaustad vil, sammen med Diakonhjemmet sykehus og Lovisenberg diakonale sykehus, på sikt gi hele Oslos befolkning de sykehustjenestene de har behov for. Det vil også frigjøre kapasitet på Akershus universitetssykehus for den voksende befolkningen i Akershus, der Alna er planlagt overført til nytt sykehus på Aker i 2029. Bydelene Grorud og Stovner

skal overføres til Oslo universitetssykehus som en del av etappe 2 av utbyggingen ved Aker og Gaustad. En etappevis utbygging vil gi mulighet for å tilpasse behovet for kapasitet etter hvert som man får mer kunnskap og nye befolkningsframskrivninger.

Helse Sør-Øst opplyser at det også vil settes i gang mer kortsiktige tiltak for å håndtere kapasiteten ved Akershus universitetssykehus. Dette gjelder utnyttelse av ledig kapasitet og arealer ved Kongsvinger sykehus, omdisponering av eksisterende lokaler og også leie av lokaler på Nordbyhagen.

SPØRSMÅL NR. 1004**Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 1. mars 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvordan vil ministeren sikre at hensynet til bevaring av matjord og kulturlandskapet mellom middelalderkirkene i Ski og Kråkstad blir ivaretatt i forbindelse med omleggingen av Østre linje?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med byggingen av ny E18, omleggingen av Østre Linje og etablering av hensettingsspor kan det forventes flere hundre mål med dyrket mark i Ski kommune. E18 og Østre Linje er begge viktige samferdselsprosjekter som sikrer bedre fremkommelighet og bedre sikkerhet for reisende i Follo og Østfold, og det er viktig at disse realiseres. Samtidig har Ski kommune har også noe av landets beste matjord og matproduksjonen herfra sørger for at mange får sitt daglige brød. Lokalbefolkningen har voktet kulturlandskapet mellom middelalderkirkene i Ski og Kråkstad i hundrevis av år.

Svar:

Utgangspunktet for planlegginga av omlegging av austre linje (kopling mellom austre og vestre linje på Østfoldbanen) er konseptvalutgreiinga frå 2015 med godkjend KS2

i 2016. Det primære alternativet i konsept 1 frå konseptvalutgreiinga inneber å bygge 6,14 kilometer ny jernbane og oppgradere 1,6 kilometer frå enkeltspor til dobbeltspor. Dette alternativet inneber å frigjere om lag 3,7 kilometer av dagens trase. Konseptvalutgreiinga tilrår også at det vert arbeidd vidare med ei meir direkte linjeføring som berre utgjir 5,3 kilometer ny jernbane, og som også frigjer 5,7 kilometer eksisterande jernbane. Delar av den eksisterande austre linje ligg i dag i dyrka område, og dette kan då førast tilbake til dyrkamark.

I planarbeidet som no er i startfasen, ser ein på å optimalisere denne linjeføringa. Dette inneber ei mest mogleg direkte linjeføring, det vil seie kortare trase og mindre bruk av jordbruksareal, samt tilpassing til omgjevnadene.

I planarbeidet vert det også jobba med ulike alternativ for å ta vare på kulturlandskapet så godt som råd er. Det gjeld både plassering av traseen og ei vurdering av landskapet opp mot ulike jernbanekonstruksjonar.

I dette arbeidet er det tett dialog med grunneigarane og kommunane for å søke å finne optimale og gode løysingar. Det same gjeld arbeidet med hensetting (parkeringsplassar). Fylkeskommunen er tett inne i arbeidet med registrering av kulturminne. I samband med reguleringsplanarbeidet vil det verte gjort full konsekvensutgreiing for to alternativ for omlegging av austre linje, slik at ein sikrar ei god vurdering av dei aktuelle traseane.

SPØRSMÅL NR. 1005**Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 21. februar 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde****Spørsmål:**

Hva er regjeringens plan ved langvarig nedetid på nødnett?

BEGRUNNELSE:

Viser til artikkel fra NRK 15.02.19 hvor både nødnett, mobil og strøm har vært nede i deler av Nordland.

Svar:

Nødnett eies og forvaltes av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) på vegne av staten. I tråd med Stortingets forutsetninger er Nødnett bygget i stor grad på eksisterende infrastruktur, og benytter derfor telelinjer og strømlinjer fra kommersielle tilbydere.

Nødnett er robust bygget med doble linjer til basesasjoner og har større nødstrøm-kapasitet enn andre nett. Nødnett har strenge krav og gode resultater til oppetid,

døgn-kontinuerlig overvåkning og avtaler om kort utrykningstid for å rette feil i hele landet. DSB opplyser at årlige oppetidstall for Nødnett var i 2015: 99,95 %, 2016: 99,77 %, 2017: 99,83 % og i 2018: 99,84 %.

I Nødnett er det minimum 8 timer nødstrøm, og en rekke basestasjoner har 20 og 48 timer nødstrøm. Dersom en basestasjon mister kontakt med resten av Nødnett kan denne fortsatt gi lokal dekning til nødnettradioer i området. Nødnettradioer kan også brukes direkte radio til radio, uten å gå via en basestasjon og de fleste kjøretøymonterte radioer vil ha mulighet til å operere som en lokal basestasjon med begrenset funksjonalitet, enten for å gi lokal dekning eller for å opprette forbindelse fra radioer som kommuniserer lokalt til Nødnett. Transportable basestasjoner med satellittkommunikasjon vil kunne utplasseres og kobles til resten av infrastrukturen for å etablere tilleggsdekning ved større langvarige hendelser. Sentrale funksjoner i kjernenettet er også dubleret.

Selv om Nødnett inneholder en rekke forsterkende mekanismer vil det kunne rammes av feil i tele- og strømnettene, f.eks. ved ekstremvær og stort snøfall. Det er

derfor viktig at brukere har planer for hvordan de skal takle bortfall av Nødnett og andre ekom-tjenester, være godt kjent med mulighetene til å bruke Nødnett lokalt, planlegge for alternative løsninger og øve på dette. DSB har utgitt en veileder som gir innspill til lokale og regionale risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser). Veilederen vektlegger viktigheten av å ha planer for å håndtere situasjoner også ved utfall av Nødnett. Fylkesmannsembetene fører tilsyn med om kommunene har en helhetlig ROS hvor dette inngår, og DSB følger opp Fylkesmannsembetene gjennom styringsmøter. I tillegg er det viktig å øve på slike hendelser. Under den store totalforsvarsøvelsen Trident Juncture som ble gjennomført høsten 2018 ble det bl.a. øvd på bortfall av e-kom og mange etater, sektorer og forvaltningsnivåer fikk mulighet til å øve på å håndtere en slik type hendelse.

Jeg har stor forståelse for at nødetater, kommuner og andre aktører synes det er krevende at også Nødnett går ned når andre kritiske samfunnsfunksjoner blir borte. DSB jobber derfor kontinuerlig for å øke robustheten ytterligere i Nødnett.

SPØRSMÅL NR. 1006

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 19. februar 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Var luftvern avgjørende for nedlegginga av Andøya flystasjon?

BEGRUNNELSE:

Ja eller nei er tilstrekkelig svar.

Viser til svar på spørsmål 15:934 (2018-2019), men kan ikke se å ha fått et konkret svar fra statsråden.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar til Stortinget om luftvern og valget av Evenes som enebase, herunder svar til Stortinget på spørsmål nr. 808 av 7. februar 2018 om de operative betraktningene knyttet til betydningen av luftvern.

Til grunn for Prop. 151 S (2015–2016) ligger det en tydelig fagmilitær anbefaling om å samle Forsvarets operative virksomhet på færre lokasjoner, både for å redusere kostnader og for å kunne beskytte dem bedre.

Som det fremgår i Prop. 151 S (2015–2016) la regjeringen en helhetlig vurdering av både operative og økonomiske konsekvenser til grunn for forslaget om å samle aktiviteten på Evenes. Hensynet til å kunne konsentrere luftvernressursene i et område hvor de kan gi beskyttelse av flere viktige elementer og infrastruktur var ett av flere viktige hensyn som lå til grunn for regjeringens anbefaling.

SPØRSMÅL NR. 1007**Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 1. mars 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden bevilge de nødvendige midler til reparasjon av moloen i Bø kommune?

BEGRUNNELSE:

Lørdag 16. februar ble moloen på Steinesjøen i Bø ødelagt av uvær. Ifølge regiondirektør i Kystverket i Nordland vil det koste flere millioner kroner å få reparert skaden. For fiskerihavnen og næringslivet som ligger innenfor moloen er det viktig å få reparert skaden så snart som mulig. Resten av moloen kan stå i fare for å bli totalt ødelagt i nye stormer dersom den ikke repareres raskt.

Svar:

Som stortingsrepresentant Willfred Nordlund viser til fekk moloen i Steinesjøen i Bø kommune betydelege stormskader under uveret 15.-16. februar 2019.

Moloen har fått skader over ei strekning på om lag 30 til 40 meter, som inneber at vernet av kaier, fiskerimottak og fiskefartøy i hamna er svekt.

Kystverket har allereie gjort ei første vurdering av skadeomfanget. Basert på tidlegare erfaringar antar dei at reparasjonsarbeidet vil ha ei kostnadsramme på om lag 15-20 mill. kroner, men det er vanskeleg å seie noko sikkert utan ytterlegare undersøkingar.

Ut frå dei opplysningane departementet har, vil eg be Kystverket om å vurdere nærmare kostnadane for å utbetre moloskadane med sikte på ei løysing.

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 26. februar 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Har politisk ledelse i Finansdepartementet kjent til Tolletatens mulige overtredelse av personvernloven i perioden fra Statens Vegvesen meldte avvik i januar 2017 til NRK avslørte det potensielle lovbruddet 17. februar 2019 og hvilke grep tar Finansministeren for å forhindre urettmessig overvåking av norske borgere?

BEGRUNNELSE:

NRK avslørte søndag 17. februar at Tolletaten har drevet utbredt overvåking av norske bilister. Til sammen 80 millioner passeringer fordelt på 8 millioner individer har blitt fotografert med skiltgjenkjenningkameraer. Statens Vegvesen rapporterte umiddelbart da de oppdaget feilen som ga tilgang til bildene, mens Tolletaten lot det gå lang tid. Ifølge innslaget på NRK har Tolletaten fremdeles ikke kvittet seg med dataene. Informasjon i proposisjon 1S (2018-2019) under kapittel 1610 Tolletaten gir indikasjon på at Finansdepartementet har vært klar over ut-

fordringene i etaten uten å foreta seg noe. I proposisjonen står følgende:

"Statlege verksemder skal etablere internkontroll, tilpassa risiko og kva som er vesentleg. Tolletaten har identifisert områder kor etaten må forbetre seg innanfor intern styring og kontroll, mellom anna personvernområdet. I tillegg set den nye personvernforordninga (GDPR) nye krav til etaten sin internkontroll, blant anna med innsamling og bruk av personopplysningar. Tida framover vil difor òg verte prega av arbeidet med å utvikle og etablere ein betre intern kontroll."

Svar:

Tolletaten har et viktig samfunnsoppdrag om å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel. For å løse denne oppgaven har tolloven vide kontrollhemler. Tolloven § 13-12 gir tollmyndighetene adgang til å innhente og behandle "nødvendige" personopplysninger "ved planlegging, målretting og gjennomføring av kontroller". Tollmyndighetenes adgang til å innhente og be-

handle personopplysninger må skje innenfor rammene av tolloven og personopplysningsloven, som bestemmer at EUs personvernforordning (GDPR) gjelder som norsk lov. Tollmyndighetene må ved behandling av personopplysninger veie hensynene til effektiv kontroll opp mot personvern hensyn.

NRK har satt søkelyset på Tolletatens adgang til innhenting og behandling av personopplysninger ved bruk av skiltgjenkjenning kameraer. Disse avvikene er lukket.

Tolletaten har selv også avdekket ytterligere vesentlige forbedringspunkter når det gjelder etatens innhenting og behandling av personopplysninger utover etatens bruk av skiltgjenkjenning kameraer. Disse omhandler manglende dokumentasjon og kvalitetssikring av hvilke vurderinger som er gjort mht. hvor langt kontrollhjemlene rekker, og om personvernet er tilstrekkelig ivaretatt. Herunder er det i etatens undersøkelser fremkommet at det er grunn til å stille spørsmål ved hvor langt etatens hjemmelsgrunnlag rekker. Oppfølging av dette arbeidet har vært et viktig tema i styringsdialogen mellom Tolletaten og Finansdepartementet i 2018, og vil fortsatt være det i 2019 og så lenge det er behov. Det er beklagelig at etterlevelsen av personvernreglene har vært mangelfull. Samtidig er jeg glad for at etaten selv har avdekket avvikene, rapportert om dem og nå er i full gang med å utbedre dem.

Finansdepartementet har fulgt saken tett og gitt tydelige tilbakemeldinger om at departementet forventer at avvikene blir lukket. Stortinget har vært orientert i revidert nasjonalbudsjett 2018 og i statsbudsjettet for 2019, og det ble i revidert nasjonalbudsjett for 2018 bevilget 30 mill. kroner til tiltak på personvernområdet i Tolletaten. I tildelingsbrevet for 2019 presiseres også at etaten må prioritere arbeidet med å utvikle og etablere en bedre internkontroll i etaten, og at etaten må prioritere arbeidet med gjennomføring av identifiserte tiltak på områdene personvern og informasjonssikkerhet.

Storingsrepresentanten viser i sin begrunnelse til at informasjon i Prop. 1 S (2018–2019) under kapittel 1610 Tolletaten gir indikasjoner på at Finansdepartementet har vært klar over utfordringene i etaten uten å foreta seg noe. Dette vil jeg avvise. Etter NRKs oppslag ser jeg behov for å gi en samlet fremstilling av gangen i denne saken:

Tidlig 2017 – avvik i systemet for skiltgjenkjenning meldes til Datatilsynet

Tolldirektoratet informerte Finansdepartementet i februar 2017 om avvik i håndteringen av informasjon fra Tolletatens skiltgjenkjenning (kameraovervåking og automatisk skiltgjenkjenning (ANPR)). Bakgrunnen for avviket var at Tolletaten 1. januar 2017 fikk hjemmel til å lagre opplysninger fra løsningen i inn-til seks måneder, mot tidligere én time. Den sentrale systemløsningen for skiltgjenkjenning driftes i samarbeid med Statens vegvesen, og Tolletaten og Statens vegvesen har hatt tilgang til hverandres skiltgjenkjenningssystemer hvor opplysningene ble lagret i en time.

Ved overgang til utvidet lagring oppsto det et avvik ved at Statens vegvesen fikk tilgang til opplysninger fra Tolletatens skiltgjenkjenningssystem som var lagret mer enn én time, til tross for at Statens vegvesen ikke hadde hjemmel til dette. Statens vegvesen meldte avviket til Datatilsynet 25. januar 2017. Løsningen for lagring i seks måneder ble stengt inntil løsning for differensiert tilgang til de lagrede dataene mellom Tolletaten og Statens vegvesen var på plass 22. februar 2017.

Finansdepartementet fulgte opp saken overfor Tolldirektoratet. Departementet satt krav til at etaten innen rimelig tid skulle få på plass en tilfredsstillende løsning som avgrenset Statens vegvesen tilgang til informasjon ut over lagringstid på én time. I svaret fra Tolldirektoratet ble det blant annet uttalt at Tolletaten og Statens vegvesen hadde tilstrekkelige hjemler til utveksling av opplysninger fra de to etatenes ANPR-kamera som er lagret i én time, og at avviket var lukket.

Datatilsynet fattet vedtak om Statens vegvesens avvik i brev til Statens vegvesen av 27. mars 2017. Statens vegvesen videresendte brevet til Tolldirektoratet noen dager senere. I dette brevet varslet Datatilsynet blant annet "[v]i ønsker å komme tilbake til og få en gjennomgang av omfanget av alle ANPR-kameraene før de settes i drift for Tolletatens formål og tillatelse." Finansdepartementet ble ikke orientert om Datatilsynets vedtak av 27. mars 2017 før juni 2018, i forbindelse med Tolletatens rapportering om ANPR-avvik avdekket i 2018.

Tolldirektoratet fulgte ikke opp Datatilsynets brev til Statens vegvesen godt nok i 2017. Brevet fra Datatilsynet var ikke rettet til Tolldirektoratet, som oppfattet at Datatilsynet ville ta initiativ overfor Tolletaten til en prosess. Direktoratet erkjenner at etaten burde tatt kontakt med Datatilsynet om oppfølging av brevet på et tidligere tidspunkt. Både Tolletaten og jeg mener nå i ettertid at Tolletaten burde ha varslet Finansdepartementet om dette brevet da de ble kjent med det.

Januar 2018 – etaten orienterer om omfattende svikt i håndtering av personopplysninger

I november 2017 opprettet Tolletaten et personvernprosjekt som skulle kartlegge og utrede status i etatens etterlevelse av personopplysningsloven og forberedelse til ny personopplysningslov som skulle tre i kraft i juli 2018. I denne kartleggingen avdekket Tolldirektoratet flere brudd på etatens håndtering av personvernreglene. Direktoratet informerte Finansdepartementet og Datatilsynet om dette i hhv. januar og februar 2018. Orienteringene gikk ut på at status på området ikke var god nok, at kartleggingsarbeidet ville fortsette og at det ville bli iverksatt omfattende tiltak. Som følge av manglende dokumentasjon var det på flere områder knyttet usikkerhet til om etatens hjemmelsgrunnlag for behandling av personopplysninger var tilstrekkelig.

Det var avvik på organisasjonsnivå som uklarerhet i organisering, roller og ansvar på personvernområdet, man-

glende kompetanse og kultur for håndtering av personvern og mangler i tekniske løsninger.

Etaten tok situasjonen svært alvorlig og identifiserte raskt en rekke nødvendige tiltak som ble vedtatt iverksatt, herunder videre kartlegging. Finansdepartementet fulgte saken tett i styringsdialogen og ga tydelig beskjed om at departementet forventet at avvikene ble lukket og at vedtatte tiltak ble fulgt opp. I revidert nasjonalbudsjett for 2018 ble Stortinget orientert om avvikene og det bevilget 30 mill. kroner til tiltak på personvernområdet i Tolletaten.

Juni 2018 – håndtering av avvik for skiltgjenkjenningende kameraer

På bakgrunn av intern bekymringsmelding og omtale i kartleggingen i personvernprosjektet startet Tolletaten i januar 2018 undersøkelser knyttet til bruk av skiltgjenkjenningsløsningen, herunder om bruken var tilstrekkelig forankret i hjemmelsgrunnlaget og om det forelå brudd på informasjonssikkerhetsreglene. Grundige undersøkelser og videre kartlegging pågikk i Tolletaten gjennom våren. Tolletaten erkjenner at disse utredningene kunne vært gjort raskere. Etter videre kartleggingen ble saken identifisert som et konkret avvik og varslet til Finansdepartementet og Datatilsynet i juni 2018.

Tolletaten lukket flere av avvikene i juni og juli 2018, herunder ble Tolletatens tilgang til Statens vegvesens kameraer avviklet og antall brukertilganger redusert, instruks for bruk av mobile kameraer innskjerpet, nytt teknisk oppsett for separering av data til hhv. Tolletaten og Statens vegvesen etablert og bruk av varslingslister stanset. Etaten har brukt noe mer tid på vurderinger knyttet til oversiktsbilder og såkalte veivalgskameraer, samt å etablere ny databehandleravtale mellom Tolletaten og Statens vegvesen.

Overordnet om håndteringen

Både Tolletaten og Finansdepartementet har tatt avvikene i Tolletatens håndtering av personopplysninger svært alvorlig. Oppfølgingen av Datatilsynets vedtak i brev 27. mars 2017 til Statens vegvesen var ikke god nok i Tolletaten, og departementet burde vært orientert. Siden høsten 2017 har imidlertid oppfølgingen etter min vurdering vært systematisk og god, selv om etaten erkjenner at utredningene av mangler i etatens bruk av skiltgjenkjenningsystemet kunne vært gjort noe raskere. Etatens håndtering av personopplysninger og avvikene i etatens bruk av skiltgjenkjenningsystemet har blitt fulgt opp i styringsdialogen med Tolletaten gjennom 2018 og vil også være et viktig tema i 2019. Stortinget har vært orientert om utfordringene i Tolletaten og det ble bevilget 30 mill. kroner til gjennomføring av tiltak.

Det er positivt at etaten selv har avdekket svakhetene og avvikene, meldt til Datatilsynet og Finansdepartementet og gjort tiltak for å rette opp. Tolldirektoratet har nylig redegjort grundig for dette arbeidet på toll.no. Etaten er nå godt i gang med et omfattende prosjekt for personvern og informasjonssikkerhet. Jeg ønsker å bygge en kultur hvor både departementet og våre etater lærer av feil. Dette oppnår vi best når det i størst mulig grad er organisasjonen selv som oppdager feilene, slik som her. Feilene må så rapporteres slik at hele organisasjonen kan lære av det og ikke gjentar dem, og at det kan iverksettes tiltak.

Etatene under Finansdepartementet har viktige ansvarsområder. Departementet styrer overordnet etter risiko og vesentlighet og gir etatene tillit og stort handlingsrom. Denne saken har vært med på å vise at risikoen i informasjonsbehandling er stor. I tildelingsbrevene for 2019 har departementet derfor varslet at vi planlegger en ekstern evaluering av håndtering av informasjonssikkerhet i alle våre etater.

SPØRSMÅL NR. 1009

Innlevert 15. februar 2019 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 25. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Hvordan forsikrer statsråden seg at Equinor bruker sin innkjøpsmakt slik at underleverandører også får være med på oppturen, gitt de tilbakemeldinger vi får fra f.eks. rederiene om at ratene er så lave at det ville vært uforsvarlig å ta på seg oppdraget?

BEGRUNNELSE:

En sunn og bærekraftig leverandørkjede er viktig for alle operatører på norsk sokkel. Equinor kontrollerer mellom 70 og 80 prosent av produksjonen på norsk sokkel, noe som gir Equinor et særskilt ansvar. Equinor har etter oljeprisfallet i 2014 hatt flere år med store kostnadsreduks-

joner. I begynnelsen av februar leverte de igjen veldig gode resultater til tross for en lavere oljepris. Men ifølge flere underleverandører er det rederier og leverandørindustrien som bidrar med de største kuttene.

Ifølge næringen, har Equinor fram til i dag tilbudt rederiene oppdrag til en pris lavere enn det oppdragene koster å utføre. Dette er ikke bærekraftig på lang sikt. For at norsk sokkel skal være attraktiv i fremtiden, må vi bygge videre på den unike kompetansen vi har her i Norge. En verdikjede hvor leverandørene hevder at de i praksis må selge sine tjenester til priser som ikke gir forsvarlig fortjeneste vil ikke overleve over tid. Konsekvensene av dette kan være at vi mister verdifulle selskap og arbeidstakere som kan bidra til innovasjon og teknologiutvikling for havnæringene i framtiden.

Leverandørene sier de ikke kan leve lenge med en situasjon der de mener det kun er oljeselskapene som har stor fortjeneste, mens leverandørene taper penger.

Det gir mindre mulighet for å investere i ny teknologi, kompetanse og kapasitet. Dette handler om tusenvis av arbeidsplasser på sjø og land. For å jobbe smartere og utvikle bedre løsninger, må en ha kapital.

Svar:

Det vises til mitt svar av 18. februar 2019 på spørsmål nr. 930 til skriftlig besvarelse fra representanten Pollestad om samme problemstilling.

Som det framgår av dette svaret har departementet nylig gjennomgått konkurransesituasjonen på norsk sokkel grundig, herunder Equinors innkjøpsmakt. Gjennomgangen ble presentert i budsjettproposisjonen for 2019. Her konkluderte departementet med at det ikke

var behov for myndighetstiltak. En samlet energi- og miljøkomite sluttet seg til regjeringens vurderinger uten merknader.

Departementet har ansvaret for eieroppfølgingen av statens eierskap i Equinor. Dette følges opp i henhold til selskapslovgivning og veletablerte prinsipper for statens eierskapsutøvelse. Disse prinsippene har fått bred oppslutning i Stortinget. Det betyr blant annet at det er styret og ledelsen i Equinor som er ansvarlig for alle kommersielle sider ved selskapets virksomhet, herunder anskaffelser av varer og tjenester.

Kontrakter og oppdrag på norsk sokkel skal tildeles etter konkurranse. Det er de ulike selskapene i næringen selv som til enhver tid må posisjonere seg i de ulike markedene for varer og tjenester. Dette gjelder også for rederiene og øvrig del av den maritime delen av næringen.

Enkelte delmarkeder i næringen er fortsatt preget av overkapasitet etter oljeprisfallet i 2014. Hvordan tilbuds- og etterspørselssituasjonen i det enkelte delmarkedet er, gir utslag i de rater og vilkår som nye kontrakter, etter konkurranse i markedet, sluttet til. De forretningsmessige utfordringene – som de enkelte selskapene møter i ulike deler av syklene i næringen, er de selv ansvarlige for og best til å håndtere ut fra den konkrete situasjon bedriften befinner seg i.

Jeg opplever i min kontakt med ulike selskap i næringen at de er opptatt av å opprettholde en konkurransedyktig leverandørindustri over tid. En næring som er preget av nødvendig mangfold, innovasjon og konkurranse i de ulike segmentene. Dette fordi konkurranse mellom flere leverandører av varer og tjenester i de ulike delmarkedene er viktig for at oljeselskapene kan lete etter, bygge ut og produsere olje og gass effektivt over tid.

SPØRSMÅL NR. 1010

Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 1. mars 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at overføringen av tårntjenester på lufthavnene i Kristiansund og Ålesund til det spanske selskapet Saerco fra mars 2020 ikke vil innebære en kvalitativ svekkelse av tårntjenestene på disse to flyplassene og utviklingen av norsk tårnkompetanse på sikt?

BEGRUNNELSE:

Nylig ble det bekjentgjort at Avinor har valgt det spanske selskapet Saerco til å levere tårntjenester på flyplassene i Kristiansand og Ålesund. Saerco vil drive de to flyplassene 37 % billigere enn det Avinor gjør i dag. Det er god grunn til å spørre hvordan dette trekket vil påvirke norsk flysikkerhet på sikt, og dessuten hvordan det vil påvirke rekrutteringen av flyveledere i Norge i årene som kommer.

Saercos gründer, Ildefonso de Miguel, er under etterforskning i Spania for mulig korrupsjon. Han har nå solgt sine aksjer i selskapet til barna. Hans bror jobber for øvrig i selskapet.

Svar:

Formålet med konkurranseutsettinga er å få betre og/eller rimelegare flysikringstenester. Vidare skal tryggleiken i luftfarten vere minst like god som i dag, jf. omtale av regjeringa sin politikk i Meld. St. 30 (2016-2017) Verksemda til Avinor AS.

Avinor visar til at Saerco fekk høgast kvalitetskarakter i konkurransen. Saerco driv i dag tårn på fire spanske flyplassar, leverar flynavigasjonsteneste og har eiga trenings-senter med tårnsimulator. Norske luftfartsmyndigheiter må godkjenne og utpeike Saerco som tenesteleverandør.

Avinor opplyser at Saerco har virksomhetsoverdrag- ing som føretrekte løysing for rekruttering av flygeleiarar. Forskrift 17.6.2016 nr 710 om utdanning og sertifisering av flygeleiarar stillar også krav om norskkunnskapar for å kunne utøve flykontrollteneste.

SPØRSMÅL NR. 1011

Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 21. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

I bladet Velferd 2:2019 påviser forskere fra KAI ved Oslo Met og Arbeidsforskningsinstituttet at NAV gjør mye for å få folk med nedsatt arbeidsevne ut i jobb, men at det gjøres lite for å sikre at de blir der. Veldig mange mister jobben veldig raskt igjen. Dette er ikke holdbart. Målet må være varig arbeid. Mangler ved arbeids- og inkluderingsarbeidet blir ikke avdekket.

Hva gjør statsråden for å endre styringssystem, regler og målesystemer slik at det er mer langsiktige resultater som teller?

BEGRUNNELSE:

Å få og beholde jobb er viktig. For mennesker med helse/ sosiale problemer som har mange tapsopplevelser, kan det å bli dyttet ut i arbeidsforhold de ikke makter eller er klar for, gi enda en negativ erfaring og et nytt hull i CV-en. Det er heller ingen grunn til at kortsiktige arbeidsforhold som i realiteten ikke endrer folks situasjon, skal registerets som et godt resultat og som en formidling til arbeid. Det er viktig å endre fokus slik at det er varig arbeid som er målet og at avklaring, kvalifisering og arbeidstren- ing bidrar til og reelt bedre den totale livssituasjonen for den det gjelder og reelt tette gapet mellom hva den enkelte har av kvalifikasjoner og hva arbeidslivet reelt sett etterspør. Viser forøvrig til Riksrevisjonen kraftige kritikk av pengebruken på tiltak som ikke fører til arbeid og til at perspektivet i arbeidet regjeringen fremmer, ikke er en-

dret, men snarere forsterker problemene med alt for kort- siktig perspektiv og manglende helhetstenking.

Svar:

I Meld. St. 33 (2015-2016) NAV i en ny tid - for arbeid og aktivitet la regjeringen fram flere hovedstrategier og tiltak for å videreutvikle arbeids- og velferdsforvaltningen. Tiltakene er rettet mot flere områder, men sentralt står det å gi NAV-kontorene større handlingsrom til å tilpasse tjenestene til brukernes behov og å legge mindre vekt på telling av gjennomførte aktiviteter og mer vekt på resulta- ter for brukerne.

Siden meldingen ble lagt fram har regjeringen de senere årene fulgt opp flere sentrale tiltak gjennom regelverksendringer og budsjettvedtak, blant annet er styringsprinsippene for arbeidsmarkedstiltakene lagt om. Arbeids- og velferdsetaten som tidligere ble styrt på både måltall for antall tiltaksplasser og på fordelingen av tiltaksplasser for ledige og personer med nedsatt arbeidsevne, har nå fått økt fleksibilitet i gjennomføringen av arbeids- markedstiltak. Tiltak som vurderes som mest effektive, og tilpasset den enkelte brukers behov, skal i størst mulig grad tas i bruk.

Flere av tiltakene i meldingen utvikles og følges opp videre i Arbeids- og velferdsetaten. Målet er å utvikle tje- nester basert på kunnskap om brukernes ulike behov og kunnskap om hva som gir resultater slik at flere kommer i arbeid. For å følge opp gjennomføringen av arbeids- markedstiltakene på en bedre måte enn i dag, har jeg

blant annet bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om å utvikle indikatorer som vil kunne synliggjøre kvalitet og resultater i tiltaksarbeidet.

For å fremskaffe helhetlig kunnskap om effekter og sammenhenger mellom mål og middel kreves også andre, mer forskningsbaserte tilnærminger. Kunnskapstilfanget

på arbeids- og velferdsfeltet er betydelig, både gjennom forskningsprogrammer, evalueringer, kunnskapsoversikter og en rekke FoU-prosjekter i regi av forvaltningen selv. Kunnskapen som framkommer, vil være et viktig bidrag til stadig kvalitetsforbedring av tiltak og tjenester framover.

SPØRSMÅL NR. 1012

Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 1. mars 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Fiskerihavnene langs kysten er viktige og skader må utbedres så raskt som mulig. Regjeringspartiene står fast på at fiskerihavnene skal overføres til fylkene fra 2020, men så langt er det ikke skissert hvordan fylker med mange fiskerihavner, skal få overført økonomiske midler for å bygge, vedlikeholde og reparere fiskerihavnene, inkludert moloer for framtiden.

Kan statsråden orientere om hvordan fylkene skal få overført midler til oppgavene med fiskerihavnene fra 2020?

BEGRUNNELSE:

Det har vært store skader på en molo i Bø i Vesterålen etter stormen som herjet i helga. Dette synliggjør alvorligheten med den usikkerhet som regjeringa har skapt om fiskerihavnene, inkludert moloene.

Fylkeskommunene har pekt på mange oppgaver som bør overføres til fylkene, men fiskerihavner er ikke en av oppgavene som ønskes overført. Kystverket håndterer oppgavene med fiskerihavner godt, men likevel ble fiskerihavnene besluttet overført fylkeskommunene før valget i 2017. Dette vedtok regjeringspartiene og samarbeidspartiene V og KrF, uten noen form for utredning i forkant av beslutningen.

Senterpartiet fremmet forslag i fjor om at fiskerihavnene skulle forbli et statlig ansvar. Vi ønsket ikke å ta fiskerihavnene ut av NTP. Regjeringspartiene stemte mot forslaget, som ikke ble vedtatt. Arbeidet med planlegging og utredning av investeringer i fiskerihavner er stoppet opp, og det er ikke gitt noen signaler for hvordan fylkene med mange fiskerihavner skal få tildelt penger nok til å overta ansvaret for fiskerihavnene.

I Nordland er det for eksempel investeringsbehov på 1,3 milliarder til fiskerihavner i Andenes, Værøy, Røst og Ballstad.

Svar:

Som stortingsrepresentant Mossleth viser til skal dei nye regionene overta forvaltningsansvaret for fiskerihavnene i 2020. Denne overtakelsen følger av Stortinget si behandling av Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av folkevalt regionalt nivå.

Samstundes med overføringa av dei statlege fiskerihamneanlegga til regionane, vil dei statlege midla til fiskerihamneanlegg over Kap. 1360 Post 30 og tilskot til kommunale fiskerihamneanlegg over Kap. 1360 Post 60 overførast til rammetilskotet til fylkeskommunane.

Regjeringa kjem tilbake til størrelsen på overføringa og fordelinga av denne i samband med budsjettframlegget for 2020.

Regjeringa satsar mykje på fiskerihavner, og har etablert fleire ordningar som skal styrke investeringar i havner langs kysten, og berre forskoteringsordninga er på 550 millionar kroner. Ordninga er blitt svært godt motteke langs heile kysten.

Vidare vil regjeringa sikre ei vidare planlegging av prosjekta i NTP og har derfor bevilga midlar til ferdigprosjektering av fylkeskommunale eller kommunale fiskerihamnetiltak. Løyvinga er retta mot fiskerihamneprosjekt som ligg inne i Nasjonal transportplan. Dette vil saman med forskoteringsordninga bidra til vidareføring av både planlegging og utbygging av fiskerihavner medan fylkeskommunane kan førebu seg på overtakinga av ansvaret for fiskerihamneforvaltninga i tråd med intensjonen i regionreforma og Stortinget sitt vedtak, som eg føreset at Mossleth er kjend med.

Etter overføringa av fiskerihamneforvaltninga til fylkesregionane vil det vere opp til dei å prioritere mellom investeringar og vedlikehald. Vidare vil det vere opp til fylkesregionane om dei vil gjennomføre prosjekt i eigen regi eller opprette tilskotordningar for kommunane.

Eg har tillit til at fylkespolitikarane som innehar detaljert kunnskap om lokale og regionale utfordringar vil gjere dei rette prioriteringane, noko som òg er i tråd med intensjonen i regionreforma.

SPØRSMÅL NR. 1013

Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 4. mars 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Ser statsministeren for seg at det vil være mulig å øke både Statens og demokratiets formelle bruk av Bergenhus festning, og på hvilken måte kan vi bidra?

BEGRUNNELSE:

Bergenhus festning har vært kongebolig og administrasjonssentrum den gang Bergen var hovedstad i Norge. Festningsanlegget som er en av Norges best bevarte ligger like ved innseilingen til Bergen sentrum. Bruken av festningen har endret seg over tid, men fortsatt er den viktig og i daglig bruk. Forsvarets regnskapsadministrasjon, Forsvarets Museer, HV 09, Forsvarets Musikkorps Vestlandet og Vernepliktsverket i Bergen har alle aktiviteter på festningen. Forvaltningen er delt mellom Forsvarsbygg og Statsbygg. I tillegg til å drifte daglige aktiviteter er Bergenhus festning et nasjonalt kulturminne med representasjonslokaler som benyttes av stat, fylke og kommune. I tillegg er Bergenhus Festning etablert som Bergens og en av Norges største utendørs konsertarenaer.

Jeg er begeistret for måten samfunnet til nå har klart å balansere mellom behovet for vern, samtidig som betydelig daglig aktivitet er mulig. Jeg har selv deltatt i flere offisielle og private anledninger, og har et brennende ønske om at det formelle Norge i betydelig større grad skal bruke Bergenhus Festning.

Svar:

Spørsmålet omhandler eventuell mulighet til å øke statens og demokratiets formelle bruk av Bergenhus festning.

Bergenhus festning er en av de best bevarte festningene i Norge. Festningen har en historie som strekker seg nesten 1000 år tilbake i tid. Riksantikvaren har forutsatt at alle nasjonale festningsverk skal fredes etter kulturminneloven og Bergenhus festning ble forskriftsfredet i 2006.

Forsvaret har opplyst at festningen var meget godt besøkt i 2018.

Festningens sentrale plassering i Bergen by gjør den til en attraktiv møteplass med mange aktiviteter gjennom året. I 2018 ble det registrert 163 forsvarsrelaterte aktiviteter på festningen. Blant annet har Forsvaret gjennomført stabsmøter, mottakelser, samlinger, samt øving og trening. Av aktiviteter med et mer offisielt preg kan nevnes at festningen ble benyttet til nordisk ministermøte, middag for utenriks- og forsvarskomiteen, og møter med representanter fra allierte NATO-land. I tillegg leide Forsvarsbygg ut Bergenhus festning til 20 større arrangementer, som konserter og festivaler. Forsvarsbygg har også en leieavtale med selskapet Bergen Live, som sto for ca. 100 arrangementer i Snekkerbrakken på festningen i 2018.

Forsvaret, ved kommandantskapet på festningen, stiller seg positiv til økt offisiell aktivitet i regi av Stortinget og regjeringen, men bemerker at det er visse utfordringer som vil gjøre en slik økning vanskelig. Siden 2002 har forsvarssektoren etablert flere funksjoner på festningen og det arbeider i dag ca. 150 tilsatte i forsvarssektoren på området. Bergenhus festning er militært område og hovedkvarter for HV 09. HV 09 er avhengig av å opprettholde dagens militære aktivitetsnivå på festningsområdet for å ivareta operative forhold og beredskap. I tråd med langtidsplanen for Forsvaret forventes det en moderat økning av den militære aktiviteten ved festningen i årene fremover.

Hovedtyngden av arrangementene på uteområdene er i perioden juni til september. Aktiviteten i denne perioden er på et høyt nivå og balansen mellom antall arrangementer og faste oppgaver ved festningen har nådd sin øvre grense. Forsvaret informerer om at det i denne perioden ikke er ønskelig med en økt aktivitet, av kapasitetshensyn. Arrangementer og besøk i Rosenkrantzår-

net og Håkonshallen er allerede redusert av hensyn til uteaktivitetene på festningen i denne perioden.

Det kan være aktuelt å benytte kommandantboligen til flere formelle eller offisielle anledninger. Imidlertid vil en økt bruk til dette formålet kreve økte ressurser, blant annet for ivaretagelse av sikkerheten.

Regjeringen er godt kjent med de mulighetene som ligger i Bergenhus festning. Økt bruk av festningsområdet i offisielle sammenhenger vil bidra til økt fokus på regionen og distriktet. Både statsministeren og jeg er positive til å benytte Bergenhus festning, eller andre egnede lokaler utenfor Oslo-området, der dette anses hensiktsmessig.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 18. februar 2019 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 22. februar 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Er statsråden enig i en slik fortolkning, og hva er status på arbeidet med oppfølging av Stortingets merknader, og dertil justering av retningslinjene for ferjeavløsning?

BEGRUNNELSE:

I Retningslinjene for ferjeavløsning kan vi lese:

5.4.3 Fylkeskommunen kan ikkje få dobbel kompensasjon for dei same byggjekostnadane gjennom både ferjeavløsningsmidlar og bompengordninga. For Prosjekt som omfattar bompengefinansiering, vil finansieringsbidraget frå bompengar bli trekt frå byggjekostnadane ved fastsetjing av berekningsgrunnlaget.

5.4.4 Ferjeavløsningsmidlane kan berre betalast ut til fylkeskommunen, og ikkje til eit eventuelt bompengeselskap. Bompenginntekter kan ikkje nyttast til å dekkje rentekostnader på lån som bompengeselskapet ikkje sjølv har teke opp og står ansvarlig for. Bompenginntekter kan derfor ikkje nyttast til å betale renter på lån teke opp av fylkeskommunen på grunnlag av ferjeavløsningsmidlar.

I anmodningsvedtak 931, i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 88 S (2017 - 2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Innst. 393 S (2017 - 2018) har stortinget følgende merknad:

"Komiteen viser til at ferjeavløsningsordningen er en ordning som ligger til rette for at sparte ferjeavgifter kan benyttes til finansiering av alternative samband basert på bro eller tunnel i inntil 40 år. Det gir en mulighet for fylkeskommunene å finansiere denne type prosjekter med sparte ferjeavgifter, bompenger og eventuelle andre bidrag. Flertallet viser til at ordningen ikke er tenkt å finansiere andre fylkeskommunale oppgaver, men skal bidra til en finansiering av ferjeavløsningsprosjekt.

Komiteen merker seg at departementet ikke har lagt til rette for at ferjeavløsningsordningen kan benyttes til å dekke rentekostnader på fylkeskommunens lån tatt opp til formålet. Flertallet mener at departementet bør legge til rette for at ferjeavløsningsordningen også kan benyttes til å dekke noe av finansieringskostnadene som fylkeskommunene har i forbindelse med prosjektet og ber regjeringen komme tilbake til dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.

Komiteen merker seg at det er vanlig å benytte bompenger som en del finansiering av ferjeavløsningsprosjekter. Betaling på ferje er i utgangspunktet en evigvarende bomstasjon, og enhver innkorting av betalingstiden vil oppleves som positiv, særlig når ferje blir erstattet av et fast samband. Flertallet forutsetter at bompengefinansiering av ferjeavløsningsprosjekter blir håndtert som andre bompengeprosjekter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet, SP, KrF mener videre at det skal åpnes for å vurdere nedbetalingstiden mere fleksibelt, dersom det er nødvendig for å fullfinansiere prosjektet."

Jeg mener retningslinjene for ferjeavløsning må sees i sammenheng Stortingets merknad slik at fortolkningen av siste setningen i nest siste avsnitt:

"Flertallet forutsetter at bompengefinansiering av ferjeavløsningsprosjekter blir håndtert som andre bompengeprosjekter."

Dette må sees i lys av dagens praksis og relevante prosjekter som vi sammenlignet med f.eks., byvekstavtaler med statlige og fylkeskommunale midler, samt Austevollssambanda. Jeg mener videre at Stortingets vilje må forstås slik at et ferjeavløsningsprosjekt kan nytte bompenger til toppfinansiering, og til å dekke rentekostnader. Da vil byggjekostnader og renter være utgifter, og statlig kompensasjon for ferjeavløsning, samt bompenger og eventuell annen kommunal eller fylkeskommunal medfinansiering være inntekter slik at prosjektet blir 100

% finansiert uten noen form for trekk ved fastsetting av beregningsgrunnlaget for fergeavløsning. Eventuelle bompenger eller annen inntekt ut over 100 % finansiering skal det trekkes fra.

Svar:

Ved handsaming av Prop. 88 S (2017 – 2018) Kommune- proposisjonen 2019, jf. Innst. 393 S (2017 – 2018) fatta Stortinget vedtak om å endra ferjeavløysingsordninga slik at kapitalkostnader og kan dekkast av ordninga. I stats- budsjettet for 2019, jf. Prop 1 S (2018 – 2019) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjorde Kommunal- og moderniseringsdepartementet framlegg om at 30 % av rentekostnader kan dekkast innanfor ferjeavløysings- sordninga.

Kommunal- og forvaltingskomiteen hadde også merknader til bompengeopplegget i ferjeavløysingsprosjekt ved handsaminga av kommuneproposisjonen for 2019.

Stortinget tok ikkje stilling til framlegget frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Ved handsaming av nasjonalbudsjettet for 2019, jf. Meld. St. 1 (2018 – 2019) og Innst.2 S (2018 – 2019), gjorde Stortinget eit nytt oppmodingsvedtak i saka (vedtak XXI):

«Stortinget ber regjeringen foreslå mulige endringer av ferjeavløsningsordningen slik at kapitalkostnader i mer fleksibel grad enn i dag kan dekkes av staten for fylkesveisamband.»

Samferdselsdepartementet vil i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet følgja opp oppmodingsvedtaket og komitemerknader knytt til bompengeopplegg, og leggja sakene fram for Stortinget på eigna måte.

SPØRSMÅL NR. 1015

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 26. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen sørge for at økt handel og samarbeid med Israel ikke samtidig styrker de ulovlige israelske bosettingene, og dermed svekker mulighetene for en to-statsløsning?

BEGRUNNELSE:

Regjeringsplattformen legger til grunn en balansert holdning til Midtøsten-konflikten, og vil støtte opp under målet om en to-statsløsning innenfor sikre og internasjonalt anerkjente grenser. De vil også styrke forsknings- og utviklingssamarbeid, handel, turisme og kulturutveksling med Israel.

Israel utvider stadig sine bosettinger på okkupert palestinsk land, til tross for at FNs sikkerhetsråd har slått fast at bosettingene er ulovlige. På Vestbredden bor nå over 500 000 israelske bosettere i strid med folkeretten. 43 prosent av Vestbredden er i stor grad utilgjengelig for palestinere på grunn av folkerettsstridige bosettingene og tilhørende infrastruktur.

Israel besluttet nylig å ikke fornye mandatet til den norskledede TIPH-styrken, som har overvåket og rapportert om situasjonen i Hebron i 22 år. Denne observatørsty-

rken har blant annet dokumentert systematiske overgrep fra israelske bosettere mot palestinerne i Hebron. Israels framferd fører til at to-statsløsningen står stadig svakere. Denne utviklingen har blitt møtt med svak eller ingen reaksjon fra norske myndigheter.

Svar:

Regjeringen viderefører en balansert tilnærming til den israelsk-palestinske konflikten. Hovedlinjene i den norske engasjementspolitikken for å bidra til å løse konflikten ligger fast. Det er kun en forhandlet to-statsløsning som kan skape varig fred mellom israelerne og palestinerne. Som leder av Giverlandsgruppen for Palestina (AHLIC) arbeider vi for å legge et institusjonelt og økonomisk grunnlag for to-statsløsningen.

Regjeringen anser de israelske bosettingene på okkupert område som å være i strid med folkeretten og som hinder for en fremforhandlet to-statsløsning. Den norske holdningen ligger fast og er forankret i en rekke resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd og vurderinger fra Den internasjonale domstol i Haag. For Norge innebærer dette en forpliktelse til ikke selv å iverksette støttende tiltak, og til

å motvirke aktiviteter som støtter opp under de ulovlige bosettingene.

Norge legger til grunn internasjonalt anerkjente grenser i vårt samarbeid med andre stater. Fra norsk side har vi gjentatte ganger uttrykt at vår klare holdning er at "Israel" og "israelsk territorium" kun omfatter territoriet som var underlagt israelsk kontroll før 4. juni 1967. Denne holdningen har vært konsistent over tid. Den samme territorielle avgrensningen av staten Israel er også lagt til grunn for forståelsen av anvendelsesområdet for EFTAs frihandelsavtale med Israel.

Norge arbeider aktivt for en to-statsløsning. Vi arbeider nå med partene opp mot det neste AHLC-møtet. Norge vil fortsette å arbeide for å stabilisere Den palestinske selvstyremyndighetens økonomi og forbedre de fiskale spørsmålene. I tillegg vil tiltak som kan bedre de økonomiske og humanitære forholdene i Gaza bli viktig.

Vår innsats for en to-statsløsning er imidlertid ikke til hinder for samarbeid med Israel. Norge og Israel har flere områder der samarbeid er av gjensidig interesse, for eksempel innenfor forskning og innovasjon. Derfor er det naturlig å omtale dette i regjeringsplattformen, samtidig som vi legger opp til en balansert holdning til konflikten.

SPØRSMÅL NR. 1016

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 4. mars 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden forhindre at bilistene må betale hundrevis av millioner ekstra i rentekostnader på lån til bompengefinansierte samferdselsutbygginger?

BEGRUNNELSE:

Med fem milliarder kroner i byggelån betaler et bompengeprojekt omlag 50 millioner kroner i årlige renteutgifter med en rente på én prosent. Samferdselspakken for Oslo og Akershus har en effektiv rente på 3,74 prosent. En oversikt fra Vegdirektoratet viser imidlertid at flere bompengeprojekter betaler opp mot 6 prosent renter på byggelånene sine. I år må bilistene betale 13 milliarder kroner i bompenger, ifølge ferske anslag fra Statens vegvesen. Det er halvannen milliard kroner mer enn anslaget for 2018.

Svar:

Denne regjeringa løyver rekordmykje pengar til veg og byområde, og utbygginga av norske vegar har aldri vore meir omfattande. Samstundes sørger vi for godt vegvedlikehald slik at etterslepet går ned for første gong på fleire tiår. Vi bygger nytt og tar vare på det vi har.

Regjeringas innsats på samferdsel er viktig for å skape eit berekraftig velferdssamfunn med moderne infrastruktur av høg kvalitet og med effektive og sikre transportløysingar. Dette er grunnleggjande for gode velferdstenester og konkurransekraft for næringslivet. Vi

er genuint opptekne av at det skal bli mindre bompengar for folk flest, sjølv om stortingsfleirtalet er av ei anna oppfatning.

Den mest effektive måten å redusere belastninga for bilistane på er å få ned omfanget av bompengar. Dei siste fem åra har vi lagt ned bomstasjonar, redusert takstar utanfor byområda ved auka statlege bidrag i prosjekt. Med den nye regjeringsplattforma vert innsatsen mot bompengar styrka. Frå 2017 har regjeringa årleg løyvd om lag 500 millionar kroner for å redusere bomtakstane (tilskot). Den nye regjeringsplattforma slår fast at dette skal doblast, til ein milliard kroner årleg. Den nye regjeringsplattforma slår også fast at vi vil innføre eit frådrag for bompengar.

Regjeringa ønsker sjølvsagt så låg rente som mogleg for å få mest mogleg veg for bilistanes pengar. Rentene på låna til dei ulike bompengeprojekta varierer, og årsaka til dette er blant anna at lån er tatt opp på ulike tidspunkt, om det er fast eller flytande rente, om det er stilt fylkeskommunal og kommunale garantiar, eller om det er sett krav i bompengeproposisjonane.

Regjeringa har gjennomført fleire grep for å sikre meir pengar til veg og mindre til omkostningar. Bompengereforma skal leggje til rette for meir kostnadseffektiv og brukarvenleg bompengainnkrevjing med færre bompengeselskap. Dette er eit viktig grep som også sikrar profesjonalitet blant anna innafor finansforvaltning. Regjeringa har også endra rutinane for korleis ein tar høgde for uvisse i finansieringsplanane. Målet har vore å sikre påreknelige finansiering over ein lang tidshorisont på andre

måtar enn ved krav om fastrente. For dei prosjekta som i 2017 har høgast lånerente (i snitt) ligg det ein føresetnad

om fastrentelån i bompengproposisjonane. Desse er vedtatt lenge før denne regjeringa tiltredde.

SPØRSMÅL NR. 1017

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Kristian Torve

Besvart 25. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Er helseministeren fornøyd med dagens situasjon, og hva vil statsråden eventuelt foreta seg videre slik at responstiden forbedres?

BEGRUNNELSE:

Hesledirektoratets gjennomgang av responstid viser at ambulanser over hele landet bruker mer tid enn anbefalt under utrykning. De veiledende tidsfristene som er satt for utrykning brytes, noe som er særlig alvorlig i spredtbygde strøk hvor veiledende responstid allerede er over dobbelt så høy som for tettbygde strøk. Samtidig er mange av de ansatte i helseforetakene bekymret over at sykehusene og spesialisthelsetjenesten er underfinansiert og har tøffe krav til oppbygging av likviditet. At statsråden har gjort responstid til en nasjonal kvalitetsindikator vil ikke lette på denne situasjonen.

Svar:

Det er i dag veiledende mål til responstider for ambulansetjenesten. De veiledende målene framgår av St. meld. nr. 43 (1999-2000) og er som følger:

- Akuttoppdrag: 12 minutter for 90 pst. av befolkningen i byer og tettsteder og 25 minutter for 90 pst. av befolkningen i grisgrendte strøk.

Hesledirektoratets tall viser at:

- På landsbasis i 2017 var ambulansen framme på hendelsesstedet innen 12 minutter for 67,5 prosent av hendelsene i tettbebygde strøk. I 2016 var andelen 64,9 prosent.
- På landsbasis i 2017 var ambulansen framme på hendelsesstedet innen 25 minutter for 80,3 prosent av hendelsene i grisgrendte strøk. I 2016 var andelen 78,9 prosent.

Resultatene viser at det er bedre måloppnåelse i grisgrendte strøk enn i tettbebygde strøk, og at responstiden har blitt noe bedre i 2017 sammenliknet med 2016. Det er bra at resultater for responstider publiseres på helseno-

rge.no, og jeg forventer at helseforetakene bruker resultatene til å forbedre seg.

Det er ambulansetjenesten og legevakt som er bærebjelkene i den akuttmedisinske kjeden utenfor sykehus, og framover er det derfor viktig å se på hele den akuttmedisinske kjeden og hvordan den virker sammen. Prehospitale tjenester blir derfor et eget tema i ny nasjonal helse- og sykehusplan. I denne stortingsmeldingen vil det bli en gjennomgang av de prehospitale tjenestene – blant annet for å gi en oversikt over hvilke tiltak som er gjennomført og for å peke på en bærekraftig utvikling av de prehospitale tjenestene i framtiden.

Avslutningsvis nevner jeg at driftsbevilgningene til sykehusene er økt med 1,35 milliarder kroner i 2019. Dette gir rom til blant annet mer pasientbehandling og økte investeringer.

SPØRSMÅL NR. 1018**Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Kristian Torve****Besvart 27. februar 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når kan St. Olav forvente å få fullfinansiert det økte ansvaret de antas å få?

BEGRUNNELSE:

St. Olav kan som følge av flere kommunesammenslåinger i Trøndelag over natta få utvidet sitt opptaksområde, og dermed ansvar for akuttberedskapen for flere pasienter, uten at det følger penger med endringen. Det er et ønske om at hver enkelt kommune sokner til ett lokalsykehus.

Endring av finansiering i opptaksområdene for helseforetakene anslås å ta hele fire år, selv om det har vært kjent at endringene skal skje. Pasientene vil derimot komme tidligere.

Dersom dette blir vedtatt, må st. Olav ta på seg en oppgave uten å få betaling. Det bekymrer både ansatte og direktør ved sykehuset, hvor sistnevnte uttaler til Adresseavisen 4. januar at de allerede i dag har en vanskelig økonomisk situasjon ved St. Olav.

Endringen kan innebære 50-60 millioner kroner i tapte inntekter for St. Olav.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helse Midt-Norge RHF om saken. Stortinget har vedtatt en kommunereform som innebærer sammenslåinger av kommuner på tvers av grensene mellom opptaksområdene for helseforetak i Helse Midt-Norge. Helse Midt-Norge RHF opplyser at faglige råd og ønsker fra kommunesektoren er tydelige på at grensene mellom opptaksområder for helseforetak, kommunegrenser og regioner for kommunesamarbeid på helseområdet i størst mulig grad bør samsvare. Helse Midt-Norge RHF vurderer dette som det beste for pasientene både av hensyn til god akuttberedskap, et helhetlig tilbud på tvers av forvaltningsnivåer og effektiv utnyttelse av offentlige ressurser.

Som en konsekvens av dette har styret i Helse Midt-Norge RHF satt i gang en prosess med justering av opptaksområdene. Det er lagt som premiss at kommunenes ønsker om organisering skal gis betydelig vekt i vurderingen. Dersom endringene medfører betydelige økonomiske konsekvenser for ett eller flere av helseforetakene har styret i Helse Midt-Norge RHF bedt om at tidsbegrensede økonomiske overgangsordninger vurderes.

Endringer av opptaksområdene er fortsatt under utredning i dialog mellom det regionale helseforetaket,

helseforetakene og kommunene. Helse Midt-Norge RHF opplyser at det arbeides med å vurdere konsekvensene av nødvendige endringer, og ev. finne nødvendige overgangsordninger som ikke svekker noen av helseforetakenes evne til å gjennomføre nødvendig omstilling. I tillegg til en eventuell finansiell overgangsordning vurderes også mulighetene for overføring av andre oppgaver som bidrar til å opprettholde aktivitets- og finansieringsgrunnlaget ved berørte sykehus, og dermed også reduserer de økonomiske konsekvensene.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at en ev. endring av opptaksområder vil skje med så god tid til forberedelse som mulig innenfor rammene av kommunereformen. Styret i Helse Midt-Norge RHF vedtok oppstart av prosessen i desember 2018, med en intensjon om å fatte vedtak om endring i juni 2019, etter høringsrunde, og med ikrafttredelse samtidig med hoveddelen av kommunesammenslåingene fra 1.1.2020.

SPØRSMÅL NR. 1019**Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 27. februar 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan finansministeren utvirke at det settes opp en liste med anslag på kostnader for det norske samfunn for skatte- og avgiftsordninger, utgifter for forbrukere og bedrifter og utgifter for offentlig virksomhet som i hovedsak er begrunnet med å redusere CO2 utslipp av såkalte klimahensyn?

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har tidligere svart at inntektstapet for staten som følge av særregler for avgifter på el-biler er 11.220 mill. kr. Det er imidlertid en rekke ordninger og pålegg for å redusere CO2 utslipp i Norge, samt avgifter som CO2 avgift på drivstoff, elektrifisering av sokkelvirksomhet, regler for bygg og anlegg, etc. Hvis det ble klarlagt at CO2 ikke har noen merkbar betydning for klimaendringer er alle kostnader for samfunnet for å redusere CO2 bortkastet. Derfor er det av stor interesse å få et anslag for de totale kostnader for landet som følge av den vedtatte politikk for å redusere utslipp av den livgivende gassen CO2.

Svar:

Regjeringen vil bygge klimapolitikken på markedsbaserte og kostnadseffektive tiltak. Hovedvirkemidlene i

norsk klimapolitikk er, og skal være, sektorovergripende virkemidler i form av klimagassavgifter og omsettbare utslippskvoter. Som et tillegg til kvoter og avgifter brukes direkte reguleringer, standarder, avtaler og subsidier til utslippsreducerende tiltak, herunder støtte til forskning og teknologiutvinning.

Konkret utforming av virkemidler i klimapolitikken gjøres i forbindelse med de årlige budsjettene. Dermed vil tiltak på klimaområdet prioriteres opp mot andre behov, blant annet med utgangspunkt i en kostnadsvurdering. Det er et mål å gjennomføre tiltak til lavest mulig kostnad.

Regjeringens klimapolitikk og bakgrunnen for denne omtales jevnlig i meldinger til Stortinget, jf. for eksempel Meld. St. 1 (2018-2019). Jeg er enig i at det er ønskelig med en samlet oversikt over kostnaden og statens utgifter ved klimapolitikken. Finansdepartementet vil bidra til at dette blir bedre belyst.

Klimapolitikken reduserer norske utslipp. I Norges siste rapportering under FNs klimakonvensjon fremgår det at utslippene av klimagasser i 2020 vil kunne være 20–23 mill. tonn CO2-ekvivalenter høyere enn anslått hvis en ser bort fra tiltak og virkemidler innført siden 1990. CO2-avgiften er det enkeltvirkemiddelet som har bidratt mest til utslippsreduksjoner siden 1990.

SPØRSMÅL NR. 1020**Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 27. februar 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Eg viser til NRK sine avsløringar i februar 2019 av Toll-direktoratet sine moglege brot på personvernlovgjevinga.

Vil finansministeren på denne bakgrunn snarast ta initiativ til ein full gjennomgang av korleis dette kunne skje, kontrollere om kompetanse på jus og personvern i underliggende etatar er god nok, og ta grep for å sikre at offentlege etatar ikkje nyttar sporings- og overvåking-

smetodar som ulovleg krenker retten til privatliv og inneber rettsstridige inngrep i personvernet?

Svar:

Tolletaten har som eit viktig samfunnsoppdrag å sikre at lover og reglar for grensekryssande vareførsle vert etterlevde. For å løyse denne oppgåva gjev tollova vide kontrollheimlar. Tollova § 13-12 gjev tollmyndigheitene høve til å

innhente og behandle "nødvendige" personopplysningar "ved planlegging, målretting og gjennomføring av kontroll". Høvet til tollmyndighetene til å innhente og behandle personopplysningar må skje innanfor rammene av tollova og personopplysningslova, som fastset at EUs personvernforordning (GDPR) gjeld som norsk lov. Tollmyndighetene må ved behandling av personopplysningar vege omsyna til effektiv kontroll opp mot personvernomsyn.

NRK har sett søkjelyset på Tolletatens høve til innhenting og behandling av personopplysningar ved bruk av kamera som kan kjenne at kjenneteikn på køyretøy. Desse avvika er lukka.

Tolletaten har sjølv òg avdekt trong for vesentleg bestriving av etaten sin praksis for innhenting og handsaming av personopplysningar. Avvika her gjeld manglande dokumentasjon og kvalitetssikring av vurderingar av kor langt kontrollheimlane rekk, og om personvernet er tilstrekkeleg vareteke. I denne samanheng er reist spørsmål om kor langt Tolletatens heimelsgrunnlag rekk. Oppfølging av dette har vore eit viktig tema i styringsdialogen mellom etaten og Finansdepartementet i 2018 og vil framleis vere det i 2019. Det er beklageleg at etterlevinga i Tolletaten av personvernreglane har vore mangelfull. Samtidig er eg nøgd at etaten sjølv har avdekt avvika, rapportert om dei og er i gang med å bringe forholda i lovleg orden.

Finansdepartementet har følgd saka tett og gjeve tydelege tilbakemeldingar om at departementet forventar at avvika vert lukka. Stortinget vart orientert i revidert nasjonalbudsjett 2018 og i statsbudsjettet for 2019. Ved handsaming av revidert nasjonalbudsjett for 2018 vart det løyvd 30 mill. kroner til tiltak på personvernområdet i Tolletaten. I tildelingsbrevet for 2019 vert det òg presisert at etaten må prioritere arbeidet med å utvikle og etablere ein betre internkontroll, og at etaten må prioritere arbeidet med gjennomføring av identifiserte tiltak på områda personvern og informasjonstryggleik.

Etter NRKs oppslag ser eg behov for å gje ei samla framstilling av gangen i denne saka:

Tidleg 2017 – avvik i systemet for skiltattkjenning vert meldt til Datatilsynet

Tolldirektoratet informerte i februar 2017 Finansdepartementet om avvik i handteringa av informasjon frå Tolletatens løysing for skiltattkjenning (kameraovervakning og automatisk skiltattkjenning (ANPR)). Bakgrunnen for avviket var at Tolletaten 1. januar 2017 fekk heimel til å lagre opplysningar frå løysinga i inntil seks månader, mot tidlegare ein time. Den sentrale systemløysinga for skiltattkjenning vert drifta i samarbeid med Statens vegvesen. Tolletaten og Statens vegvesen hadde tilgang til kvarandre si løysing for skiltattkjenning på den tid da opplysningar vart lagra i ein time. Ved overgang til lengre lagringstid oppstod eit avvik ved at Statens vegvesen fekk tilgang til opplysningar frå Tolletatens skiltattkjenning lengre enn ein time – noko som Statens vegvesen ikkje har heimel til.

Statens vegvesen melde avviket til Datatilsynet 25. januar 2017. Løysinga for lagring i seks månader vart stengd inntil ei løysing for tidsdifferensiert tilgang var på plass 22. februar 2017.

Finansdepartementet følgde opp saka overfor Tolldirektoratet. Departementet sette krav om at etaten innan rimeleg tid skulle få på plass ei tilfredsstillande løysing som avgrensa Statens vegvesens tilgang til informasjon ut over lagringstid på ein time. I svaret frå Tolldirektoratet vart det mellom anna uttalt at Tolletaten og Statens vegvesen hadde tilstrekkelege heimlar til utveksling av opplysningar frå dei to etatane sine ANPR-kamera som er lagra i ein time, og at avviket var lukka. Finansdepartementet presiserte at det er viktig at bruk av skiltattkjenning skjer innanfor dei rettslege rammene som følgjer av personopplysningslova og anna regelverk for dei to etatane.

Datatilsynet fatta vedtak om avvika i brev av 27. mars 2017 til Statens vegvesen. Statens vegvesen vidaresende dette brevet til Tolldirektoratet nokre dagar seinare. I brevet varsla Datatilsynet mellom anna at "[v]i ønsker å komme tilbake til og få en gjennomgang av omfanget av alle ANPR-kameraene før de settes i drift for Tolletatens formål og tillatelse." Finansdepartementet vart ikkje orientert om Datatilsynets vedtak av 27. mars 2017 før i juni 2018, i samband med Tolletatens rapportering om ANPR-avvik avdekt i 2018.

Tolldirektoratet følgde ikkje opp Datatilsynets brev til Statens vegvesen godt nok i 2017. Brevet frå Datatilsynet var ikkje retta til Tolldirektoratet, som oppfatta at Datatilsynet ville ta initiativ overfor Tolletaten til ein prosess. Direktoratet vedgår at etaten burde teke kontakt med Datatilsynet tidlegare om oppfølging av brevet. Både Tolletaten og eg meiner no i ettertid at Tolletaten burde ha varsla Finansdepartementet om brevet då den vart kjend med det.

Januar 2018 – etaten orienterer om omfattande svikt i handtering av personopplysningar

I november 2017 oppretta Tolletaten eit personvernprosjekt som skulle kartlegge og utgreie status i etaten si etterleving av personopplysningslova og førebuing til ny personopplysningslov som skulle tre i kraft i juli 2018. I denne kartlegginga avdekte Tolldirektoratet fleire brot på etaten si handsaming av personvernreglane. Direktoratet informerte Finansdepartementet og Datatilsynet om dette i januar og februar 2018. Orienteringane gjekk ut på at status på området ikkje var god nok, at kartleggingsarbeidet ville fortsetje og at det ville verte sette i verk omfattande tiltak. Som følgje av manglande dokumentasjon var det på fleire område uklårt om heimelsgrunnlaget til etaten for behandling av personopplysningar var tilstrekkeleg.

Det var avvik på organisasjonsnivå som uklare roller, organisering, roller og ansvar på personvernområdet, manglande kompetanse og kultur for handtering av personvern og manglar ved tekniske løysingar.

Etaten tok situasjonen svært alvorleg og identifiserte raskt og sette i verk ei rekkje naudsynte tiltak, medrekna vidare kartlegging. Finansdepartementet følgde saka tett i styringsdialogen og gav tydeleg melding om at departementet forventa at avvika vart lukka og at vedtekne tiltak vart følgte opp. I revidert nasjonalbudsjett for 2018 vart Stortinget orientert om avvika, og det vart løyvt 30 mill. kroner til tiltak på personvernområdet i Tolletaten.

Juni 2018 – handsaming av avvik for kamera for skiltattkjenning

På bakgrunn av intern bekymringsmelding og omtale i kartlegginga i personvernprosjektet starta Tolletaten i januar 2018 undersøkingar om bruk av løysinga for skiltattkjenning, medrekna om bruken var tilstrekkeleg forankra i heimelsgrunnlaget og om det var brot på reglane for informasjonstryggleik. Grundige undersøkingar og vidare kartlegging vart gjort i Tolletaten gjennom våren. Tolletaten erkjenner at desse utgreiingane kunne vore gjorde raskare. Etter vidare kartlegging vart saka identifisert som eit konkret avvik og varsla til Finansdepartementet og Datatilsynet i juni 2018.

Tolletaten lukka fleire av avvika i juni og juli 2018. Mellom anna vart Tolletatens tilgang til Statens vegvesens kamera avvikla, talet på brukartilgangar redusert, instruks for bruk av mobile kamera innskjerpa, nytt teknisk oppsett for å skilje ut data til høvesvis Tolletaten og Statens vegvesen etablert og bruk av varslingsliste stansa. Etaten har brukt noko meir tid på vurderingar knytt til oversiktsbilete og såkalla veivalgskamera, samt å etablere ny datahandsamaravtale mellom Tolletaten og Statens vegvesen.

Overordna om handsaminga

Stortingsrepresentant Bjørndal spør om eg snarast vil ta initiativ til ein full gjennomgang av korleis dette kunne skje. Då dette allereie er gjort i regi av Tolletaten, departementet er orientert og har følgd opp saka i 2018, og etaten

allereie har sette i gang tiltak, har eg vurdert at det ikkje er naudsynt.

Både Tolletaten og Finansdepartementet har teke avvika i Tolletatens handtering av personopplysningar svært alvorleg. Oppfølginga av Datatilsynets vedtak i brev 27. mars 2017 til Statens vegvesen var ikkje god nok i Tolletaten, og departementet burde ha vorte orientert. Sidan hausten 2017 har likevel oppfølginga etter mi vurdering vore systematisk og god, sjølv om etaten erkjenner at utgreiingane av manglar i etaten sin bruk av systemet for skiltattkjenning kunne vore gjort noko raskare. Handteringa til etaten av personopplysningar og avvika i Tolletatens bruk av systemet for skiltattkjenning har vorte følgde opp i styringsdialogen med Tolletaten gjennom 2018 og vil òg vere eit viktig tema i 2019. Stortinget har vore orientert om utfordringane i Tolletaten, og det vart løyvt 30 mill. kroner til gjennomføring av tiltak.

Det er positivt at etaten sjølv har avdekt svakheitene og avvika, meldt til Datatilsynet og Finansdepartementet og gjort tiltak for å rette opp. Tolldirektoratet har nyleg gjort grundig greie for dette arbeidet på sine nettsider – toll.no. Etaten er no godt i gang med eit omfattande prosjekt for personvern og informasjonstryggleik. Eg ønskjer å bygge ein kultur der både departementet og etatane våre lærer av feil. Dette oppnår vi best når det i størst mogeleg grad er organisasjonen sjølv som oppdagar feila, slik som her. Feila må så vorte rapporterte slik at heile organisasjonen kan lære av det og ikkje gjentek dei, og at det kan vorte setje i verk tiltak.

Etatane under Finansdepartementet har viktige ansvarsområde. Departementet styrer overordna etter risiko og vesentlegheit og gir etatane tillit og stort handlingsrom. Denne saka har vore med på å vise at risikoen i informasjonshandsaming er stor. I tildelingsbrev for 2019 til våre underliggjande etatar har departementet difor varsla at vi planlegg ei ekstern evaluering av handsaming av informasjonstryggleik i alle etatane våre.

SPØRSMÅL NR. 1021

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 26. februar 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Nok en gang varsles kutt i Sykehus Innlandet. Regjeringa har gjennomført flate ostehøvelkutt som rammer sjukehusene. Før jul ble 75 sengeplasser lagt ned, 914 årsverk

vedtatt fjernet og innført ansettelsesstopp. Det er gjennomført store kutt i psykiatrien. Nå varsles det flere kutt i somatikken. Dette vil måtte ramme pasientbehandlingen.

Mener statsråden at det blir behandlet for mange pasienter i Hedmark og Oppland?

Svar:

Helse Sør-Øst påpeker at tallet på 914 årsverk i spørsmålet ikke er korrekt. Det riktige tallet er 194 årsverk. Dette fremgår av styresak 101-2018 Virksomhetsplan og budsjett 2019 som ble styrebehandlet i Sykehuset Innlandet 19. desember 2018.

Helse Sør-Øst viser videre til at ansvaret for spesialisthelsetjenester for innbyggerne i Kongsvingerregionen 1. februar 2019 ble overført fra Sykehuset Innlandet til Akershus universitetssykehus. I forbindelse med virksomhetsoverdragelsen ble det virksomhetsoverført 665 årsverk til Akershus universitetssykehus og 37 årsverk til Oslo universitetssykehus. Overføringen berører pasientstrømmer og pasienttilbud i hele Sykehuset Innlandet innenfor både somatikk, psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og habilitering og rehabilitering.

Om lag 15 prosent av pasientene fra Kongsvingerregionen mottok sykehustjenester fra andre sykehus i Sykehuset Innlandet enn sykehuset i Kongsvinger. Etter 1. feb-

ruar 2019 er det ventet at de fleste av disse pasientene vil få sine tjenester fra Akershus universitetssykehus.

Sykehuset Innlandet får et ekstraordinært omstillingstilskudd på 100 mill. kroner fra Helse Sør-Øst RHF i 2019 i forbindelse med overføringen av opptaksområdet i Kongsvingerregionen til Akershus universitetssykehus.

Sykehuset Innlandet har i tillegg behov for å gjennomføre ytterligere omstillinger for å tilpasse seg budsjettet for 2019. Foreløpig årsresultat for Sykehuset Innlandet for 2018 viser et negativt resultat på 78 mill. kroner, som er 178 mill. kroner lavere enn budsjettet. For 2019 har Sykehuset Innlandet et krav fra Helse Sør-Øst RHF om balanse i driften. Det er utfordringer både innen somatikk og psykisk helsevern.

Jeg har merket meg at styret i Helse Sør-Øst RHF ved behandlingen av saken om målbildet for Sykehuset Innlandet 31. januar 2019 har lagt inn en forutsetning om at Sykehuset Innlandet har økonomi til å gjennomføre byggeplanene.

Jeg mener ikke at det blir behandlet for mange pasienter i Hedmark og Oppland. Det er imidlertid behov for å gjennomføre omstillinger slik at tilbudet kan gis innenfor de økonomiske rammene som Sykehuset Innlandet har.

SPØRSMÅL NR. 1022

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 4. mars 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil statsråden ta for å avhjelpe situasjonen i Horten kommune?

BEGRUNNELSE:

Forsvaret er en stor eier av infrastruktur rundt om i landet. Når Forsvarets rolle endrer seg i lokalsamfunnene kan det oppstå uenigheter mellom Forsvaret og kommunene. Det er derfor viktig med noen avklaringer rundt Forsvarets samfunnsansvar i disse sakene.

I Horten bor det for eksempel mange innbyggere langs Forsvarets veier. Disse veiene vil ikke Forsvaret brøyte. På en henvendelse fra Horten kommune har Forsvarsbygg svart at de mener det er et kommunalt ansvar. Dette begrunner de med at Forsvaret ikke har behov for veiene i sitt daglige virke. Slik denne representanten da forstår det pålegges kommunen kostnader og ansvar, gjennom ek-

sempelvis brøyting og generelt vedlikehold samt asfaltering og vann/avløp, for forsvarets eiendom slik som veiene på Karl Johans vern i Horten.

Dette reiser en problemstilling rundt hvilket ansvar forsvaret har ovenfor lokalsamfunnet, som for eksempel vintervedlikehold som er av stor betydning for beredskap og sikkerhet for innbyggerne, på forsvarets egen eiendom slik som disse veiene.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 20. februar 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud om ansvar for vedlikehold av veier og infrastruktur på Karljohansvern i Horten kommune.

Store deler av bygningsmassen på Karljohansvern er de siste 25 – 30 årene solgt for tilrettelegging av sivil virksomhet. De fleste veiene er imidlertid blitt liggende igjen

med Forsvarsbygg som grunneier. For noen veier er det gjennomført deloverføring av ansvaret for veggrunn på Karljohansvern til nye brukere, hvorav noen er overført til Horten kommune. I dag er ansvaret for veivedlikeholdet fordelt på Forsvarsbygg, Horten kommune og beboere.

Forsvarsbygg varslet i 2016 alle brukere av en av veiene (Øvre vei) om at de vil avvikle sitt ansvar for vedlikehold og brøyting av denne veien, og brukerne ble anbefalt å etablere et veilag for vedlikehold. Veien er ikke i bruk av Forsvaret, og det er derfor ikke naturlig at fors-

varssektoren dekker kostnader til vedlikehold og brøyting. Etter Forsvarsbyggs oppfatning vil et veilag løse den gjenstående situasjonen om ansvarsforhold på Karljohansvern. Forsvarsbygg har også over lengre tid hatt kontakt med Horten kommune om overføring av veggrunnen til kommunen.

Jeg forutsetter at partene i nær fremtid kommer fram til en løsning som avklarer ansvarsforholdet for veiene på Karljohansvern.

SPØRSMÅL NR. 1023

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 22. februar 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvilke kommuner har gjennomført tilsyn med de private barnehagene i 2017, 2018 og så langt i 2019, og hva er resultatene av disse tilsynene?

BEGRUNNELSE:

I rapporten "Kartlegging av kommunenes erfaringer med å praktisere regelverket om bruk av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager" (2017), og som Agenda Kaupang gjennomførte på vegne av utdanningsdirektoratet, fremkommer det at 99 av 100 private barnehager slipper tilsyn. I mai 2017 behandlet Stortinget et representantforslag fra SV om å utarbeide en nasjonal oversikt over hvordan barnehageloven med forskrifter, som regulerer offentlige tilsyn og tilsyn med private barnehager, etterleves og håndheves i sektoren. Dette forslaget ble nedstemt av H, FrP, V og KrF med begrunnelsen at Agenda Kaupang var i gang med sitt oppdrag. Nå har det gått to år siden denne rapporten kom, og det er etter spørsmålsstillers syn uheldig at det ikke finnes en samlet nasjonal oversikt over omfanget av tilsyn, hvilke kommuner som har gjennomført tilsyn og hva som er resultatet av tilsynene. Spørsmålsstiller regner likevel med at departementet har oversikt og kunnskap om status på dette arbeidet, særlig med tanke på den helhetlige gjennomgangen regjeringen har sagt at de holder på knyttet til regelverket og behovet for sterkere regulering av sektoren.

Svar:

Kommunen har tilsynsansvaret for både private og kommunale barnehager. Dette ansvaret omfatter tilsyn med kravene til kvalitet og økonomi etter barnehageloven, og kravene til helse, miljø og sikkerhet etter folkehelseloven.

Alle barnehager rapporterer årlig til Utdanningsdirektoratet om de har hatt tilsyn etter barnehageloven, og om tilsynet var skriftlig eller stedlig. Tallene er tilgjengelige på <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/om-barnehagen/>.

Oversikten på nettsiden viser hvor mange tilsyn den enkelte kommune har ført og hvilke barnehager kommunen har ført tilsyn med. Skriftlig tilsyn er tilsyn der kommunen har gjort vurderinger utelukkende basert på skriftlig dokumentasjon. Stedlig tilsyn er tilsyn der kommunen har gjennomført intervjuer eller befaringsfor å supplere den skriftlige dokumentasjonen.

På landsbasis viser oversikten at 2 916 barnehager hadde tilsyn i 2017. 1 735 av dem var private barnehager. I 2018 hadde 2 556 barnehager tilsyn. 1 569 av dem var private barnehager. Barnehagene rapporterer årlig og vi har ikke oversikt over tilsynene for 2019 foreløpig.

Det samles ikke inn opplysninger om hvilke temaer kommunene har ført tilsyn med eller hva som var resultatet av tilsynene. For å få kunnskap om hvordan tilsynet med bruk av offentlige tilskudd og foreldrepenger fungerer, var det derfor behov for en slik undersøkelse som Agenda Kaupang har gjort. Denne viste at kun én prosent av de private barnehagene hadde hatt tilsyn med kravene til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i perioden fra 2013 til 2016. Videre viste undersøkelsen at det

var varierende kompetanse og kapasitet i kommunene til å føre økonomisk tilsyn med private barnehager.

Barnehageloven legger til grunn at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode. Jeg er opptatt av god kvalitet i barnehagen, og et godt tilsynssystem er et viktig ledd i å sikre dette.

Det er gjennomført flere tiltak for å gi kommunene økt kompetanse til å føre tilsyn. Utdanningsdirektoratet har hatt en nasjonal tilsynssatsing der fylkesmennene gjennom tilsyn har kontrollert hvordan kommunene gjør risikovurderinger, veileder og gjennomfører tilsyn etter barnehageloven. Fylkesmannen fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet. Nesten halvparten av tilsynene fylkesmennene gjennomførte i 2017 gjaldt temaet kommunens risikovurderinger, veiledning og tilsyn. I 2016 ble barnehageloven endret slik at fylkesmannen kan føre tilsyn direkte med barnehager i særlige tilfeller.

Regjeringens politiske plattform fastslår at regjeringen vil utvikle et bedre og mer uavhengig tilsynssystem for barnehagene. Tilsyn er et viktig virkemiddel for å bidra til

at alle barn får et barnehagetilbud i tråd med loven. Økonomisk tilsyn er sentralt for å sikre at offentlig tilskudd og foreldrebetaling kommer barna til gode i tråd med forutsetningene og sikre legitimitet til barnehagene.

Regjeringen går nå gjennom regelverket for private barnehager. Rapporten fra Agenda Kaupang som representanten viser til er en del av kunnskapsgrunnlaget, og viser at det er noen utfordringer med regelverket som i hovedsak kom på plass under barnehageforliket i 2003. Tilsynet er et av elementene vi vurderer, og jeg mener det er problematisk at kommunene oppfatter tilsynssystemet som krevende og uklart, slik Agenda Kaupang-rapporten viser.

Om lag 140 000 barn går i private barnehager. Disse barnehagene utgjør en sentral del av velferdstilbudet og hverdagen til familier i hele landet. Jeg tar sikte på at gjennomgangen av regelverket og utredningen av eventuelle endringer vil være ferdig i løpet av våren 2019. Jeg vil da sende et forslag på offentlig høring. Regjeringen tar videre sikte på å komme tilbake til Stortinget i løpet av 2019.

SPØRSMÅL NR. 1024

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 27. februar 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Hvordan vil landbruks- og matministeren bidra til at NVE kan få en styrket rolle med både forebyggende arbeid og krisehåndtering for å ta vare på matjord i møte med store nedbørmengder og flom?

BEGRUNNELSE:

Flommen i Ottadalen og Gudbrandsdalen i høst er nok et eksempel på at det er avgjørende å ruste den norske matproduksjonen og beredskapen for utfordrende vær med både store nedbørmengder og flom. Beskyttelse og forsterking av produksjonsgrunnlaget med matjord handler også om gode og oppdaterte planer for hvordan samfunnet skal takle klimaendringer og store vannmengder de neste årene.

Svar:

Norge har alltid vært utsatt for flom og skred, men vi må nå være forberedt på mer ekstremvær. Flom og skred kan medføre skader på liv og helse, eiendom, infrastruktur og

miljø. Regjeringen tar folks trygghet og sikkerhet på alvor. Samtidig vil det ikke være mulig å sikre seg fullt ut, og vi må leve med at flom og skred kan føre til skader.

Regjeringen er opptatt av at folk skal føle seg trygge der de bor. Vi har derfor over tid økt bevilgningene til flom- og skredforebygging. I 2019 er det bevilget 394 mill. kroner til flom- og skredforebygging, hvorav 45 mill. kroner til Svalbard. I perioden 2014-2018 er det brukt om lag 1,3 mrd. kroner på bygging av sikringstiltak mot flom og skred. De økte bevilgningene bidrar blant annet til å øke fremdriften på en rekke viktige sikringstiltak.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skal prioritere sin bistand til kommunene etter samfunnsøkonomiske kriterier, slik at samfunnet får mest mulig igjen i form av redusert risiko for flom- og skredskader. Basert på kartlegging og annen informasjon er det identifisert en rekke bebygde områder med høy flom- og skredrisiko. Den statlige farekartleggingen har så langt avdekket at mer enn 160 000 mennesker i Norge bor i områder utsatt for flom eller skred.

NVEs sikringstiltak retter seg primært mot sikring av bebyggelse. Verdien av matjord blir tatt med i NVEs sam-

funnsøkonomiske vurdering av et sikringstiltak, men vil ikke alene kunne være utløsende for et sikringstiltak. Med de store utfordringene vi har knyttet til sikring av bebyg-

gelse, ser jeg ikke for meg at sikring av landbruksarealer i seg selv vil kunne være en prioritert oppgave for NVE fremover.

SPØRSMÅL NR. 1025

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 1. mars 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara

Spørsmål:

Vil justisministeren trygge barn og unge ved å legge til rette for at det er gode rutiner på oppdatering og fornyelse av vandelsattest?

BEGRUNNELSE:

Vi kunne i går lese i TV 2 nyhetene at politiet som følge av nytt regelverk eller ny tolkning av regelverk for 1 år siden forandret sin praksis med gjennomgang og utstedelse av vandelsattester.

Plettfriandel for trenere og ledere har vært viktig i kampen mot overgrep mot barn i idretten. Siden 2009 har det vært påkrevd fremvisning av ren vandelsattest fra alle med trener- eller lederrolle i idretten. Attesten har etter ønske fra Norges idrettsforbund blitt fornyet hvert tredje år, eller ved en ny rolle i klubben. Dette er det nå blitt slutt på fordi politiet mener at regelverket ikke støtter denne praksisen.

Som barne- og ungdomspolitisk talsperson for Fremskrittspartiet er jeg svært opptatt av barn og unges sikkerhet. Hele 93 prosent av alle barn og unge er eller har vært aktive i et idrettslag.

Ifølge Norges Idrettsforbund er det økende antall henvendelser om seksuell trakassering og overgrep i idretten. Norges idrettsforbund mottar slike saker flere ganger i måneden.

En praksis uten fornying av vandelsattest hvert 3 år vil etter min oppfatning kunne føre til et mye dårligere rettsvern for barn og unge i idretten og jeg støtter

Tertnes IL som mener at dagens løsning er uholdbar.

I verste fall kan en trener som reiser bort f.eks. på studier, begå overgrep og bli dømt, komme tilbake til samme stilling uten at dette blir synlig i vandelsattesten.

Svar:

Arbeidet mot vold og overgrep er høyt prioritert av regjeringen. I regjeringens politiske plattform fra Grana-

volden fremgår det blant annet at; «regjeringen vil føre en helhetlig og offensiv politikk og prioritere arbeidet med å bekjempe vold og overgrep, voldtekt og vold i nære relasjoner». Gjennom statsbudsjett, tildelingsbrev og riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv er det gitt klare føringer om at arbeidet mot vold og overgrep mot barn skal prioriteres høyt. Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) ble lagt frem høsten 2016. Planen skal redusere forekomsten av vold i nære relasjoner, bidra til å forebygge vold og overgrep og styrke ivaretagelsen av barn som er utsatt for vold og overgrep. Regjeringen arbeider nå med å følge opp tiltakene i planen, på tvers av ulike departementer.

Reglene om fornyet vandelskontroll i politiregisterloven ble vedtatt av et enstemmig Storting i 2010, og er ikke endret etter dette. Det ble i denne forbindelse foretatt en grundig vurdering av om man skulle legge opp til å utstede politiattester med jevne mellomrom, eller om man skulle velge en annen ordning. Man kom til at det ikke var ønskelig å legge opp til rutinemessig fornyelse av attester. Begrunnelsen var at en slik ordning ville være meget ressurskrevende, samtidig som den ikke sikrer at arbeidsgivere/oppdragsgivere tidsnok fanger opp nye forhold av betydning.

I stedet har man lagt opp til en ordning hvor arbeidsgiver eller annen mottaker av politiattester kan henvende seg til politiet og få utlevert nye opplysninger av betydning for innholdet i attesten, for eksempel der det er mistanke om at en ansatt er siktet for eller dømt for straffbare forhold som ville vært anmerket på attesten. Arbeidsgiver er på denne måten gitt anledning til å forvise seg om at kravene til vedkommendesandel fortsatt er oppfylt.

Utover dette er det et viktig poeng at politiet av eget initiativ kan varsle arbeidsgiver for å forebygge eller avverge lovbrudd.

Avslutningsvis viser jeg til at et krav om politiattest kan bidra til at uegnede personer ikke blir tilsatt i en stilling, men vandelskontroll er ikke i seg selv en garanti for at en person er egnet til å arbeide med barn. Den enkelte

virksomhet mv. har også et selvstendig ansvar for å forebygge overgrep mot mindreårige.

SPØRSMÅL NR. 1026

Innlevert 19. februar 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 26. februar 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at klagen som er varslet fra blant annet Sametinget og flere miljøorganisasjoner på vedtaket om å gi driftskonsesjon til Nussir ASA, vil bli underlagt en seriøs, grundig og ikke minst reell behandling hvor utfallet ikke nødvendigvis må bli at driftskonsesjonen opprettholdes?

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) traff den 14. februar 2019 vedtak om tildeling av driftskonsesjon til Nussir ASA for kobberutvinning ved Nussir og Ulveryggen kobberforekomster i Kvalsund kommune.

Etter hovedregelen er det Direktoratet for mineralforvaltning som treffer vedtak om driftskonsesjon etter mineralloven. For søknad om undersøkelse, prøveuttak,

utvinningsrett og driftskonsesjon i Finnmark gjelder det imidlertid en unntaksregel om at saksbehandlingen løftes opp til NFD dersom Sametinget eller grunneier går mot at søknaden innvilges. Dette var tilfellet i Nussir-saken, der Sametinget gikk imot at Nussir ASA fikk driftskonsesjon, og NFD sto dermed for underinstansbehandlingen av søknaden.

I første omgang vil departementet vurdere om eventuelle klager inneholder for eksempel ny informasjon som gir grunnlag for å omgjøre vedtaket. Dersom departementet finner grunn til å omgjøre vedtaket etter å ha vurdert klagen, så vil det bli gjort. Dersom departementet kommer til at det ikke er grunnlag for omgjøring av vedtaket, sendes saken til klageinstansen for endelig avgjørelse. Klageinstans er Kongen i statsråd.

Både departementet og Kongen i statsråd vil foreta en grundig og reell vurdering av de anførselene som gis i eventuelle klager, i tråd med forvaltningslovens krav.

SPØRSMÅL NR. 1027

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 26. februar 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Vil finansministeren vurdere å videreføre dagens regler om eierbegrensninger for VPS i ny verdipapirregisterlov slik Stortinget videreførte dem for Oslo Børs ved vedtakelsen av verdipapirhandelloven i 2018?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 87 L for 2013-2014 er det i kapittel 2 foretatt en lengre behandling av handlingsrommet i EØS for å beholde eierskapsbegrensninger både for børser og verdipapirsentraler. Departementet uttaler der: "Gjeldende eierbegrensningsregler for børser og for verdipapirregistre er tilnærmet identiske. Hensynene bak reguleringen av institusjonene, som samfunnsviktige institusjoner, er

de samme. Begge har en helt sentral rolle i den finansielle infrastrukturen på verdipapiriområdet." ... " Etter departementets syn er det derfor fortsatt viktig med en regulering som i tilstrekkelig grad ivaretar de hensynene som eierskapsreglene er ment å ivareta, og det er i utgangspunktet liten grunn til å utforme eierskapsregler for børser og verdipapirregistre som skiller seg vesentlig fra hverandre." I Prop 7 L(2018-19) opplyses det: "Arbeidsgruppen har her merket seg at det i Danmark er foreslått innført felles eierkontrollregler for de typer foretak som er omfattet av verdipapirhandelloven (sentrale motparter, operatører av regulerte markeder, verdipapirregistre mv), der det som hovedregel vil gjelde krav om forhåndsgodkjennelse når noen, direkte eller indirekte, eier minst 10 % av aksjene eller stemmene. Forholdet til CSDR, og nasjonalt handlingsrom etter denne forordningen, kan imidlertid ikke sees å være problematisert i de danske forarbeidene."

Departementet har på denne bakgrunn anbefalt å ikke videreføre eierskapsreglene.

Svar:

Regjeringens forslag til ny verdipapirsentrallov ble førstegangsbehandlet i Stortinget 19. februar 2019, jf. Prop. 7 L (2018-2019) og Innst. 166 L (2018-2019), og det ble truffet vedtak i samsvar med finanskomiteens innstilling, jf. lovvedtak 42 (2018-2019). Den nye verdipapirsentralloven gjennomfører EØS-regler som svarer til EUs verdipapirsentralforordning (CSDR) i norsk rett ved såkalt inkorporasjon. Det vil si at forordningen skal gjelde direkte som norsk lov. Loven inneholder i tillegg en rekke bestemmelser som supplerer reglene i forordningen. Mange av bestemmelsene viderefører deler av gjeldende verdipapirregisterlov.

Reglene om eierkontroll i verdipapirregisterloven er ikke vedtatt videreført i den nye verdipapirsentralloven. Verdipapirsentralforordningen inneholder i artikkel 27 regler om eierprøving, og det er lagt til grunn at det ikke er adgang til å fastsette nasjonale regler om dette ved siden av kravene i forordningen. Jeg viser i denne sammenheng til Finansdepartementets uttalelse i Prop. 7 L (2018-2019), som finanskomiteens flertall sluttet seg til:

«Departementet er enig med arbeidsgruppen i at den detaljerte reguleringen av eierprøving i forordningen, tilsier at den riktige løsningen er å legge til grunn at det ikke er adgang til å fastsette nasjonale regler om dette ved siden av kravene i forordningen. Verdipapirregisterloven § 5-2 foreslås derfor ikke videreført».

Da arbeidsgruppen som utredet gjennomføring av verdipapirsentralforordningen i norsk rett, avga sin rapport, var det i Danmark foreslått innført felles eierkontrollregler for de typer foretak som er omfattet av verdipapirhandelloven (sentrale motparter, operatører av regulerte markeder, verdipapirregistre mv), der det som hovedregel vil gjelde krav om forhåndsgodkjennelse når noen, direkte eller indirekte, eier minst 10 prosent av aksjene eller stemmene. Det er imidlertid ikke vedtatt egne eierkontrollregler for verdipapirsentraler i den danske «Lov om kapitalmarkeder».

Det følger av verdipapirsentralforordningen artikkel 27 at aksjeeiere som har mulighet til å øve innflytelse på verdipapirsentralens ledelse, skal være skikket til å sikre en sunn og fornuftig ledelse av verdipapirsentralen. Overføring av slike eierandeler krever fortsatt godkjenning av myndighetene. Det skal derfor gjennomføres en egnethetsvurdering også etter den nye verdipapirsentralloven selv om listen med utfyllende kriterier ikke er videreført i loven.

SPØRSMÅL NR. 1028

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 1. mars 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I dag veit ingen i Statens vegvesen (SVV) kor dei skal jobbe og kva dei skal jobbe med etter 1.1.2020. Folk slutter, kompetanse forsvinn og det kan vere grunn til å vere bekymra for korleis til dømes drift og beredskap blir ivarettatt etter 1.1.2020. Mange sit med stor lokalkunnskap som vil vera

av stor betydning ved drift av høgfjellsoverganger og ved flom og skred.

Korleis ser statsråden for seg den framtidige organiseringa av SVV, og korleis sikrar statsråden at denne dyrebare kompetansen ikkje blir borte?

GRUNNGJEVING:

Visar til Dokument nr. 15:671 (2018-2019).

Svar:

Etter oppmoding frå Stortinget, har regjeringa gått inn for å utvikle sams vegadministrasjon og overføre fylkesvegoppgåvene til fylka. Ei oppdatert kartlegging viser at Statens vegvesen nyttar om lag 1 800 av totalt 7 000 årsverk på å forvalte fylkesvegane på vegne av fylka. Ein så omfattande reduksjon i oppgåveomfang og årsverk har, saman med også andre forhold, gjort det naudsynt å vurdere framtidig organisering av etaten. Samferdselsdepartementet ga derfor Statens vegvesen i oppdrag å komme med framlegg til ny overordna organisasjonsmodell for etaten. Formålet med arbeidet er å leggje til rette for meir veg for pengane og gode moderne tenester for brukarar i framtida.

I januar leverte Statens vegvesen ein rapport med framlegg om å gå bort frå dagens regionorganisering til ein funksjonsbasert organisering som inneber innde-

ling i divisjonar. Rapporten inneheld ikkje framlegg til lokalisering av divisjonar eller tenestestader for øvrig.

Rapporten viser til at alle organisasjonsmodellar som er vurdert, vil gi store moglegheiter for å ivareta spreidd geografisk plassering av einingar og tilsette. Statens vegvesen er og vil framleis vere ein etat med sterkt lokal nærvær, uavhengig av modellval. Dette er naudsynt for å ivareta etatens regionale samfunnsansvar og sikre kompetanse om lokale tilhøve.

Regjeringa har no fått eit grunnlag for å ta stilling til overordna organisasjonsmodell for Statens vegvesen. Eg forstår uroa som dei tilsette i Statens vegvesen opplever kring prosessen, og regjeringa tek derfor sikte på raske avklaringar. Regjeringa tek sikte på at ny organisering skal tre i kraft 1. januar 2020, samtidig som avviklinga av sams vegadministrasjon.

Lokalisering av einingar blir ein del av neste fase av arbeidet, og vil bli sett i samanheng med ny struktur på trafikant- og kjøretøyområdet. Statens vegvesen har frist på dette arbeidet 10. mai i år.

SPØRSMÅL NR. 1029

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad

Besvart 28. februar 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Ser næringsministeren behovet for endringer i stiftelsesloven slik at en stiftelse med boligsosialt formål opprettet av en kommune, kan oppløses uten at det stilles strenge vilkår som følger av dagens lov, og kan oppløsning av slike stiftelser eventuelt begrenses til de stiftelser som ble opprettet før ny lov om sosiale tjenester trådte i kraft i 1991 og før gjeldende stiftelseslov (2010), være et alternativ?

BEGRUNNELSE:

Kommunens boligpolitiske ansvar var ikke lovfestet på 60-tallet da flere av boligstiftelsene ble opprettet. Boligstiftelsene var da godt tilpasset som et virkemiddel for å sikre boliger til eldre og funksjonshemmede. Stiftelsene hadde da tilgang til statlige midler og kommunene kunne også tildele offentlige midler med boligsosialt formål. Boligstiftelsene var en integrert del av det kommunale tjenesteapparatet og et verktøy i den kommunale boligpolitikken.

Stiftelsesloven er etter dette gradvis endret i retning av et klarere skille mellom stifter og stiftelsen. Etter endringene i stiftelsesloven i 2001 stilles det større krav til uavhengighet mellom kommuner. Kravet til uavhengighet foreslås skjerpet i NOU 2016: Forslag til ny stiftelseslov. Det vil bety at kommunene ikke kan bruke stiftelsene slik de var tiltenkt, og at boligstiftelse i dag er uegnet som virkemiddel i boligpolitikken.

En annen problemstilling er kommunenes manglende mulighet til å disponere boligstiftelsenes boliger til det beste for gruppene som har et reelt behov.

Grunnlaget for dette er at stiftelsene kun kan bruke boligene til å dekke behovene til brukerne som er beskrevet i formålet til stiftelsen. Andre brukergrupper får ikke tilgang på bolig og man kan risikere at boligene blir stående tomme, mens kommunene har et stort behov for å sikre nye brukergrupper.

Svar:

Det er i dag ca. 123 boligstiftelser som har kommune som eneste oppretter. De har en samlet bokført egenkapital på 2,1 milliarder kroner.

Både kommunal- og moderniseringsministeren og jeg har fått flere henvendelser fra kommuner som beskriver utfordringer knyttet til boligstiftelsene, og som ønsker å tilbakeføre midlene til kommunen. Ønsket har blant annet kommet opp i forbindelse med kommune-sammenlåinger og spørsmålet om hvordan den nye kommunen skal organisere sin virksomhet.

Nærings- og fiskeridepartementet er således kjent med at det å levere kommunale tjenester gjennom bol-

igstiftelser gir en rekke kommuner ekstra utfordringer. Departementet er også kjent med at staten gjennom økonomiske insentiver på 80-tallet oppfordret til å opprette kommunale boligstiftelser, og at dagens økonomiske virkemidler har medført uventede konsekvenser for kommunene og gjort det vanskeligere å realisere formålet med stiftelsen.

Jeg har igangsatt et lovarbeid om forslag til ny stiftelseslov. Dette er for tiden under arbeid i departementet. I den forbindelse vil jeg vurdere ulike moderniseringer og forbedringer i regelverket om stiftelser. En vurdering av spørsmålet om kommunale boligstiftelser inngår i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1030

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad

Besvart 28. februar 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan næringsministeren bidra til å sikre en bedre ordning slik at verdiene i boligstiftelsene kan overføres til kommunene, og kan brukes som virkemiddel i kommunens boligpolitikk for å oppnå lovpålagte oppgave, selvfølgelig med boligsosial forvaltning som formål?

BEGRUNNELSE:

Viser til begrunnelse i forrige spørsmål om samme tematikk med samme dato. Svar kan gjerne gis samlet.

Svar:

Det er i dag ca. 123 boligstiftelser som har kommune som eneste oppretter. De har en samlet bokført egenkapital på 2,1 milliarder kroner.

Både kommunal- og moderniseringsministeren og jeg har fått flere henvendelser fra kommuner som beskriver utfordringer knyttet til boligstiftelsene, og som ønsker å tilbakeføre midlene til kommunen. Ønsket har blant annet kommet opp i forbindelse med kommune-sammenlåinger og spørsmålet om hvordan den nye kommunen skal organisere sin virksomhet.

Nærings- og fiskeridepartementet er således kjent med at det å levere kommunale tjenester gjennom boligstiftelser gir en rekke kommuner ekstra utfordringer. Departementet er også kjent med at staten gjennom

økonomiske insentiver på 80-tallet oppfordret til å opprette kommunale boligstiftelser, og at dagens økonomiske virkemidler har medført uventede konsekvenser for kommunene og gjort det vanskeligere å realisere formålet med stiftelsen.

Jeg har igangsatt et lovarbeid om forslag til ny stiftelseslov. Dette er for tiden under arbeid i departementet. I den forbindelse vil jeg vurdere ulike moderniseringer og forbedringer i regelverket om stiftelser. En vurdering av spørsmålet om kommunale boligstiftelser inngår i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1031**Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 26. februar 2019 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen****Spørsmål:**

Vil det bli en reduksjon i tilskuddsbeløpet til oppfølging av Folkehelseprogrammet i årene fremover, hvordan er denne reduksjonen i så fall tenkt gjennomført, og hvilke konkrete konsekvenser vil dette få for de kommende tildelingene til Agder?

BEGRUNNELSE:

Aust-Agder og Vest-Agder ble som to av de første fylkene tatt opp i «Program for folkehelsearbeid i kommunene» (Folkehelseprogrammet). Et program som kan bidra til å løfte arbeidet med de levekårsutfordringene landsdelen står ovenfor. I 2017 og 2018 har Agder fått 14 millioner årlig til dette.

Via fylkesordføreren i Aust-Agder, har jeg nå blitt gjort kjent med at programkoordinatoren for Folkehelseprogrammet i Agder varsler om at man fra Helsedirektoratet har fått beskjed om at man fremover vil få en betydelig lavere årlig bevilgning enn det som er blitt gitt hittil.

Programkoordinatoren viser i den forbindelse til at det nylig har vært avholdt et møte med Helsedirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet, der det har blitt gitt klart uttrykk for et betydelig lavere ambisjonsnivå fremover, enn det som var tilfellet ved oppstart i 2017. Dette vil i så fall svekke Agders muligheter for å jobbe med sine viktige levekårsutfordringer.

Svar:

Den samlede tilskuddsrammen for program for folkehelsearbeid i kommunene (folkehelseprogrammet) over kap. 714, post 60 er 77 mill. kroner i 2019. Folkehelseprogrammet har et tidsperspektiv på ti år, før tilskuddsmidlene som i dag forvaltes av Helsedirektoratet etter planen skal innlemmes i rammetilskuddet til fylkeskommunene. Det er ikke lagt opp til en reduksjon i den samlede tilskuddsrammen i denne perioden.

Folkehelseprogrammet startet opp i Agder-fylkene, Oslo, Vestfold, Oppland og Østfold i 2017 med til sammen 46,1 mill. kroner i tilskuddsramme. Det ble lagt opp til å utvide programmet til å omfatte alle fylker i løpet av 2018 og 2019. Tilskuddsrammen ble økt med 25 mill. kroner i 2018. Da ble Trøndelag, Akershus, Telemark, Finnmark og Hordaland inkludert i programmet.

For 2019 ble det bevilget en økning i tilskuddsrammen på 5 mill. kroner. Årets økning gir ikke rom for å inkludere alle fylkene uten å justere tilskuddene til de fylkene som

allerede har etablert programmet. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor bedt Helsedirektoratet om å vurdere om fylker som har deltatt i programmet fra 2017 og 2018 kan få en nedjustert tilskuddsramme fra 2019. Forutsetningen er at omfordelingen i minst mulig grad skal gå utover planlagte eller påbegynte tiltak i kommunene. Dette for å sikre at de sju fylkene Troms, Nordland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Rogaland, Buskerud og Hedmark, som til nå har stått utenfor programmet, skal få tilbud om å delta fra 2019.

Helsedirektoratet ga de første fem programfylkene, Agder-fylkene, Oslo, Vestfold, Oppland og Østfold, tilsagn om støtte i fem år fra 2017. Helsedirektoratet vil utvide dette tilsagnet med ett år til 2022, med forbehold om Stortingets bevilgning. Helsedirektoratet har gitt de første fem fylkene signaler om at det blir en reduksjon i tilskuddet som står i forhold til utvidelsen av tilskuddsperioden. Ut over denne endringen, vil det ikke bli foretatt endringer i tilskuddene for 2019.

Jeg er opptatt av at tilskuddsmidlene i løpet av programperioden, fram til 2027, skal komme flest mulig kommuner til gode og at tilskuddsbeløpene ikke skal slå urimelig ut mellom fylkene. I denne perioden vil fordelingen mellom fylkene kunne justeres, og jeg kan ikke utelukke at det kan bli aktuelt å gjøre enkelte justeringer mellom fylkene allerede fra 2020. Helsedirektoratet har gitt fylkene signaler om at tildelingen for 2019 vil bli slik de ble forespeilet i tilskuddsbrevet for 2018, men at fylkene må planlegge for at det kan bli endringer i tildelingen fra 2020.

SPØRSMÅL NR. 1032**Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 1. mars 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Vil arbeids- og sosialministeren endre NAV sin beslutning om dette?

BEGRUNNELSE:

Nav vil ikke lenger dele ut gratis komfyrvakt til utsatte grupper via Hjelpemiddelsentralen. Komfyrrbranner toppen brannstatistikken og komfyrvakt kan forhindre disse. Å frata utsatte grupper denne muligheten går ut over de svakeste.

Svar:

Representanten viser i sin begrunnelse til at Arbeids- og velferdsetaten ikke lenger vil "dele ut gratis komfyrvakt til utsatte grupper via Hjelpemiddelsentralen".

Hjelpemidler fra folketrygden skal kompensere for bestemte merutgifter som følge av varig sykdom, skade eller lyte. Det er en løpende vurdering hva som til enhver tid er å anse som et hjelpemiddel i folketrygdlovens for-

stand og hva som ikke lenger kan sies å være utformet spesielt for personer med nedsatt funksjonsnedsettelse, men vanlig handelsvare. Det er Arbeids- og velferdsdirektoratet som har ansvaret for å foreta den løpende vurderingen.

Jeg er imidlertid kjent med at Arbeids- og velferdsdirektoratet i lys av tilbakemeldinger fra blant annet brannvesenet har vært i kontakt med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap for å få mer informasjon om situasjonen på området. Arbeids- og velferdsdirektoratet har nå informert meg om at de har foretatt en ny vurdering av saken og besluttet å beholde komfyrvakt som et hjelpemiddel i første omgang i to år. Direktoratet ser at komfyrvakt er til stor nytte for brannsikkerheten for en langt større gruppen enn de som faller under folketrygdens ansvarsområde, og at det er behov for å se nærmere på hvilke tiltak som kan brukes for å bedre brannsikkerheten i befolkningen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet vil derfor fortsette dialogen med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

SPØRSMÅL NR. 1033**Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Martin Kolberg****Besvart 27. februar 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Vil statsråden rette seg etter Stortingets anmodningsvedtak 58 (2016–2017) og 516 (2017–2018) og legge fram stortingsmeldingen om forsvarseksport i 2018 innen utgangen av andre kvartal 2019?

BEGRUNNELSE:

Statsministerens kontor publiserte 1. februar oversikten "Planlagte saker til Stortinget vårsesjonen 2019". Stortingsmeldingen om forsvarseksport er ikke omtalt.

Svar:

Stortingets anmodningsvedtak 58 (2016–2017) og 516 (2017–2018) sier at "Stortinget ber regjeringen vurdere å legge frem eksportkontrollmeldingen senest i løpet av andre kvartal etter at eksportåret er gjennomført, hvis dette er praktisk gjennomførbart".

Vi vil i likhet med i 2018 legge frem meldingen innen utgangen av 2. kvartal.

Siste del av vedtaket viser til at for at Utenriksdepartementet skal kunne legge frem stortingsmeldingen, må rapportene fra eksportørene om den faktiske eksporten som har funnet sted, være mottatt som forutsatt. Som betingelse for utførselslisens for forsvarsmateriell, settes vilkår om at bedriften rapporterer kvartalsvis til Uten-

riksdepartementet om den faktiske eksporten som har funnet sted basert på den enkelte eksportlisens. Tallene i stortingsmeldingen er basert på eksportørens rapporter fra eksportørene. Rapportene inneholder omfattende og

bedriftssensitive data, og det kreves betydelig arbeid og kvalitetssikring i departementet før de endelige oversikter og tabeller kan fremstilles.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 27. februar 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Hvilke planer har statsråden for utvikling av regelverk for ulike former for folkefinansiering, og er det vurdert å innlemme aktørene i sandkassa for Fintech?

BEGRUNNELSE:

Flere aktører som ønsker å drive folkefinansiering mener det tar for lang tid å få de nødvendige tillatelser til å drive sin virksomhet i Norge. Aktørene opplyser at både regelverk og veiledningen i våre nordiske naboland er mer hensiktsmessig enn i Norge og gjør det enklere for folkefinansieringsaktører å etablere seg i våre naboland. Regjeringen sier i Granavollen-erklæringen:

"Regjeringen vil legge til rette for folkefinansiering både gjennom forenklinger for næringen og økt trygghet for forbrukere, og vurdere å etablere et eget regelverk for folkefinansiering i lys av utviklingen internasjonalt, blant annet i EU."

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for folkefinansiering både gjennom forenklinger for næringen og økt trygghet for forbrukere. Finansdepartementet har nylig hatt på høring et forslag om at de som yter lån til næringsvirksomhet gjennom en låneformidlingsplattform, skal unntas fra konsesjonsplikten for finansieringsvirksomhet dersom utlånene ikke overstiger 1 mill. kroner per år. Forslaget innebærer et målrettet unntak fra konsesjonsplikten for utlån gjennom plattformer for lånebasert folkefinansiering. Forslaget er nå til behandling i departementet.

I høringsnotatet uttalte departementet blant annet:

«Departementet fortsetter å følge utbredelsen av finansiell folkefinansiering, og vurderer løpende behovet for eventuelle andre regelverkstilpasninger. Departementet vil ikke utelukke at det vil kunne være behov for ytterligere justeringer, eller at det vil kunne vise seg behov for å supplere med mer konkrete regler for låneformidlingsplattformer, for eksempel i form av

nærmere regler som ivaretar hensynet til forbruker- og investorbeskyttelse. Departementet følger med på regelverksutviklingen i EU, og hvilke føringer et eventuelt felleseuropeisk regelverk for folkefinansiering legger for fremtidig norsk regulering.»

I tråd med høringsnotatet vurderer jeg løpende om det er behov for ytterligere utvikling av regelverket, bl.a. for å ivareta hensynet til forbruker- og investorbeskyttelse.

Finansdepartementet ba i november 2018 Finanstilsynet om å etablere en regulatorisk sandkasse for fintech, som del av et bredere informasjons- og veiledningsinitiativ. I regulatoriske sandkasser gis utvalgte virksomheter mulighet til å teste ut bestemte produkter, teknologier eller tjenester på et begrenset antall kunder i en begrenset tidsperiode, under tett oppfølging av tilsynsmyndigheten. En aktør som tilbyr folkefinansieringstjenester, vil som andre aktører måtte oppfylle opptakskriteriene som Finanstilsynet vil stille. Eventuelle konsesjonskrav som gjelder for virksomheten, vil også gjelde i den regulatoriske sandkassen.

Etableringen av en regulatorisk sandkasse har flere formål, herunder å øke Finanstilsynets forståelse av nye teknologiske løsninger i finansmarkedet, og gjøre det lettere å identifisere potensielle risikoer på et tidlig stadium. I tillegg vil den kunne bidra til å øke innovative virksomheters forståelse av de regulatoriske kravene som stilles, og hvordan eksisterende regelverk får anvendelse på nye forretningsmodeller, produkter og tjenester.

Den regulatoriske sandkassen skal åpnes for søknader senest 31. desember 2019. Jeg vil orientere Stortinget om arbeidet i Finansmarkedsmeldingen 2019.

SPØRSMÅL NR. 1035**Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 4. mars 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Mange sykehus rundt i landet opplever trange budsjetter og at de må kutte i driften, noe som igjen går ut over tilbudet til pasientene. Et konkret eksempel er sykehuset i Arendal, som må kutte ca. 15 millioner kroner i drift. 13 stillinger må bort.

Er helseministeren bekymret for sykehusøkonomien og konsekvensene budsjettkuttene får for pasientene?

BEGRUNNELSE:

Sørlandet sykehus HF må spare inn 200 millioner kroner gjennom fire år, og nye runder med budsjettkutt for sykehusene er ventet. For Arendal sykehus er det varslet et kutt på 15 millioner kroner i driftsbudsjettet. Tillitsvalgte advarer allerede om at det er problematisk lav bemanning, og frykter at budsjettkuttene igjen vil gå ut over pasientnære stillinger. Før statsbudsjettet for 2019 ble lagt fram var det håp på Sørlandet om økte bevilgninger til sykehusene, men dessverre møtte ikke statsbudsjettet hverken forventningene eller behovet.

Svar:

Helse Sør-Øst opplyser at det ikke er foretatt kutt i rammen til Sørlandet sykehus.

Sørlandet sykehus HF er i følge Helse Sør-Øst gjennom regionens inntektsmodell tildelt 45 mill. kroner til økt aktivitet i 2019.

Helse Sør-Øst oppgir videre at Sørlandet sykehus HF i 2018 oppnådde et foreløpig positivt økonomisk resultat på i overkant av 40 mill. kroner. Dette er på samme nivå som foretakets budsjett for 2019. Fra 2018 til 2019 forventer foretaket en kostnadsvekst, utover normal prisvekst, spesielt knyttet til IKT-kostnader og kostbare legemidler.

Helse Sør-Øst viser til at Sørlandet sykehus HF de siste årene har hatt noe økning i bemanningsnivået, samtidig som den somatiske aktiviteten målt i antall opphold og antall ISF-poeng ikke har vært like høy som planlagt. Dette påvirker driftsøkonomien i helseforetaket, i tillegg til blant annet ovennevnte faktorer (IKT-kostnader og kostbare legemidler). Helse Sør-Øst oppgir at det derfor er nødvendig å foreta en kostnadstilpasning, spesielt innenfor somatisk virksomhet. Sørlandet sykehus HF jobber med denne utfordringen blant annet gjennom systematisk arbeid med kvalitet og kostnadsforbedringer i helseforetaket gjennom virksomhetsprogrammet «Kvalitet og modernisering». Regjeringen har styrket budsjettene til sykehusene årlig siden 2014, og for 2019 styrker vi sykehusbudsjettene totalt med 1 350 mill. kroner. Det er Helse Sør-Øst som har ansvar for å fordele de økonomiske rammene fra staten på det enkelte helseforetak i regionen.

Foreløpig driftsresultat for Helse Sør-Øst samlet i 2018 er på vel 1 600 mill. kroner. Det er omtrent dobbelt så høyt som budsjettet, noe som styrker regionens evne til å gjennomføre planlagte investeringer. Det er flere helseforetak som står overfor omstillingsutfordringer framover. For at modellen skal fungere, må helseforetakene styres innenfor de økonomiske rammene som stilles til disposisjon.

SPØRSMÅL NR. 1036**Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 1. mars 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Notodden sykehus skulle overta mye av rollen for Rjukan og Kragerø sykehus da disse ble nedlagt. Nå vil Notodden sykehus stenge ned all aktivitet ved tre operasjonsstuer under fire ferieuken i sommer. Tillitsvalgte leger er bekymret for at dette og frykter det er et skritt på veien for nedleggelse av kirurgen ved Notodden sykehus.

Vil statsråden engasjere seg for å ha kirurgen ved sykehuset operativ i sommer, og kan han garantere at kirurgen ikke vil bli redusert eller tatt bort i framtida?

Vil statsråden engasjere seg for å ha kirurgen ved sykehuset operativ i sommer, og kan han garantere at kirurgen ikke vil bli redusert eller tatt bort i framtida?

Svar:

I etterkant av Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan ble sykehusstruktur og akuttfunksjoner ved helseforetakene avklart. Disse beslutningene ligger fast, og det foreligger ingen planer om nedleggelse.

Når det gjelder den kirurgiske aktiviteten ved Notodden sykehus, har Helse Sør-Øst informert meg om følgende:

Notodden sykehus er et akutt sykehus med medisinsk, kirurgisk og ortopedisk akuttmottak. Traumemottak og mottak av barn skjer ved sykehuset i Skien. Notodden sykehus har åpent akuttmottak døgnet rundt og skal ha dette også i helger og ferier i hele 2019.

Sommerferien medfører lavere drift enn ellers i året. I juli i 2018 ble det registrert 117 kirurgiske ankomster. For å utnytte ressursene på en hensiktsmessig måte, planlegger sykehuset å tilpasse driften i fire uker i sommerfe-

rien 2019. Det innebærer at Sykehuset Telemark i denne perioden ikke legger opp til planlagte eller øyeblikkelig hjelp-inngrep på Notodden sykehus. Det innebærer videre at de kirurgiske sengene på Notodden sykehus vil driftes sammen med de medisinske sengene i de fire ukene. Sengeposten bemannes med både kirurgisk og medisinsk kompetanse. På den måten vil sykehuset kunne utnytte ressursene hensiktsmessig.

Anestesioverlege og lege i spesialisering (LIS) i indremedisin vil være i tilstedevakt i akuttmottak på Notodden sykehus på døgnbasis hele sommeren. Akuttmottaket og akutt poliklinikken vil være bemannet med kirurgisk/ortopedisk overlege/LIS i tilstedevakt på dagtid. Utenom ordinær arbeidstid vil overlege kirurgi være tilgjengelig som tilkallingsvakt/bakvakt. Ved behov for kirurgiske inngrep ut over polikliniske inngrep, vil disse med bakgrunn i ferieavvikling for overlegene bli utført på sykehuset i Skien i sommerferieukene.

SPØRSMÅL NR. 1037

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 28. februar 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mange har søkt utdanningsstipendet for ansatte som mangler godkjent lærerutdanning, og hvor stor del av midlene som så langt har vært avsatt har blitt tildelt som utdanningsstipend (fordelt på antall og beløp de siste fem årene)?

BEGRUNNELSE:

Skoleeiere kan søke om utdanningsstipend for ansatte som mangler godkjent lærerutdanning. Skoleeiere kan også søke om rekrutteringsstipend til personer som ennå ikke er ansatt i skolen. Ansatte i undervisningsstillinger som mangler godkjent lærerutdanning, kan få utdanningsstipend for å ta Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU og PPU-Y) eller Yrkesfaglærerutdanning (YFL). Både ansatte i grunnskolen og i videregående opplæring kan få utdanningsstipend.

Svar:

Utdanningsdirektoratet har siden 2015 tildelt utdanningsstipend over kapittel 226 post 22 til ansatte i undervisningsstillinger som mangler godkjent lærerutdanning.

Stipendet kan gis til personer ansatt i grunnskolen og videregående opplæring som skal ta praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfaglærere (PPU-Y) eller yrkesfaglærerutdanning (YFL).

Representanten spør om hvor mange som har søkt og hvor stor andel av midlene som har vært tildelt de siste fem årene. Vi har ikke tildelt midlene for 2019 enda. Derfor har vi foreløpig bare tall for årene 2015-2018.

Det er skoleeierne som søker utdanningsstipend for sine ansatte. Alle søknadene har blitt godkjent av Utdanningsdirektoratet og ansatte har fått tilbud om stipend.

Under følger en oversikt over søknader om stipend, fordelt per år. Differansen mellom godkjente søknader og utbetalte stipend, skyldes at noen av søkerne ikke oppfylte krav til opptak på studiet eller at de trakk seg av andre grunner. Stipendene utbetales i to omganger. I utbetalte midler for 2017 og 2018 inngår også midler til andre halvpart av stipend for personer som startet tidligere år og som nå har fullført. Utbetalingstakten for dette er forskjellig, da lengden på studiene og beløpene som utbetales er ulike.

År	Utbetalte midler	Antall godkjente søknader	Antall nye stipend som ble utbetalt
2018	84 272 590	633	522
2017	62 749 050	642	524
2016	47 418 600	904	720
2015	47 512 000	750	625

Utdanningsdirektoratet har fullmakt til å omdisponere midler på kapittel 226 post 22 avhengig av hvor mange som søker. Det har vært et mindreforbruk på budsjettet som har vært avsatt til utdanningsstipend til PPU, PPU-Y og YFL. Jeg er opptatt av å finne løsninger som kan gjøre

at flere ansatte i undervisningsstillinger som mangler godkjent lærerutdanning kan få nytte av dette stipendet. Kunnskapsdepartementet har derfor gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å vurdere tiltak for å øke rekrutteringen.

SPØRSMÅL NR. 1038

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 1. mars 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for at prosjektet «Folk møtes» først blir innvilget støtte, for deretter å bli fratatt muligheten for i det hele tatt å søke om videre tilskudd for 2019, og er statsråden enig i at det er dårlig bruk av fellesskapets midler når prosjekter settes i gang på bakgrunn av statlig støtte, for så at de i neste runde må stoppes, fordi staten midtveis i prosjektet trekker tilbake mulighetene for å søke videre støtte?

BEGRUNNELSE:

Arendal voksenopplæring, Froland og Tvedestrand kommuner søkte og fikk i 2018 innvilget midler av IMDI til det 2-årige prosjektet «Folk møtes», for å styrke norskopplæringen og integreringen i disse kommunene. De har nå fått beskjed om at det ikke er mulig å søke tilskudd for 2019, og prosjektet må derfor avvikles.

Jeg er blitt fortalt at årsaken til at det nå ikke skal være mulig å søke om tilskudd i 2019, skyldes regionreformen. Det er imidlertid vanskelig å se hvordan en slik endring kan begrunnes i en reform som ikke trer i kraft før 2020, og hvorfor dette i så fall skal få denne typen konsekvenser for allerede igangsatte prosjekter.

Videre gir en slik uforutsigbar praksis fra staten også personalmessige konsekvenser, ettersom man har ansatt en person til å drive dette prosjektet. Vedkommende mister sin jobb midtveis i en prosjektperiode, og kommunene må belaste sine allerede trange budsjetter i tiden fram til avslutning av ansettelsesforholdet.

Svar:

Arendal- voksenopplæring, Froland og Tvedestrand fikk i 2018 tilsagn om støtte til sitt prosjekt «Folk møtes» gjennom tilskuddsordningen kommunale utviklingsmidler. Kommunen søkte om toårig støtte til sitt prosjekt, men de fikk støtte kun for 2018.

Ordningen med kommunale utviklingsmidler ble fra 2019 endret for å målrette innsatsen mot prioriterte tiltak og modeller av nasjonal interesse. Navnet på ordningen ble endret til Tilskudd til utvikling av kommunale integreringstiltak. Alle kommuner kan i utgangspunktet søke på denne ordningen. Søkere må innfri krav og vilkår som fremgår av rundskrivet.

SPØRSMÅL NR. 1039**Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth****Besvart 27. februar 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til ei revidering og justering av erstatningsordninga til landbruket grunna avlingssvikt?

GRUNNGJEVING:

Det finst nasjonale ordningar for bønder som opplever tørke eller anna avlingssvikt. Men dei nasjonale ordningane slår skeivt ut for nokre brukarar, noko vi såg døme på etter sommaren 2018.

Staten har sett opp normtal for kor store avlingar ein kan hausta per dekar i eit normalår. Haustar ein mindre enn dette kan det utløysa erstatning, men den ordinære erstatningsordninga ved avlingssvikt treff dårleg for føretak som har basert drifta på eit høgt avlingsnivå. Ordninga premierer heller ikkje ekstra innsats i vekstsesongen slik som vatning, gjødsling og liknande. Det er brukt mykje tid og ressursar på å behandle søknadar om erstatning for avlingssvikt rundt om i kommunane, men mykje tyder på at det er behov for å justere og revidere erstatningsordningane slik at ordninga blir meir treffsikker. I fleire kommunar, til dømes i Valdreskommunane Vang og Øystre Slidre, har kommunane etablert egne kommunale ordningar for å kompensere for eller utjevne dei uheldige konsekvensane dei nasjonale ordningane.

Det er mange grunnar for ei revidering av noverande erstatningsordning:

- Næringa er sårbar for større endringar
- Omstillingsmoglegheitene er ikkje dei same som for andre næringar
- Færre og færre driv med jordbruk
- Inntektsnivået er generelt lågt

Svar:

Ordningen med erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon ligger under "Jordbruk-savtalen". Det vil si at rammer og bevilgning for ordningen hvert år er gjenstand for forhandlinger mellom staten og jordbrukets organisasjoner.

Representanten Hagaseth peker på at det er brukt mye tid og ressurser i kommunene på å behandle søknader fra bøndene etter avlingsskadene i 2018. Det gjelder ikke bare i kommunene, men også hos fylkesmennene som er vedtaksmyndighet for ordningen, og i Landbruksdirektoratet. I departementet ble tørkesommeren tidlig en stor og krevende sak, og det ble gjennomført en rekke

tiltak for å begrense skadene hos bøndene som var rammet.

Med en skadesituasjon som i 2018, er det viktig at regelverket ikke krever en unødvendig omfattende forvaltning. Derfor har det blitt gjort en rekke forenklinger de seneste årene. En av dem er at man gikk over til normtall for grovføravlinger i de ulike landsdeler. Grovførproduksjonen i Norge skjer hovedsakelig gjennom at bøndene selv produserer det meste av grovføret de trenger til sitt husdyrhold. Det omsettes relativt sett svært lite grovfør. Derfor finnes det begrenset dokumentasjon på produsert volum, og det er krevende å dokumentere den faktiske produksjon av grovfør på hvert enkelt bruk. For de typiske salgsproduksjoner legger man til grunn dokumentert produksjon de siste 5 årene for å beregne skadenivået. Normavlingene for grovfør forenkler arbeidet både hos bonden og i forvaltningen vesentlig. De er basert på registrerte avlingsnivåer i de ulike landsdeler, men der det samlede nivået er lagt omlag 20 pst. over faktiske normalårsnivå.

Endringene var basert på en grundig utredning der partene i jordbruksoppgjøret satt i referanse-grupper, og der forskriftene deretter var på ordinær høring. Både jordbrukets organisasjoner og departementet vurderte dette som en hensiktsmessig modell, ikke minst sett på bakgrunn av at den gjør ordningen vesentlig mye enklere og mer forutsigbar både for søker og forvaltning. Det var enighet om at dette ville gi ordningen en akseptabel treffsikkerhet, selv om den ikke alltid vil oppleves som "rettferdig" av den enkelte.

Bønder som normalt har en større grovføravling enn normavlingen i sitt område vil derfor oppleve at de, relativt sett, får en lavere erstatning enn de som har større areal med lavere avlingsnivå. Det har blitt gitt klare politiske signaler om betydningen av å utnytte lokale ressurser og å opprettholde arealer i drift. For å nå dette målet, er det mange steder hensiktsmessig å ha et større areal bak hvert dyr enn å optimalisere avlingsnivået per dekar.

Det er viktig å være oppmerksom på at formålet med erstatningsordningen er å gi bønder som rammes av klimabetingede avlingsskader en støtte som hjelper dem til å komme gjennom en økonomisk krevende periode. Det har aldri vært et formål å erstatte faktiske tap som i en ordinær erstatningsordning.

Etter skadene i 2018 kom det inn nesten 15 000 søknader om erstatning. Mange bønder slet med å skaffe nok vinterfôr til dyra sine, og prisen på grovfør ble svært høy. Derfor var det viktig å bidra til at også den økonomi-

ske støtten kom til bøndene raskt. Det blir utbetalt erstatninger på mer enn 2 000 mill. kroner, eller 50 ganger så mye som i et normalår. I tillegg er det også betalt ut ca. 300 mill. kroner i ekstra tilskudd per dyr og dekar i områdene med størst skader. Nesten 12 000 søknader ble ferdig behandlet i 2018. Det ville ikke vært mulig dersom ordningen hadde vært mer komplisert, med individuelle beregninger av avlingsnivået for grovfôr. Gjeldende regelverk hjemler at hele eller deler av erstatningen kan avkortes dersom foretaket ikke har drevet på en faglig forsvarlig måte, og ikke har gjort det som normalt kan for-

ventes for å forebygge tap. En ordning som differensierer erstatningen ut fra hvilke skadebegrensende tiltak som er gjennomført, vil gi en svært krevende forvaltning.

Med bakgrunn i erfaringene fra vekstsesongen 2018, vil det bli foretatt en evaluering av erstatningsordningen, og de øvrige tiltakene som ble gjennomført. I den forbindelse er det aktuelt å vurdere behov for endringer i både regelverk og av forvaltningssystemet. Dette er noe vi også må vurdere i forbindelse med jordbruksoppjøret til våren. Jeg vil imidlertid ikke forskuttere noen konklusjoner nå.

SPØRSMÅL NR. 1040

Innlevert 20. februar 2019 av stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth

Besvart 1. mars 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener statsråden at et svekket tilbud ved Kringsjåtunet, barne- og ungdomsenheten i Gjøvik og på Sanderud er i tråd med Regjeringens satsing på psykisk helse til barn og unge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringsplattformen har et eget kapittel om psykisk helse som sier at «regjeringen vil gi et særlig løft for barn og unges psykiske helse gjennom en egen opptrappingsplan». I lys av dette framstår det som underlig at Sykehuset Innlandet (SI) likevel velger å trappe ned det psykiske helsetilbudet, spesielt rettet mot barn og unge, flere steder i Oppland, som på Kringsjåtunet i Lillehammer, barne- og familieenheten i Gjøvik og på Sanderud. Enhetene beskriver alle et stort behov for tjenestene og en økende pågang der folk står i kø for å få plass. Det er samtidig en forventning om at ventetiden går ned i helseforetakene.

Argumentet for nedbyggingen av døgnbaserte tilbudet er at mere skal løses poliklinisk og i samarbeid med kommunen. Her legger SI til grunn en forutsetning som ikke er på plass. De aktuelle kommunene har i forsvinnende liten grad bygd opp en slik kapasitet eller kompetanse på dette området pr i dag. Helseministeren sa i Stortingets spørretime 14.11.18 at tilbud i spesialisthelsetjenesten ikke skal legges ned før kommunene er i stand til å tilby et like godt eller bedre tilbud. En rask nedbygging av døgnplassene i psykiatrien generelt og i ungdomspsykiatrien spesielt uten at kommunene er forberedt, er

risikabelt og kan gå ut over nødvendig helsehjelp til sårbare ungdommer.

Et annet spørsmål er om denne typen helsetilbud i like stor grad som somatiske er egnet til å løses poliklinisk.

Sykehus Innlandet må spare for å få et nytt sykehus og begrunner kuttene med at de har mistet Kongsvinger. Umiddelbart er det vanskelig å forstå hvorfor bortfallet av et somatisk sykehus sør i Hedmark skal føre til kutt i psykiatrien nord i Oppland.

Svar:

Det er riktig at regjeringen vil løfte satsingen på psykisk helse, med særlig vekt på psykisk helse for barn og unge. Dette vil både innebære satsning på forebygging og på bedre tjenester i kommuner og i spesialisthelsetjeneste. Regjeringen vil i løpet av våren legge fram en opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse.

Spørsmålet fra representanten Hagaseth har vært forelagt Helse Sør-Øst RHF. Det regionale foretaket viser til at Sykehuset Innlandet de siste årene har satsset på flere spesialiserte polikliniske tilbud innenfor barne- og ungdomspsykiatrien som gir gode resultater og hjelp til pasienter som tidligere hadde behov for innleggelse av kortere eller lengre varighet.

Helse Sør-Øst RHF viser videre til at endringene som nå gjennomføres i barne- og ungdomspsykiatrien i Sykehuset Innlandet skjer i tett samarbeid mellom poliklinikker og døgnenheter, og innebærer en dreining av tilbudet slik at det er bedre tilpasset pasientgruppens behov. Det arbeides for at flere barn og ungdommer kan få tilbud po-

liklinisk og ambulant i hjemmet med mål om å redusere behovet for innleggelse i døgnenhet. Overfor Helse Sør-Øst understreker Sykehuset Innlandet at disse endringene ikke medfører bruk av færre ressurser på psykisk helsevern, men at ressursene blir brukt til behandling som er i tråd med den faglige utviklingen som skjer i hele Norge.

Det opplyses videre at i tillegg til endringer som følge av den faglige utviklingen, må hele helseforetaket gjennomføre omstillinger som følge av endret opptaksområde. Sykehustjenestene for befolkningen i Kongsvingerregionen ble den 1. februar 2019 overført fra Sykehuset Innlandet HF til Akershus universitetssykehus HF. Overføringen av Kongsvinger opptaksområde innebærer at det blir 10 prosent færre pasienter i opptaksområdet til Sykehuset Innlandet HF. Dette berører også barne- og ungdomspsykiatrien. Barn og ungdommer i Kongsvingers opptaksområde som tidligere fikk sin behandling ved Sykehuset Innlandet, vil nå få tilbudet ved Akershus universitetssykehus.

Helse Sør-Øst viser avslutningsvis til at den faglige utviklingen og tilpasninger til endret opptaksområde er bakgrunnen for at Sykehuset Innlandet, divisjon Psykisk helsevern, nå reduserer med totalt seks til sju døgnplasser for barn og ungdom. Reduksjonene fordeler seg med én plass på barne- og familieenheten på Gjøvik, ett team tilsvarende tre plasser på Kringsjåtunet og to-tre plasser ved utredningsenheten på Sanderud. Samtidig blir døgnenhetene, akutenheten og utredningsenheten i barne- og ungdomspsykiatrien ved Sanderud slått sammen under én felles ledelse. Dette vil gi en økt fleksibilitet i utnyttelse av døgnplassene.

Helse Sør-Øst RHF viser til at Sykehuset Innlandet HF etter disse tilpasningene vurderer å fortsatt ha en god døgnbehandling innen barne- og ungdomspsykiatrien. Jeg viser til dette og til at jeg vil komme tilbake til Stortinget mht. de regionale helseforetakenes prioritering av psykisk helse og tverrfaglig spesialisert behandling (den gylne regel) for 2019.

SPØRSMÅL NR. 1041

Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 28. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Erkjenner statsråden at vi er i en uholdbar situasjon for å få pass innen rimelig tid i store deler av landet, og vil statsråden ta initiativ for å løse situasjonen raskt?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har vi sett gjentatte oppslag der folk ikke får time til pass hverken på sitt nærmeste passkontor eller andre som ligger i relativ nærhet.

Enkelte reiser langt for å sikre seg pass slik at påskeferien ikke blir ødelagt, mens andre velger å sitte oppe om natta i håp om at det legges ut ledige timer. Sommerferien nærmer seg også med stormskritt, og folk begynner å bli bekymra for situasjonen.

Stortingsrepresentant Morten Wold fra justisministerens eget parti sier i Smaalenenes Avis 16. februar at situasjonen enkelt kan løses ved å øke kapasiteten, sette på flere ressurser og utvide åpningstidene ved passkontorene.

Svar:

Jeg har denne uken hatt møte med politidirektøren, som har orientert nærmere om situasjonen og hvilke tiltak som iverksettes. Politidirektøren orienterte om at utfordringene gjelder de tre politidistriktene Oslo, Øst og Sør-Øst.

Felles for alle kontorene på Østlandet er at de opplever stor pågang fordi mange har søkt om pass på de normalt roligste tidene av året, som er vinter og høst. Flere utnytter også vinterferien til å besøke passkontoret. Oppmerksomheten i media på etterspørselen etter passtimer på Østlandet, kan også ha økt presset på passkontorene. Ved enkelte kontorer kan ombygging og opplæring i forbindelse med nye kvalitetskrav ha en viss innvirkning. Jeg vil understreke at utfordringene ikke skyldes nedleggelse av passkontorer i landet forøvrig.

Det samarbeides mellom de tre politidistriktene på Østlandet, og det iverksettes flere tiltak for å avhjelpe situasjonen på kortere og lengre sikt. De viktigste tiltakene er:

Utvide bookingen fram i tid: Bookingtiden utvides til 90 dager i Oslo, Øst og Sør-Øst politidistrikter. Dette

vil gjøre det enklere for befolkningen å planlegge passfornyelsen lenger frem.

Utvide åpningstidene: Oslo politidistrikt vil utvide åpningstidene på ettermiddagene (mandag til torsdag) og holde lørdagsåpent. Tilsvarende løsninger vil bli etablert ved Øst og Sør-Øst politidistrikt.

Tilføre flere medarbeidere: Nye medarbeidere vil om kort tid være tilstrekkelig opplært og være med på å styrke kapasiteten. Tilsvarende tiltak settes også inn ved flere andre passkontorer på Østlandet. Politidistriktene bemaner også opp, blant annet ved å forskuttere med sommervikarer.

Tiltak på lengre sikt: I løpet av våren vil alle nye passkontor ha mulighet for forhåndsbestilling av passtimer. Når nytt saksbehandlingssystem innføres sammen med nye pass og ID-kort i 2020, vil det tilbys SMS-varsling om utløpsdato sammen med forslag til booking-time. Dette vil være en stor forbedring for oss alle. I tillegg antas SMS-varsling å ville bidra til å forebygge frafall i oppmøte, som i dag er om lag 10 prosent, og også å gi større spredning i bookingen. De nye og større passkontorene skal bli mer effektive og klare å behandle flere passutstedelser enn det man gjør i dag.

SPØRSMÅL NR. 1042

Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. mars 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hva betyr det at Veterinærinstituttet i Sandnes skal bli et nasjonalt senter for beredskap og besetningsdiagnostikk innen dyrehelse og -velferd sammenlignet med tilbudet i dag når det gjelder tjenester, kostnader og ansatte?

Svar:

Mattilsynet har ansvaret for beredskapen innen dyrehelse og dyrevelferd og samhandler tett med Veterinærinstituttet. Arbeidet for å ivareta god dyrehelse, god fiskehelse og trygg mat blir stadig mer omfattende. Nye diagnostiske metoder som for eksempel benytter molekylærbiologi og bioinformatikk til påvisning av smittestoff tas stadig mer i bruk ved Veterinærinstituttet. Obduksjoner er fortsatt viktig i noen tilfeller, men brukes sjeldnere.

Veterinærinstituttet har informert meg om at de vil satse på å videreutvikle enheten i Sandnes som et nasjonalt kompetansesenter for næringsstøtte, beredskap og besetningsdiagnostikk innen dyrehelse og dyrevelferd. I Sandnes vil det ifølge Veterinærinstituttet være aktuelt å ha dyreartsansvarlige for viktige produksjonsdyr.

De regionale enhetene i Tromsø, Harstad, Trondheim, Bergen og Sandnes vil ifølge Veterinærinstituttet få en styrket rolle innen rådgivning og risikobasert diagnostisk arbeid ved at de inngår i Veterinærinstituttets felles enhet for dyreartsansvarlige. De dyreartsansvarlige er instituttets kontaktpunkt og rådgivere overfor myndigheter og næring. De har ansvar for at det lages oppsummeringer

av helsesituasjonen og initierer og koordinerer utarbeidelse av faglig informasjon. De koordinerer arbeidet ved større sjukdomsproblemer. Videre vil de bidra i akutte beredskapssaker og innen forskning.

Mattilsynet, praktiserende veterinærer og næringene vil ved enheten i Sandnes kunne få råd om prøvetaking og forsendelse, samt rådgivning til forebygging av dyresjukdommer.

Som en viktig del av beredskapen innen dyrehelse er kompetanse innen diagnostikk, prøveuttak og feltobduksjon hos privatpraktiserende veterinærer og medarbeidere hos Mattilsynet avgjørende. Enheten i Sandnes har gode fasiliteter for kursvirksomhet og vil kunne tilby landsdekkende kurs på området. De vil kunne samarbeide med Norges miljø og biovitenskapelige universitet (NMBU) og forskningscenteret SEARCH. Det er naturlig at tilbudet videreutvikles sammen med Mattilsynet og Den norske Veterinærforening.

SPØRSMÅL NR. 1043**Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. mars 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad****Spørsmål:**

Stemmer det at departementet ikke på noe tidspunkt enten under prosessen med statsbudsjettet 2019 eller senere har fått informasjon fra Veterinærinstituttet (VI) om dårlig økonomi eller problem med å holde den desentraliserte strukturen oppe, og hvordan vil statsråden følge opp denne manglende informasjonsflyten fra VI til departementet?

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad 18. februar står følgende om Veterinærinstituttet: «Bollestad bemerker at det ikke har kommet noen varsler om dårlig økonomi eller problemer med å holde den desentraliserte strukturen oppe.»

De foreslåtte endringene er så store og de økonomiske utfordringene av en størrelse som gjør at det virker merkelig at ikke Veterinærinstituttet har informert departementet om situasjonen.

Styreleder i Veterinærinstituttet er tidligere mangeårig statssekretær i LMD Hanne Maren Blåfjeldal (FrP).

Svar:

Veterinærinstituttet er finansiert ved bevilgninger over statsbudsjettet og ved inntekter fra forskning og oppdrag. Forskning og oppdrag bidrar med omtrent halvparten av

inntektene og fører til at økonomien kan endres relativt mye fra år til år. I tillegg har Veterinærinstituttet vært utsatt for store økninger i pensjonskostnader på kort varsel.

Veterinærinstituttet har ved flere anledninger orientert departementet om at tilrettelegging for og flytting til Ås ville innebære ekstra kostnader. Instituttet har også orientert departementet om at det har vært vanskelig å få tilslag på forskningsprosjekter i grønn sektor. De har videre orientert om at de ikke har sett seg i stand til å finansiere ny obduksjonssal i Tromsø over eget budsjett nå.

I et møte med LMD den 3.12.2018 og i styringsmøtet med departementene den 4.12.2018 orienterte instituttet om prosjekter i forbindelse med behov for modernisering av virksomheten, flytting og etablering i nye lokaler i Ås. Nedbemanning eller endring av kontorstruktur ble ikke tatt opp av Veterinærinstituttet.

Departementet ble først muntlig orientert om den alvorlige budsjett situasjonen for 2019 og at instituttet ville nedbemanne samt gjøre andre innsparingstiltak, i forbindelse med styremøter i Veterinærinstituttet i månedsskiftet januar / februar 2019. Det var egne møter om saken mellom Veterinærinstituttet og departementet på administrativt nivå den 31.1.2019 og den 8.2.2019.

Jeg innkalte styreleder til et møte den 19.2.2019 hvor jeg fikk forsikringer om at instituttets regionale enheter skulle opprettholdes og at innsparingstiltakene ikke vil gå ut over instituttets bidrag til beredskap eller kunnskap om statusen for vår gode dyrehelse.

SPØRSMÅL NR. 1044**Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 4. mars 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad****Spørsmål:**

Hva er de veterinærfaglige argumentene for å legge ned obduksjonsheten og laboratorievirksomheten ved Veterinærinstituttets avdeling i Trondheim?

BEGRUNNELSE:

Det er sendt ut nedbemanningsvarsel til 140 ansatte i Veterinærinstituttet på grunn av en finansieringssvikt på 20–25 mill. kr knyttet til instituttets flytting til nye lokaler i Ås (Akershus), hvor man nå planlegger å sentralisere virksomheten. Dette skyldes et statsbudsjett om regjeringspartiene har hatt det fulle ansvaret for.

Grepet innebærer en kraftig svekkelse av det desentraliserte apparatet i Veterinærinstituttet – og vil ramme virksomheten både i Trondheim, Tromsø og Sandnes.

Statsråden har forklart nedleggelse med redusert etterspørsel etter obduksjon i Tromsø og understreket at Sandnes skal bli et nasjonalt senter for beredskap og bestningsdiagnostikk innen dyrehelse og dyrevelferd. For Trondheim sin del gis det ingen nærmere forklaring på nedleggelse av både obduksjonsenhet og laboratorievirksomheten. I alt 13 årsverk ved Veterinærinstituttet i Trondheim vil forsvinne.

Trøndelag er det fylket i landet som har flest husdyrbedrifter og regionaliseringen av Veterinærinstituttet har fått Trøndelags vedkommende vært en suksess – og en viktig byggestein i den nasjonale strategien for god dyrevelferd, beredskap ved utbrudd av dyresykdom og mathelse. Statsråden har selv bekreftet at i Trøndelag «er utfordringene store når det gjelder tett dyrehold».

Veterinærinstituttets avdeling i Sandnes er planlagt å bli et nasjonalt senter for beredskap og besetningsdiagnostikk innen dyrehelse og dyrevelferd. Da er det viktig å påpeke at allerede i dag er et problem at salmonellaprøver fra fjørfebesetninger i Trøndelag som sendes til Sandnes blir avvist fordi det tar for lang tid med posten.

Det er høyst uklart om man i framtiden vil sørge for at det er et tilstrekkelig tilbud om diagnostisering, rådgivning, laboratorievirksomhet og beredskap i alle regioner.

Svar:

Mattilsynet har ansvaret for beredskapen innen dyrehelse og dyrevelferd og samhandler tett med Veterinærinstituttet. Arbeidet for å ivareta god dyrehelse, god fiskehelse og trygg mat blir stadig mer omfattende. Nye diagnostiske metoder som for eksempel benytter molekylærbiologi og bioinformatikk til påvisning av smittestoff tas stadig mer

i bruk ved Veterinærinstituttet. Obduksjoner er fortsatt viktig i noen tilfeller, men brukes sjeldnere.

Veterinærinstituttet har orientert meg om at for å modernisere og effektivisere driften, vil de blant annet legge om arbeidet med diagnostikk og sykdomsovervåkning. Prøveinnsamlingen vil i større grad bli risikobasert, og i mindre grad basert på undersøkelser av døde enkeltdyr.

Transport av hele dyr til obduksjonslokaler kan også innebære smitterisiko. Praktiserende veterinærer eller ansatte i Mattilsynet vil derfor fortrinnsvis ta ut blodprøver eller annet prøvemateriale fra sjuke eller døde dyr, som så sendes til Veterinærinstituttet. Diagnostikk for å avklare forekomst av alvorlig smittsom sykdom, samt en del andre dyrehelse- og dyrevelferdsutfordringer, krever i dag moderne og kostbare lokaler, avansert utstyr og høy kompetanse. Veterinærinstituttet peker på at samling av all laboratorievirksomhet for landdyr på ett sted gjør at hele landet får tilgang til samme avanserte analysetilbud ved spesialistmiljøene i Oslo/Ås.

De regionale enhetene i Tromsø, Harstad, Trondheim, Bergen og Sandnes vil ifølge Veterinærinstituttet få en styrket rolle innen rådgivning og risikobasert diagnostisk arbeid ved at de inngår i Veterinærinstituttets felles enhet for dyreartsansvarlige. De dyreartsansvarlige er instituttets kontaktpunkt og rådgivere overfor myndigheter og næring. De har ansvar for at det lages oppsummeringer av helsesituasjonen og initierer og koordinerer utarbeidelse av faglig informasjon. De koordinerer arbeidet ved større sykdomsproblemer. Videre vil de bidra i akutte beredskapssaker og innen forskning.

De planlagte endringene vil ifølge Veterinærinstituttet sikre fortsatt høy kompetanse innen kjerneaktiviteter ved både regionenhetene og ved hovedkontoret og forberede instituttet kompetansemessig til flyttingen neste år.

SPØRSMÅL NR. 1045

Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 26. februar 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Hva er grunnen til at vedkommende ikke er registrert i NAV og derfor ikke har rett på pensjon for tiden han arbeidet i Nordsjøen 1973-1978?

BEGRUNNELSE:

Avisen Spania i dag forteller om spanske Manuel Belda Serrano som var oljearbeider på norsk sokkel fra 1973 til 1978, har norsk personnummer og betalte skatt til Norge.

Likevel hevder NAV at han ikke har noen rettigheter til pensjon, og skal heller ikke være registrert i NAV sine systemer. På denne bakgrunn har han nå søkt Skattedirektoratet om å få tilbake innbetalt skatt fra tiden han arbeidet på norsk sokkel.

Svar:

Det opplyses i begrunnelsen for spørsmålet at saken dreier seg om en spansk oljearbeider som skal ha arbeidet på Norges kontinentalsokkel.

Jeg kan ikke kommentere eller vurdere saker om enkeltpersoner. Enkelt saker blir behandlet av Arbeids- og velferdsetaten, og de kan eventuelt overprøves etter de alminnelige klage- og ankemulighetene for trygdesaker.

Om det generelle i spørsmålet, viser jeg til at Stortinget ved etableringen av folketrygden bestemte at den ikke skulle omfatte personer som var bosatt utenfor Norge. Dette var gjenstand for grundige drøftinger under behandlingen i Stortinget, jf. Innst. O. VIII (1965–1966) s. 10–11

og Stortingstidende for 110. ordentlige Stortingsforhandlinger 1965–1966 s. 223 flg.

Norsk folketrygd har siden vedtakelsen av folketrygdloven av 1966 vært basert på det såkalte domisilprinsippet, som innebærer at bosetting i riket er det sentrale tilknytningskriteriet. Dette prinsippet er videreført i folketrygdloven av 1997. Etter Norges tilslutning til EØS-avtalen har det imidlertid skjedd til dels betydelige modifikasjoner av dette kravet for de persongruppene som er omfattet av avtalen.

Med virkning fra 1. januar 2001 er for øvrig personer som arbeider på Norges kontinentalsokkel i forbindelse med leting etter eller utvinning av olje, gass eller andre naturressurser, pliktige medlemmer i folketrygden, selv om de ikke er bosatt i Norge.

En person som arbeidet på norsk sokkel før 1994, uten å ha vært bosatt i Norge, har imidlertid ikke vært medlem av folketrygden og har heller ikke betalt trygdeavgift til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1046

Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 1. mars 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Dagens strenge unntaksmuligheter fra tredelingen av foreldrepermisjon kan gi uheldige effekter. F.eks. avsluttet amming før det er ønsket når mor ikke kan ha amme-pause, eller der en heller tar ulønnet permisjon, enn å ta ut både mor og fars tredel, med negative effekter for familieøkonomi, karriere, sykepenge og pensjon.

Hva er omfanget av negative effekter av tredelingen og vil ministeren vurdere mer fleksible unntaksmuligheter og kompensasjon for tapt pensjon og sykepenge pga. ulønnet permisjon?

BEGRUNNELSE:

Foreldrepermisjonen bør legges til rette for at familier kan følge helsemyndighetenes råd om spedbarnsernæring, det vil si fullamming eller mest mulig morsmelk de første seks månedene, gradvis introduksjon av fast føde, og morsmelk sammen med annen mat i hele første leveår.

1. juli i 2018 ble tredelingen av foreldrepermisjon-sordningen innført og det er nå bekymring om ordningen og unntaksmulighetene ikke er fleksible nok til å unngå

uheldige effekter. Det rapporteres om kvinner som avslutter amming tidligere enn ønsket på grunn av tredelingen. Det rapporteres om par hvor en forelder heller tar ulønnet permisjon, enn at de benytter begge tredelene forbeholdt hhv. mor og far, med negative effekter for familieøkonomi, karriere og pensjonsgrunnlag og sykepenge rettigheter. Det er et stort behov for å få oversikt over hvor stort omfanget av disse uheldige effektene er.

Uker som er øremerket en av foreldrene faller normalt bort hvis vedkommende ikke bruker dem. Det er i dag en viss mulighet for å utsette uttaket av kvoten, men kun en svært begrenset mulighet til å overføre slike uker til den andre av foreldrene. Sykdom eller skade som gjør forelderen helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet, er et slikt unntak.

På grunn av de uheldige effektene av tredelingen som det rapporteres om bør det vurderes det skal innføres mer fleksible unntaksmuligheter. Mulige mer fleksible unntaks kriterier kan være der den ene forelderen har arbeidsopphold i utlandet, er selvstendige næringsdrivende/ heltidsarbeidende eneaksjonærer eller har en arbeidssituasjon som vanskeliggjør foreldrepermisjon på det

tidspunktet foreldrene trenger permisjon for å være med barnet. Unntak i situasjoner hvor det ikke er mulig med ammepauser, bør også vurderes. Det kan også vurderes en kompensasjonsordning som sikrer sykepengerettigheter og normal pensjonsopptjening til de som tar ulønnet permisjon og samtidig ikke benytter hele foreldrepermisjonsrettigheten.

Svar:

Den norske foreldrepengeordningen er raus, da den strekker seg over en lang periode kombinert med en høy lønnskompensasjon. Det er også mulig å tilpasse uttaket. Foreldrene kan utsette uttaket av foreldrepenger på grunn av heltidsarbeid eller uttak av ferie. I tillegg kan foreldrepenger tas ut gradert, dvs. at foreldrepenger kan tas ut i kombinasjon med arbeid. Dersom foreldrene ønsker det, kan de strekke perioden med foreldrepenger fram til barnet er tre år.

Foreldrepengeperioden er på 49 eller 59 uker, avhengig om foreldrene velger 100 eller 80 prosent lønnskompensasjon (full eller redusert sats). Perioden er delt opp slik:

- 3 uker skal av hensyn til den gravide tas før termin.
- Ved full sats gjenstår da 46 uker; 15 uker er reservert mor (mødrekvote), 15 uker er reservert far (fedrekvote) og 16 uker kan fordeles mellom foreldrene som de vil (fellesperioden).
- Ved redusert sats er mødre- og fedrekvoten 19 uker, og fellesperioden er 18 uker.

Utvidelsen av mødre- og fedrekvoten ved full sats trådte i kraft 1. juli 2018, mens utvidelsen av kvotene ved redusert sats trådte i kraft 1. januar 2019. Representanten tar opp omfanget av negative effekter av tredelingen. Det er for tidlig å si hva som er de negative effektene av å dele foreldrepengeperioden i tre like deler, siden det er såpass kort tid siden endringene trådte i kraft.

Jeg vil minne om at det var et stort flertall i Stortinget som stemte for endringene i foreldrepengeordningen. KrF var eneste parti som stemte mot, begrunnet med hensyn til at familier er forskjellige og dermed trenger størst mulig valgfrihet og fleksibilitet.

Forslaget om å dele foreldrepengeperioden i tre like deler ved 80 prosent uttak ble sendt på høring i mai 2018, og fikk bred støtte i høringsrunden. Når det gjelder amming, fikk forslaget kritikk fra blant andre Helsedirektoratet, Nasjonal kompetansetjeneste for amming og Jordmorforbundet. Disse høringsinstansene mente forslaget ville svekke mødres mulighet til å amme sine barn i hele første leveår. I Helsedirektoratets anbefalinger skriver de for øvrig at eksklusiv amming i 6 måneder anbefales av de fleste offisielle organer.

Hvis foreldrene ønsker at mor skal motta foreldrepenger så lenge som mulig etter fødselen, har de to valg: Hvis de velger full sats, kan mor være hjemme i 31 uker

etter fødselen (15 + 16 uker), dvs. litt over 7 måneder. Hvis de velger redusert sats, kan mor være hjemme i 37 uker etter fødselen (19 + 18 uker), dvs. ca. 8 og en halv måned. I tillegg kan perioden kombineres med uttak av ferie. Den samlede perioden mødre kan være borte fra arbeidet blir derfor i praksis lenger enn 31/37 uker. Gjennom arbeidsmiljølovens bestemmelser om ammefri er det lagt til rette for at en mor som går tilbake i arbeid etter foreldrepengeperioden, kan ta fri fra arbeidet for å fortsette å amme. Hun kan kreve den fri hun trenger til dette, og det første året har hun rett til lønn inntil én time daglig mens hun har ammefri.

Når det gjelder spørsmålet om tapt pensjon for dem som tar ulønnet permisjon, viser jeg til at det allerede finnes en ordning med pensjonsopptjening for omsorgsarbeid. Omsorgsopptjeningen tilsvarende pensjonsopptjeningen du ville fått av en inntekt på 4,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og skal sikre en viss opptjening i perioder med lav eller ingen arbeidsinntekt. Det foreligger ikke planer om å endre reglene for opptjening av rett til sykepenger.

Jeg vil følge tilpasningen til og effektene av tredelt foreldrepermisjon nøye.

SPØRSMÅL NR. 1047**Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 27. februar 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

I Naustdal kommune behandles nå vannforsyningsplan samt detaljreguleringsplan i forbindelse med Nordic Minings gruveprosjekt. Planen for vannforsyning er sendt på høring mens detaljreguleringsplanen skal sendes på høring. For å behandle disse sakene skikkelig er det viktig å ha tilgang på søknaden om driftskonsesjon fra Nordic Mining. Direktoratet for mineralforvaltning sier imidlertid det vil ta tid før den blir offentlig.

Hva vil statsråden gjøre for at offentligheten får tilgang til søknaden umiddelbart?

Svar:

Informasjonen i søknader om driftskonsesjon kan være relevant for andre søknader eller offentlige prosesser, selv om søknader om offentlige tillatelser, planforslag mv., i utgangspunktet skal være tilstrekkelig opplyst i seg selv.

I utgangspunktet er også søknader om driftskonsesjon etter mineralloven offentlige. Samtidig vil søknadene i mange tilfeller inneholde bedriftssensitiv informasjon som er underlagt taushetsplikt.

Direktoratet for mineralforvaltning mottok søknad om driftskonsesjon fra Nordic Mining 4. februar. Det kom i perioden 4. februar til 18. februar fem begjæringer om innsyn i søknaden. Innsynsbegjæringene ble besvart av direktoratet 21. februar og det ble gitt delvis innsyn i søknaden.

Søknaden med vedlegg er på 810 sider. Hele dokumentet er gjennomgått og vurdert for å avgjøre hvilke opplysninger som er taushetsbelagte og som derfor måtte unntas innsyn. Direktoratet har opplyst at det hadde behov for noe mer tid enn vanlig til å sette seg inn i og vurdere dokumentene, og deretter ha nødvendig dialog med søker.

Behovet for å bruke noe mer tid enn vanlig på innsynsvurderingen ble også opplyst til dem som ba om innsyn.

SPØRSMÅL NR. 1048**Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 27. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

Kan statsråden informere Stortinget om kor mange nye stillingar som faktisk vil komme i politidistrikt Vest i 2019, sett opp mot stillingar i 2018, og kan statsråden gi ei oversikt over utviklinga dei siste 3 åra?

GRUNNGJEVING:

Viser til nyhenda om at regjeringa lovar 189 fleire politistillingar i 2019. Vest politidistrikt skal få 17 av desse. Politisjef i Sogn og Fjordane, Arne Johannesen, uttaler til NRK 20/2-19 at verkelegheita er annleis, og at distriktet har mindre pengar å rutte med enn tidlegare. Det vert grunngeve blant anna med ABE- reforma og omstillingar som krev pengar, til dømes ved omlegging til færre passkontor. I hans distrikt sto 10 stillingar ledige i 2018 på

grunn av pengemangel. Nasjonal leiar i Politiets fellesforbund, Sigve Bolstad, stadfestar at alle landets politidistrikter opplever det same som Johannesen skildrar.

Svar:

Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Det er Politidirektoratet som tildeler midler og politiårsverk til politidistriktene, og det er politimesteren i det enkelte distrikt som har ansvar for å disponere ressursene effektivt og etter behov.

Jeg viser til politiets nettside (www.politiet.no), området aktuelt, tall og fakta, hvor informasjon om tildelte årsverk og utviklingen i politidistriktene ligger åpent og tilgjengelig for offentligheten.

I Politidirektoratets disponeringsskriv for 2018 og 2019 fremkommer det at Vest politidistrikt ble tildelt henholdsvis 35 og 17 nye politistillinger. Videre viser statistikk fra Politidirektoratet at bemanningen i Vest politidistrikt har økt med om lag 40 politiårsverk de siste tre og 85 politiårsverk de siste fem årene (status per 31.12. i 2013, 2015 og 2018). Den samlede bemanningen i Vest politidistrikt har for øvrig økt noe mer enn dette i de samme tidsperiodene.

For å sikre at man innfrir regjeringens mål om to polititjenestepersoner per 1 000 innbyggere på nasjonalt plan i løpet av 2020, er politidekning tatt inn som styringsparameter i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2019. Utviklingen i politibemanningen er altså noe departementet følger særskilt opp i styringsdialogen med Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1049

Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 27. februar 2019 av justis- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse om kor dei innsette ved Bergen fengsel avd. Osterøy (Ulvsnesøy) er blitt overført etter nedlegginga, kan han garantere at dei kvinnelege innsette ikkje må sitte lengre på lukka soning enn før nedlegginga grunna manglande kapasitet på open soning i området, og kan han informere om korleis tilgangen til varetektsplassar har utvikla seg etter nedlegging av Ulvsnesøy, inkludert kor mange varetektsplasseringar som er blitt nytta utanfor regionen den siste tida?

GRUNNGJEVING:

Viser til vedtaket om å legge ned Bergen fengsel avdeling Osterøy, på Ulvsnesøy, som har hatt 31 soningsplassar, av desse 9 forbeholdt kvinner. Det har vore stor motstand mot nedlegginga, og spesielt er det uro om nedlegginga ville bety at kvinner ville måtte sone på høgare sikkerhetsnivå eller bli tvinga til å sone lengre vekke frå familie, i og med at nedlegginga ville bety nedlegging av dei einaste opne soningsplassane for kvinner i region vest. Det har òg vore spørsmål om nedlegginga av Ulvsnesøy ville føre til kapasitetsproblem generelt, som akutt vil gå ut over tilgangen til varetektsplassar.

Svar:

Jeg har innhentet informasjon om situasjonen fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og kan opplyse følgende:

Da det ble besluttet stengning av Bergen fengsel, Osterøy avdeling var det 28 innsatte ved avdelingen. Alle innsatte er overført til fengsler med samme eller lavere sikkerhetsnivå. Kvinnelige innsatte fra Bergen fengsel

kan søke overføring til Lyderhorn overgangsbolig. Kriminalomsorgen vurderer om det skal etableres enkelte midlertidige fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå for kvinner i Bergen eller Bjørgvin fengsel. For øvrig vurderes fremtidig kapasitet for kvinnelige innsatte i arbeidet med KVU for Vestlandet som planlegges ferdig kvalitetssikret i løpet av 2019.

1. april 2019 planlegges åpning av nye kvinneplasser i Arendal fengsel, Evje avdeling med 10 plasser på høyt sikkerhetsnivå og 20 plasser på lavere sikkerhetsnivå. Disse plassene vil også være aktuelle for innsatte fra Vestlandet.

Kriminalomsorgen har for tiden et samlet belegg på om lag 90 pst. KDI opplyser at det samlet sett er god kapasitet for mottak av nye varetektsinnsettelse. Det har den siste tiden imidlertid vært press på varetektsplasser i Kriminalomsorgen region vest. Region vest har siden 1. februar i år hatt 22 innsettelse i varetekt. Ni av disse, seks menn og tre kvinner har vært plassert utenfor regionen.

SPØRSMÅL NR. 1050**Innlevert 21. februar 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 1. mars 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Er det rett at det er det frivillige som må stille opp for å sikre nødvendig og livsviktig helseutstyr til ambulansene?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner i Troms har startet et privat initiativ til innsamling av hjertekomprisjonsmaskin til ambulansene i fylke. Det burde ikke være det frivillige som stiller opp for å sikre ambulanse nødvendig helseutstyr slik at liv og helse kan reddes.

Helseforetakene og UNN har sagt nei til disse investeringene, samtidig som de sier at de ikke har mulighet til å vedlikeholde maskinene som det frivillige bidrar med.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse Nord RHF om innspill. Helse Nord opplyser at hjertekomprisjonsmaskiner per i dag ikke er definert som nødvendig helseutstyr/standardutrustning i bilambulansetjenesten. Enkelte helseforetak, som f.eks. Finnmarkssykehuset, har innført denne i tjenesten. For øvrig har også enkelte stasjoner/biler en slik maskin, i noen grad basert på privat innsamling.

Luftambulansetjenesten HF har utplassert hjertekomprisjonsmaskin i alle ambulanshelikoptrene og i alle redningshelikoptrene inklusive Sysselmannens to helikoptre på Svalbard. Alle ambulansflyene har maskin med unntak av Vigra og Gardermoen, ifølge Helse Nord.

Representanten Borch viser til at det er satt i gang en innsamling til hjertekomprisjonsmaskiner blant kommuner i Troms, og spør om det er rett at frivillige må stille opp og sikre utstyr til ambulansen. Generelt vil jeg vise til at innsamling av penger til helseformål ikke er noe nytt. Det har vært samlet inn penger til hjertestartere, MR-maskiner mv. Det kan i noen tilfeller være utfordrende å ta imot gaver som ikke inngår i strategiske prioriteringer og som gir vesentlige økte driftskostnader, men oftest er dette verdifulle bidrag til helsetjenesten.

Helse Nord opplyser at de har en retningslinje hvor det framgår at helseforetaket (styret eller etter fullmakt) skal vurdere mottak av gaver, herunder om de kan ha innvirkning på foretakets vedtatte strategier eller prioriteringer.

Helse Nord opplyser videre at hjertekomprisjonsmaskin er et godt hjelpemiddel, spesielt i de tilfeller hvor det er riktig å fortsette avansert hjerte-lunge redning

under transport, f.eks. i luftambulanse, til behandling i sykehus. Hjerte-/lungeredning er fysisk krevende og slike maskiner vil redusere belastningen på ambulanspersonellet, særlig i de tilfeller behandlingen må pågå over lengre tid.

Hjertekomprisjonsmaskin er som nevnt ikke definert som nødvendig og livsviktig utstyr i bilambulansetjenesten, men er et godt hjelpemiddel som nok med tiden blir mer vanlig i tjenesten, ifølge Helse Nord.

Jeg mener det er prisverdig at private og lag/foreninger samler inn penger til tilleggsutstyr i ambulansetjenesten. Fortrinnsvis bør slike innsamlinger formelt avklares på forhånd med mottaker av gaven.

Avslutningsvis viser jeg til at sykehusbudsjettet er økt med 1,35 milliarder kroner i 2019. Det gir rom til mer pasientbehandling og økte investeringer. Det er helseregionene som innenfor sine budsjetter må prioritere sine investeringer.

